

༡༡ ། དཔལ་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཐུ་ཆེན་ཆེས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ངག་དབང་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུགས་སོ། །

[illegible]

དབྱངས་ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་
ཅད་། གྲུབ་པ་ལྟར་རང་རེའི་ལྟོ་ནང་གི་སྐྱེ་བོ་ཆེ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིམ་
ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་དྲིན་དྲུང་ཐུགས་རྩེ་རྩེས་སུ་དྲན་པའི་དམིགས་
རྒྱུན་དུ་འདྲིར་སྒྲིམ་འི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་སྤྱིང་པ་བསྐྱས་ཏེ་མདོ་ཙམ་
བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་དག་བ་གྲོང་གཞིའི་དྲུག་། བར་དུ་དག་བ་རྣམ་
ཐར་དངོས། ཐ་མར་དག་བ་མཇུག་གི་དྲུག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཅག་
གི་སྐྱབས་མགོན་མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་འདི་ཉིད་གནས་
ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གདོད་ནས་སྐྱེ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་
དབྱངས་དྲུང་ཡོ་ཤས་གཉིས་སུ་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་ངར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ལས་མ་གཡོས་པར་བཞུགས་པ་ཞིག་གོ། །སྤྱིང་ཚུལ་གཟུགས་སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱང་དག་དང་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་སྤྱིང་ངར་སྐྱེ་འཕུལ་སྐྱོ་ཆོགས་པའི་རྩལ་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བ་ཞིག་སྤྱི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་
གཡོས་བཞིན། །སྤྱལ་པའི་རང་བཞིན་སྐྱོ་ཆོགས་ཀྱིས། །ཞེས་དྲུང་། ཡོངས་སུ་མ་
དག་ཞིང་རྣམས་སྤྱི། །སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་གནས་པར་ཉོན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་
རང་ཅག་ཚུར་མཐོང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་མ་ལང་དང་འཆོམས་
པའི་གཟུགས་བརྟན་འགྲོ་བའི་དྲོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་རིམ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ཚུལ་འབྱུངས་རབས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟར་བཤད་ན། ཐོག་མར་བད་བ་ཅན་
གྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱུན་སྤར་འཕགས་མཆོག་འཇིག་
རྒྱན་དབང་ཕུག་གི་སྤྱར་བཞེངས་ཏེ་སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པའི་དོན་མཛད།
དེའི་འོག་དུ་བྱང་ཐུགས་ཤུགས་ལའི་སྤྱི་རྒྱུད་ཐོག་པ་ལྟར་དཀར་པོའི་སྤྱར་
བཞེངས་དུ་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱས་འགྲོལ་མཛད་དུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་
སྤྱི་ཆོས་འདྲའི་འགྲོ་དོན་དེ་ལྟར་བར་དུ་བྱུང་། དེའི་འོག་དུ་བད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
སྤྱིང་བཅོན་སྒྲིམ་པའི་སྤྱར་བཞེངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུན་པའི་སྤྱལ་དྲུང་པོ་
གདོད་དེ་ཕུ་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཆོས་ལ་བཀོད། དེའི་འོག་དུ་བད་དྲོད་གྱི་
ཡུལ་ན་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་སྤྱར་བཞེངས་ཏེ་བད་དུ་མཁན་སྤྱི་བ་ཆོས་གསུམ་
གདན་འཛོམས་ནས་རྒྱལ་བསྐྱུན་བོད་དུ་དྲངས་པར་མཛད། དེའི་འོག་དུ་ཁ་ཆོའི་
ཡུལ་ན་པུའ་ཆེན་རྒྱ་ར་ཏ་པའི་སྤྱར་བཞེངས་ཏེ་བཀའ་བརྒྱུད་བསྐྱུན་པའི་ལམ་
སྤལ་བཏོད། དེའི་འོག་དུ་གཉིལ་སྤྱིད་སྤྱི་བའི་རིགས་སུ་ཆོས་རྩེ་དུགས་པོ་ལྟ་ཇིའི་

[illegible]

རབས་འདི་ལས་བསྟན་པ་སྤྲོད་པ་གི་སྐབས་སུ་མཁན་པོ་ཉི་མེད་ཀྱིས་དཔལ་རབ་དུ་
བྱུང་བ་བདུབ་མི་བདུབ་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་སད་མི་བདུན་གྱི་ཁྱད་ཀྱིས་སྐྱོ་
རྩ་མཆོད་དང་། ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་གཉིས་བྱུང་། ཕྱི་མས་མཁན་པོའི་བྱི་ཐོག་
བཟུང་ནས་བོད་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་དུ་མཛེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གི་སྐབས་སུ་
ཁྱུ་བཙུན་འགྲུས་སྐྱོས་ཇོ་བོ་ཇོ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་ལོ་རྩུ་བར་མཛེད་ནས་
གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཀྲའ་དྲིན་ཆེ་བར་མཛེད། ཁྱད་པར་སྐྱུ་གཉི་གཉིད་
རབས་འདི་ལ་དགངས་ནས་ཨོ་སྐྱོ་རྟོ་པོ་ཆེས་ཀྱུ་ལ་ཁ་རྩི་ལྷང་བསྟན་
མཛེད་པ་ལས། རྩ་རྩི་སྤྲུལ་པ་སྐྱུ་ཡི་རིགས་སུ་གྲགས་པ་འབྱུང་། ཁྱུ་གར་གི་
གྲུབ་ཐོབ་དགུས་ཀྱིང་དེའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གྲགས་བྱེད་དེ་སྤྱིང་པའི་བསྟན་པ་མཁའ་
ཁྱབ་དུ་སྤྲུལ་བར་འབྱུང་ར་ཞེས་ལྷང་བསྟན་པ་ལྟར། ཁྱུ་གཉི་གཉིད་རབས་མང་དུ་
བྱུན་པའི་མཐར་ཁྱུ་བསོད་སྟག་ཅས་བྱ་བའི་སྤྱིས་བྱ་སྟོབས་ཅན་ཞིག་བྱུང་། དེའི་
སྤྱིས་ཁྱུ་བྱུར་པོ་ཆེ་པོ་དང་། ད་ལས་སྤྱིས་སྤྱི་མཆོད་མདུན་བྱུན་པ་སྤྱི་ཆེ་བ་སྤྱི་ལ་
ལྟན། དེའི་འོག་ལྟ་གཉིས། དེ་ལས་རིམ་པར་ལྟ་འབྱུལ། མང་བཅོན། ཇོ་ཆུལ།
སྤྱི་མ་པད། ཐ་ཆུང་ཆེས་ཇོ་འགྲོ་བའི་མགོ་རྩ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་དང་གཉིད་དུང་ན་
བཟུང་ལས་མཆོན་དུ་ཆགས་པ་གང་འདི་ཉིད་བྱུན་པ་རྣམས་བཟུང་། སྤྱིང་པའི་
བསྟན་པ་དབྱར་མཆོ་ལྟར་སྤྲུལ་དེ་སྤྱི་བ་མ་གཏུག་རྩུལ་སྤྱིད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་
པའི་འཁོར་འབྱེད་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཀྲའ་བར་མཛེད་པའི་སྐབས། གདན་ས་
ར་ལྷང་དུ་གཉིད་རབས་བརྟག་པར་དགངས་ནས་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ། མང་ཉིན་
མཆོད་རྟོན་བསྐྱུ་རྩུ་བཞེངས་ཤིག་ཅས་གསུངས་པས། དེའི་ཉིན་མཆོད་རྟོན་དགུ་
ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་ཅི་རིགས་པར་རི་
དྲགས་སྐྱུ་པོའི་མཆོན་ཅན་དྲུག་འབྱུང་བའི་ལྷང་བསྟན་མཛེད། ད་དུང་
བཞེངས་ཤིག་གསུངས་པས། དེའི་མང་ཉིན་ཇོ་ལྟར་འབད་ཀྱང་གསུམ་ལས་མ་
གྲུབ་པས། ད་ལ་རིགས་གསུམ་རྣམས་སྤྲུལ་བྱུན་པར་ལྷང་བསྟན། དུ་ནས་བསྟན་
པ་གཉིད་གིས་ཡུན་དུ་མི་བཅོན་པར་གཟིགས་དེ་དེའི་མཇུག་དུ་ཁ་བོ་རང་ལན་
ཅིག་འང་དགོས་པར་འདུག་གསུངས་དེ། ཆོས་ཇོ་རང་ཉིད་མཆུངས་མེད་སྐྱུ་
བའི་དབང་པོ་ཉིད་དུ་འབྱུན་འབྱུར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དུ་ནས་གདན་ས་ར་ལྷང་
དུ་གཉིད་རབས་ནི་ར་བྱུ་སྤྱིང་ཆོགས་བྱུན་ཆུལ་ནི། ཆོས་ཇོ་རི་གཅོན་སྤྲུལ་ལྟན།
ཇོ་ཆུལ། སྤྱི་མ་པད་གསུམ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་ནས་གཉིད་སྤྱིས་མཛེད། ཆོས་ཇོ་རི་སྐྱུ་

ཆོས་སངས་རྒྱལ་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུ་གཅིག་ལྟར་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རབ་བྱུང་
གསུམ་པའི་མ་གྲུབ་ལ་འབྱུངས། དགྲུང་གྲངས་དུག་ཅུ་རེ་གཅིག་གི་བར་དུ་གདན་
ས་བཟུང་། ཆོས་རྒྱུ་གཅིག་དུ་སྤྲོད་ནི། དཔེ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་པོ་ལྟར་བཅོམ་གྱི་སྤྱི་
སྤྱོད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ལ་འབྱུངས། དགྲུང་གྲངས་རེ་བདུན་གྱི་
བར་དུ་གདན་ས་བཟུང་། ཆོས་རྒྱུ་ཉི་མ་སྤྲོད་ནི། གཞིན་ཅུ་སྤྲོད་ཀྱི་གཅིག་པོ་སྤྱོད་
དཔེ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ལ་འབྱུངས།
དགྲུང་གྲངས་དེ་བདུན་པ་མ་ཡག་ལ་གཤེགས། དེ་ཡན་ཆོས་རྒྱུ་གཅིག་ལྟར་
གཉིས་གྱི་གདུང་རབས་ཡིན། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱུ་གཅིག་ལྟར་འབྱུངས་ལ་སྤྱི་
བྱུང་བའི་ཐ་ཆུང་ལྷོང་མགོའི་སྤྱི་སྤྱོད་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་གཅིག་སྤྲོད་ཤིང་
རབ་དང་། གཅིག་སྤྲོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འབྱུངས། གཅིག་གྱི་བཟོ་ལས་ཀྱི་ཐ་ཆ་
གདན་དུངས་ཏེ་ཆོད་ཆོད་པའི་གདན་ས་བར་འབྲེག་རྒྱུ་དུ་ཆོག་པ་
བསྐྱུངས་པས་མཆོད་རྒྱུ་དུང་པར་གྲགས། དགྲུང་གྲངས་ཉི་གཅིག་ལ་གཤེགས།
གཅིག་སྤྲོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་རྒྱ་ལ་འབྱུངས། འདིས་སྤྱི་
གདན་ས་བཟུང་པས་མཆོད་སྤྱི་སྤྱོད་པར་གྲགས། དགྲུང་གྲངས་དུག་པ་ཆུ་
གྲང་ལ་གཤེགས། ཆོས་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་པོ་ལྟར་ཆོས་རྒྱུ་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་
དཔེ་རྣམས་བཟུང་གཞིན་མེད་པར་གདུང་གི་ཆོག་མཛད་དགོས་བྱུང་བས། དེའི་སྤྱི་
སྤྱོད་རབ་བྱུང་ལྟར་པའི་ས་གྲང་ལ་འབྱུངས། དགྲུང་གྲངས་ས་བཟུང་པ་མ་ཡག་ལ་
གཤེགས། འཇམ་དབྱུངས་ཀྱི་དགའ་སྤྲོད་ནི། ཆོས་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་པོ་ལྟར་སྤྱི་
རབ་བྱུང་ལྟར་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ལ་འབྱུངས། ལྟར་དུ་འབྱུང་གྱི་དེ་ལྟར་མཛད།
དགྲུང་གྲངས་ས་བཞི་པ་མ་ཡག་ལ་གཤེགས། ཆོས་རྒྱུ་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་ནི། འཇམ་
དབྱུངས་ཀྱི་དགའ་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རབ་བྱུང་དུག་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ལ་འབྱུངས།
དགྲུང་གྲངས་ཉི་དུག་པ་ལྷན་སྤྱོད་ལ་གཤེགས། ཆོས་རྒྱུ་ཤིང་རབ་སྤྲོད་ནི། ལྟར་
གསུམ་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རབ་བྱུང་དུག་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ལ་འབྱུངས། དགྲུང་གྲངས་
ཉི་ལྟར་གཉིས་པ་ཆུ་སྤྱོད་ལ་གཤེགས། དེ་ཡན་ཆོད་སྤྲོད་མཆོད་དགྲུ་རྒྱུ་ཏེ་
རྒྱུ་གསུམ་རྒྱུ་ལྷན་སྤྱོད་པ་ལས། འཇམ་དབྱུངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཤིང་
ཆོད་ནི། ཆོས་རྒྱུ་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་རབ་བྱུང་དུག་པའི་ལྷན་
འབྱུངས། དགྲུང་གྲངས་ལྟར་བཟུང་པ་ཆུ་སྤྱོད་ལ་གཤེགས། འདི་ལ་སྤྱི་
འབྱུངས་པའི་ཆོས་གསང་བདག་སྤྱོད་པ་ནས་མཁའ་དཔལ་བཟང་ནི། རབ་བྱུང་

བདུན་པའི་ས་སྟག་ལ་འབྱུངས། རྟེན་ངེས་མེད་དུ་མཛད་དེ་འཁོར་གསུམ་ནི་བེར་
ལ་བསྐྱལ་མཆོན་ར་སྟོན་དུ་གྲགས། དགུང་གྲངས་ནིར་བརྒྱད་པ་ཤིང་སྟལ་ལ་
གཤེགས། འབྲིང་པོ་སྟུན་རས་གཟེགས་སྟལ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ནི། རབ་བྱུང་
བདུན་པའི་སྟག་ལ་འབྱུངས། དགུང་གྲངས་སོ་དགུ་པ་ས་རྟ་ལ་
གཤེགས། ཐ་ཆུང་དུང་པ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ལ་པོ་ལས་སྟུན་ནང་སོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ།
དེའི་སྟུན་སྟུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ཕག་ལ་ཆོས་རྩེ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་
འབྱུངས་པར། །དེ་ནས་དོན་བརྒྱད་གདམས་པའི་མངའ་བདག་ཆོས་རྩེ་འགོ་བའི་
མགོན་པོ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་འདྲི་ཉིད་སྟུར་གདུང་རབས་འདྲིར་བསམ་བཞིན་དུ་
བྱོན་པའི་ལུང་བསྟན་མཛད་པ་ནི། འདྲར་ཡང་གདུང་གསལ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞིའི་
དགུས། །སྒྲུ་མའི་བརྒྱད་འཛིན་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཉུང་། སྒྲིང་པོའི་བསྟན་པ་ཡངས་སྟུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྩེ་འགོ་
བའི་མགོན་པོ་རང་གི་སྟལ་པ་དགུ་སྟུར་འབྱུག་པའི་གདུང་རབས་འདྲི་ལས་
འབྱོན་པར་གསུངས་པ་ལས། གསལ་བྱེད་དང་པོ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་
དཔལ་འབྱོར་ནི། སྟུན་རས་གཟེགས་སྟལ་ཤེས་རབ་བཟང་པོའི་སྟུན་སྟུ་རབ་བྱུང་
བདུན་པའི་ས་སྟག་ལ་འབྱུངས། དགུང་གྲངས་ཞེ་དགུ་པ་མེ་སྟལ་ལ་གཤེགས།
དེ་ནས་འབྱུག་ཆོན་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི། རྒྱལ་དབང་རྩེའི་གཙུང་ཉ་
དབང་གི་སྟུན་སྟུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་བྱལ་འབྱུངས། འདི་ལས་གདུང་
རབས་སྟུ་མཆེད་གཉིས་འབྱུངས་པའི་གཙོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང་། གཙུང་
ངག་གི་དབང་ཕུག་གཉིས་བྱོན། ཕྱི་མའི་སྟུན་སྟུ་རང་གི་ཡབ་ངག་དབང་ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་ཡང་སྟོད་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱོན་པ་དང་། དེའི་སྟུན་མི་ཕམ་བསྟན་
པའི་ཉི་མ་ནི། རབ་བྱུང་བརྒྱ་པའི་མི་ཡོས་ལ་འབྱུངས། གདུང་འཛིན་རིན་པོ་ཆ་
མི་ཕམ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལས་ཆོས་རྩེ་འགོ་བའི་མགོན་པོ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་སྟུར་
ཡང་རང་གི་གདུང་རབས་འདྲིར་བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་པོའི་གསལ་བྱེད་གཉིས་
པར་འབྱོན་འགྱུར་གྱི་སྟུ་ཉུས་སྟུ་བྱིས་པ་ཆུང་དུ་ཡོན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་
འབྱུག་པ་བྱོན་བེར་བྱོན། །སྒྲིམ་ཉུ་གུམ་ལ་རངས་སོ་རང་། །ཞེས་དགའ་དགའ་
ཉུར་འཕར་ཏེ་བྱོ་འབྲལ་པ་དང་སྟུ་ལན་པ་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་
ལས། སྟུན་བུས་མང་དུ་སྟུ་བ་ལ། །བདེན་པའི་དོན་གཙོག་མེད་པ་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཉུར་རོ། །དེ་ཉུར་ཡབ་མེས་གཉིས་དང་། མཁས་གྲུབ་ཉུ་དབང་སྟོ་

གོས། སྤྱལ་སྤྱུ་པད་དཀར་དབང་པོ་སྟེ་ཡོངས་འཛིན་བཞི་ཀའི་ཐུགས་སྦྱས་སྟོང་
གཞིར་དང་གཙུག་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟར་པ་ཆོས་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་དང་ཀུན་
མཁུན་པར་དཀར་པོ་གཉིས་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྤྱུ་མེད་པའི་དབང་གོས་
སྤྱུར་འབྲུག་པའི་གདུང་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱོན་པའི་སྟོང་པའི་གསལ་བྱེད་གཉིས་པ་
ན། བདག་ཅག་ལྟ་སྟངས་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་པད་དཀར་གསུམ་པ་ངག་གི་
དབང་པོ་ཐུགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར། ཀུན་མཁུན་ཞབས་
ཀྱིས་ཀྱང་བཅུ་ལྟ་སྟངས་རྟོག་སྟོང་རྗེ་མའི་རང་འགྲུལ་ལས། མ་འོངས་པ་ན་གདུང་འཛིན་
སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་རྣམ་རྒྱལ་འབྱོན་འབྱུར་འདི་སྟོང་པའི་གསལ་བྱེད་
གཉིས་པ་ཡིན་ལ། ད་དུང་བདུན་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རབས་ལས་
འབྱོན་ཏེ་སྟོང་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་
མའི་ལུང་བསྟན་ལས། གདུང་འདིར་སྤྱལ་པ་དག་ཅུ་ལུང་བསྟན་པའི། སྟོང་པའི་
གསལ་བྱེད་གཉིས་པར་གསལ་བར་འདེབས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། །དེ་
ནས་རེ་ཞིག་ཀུན་མཁུན་པར་དཀར་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་
ཏེ་ཞིང་ཁམས་གཞུང་དུ་ག་ཤགས་པར་དཀྱིངས་ནས། ཡུན་རིང་མི་བཅུགས་པའི་
བཀའ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། གདུང་བརྒྱུད་རིན་པ་ཆེ་མི་ཤམ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་ཐུགས་
ཀྱིས་མ་བཟོད་པར། དད་པ་དང་ངས་འབྱུང་གིས་སྤྱོད་ཆབ་བསེལ་ཞིང་ཐུག་
ཐལ་མ་སྤྱར་ནས། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཅུགས་པར་གསལ་བ་
འདེབས་པར་མཛད་པས། འདུས་བྱས་མཐར་བཞི་ལས་མ་འདས་པའི་རྒྱལ་གྱི་
བཀའ་མཆིད་འབའ་ཞིག་མཛད་དེ་ཞལ་གྱིས་མ་བཞུགས་པའི་ཆོ། གལ་ཏེ་འདུལ་
བྱའི་དབང་གོས་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ལས་འདའ་བར་སྤྱོད་ཀྱང་། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་མཐའི་བར་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱོན་དགོས་པས་
སྤྱོད་སྤྱོད་བཀའ་དུ་བཞུགས་ཞེས་གསལ་བ་ན། སྤྱོད་བཀའ་དུང་བརྒྱུད་རིན་པ་ཆེ་རང་
གི་སྦྱས་སྤྱོད་འབྱོན་འོང་ཞེས་མཆོད་དུང་མཛད་པ་ལུང་བསྟན་པའི་བསྟན་
བཅུགས་འདི་ཡང་གནང་སྟེ། སྟོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱལ་པའི་གཞི། །མ་བྱོན་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་པ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དག་དུང་དབྱེར་མེད་པར། །
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་པད་བརྟན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཆོས་སྤྱོད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་
མངའ་བདག་མཐུ་ཆོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ཉིད་དུ་འབྱོན་
འབྱུར་ཞལ་གྱིས་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། ཞེས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་རིན་པ་ཆེ་

[illegible]

སྐྱོབ་པའི་རྟགས་སུ་ཆོས་སྐྱོང་གི་རྟེན་དང་མགོན་ཁང་གནས་གཞི་ཐམས་ཅད་
སྟོན་ལས་ཟེལ་ཆེ་ཞིང་བག་བྱོ་བ་དང་། མགོན་པའི་རྟེན་གྲུབ་གས་མཛོ་གཡག་
རྣམས་ངར་སྐད་འདྲན་ཅིང་བྱ་རྒྱུ་མང་པོས་བསྐྱར་བ་སྐྱགས་ཡང་ཡང་བྱུང་།
གནས་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ངེས་པའང་། བོད་ཡུལ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་
ནང་ཆོན་དབུས་གཙང་དུ་མ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁའི་ཆར་གནས་འབྲུག་བྱུང་ཆུབ་
གྲིང་གི་གཞིས་ཀྱི་མགར་གྲོང་དུ། གང་གི་ཆེ་བཞུགས་པའི་དུས་ཆེགས་ཀྱི་ངེས་
པའང་། རྟོན་པའི་འདས་ལ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་གཅིག་དང་། སྤྱི་ལོ་
༡༥༩༥ པ་རབ་བྱུང་བརྒྱ་པའི་རྒྱལ་བ་ཤིང་རྟེན་མཆོ་བློ་དཀར་ཕྱགས་ཀྱི་དགའ་
བ་གསུམ་པའི་ཉིན། སྐར་མ་ཐ་སྐར་དང་གཟུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོན་པའི་སྟོབས་ལྟན་
གྱི་འགྲུབ་སྦྱར་ལ། རྩ་ལྷན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ཡང་། འདབ་བརྒྱ་པ་དང་མཛོའ་
བའི་འདྲ་ཀྱིས་འཛོལ་མའི་བཞིན་རས་གསལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག། མཆོན་དཔའི་མེ་
དྲུག་སྐབས་རྒྱ་གྲུལ་ཏེ་དྲུག་མཆོན་དུ་མའི་ལྷན་དང་བཅས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་དག་
གི་གསྐྱེང་ཐུགས་སྒྲིག་བཞིན་དུ་འབྱུངས། ང་མཆོར་གྲགས་པའི་དཔལ་ཡང་།
དེའི་མད་ལ་སྟོན་པའི་དྲི་བསྐྱེང་ཕྱགས་བརྒྱར་འབྲུལ་བས་སྦྱེ་འགྲུའི་བྱུང་བ་ངང་
གས་འདུས་ཏེ་མཇལ་དུ་འོང་བ་རྣམས་ལ། རྣམ་ཐོས་སྒྲས་ཀྱི་མཛོད་ལས་བྱུངས་
པ་ལྟ་བུའི་འབྱུངས་སྟོན་གྱི་ཟེལ་དངར་ཅི་དགའ་བའེ་བ་མཛོད། ཞལ་གྱི་བླ་ཆོས་
མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པའི་རྒྱ་མཆོ་དབང་མད་དུ་སྦྱལ་བར་རུས་པའི་རྒྱལ་
སྒྲས་གཞིན་རྒྱ་གང་ལ་ཡབ་མེས་ཀྱི་མཆོན་ལས་གས་ཏེ་མི་ཤམ་བསྟན་འཛོལ་རྩེ་
རྩེ་ཞེས་མཆོན་གསོལ། དེ་ཡང་ཉིན་རིམ་བཞིན་ཆོས་པའི་བླ་བ་ཆ་ཤས་རྩེགས་ཏེ་
ཐ་ན་སྟོན་གྱི་གཟིགས་སྟངས་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་གྱིས་པའི་སྦྱོང་རྒྱལ་མི་མངའ་བར་ཞི་
དུལ་ངས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དམ་པའི་རྒྱལ་ལ་གནས། གང་གིས་མཇལ་བའི་
མད་ལ་དད་པ་དང་ང་མཆོར་ཆེ་བར་གྱུར། རྩེ་མི་ཤམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་འདི་
ངེད་རང་ཐམས་ཅད་ལས་སྟོབས་དང་རུས་པ་ཆེ་བ་ཡོང་ཞེས་ལུང་བསྟན།
མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཆོད་པའི་རྟགས། མཆོན་མོ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་
མ་སྦྱལ་བར་ནང་པར་འབྲས་ཀྱི་རྩང་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྩ་སྒྲ་མེ་ཏེག་མང་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་ཆོན་ལ་སྐྱགས་
པའི་ཟས་རགས་པ་ཉིན་པར་མཆོད་པའི་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མད་པར་མཆོན་མོ་ཆོས་
སྐྱོང་གིས་སྦྱལ་བའི་འབྲས་དཀར་མའི་ཆོན་ལྷགས་ཀྱི་འོག་ནས་ཐོན་པ་ཡང་ཡང་།

བྱང་བས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་སྒོ་ཕྱོགས་འབྲས་ཀྱི་ཡུལ་སྒོངས་ཆེན་པོ་འདི་
ཉིད་གདུལ་བྱར་འགྱུར་པའི་སྔ་ལྟས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཡིན་པར་མངོན།
དེ་ནས་དགུང་ལོ་གཉིས་ཅུ་ནས། གཞན་གྱི་བརྟན་བཅོས་མི་ཤོང་བའི་སྒོ་གྲོས་
ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་དེ་ཕུགས་བརྩིང་ཞིང་ཟབ་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་ཀྱང་དཔག་པར་
དཀའ་བའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་རང་ཡོད་ཅེས་གསུངས། དགུང་ལོ་གསུམ་བཞི་ནས་སྔོན་གྱི་བག་
ཆགས་བཟང་པོའི་དབང་ལས། གཞན་གྱི་སྒྲོབ་སྦྱང་ལ་མི་བཞུས་པར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡོངས་སྒྲིལ་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་རྒྱད་ཀྱི་ལྱང་མང་པོ་ཐོལ་བྱང་དུ་
གསུངས་པས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས། དེ་ལྟར་དཀའ་པོའི་ཕུགས་ཀྱི་རྟོན་འགྱུར་གསལ་བའི་
ཆུལ། རྗེ་རང་གོ་གསུང་ལས། ཁོ་བོ་ནི་གཞིན་རྒྱུ་དུས་སུ་ཁས་འཆིག་ར་ཡང་
བྱས་འདུག ད་ལྟ་ཡང་བག་ཆགས་སད་པའི་སྤང་བ་འདྲ་འཆར་སྤང་གསུངས།
དགུང་ལོ་ལྔ་ནས་ཕུགས་དམ་བཟུངས་པའི་རྒྱུ་དང་ཆོས་སྦྱང་ལ་གཏོར་བཤེ་
སྐབས་གནང་ཞིང་། སྐབས་ཤིག་དུང་སྐལ་མའི་གཏོར་འབྲུལ་གནང་དུས་གཏོར་
མ་ལས་མི་སྟག་སྟམ་སྟམ་མཆོད་པ་སྐབས་དུང་ན་གནས་པ་ཀྱང་གྱི་མཐུན་སྤང་
དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་། རྗེ་མི་ཤམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གཟུགས་
ནས། མཐུ་སྒྲོབས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་འདུག་ཅེས་གསུངས་
ཤིང་ཆོད་དུ་བརྗོད་པར་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་བཞེས་པའི་དུས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་
བཀའ་ལས། རྒྱག་དུང་ཡི་གེ་དབུ་ཅན་དབུ་མད་ལ་ཕྱུ་ཕྱུ་ལ་སྐབས་པའི་ཡིག་
རིགས་དང་། རིས་མོ་ལ་སྐབས་པ་མ་བསྐྱབ་པར་ཡང་ཤོས། ལར་སྒྲོབ་དཔོན་མ་
བསྐྱེན་པ་དང་མ་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏུན་ལ་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་སྒྲོབ་
དཔོན་བསྐྱེན་ནས་ངས་ངས་བསྐྱབ་ཅེས་གསུངས། ཕྱིག་རྩལ་རྩེད་མའི་ཆུལ་དུ་
མཛད་གནང་བ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱ་མཚན་དཔའི་སྐྱ་མཆོད་
དོད་ལ་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་པ་ཤལ་པའི་མིག་གིས་མ་ཟིན་པ་ཅི་ཡུན་རིང་སྦྱངས་པའི་
རིག་བྱེད་མཁན་དག་གིས་ཀྱང་ལག་པའི་འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་དཀའ་བ།
ནས་འབྲུ་ཆུང་དུ་དང་། སེན་མའི་ཁྱོན་ཅི་ལྟ་གཞི་ལའང་། གནས་བརྟན་བརྟ་
དྲུག་ལ་སྐབས་པའི་སྐྱ་བྱི་བར་མཛད་པ་སྐབས་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་མཐོང་ནས་
ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་པར་དཀའ་པོ་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐྱའི་སྐྱ་
བ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་མཆོག་དམན་ཀྱང་ལ་ཆུང་ལྟར་གྲགས། དེ་ནས་

དགྲ་ལོ་བདུན་བཞེས་པའི་སྐབས་ཡབ་ནས། ཇི་ལྟར་གདམས་ཤིང་བཅོལ་བའི་
ནར་རྒྱམས། ཆོས་བདག་པོའི་ཕྱག་དུ་གཏོད་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་དེ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་
དང་པ་པའི་སྤྱད་པ་ཆོག་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རིམ་པ་ནས་བརྩམས། བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟུན་པ་ཅོམ་གྱིས་ཆོག་མེད་དུ་མཁྱེན། ད་
ནས་དགྲ་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་སྐབས་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་
པའི་ཐམས་ཀྱིས་དང་པ་ངས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
ཐོག་མར་འབྲུག་བྱང་རྒྱལ་གྱིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར། དཀར་བརྒྱད་
བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་རྗེ་ཏུས་གསུམ་མཁུན་པ་མི་ཤམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལ་
བཏུད་ཅིང་ཕྱག་མཇུག་ནས། བསྟན་ནམས་བརྒྱལ་སྐྱབ་པའི་དབུ་སྐྱབས་པའི་ལ་
ཞིང་གཙང་མའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལེགས་པར་བགོས་ཏེ། ངག་དབང་བསྟན་
འཛིན་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བ་འཛིགས་མེད་གྲགས་པའི་སྤེལ་མཆོན་གསེལ་ཞིང་
ཡོངས་རྒྱལ་དགོ་བསྟན་ཀྱི་སྤེལ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས། དེ་ནས་རྒྱུད་བརྟག་
པ་གཉིས་པའི་བཤད་པ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་བྱགས་སུ་རྒྱུད་དེ། ཐོག་མར་རྗེ་
གོང་མའི་ཞབས་ལ་རྒྱགས་འབུལ་མཇུག། སྐར་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་
འཁོར་གྱི་ཁུམས་སུ་སྤྲོད་ཏེ་བཞེས་པ་བཞུགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དྲུང་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཞིའི་
སྐམ་དཀར་ཕྱགས་སྦྱང་བ་རྒྱམས་བསྐྱལ་ཞིང་། དག་འདུན་འདུས་པའི་ཆོག་ལ་
རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྒྱལ་པར་སྤེལ་བའི་གསུང་བཤད་རྒྱ་ཆེར་མཇུག། འདྲ་ལྟ་བུའི་ན་ཆོད་
སྤེལ་བའི་ཁྱུ་རྒྱུད་དུ་ཞིག་གིས། རིག་པ་འཛིན་པ་དག་འདུན་གྱི་ཆོག་ལ་བེལ་ཆེན་
པའི་དབུས། སྐབས་པ་ཁུམ་པ་མེད་ཅིང་། འབུལ་པ་མི་མངའ་བ། ཆོས་ཆོས་མེད་
པ། རྟུན་རྟུན་མ་ཡིན་པར་གསུང་གསལ་ཞིང་དག་པ། ཆོག་གི་ཟུར་ཕྱིན་པ་རྒྱུད་
སྤེལ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་ཤིན་དུ་བཅུ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་འདྲི་ལྟར་
གསུང་བ་ཐོས་པ་ནི་སྐལ་བ་བཅུང་ཞེས་སྐྱབས་པར་བྱེད་དེ། །དེ་ནི་འདིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། གྱེ་བྲག་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་གསལ་ཞིང་
རྒྱས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱིད་དང་ཆོས་ཀྱི་གཏུང་བོན་
པར་འབྱུར་རྟུམ་དུ་དད་པ་དང་གུས་ཞེན་ལྟག་པར་ཆེ་ཞིང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གན་
པོ་དག་ཀྱང་དགའ་ལ་དུ་བྱའི་རྒྱལ་པ་ཅན་དུ་བྱུར་ནས་ཅོད་སྤྱོད་ཀྱི་པ་དང་།
གོང་མ་རྒྱལ་ཀྱང་བྱགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱང་བ་རྒྱས་པའི་ཞལ་

འཇུམ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་མདངས་གསལ་ཞིང་བཞུད་མོ་དང་བཅས་པས་ཆེད་
དུ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྗེ་གོང་མ་ར་ལུང་དུ་ཕྱབས། ཡབ་རྗེ་མི་ཕམ་
བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་རྒྱས་སྤྲུལ་གཞིན་ཅུ་ཉིད་འབྱུག་བྱུང་རུབ་ཆོས་སྤོངས་ཀྱི་
གུའུ་ག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ན་རྒྱུད་བཤད་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་ལ་སྒྲིབ་
སྤྱོད་མཛད་དེ་བརྩམས་པ་ཆེན་པོས་དུས་འདུའི་བར་བཞུགས་དེ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་
ཚུལ་བ་སྤྲུལ་རྟགས་སྟགས་དང་། མངོན་བརྗོད་། རྒྱས་གར་གྱི་བསྟན་བཅས་སྟན་
ངག་མེ་ཡང་ལཱུ་གསུམ་ལ་ག་བཤད་དཔེར་བརྗོད་ཅུ་རྒྱགས་དང་བཅས་པ་
སྟགས་རིག་གནས་དང་། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་གྲོད་མས་ངག་གི་གཙོ་
བོ་སྤྱོད་པོ་གསུམ་དུ་དྲིལ་བ་ལས། རྟགས་པ་སྒྲིམ་པ་པའི་སྐར་ལ། གཞི་གཏན་ལ་
འབྱེབས་པར་བྱུང་པ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་སྤྱོད་ཉམས་ཁྲིད་དུ་མཛད།
ལམ་ས་མཆམས་འབྱུང་པ་རྣམ་འབྱོར་བཞི། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གཅིག་དུ་
བསྒྲས་པ་གདམས་ངག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐར་ལ། ཅིག་ཅར་བའི་ལམ་གཙོ་བོར་
སྤྱོད་པ་ཐོག་བབས། རིམ་གྱིས་པའི་ལམ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་བསམ་གཏན་སྟན་
འཇག་ཐོད་རྒྱལ་བའི་ལམ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྟགས་དང་།
བཤད་པ་ཆོག་གི་སྐར་ལ། ལྷ་བ་གཙོ་བོ་སྤྱོད་པ་དེ་དུ་མཛོད་གཞུང་འགྲེལ་ལྷན་
ཐབས་སྟགས་ཆང་བ། རྒྱམ་པ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་རྟགས་བརྗོད་གསེར་གྱི་འཕྲང་
བ། སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་བཀའ་དྲིན་བཅུ་གཅིག་པ་རྩ་འགྲེལ་སྟགས་དེ།
ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྐར་གསུམ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། གདམས་ངག་
རས་རྒྱུང་ལྷགས་ཀྱི་སྐར་ལ། བསྟེ་འཕྲོ་བཤད་པའི་སྐར། སྤྲུལ་མཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་
སྐར། འཁོར་བ་འཇུག་ལྷག་སྤྱོད་ཀྱི་སྐར། ཆོགས་བཅད་མ་མངོན་རྟགས་ཀྱི་
སྐར། ཞལ་གདམས་གཞུང་གྱི་སྐར། རྟགས་པ་ལམ་ཁྲུང་ནད་འདོན་གྱི་སྐར་དེ་
ཐབས་ལམ་གནད་ཀྱི་སྐར་དུག་དང་། འབྱུང་བ་རོ་སྤྲུལ་གྲགས་སྟལ་བགས་
འདོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་གསལ། གཞུང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཁོ་བོ་ལྷགས་ཀྱི་
ཆོས་སྐར་ཆང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱུད་ཆང་པའི་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱུད། ལོ་རས་པའི་
ཐུབ་པ་ལ། ཡང་དགོན་པའི་རི་ཆོས་སྐར་གསུམ། ཨོ་རྒྱུན་པའི་རྩ་རྗེ་གསུམ་གྱི་
བསྟན་སྤྱོད་སྟགས་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་དུ་དྲིལ་བ་དག་སྤྱོད་
བདུན་པ། གསུང་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་
ཁྲིད་རིམ་རྣམས་དང་། ཁྲུང་པར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་པར་དཀར་པོས་མཛད་

པའི་བསེ་འཕེའི་བྱིད་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལ་བྱབ་བཤད་དང་། ཡང་བྱབ་རྩི་རྩེ་སྒྲིག་
མའི་རྩེ་གསུམ་རིམ་གྱི་བྱིད། ལྷེ་རྩི་དཀར་སྒྲུབ་གྱི་བྱིད། གདན་བཞེད་རྩེ་གསུམ་རིམ་གྱི་
བྱིད། མདུ་མ་ཡའི་རྩེ་གསུམ་རིམ་གྱི་བྱིད། མཁའ་འགྲེལ་སྒྲུབ་སྐྱོད་ཀྱི་བྱིད་དང་འགྲེལ་
པ། བདེ་མཆོག་གི་རྩེ་གསུམ་རིམ་མང་པའི་དམིགས་བྱིད་ཀྱི་རིམ་པ། རྩི་རྩེ་གདུ་མ་
པའི་རྩེ་གསུམ་རིམ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྩེ་གསུམ་རིམ། མར་པའི་སྒྲུབ་སྐྱོད་ཤོག་
དེལ་བཞེམ། སྒྲུབ་སྐྱོད་རྩི་རྩེ་ཆོག་ཀང་། རྩི་རྩེ་གྲུ། དེ་ལྷོ་འགས་ཆོག་ཀྱི་རྩི་
སྐྱོད་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་ལ་སྒྲིགས། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཡབ་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་བས་ཀྱི་
སྒྲུབ་བཟང་པོ་དྲུང་ལྷན་པའི་དབང་བྱིད་སྐྱོད་བཤད་ཞུལ་གདམས་རྩི་སྐྱོད་པ་
རྣམས་དགུང་ལོ་དགུ་རྣམ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་ཡབ་རྩི་དྲུང་དུ་འབྲལ་མེད་དུ་
གསན་ནས་གདམས་པའི་མཛེད་ཆེན་པོར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་ཡབ་སྐུ་ལྷན་དུ་
རིག་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་མང་པའི་ཞབས་འབྲིང་བ་དང་བཅས། འགྲེལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟོ་དང་རི་མོར་བཞུགས་པའི་ལམ་ལས་རིམ་གྱིས་སྟེ་ཐང་
ཞེས་མཇལ་གནང་ནས་ལྷན་ལྷན་འབྲུལ་སྐྱོད་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ཕེབས།
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དེར་བྱུངས་དང་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོད་སྤྲོད་སྐྱོད་
ཆེར་སྒྲིག་རྣམས། རྩི་གྲུ་རྣམས་གཉིས། རང་འབྱུང་བཅུ་གཅིག་ཞེས། བྱུངས་པ་
མཆོད་ལ། འདྲ་བར་འཕྲུས་པའི་ལྷན་རྣམས་ལ་ཞུལ་གསུང་ཕུལ། སྤྲོད་ལམ་སྐྱོད་
ཆེར་བཏབ་ཅིང་ཞབས་སྐར་མང་པོ་མཛེད། དེ་ནས་ཡེར་པ་ལྷན་རྩི་སྐྱོད་པོ། ལྷན་མ་
ཞེས་གི་གདུ་ས་ཆོལ་གུང་ཐང་སྒྲིགས་ཀྱང་མཇལ། དཔལ་ཆེན་གྱི་ལའི་སྐྱེ་ལ་
ཤས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱིས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཆོལ་གུང་ཐང་གི་གནས་དེ་ནས་ཕུག་དུ་འབྱོར་
བས་ལྷག་པར་དཀྱེས། དེ་ནས་བསམ་ཡས་ཀྱང་མཇལ་བ་གནང་། དེར་ཆོས་
སྐྱོད་ཆེན་པོས་གུས་པའི་ཆེ་བསྟོད་བཅས་ལུང་བསྟན་མང་པོ་སྒྲིག་གིང་ཅི་བསྟོད་
འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་དྲུང་། ཁུད་པར་གསལ་ཇེ་མཐུན་སྐྱོད་སྐྱོབ་
པར་ཁས་སྒྲུངས་གིང་། དུས་སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་བར་བར་དུ་སྐྱེ་ཞབས་སྐྱོད་
འཕྲིན་ལས་སྐྱོབ་པའི་བཀའ་ལན་དུ་འོངས་པའི་རྟགས་སྒྲིག་དཀོར་གྱི་དེ་འབྱུང་
ཞིང་། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཇེ་ཉག་རྩི་དྲུད་པས་མཆོད་པར་མཛེད་ཅས་གྲགས།
དེ་ནས་བྱུང་ར་སྐྱོད་ལ་ཕེབས། གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩེ་ལ་སྒྲིགས་པ་
མཇལ། སྤྲོད་ལམ་སྐྱོད་ཆེར་མཛེད་རྣམས་སྐར་འབྲུག་བྱུང་རྒྱུ་གྱིང་དུ་ཕེབས། དུས་
སྐབས་དེར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཕྱགས་དེར་བསྟན་པ་དང་འགྲེལ་བའི་དེ་ན་མང་པོ་

མཛེད་བེན་ནས། ཡུལ་གཙང་གི་ཕྱོགས་གངས་བཟང་ལྷོ་གཞུང་གི་ལ་ཤི་
གཞུང་ཡས་ཁང་ཆེན་པོ་དཔལ་ར་ལུང་མེ་ཏྲ་མདངས་འཕྲུག་གི་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་ཕུག་པེབས། དེར་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་གསེར་སྤྲངས་རྒྱས་པས་བསུས།
ཡང་དགོན་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ། དཀར་བརྒྱད་བརྒྱན་པོའི་གཙོ་བོ་མི་པམ་ཆས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཛེས། དེ་ནས་དགྲུང་གངས་བཙུ་གསུམ་བཞེས་པོའི་མེ་རྩ་ལ་མི་པམ་
ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཆབ་དུ་མངའ་གསོལ་བའི་དུག་ངས་པ་གཏད་དེ། མི་པམ་
བརྒྱན་པོའི་ཉི་མ་དང་རྩེ་པད་དུག་ར་དབང་པོ་ལ་སྐགས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་ལུང་
བསྟུལ། བརྒྱན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མི་ངལ་བའི་ཁུར་ཆེན་པོ་ཁྱེར་བ་དེ་དག་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒོ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་མཛེད་པར་ཉུས་ཤིང་
ཡང་དག་པར་བསྐྱགས་པོའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་སྟོ་གོན་མཛེད་པོའི་གྲགས་པ་གཙུག་
ནས་གཙུག་དུ་བརྒྱད་དེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྲ་བྱིས་ཆོས་ཀྱི་དུང་དཀར་པོའི་
སྒྲ་ལྷ་བུས་ཁྱབ་པས། ད་ལྟ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཡངས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་
འཕྱར་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་མང་པོའི་གནས། ཟླ་བ་རྒྱ་སྐར་
ཀྱི་གྲང་ཁྱེར་སྤྲངས་པ་ལྷ་བུའི་དགོན་སྤེ་མང་པོའི་སྒྲ་མ་དབུ་ཆེ་གདུགས་ཐོག་
ཉིས་སྤྱང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཞེས་གངས་སུ་བཟུང་བ་གཙོ་བོ་སྟེ། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་ཞབས་ནས་ཀྱིས་པོའི་སྒྲོ་བ་རིགས་གྲུབ་པོའི་ཁྱེ་
མཆོག་དཔག་དུ་མཛེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་དག་གིས་རྩེས་སུ་
བཟུང་བའི་ཡོན་བདག་དེད་པ་ཅན་ཀྱི་དཔོན་རིགས་མི་སྤེ་སའི་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་
ཁྱབ་པོའི་སྒྲོ་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཐོས་ཤིང་། དབུས་གཙང་གི་གྲ་རིགས་དང་སྒྲོ་བོ་
མཆོག་དམན་མང་པོ་འདུས་སོ། །ཁྱི་སྟོན་གྱི་སྟོ་གོན་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་གཟུར་
སྐར་དུས་སྒྱུར་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པོའི་ཉིན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱི་ཆེན་པོ་བཀོད་པོའི་
ཁྱུང་པར་དུ་མས་བརྒྱན་པ་བཤམས། དེ་ནས་རྒྱས་སྤྲས་གཞིར་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་
པན་པར་དམར་པོ་རབ་དུ་རྒྱས་མདངས་ཅན་གསེར་གཡུ་སུ་ཏྲ་གྲ་སྤྱ་ཆོས་ཀྱིས་
མཛེས་པར་གསོལ་ཞིང་། ར་བཟུར་གཙང་མའི་ཆོས་གས་གསུམ་གྱིས་གྲུབས་ཤིང་
ཤིན་དུ་ཞི་བའི་སྒྱུ་ལམ་དང་ལྷན་པ། གྲང་པོ་ཆེ་དང་ངང་པོའི་སྟབས་ཀྱིས་
གཤེགས་པོའི་དབུའི་རྩེ་དུ། ལྷ་རྩེས་ཀྱི་གདུགས་ཆེན་པོའི་གྲོ་བ་བསོལ་འདེགས་
ཤིང་། སྒྱུ་མདུན་ལགས་གཡས་གཡན་ནས། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲས་པོར་དེ་བཟུང་
པོའི་དུད་སྤྱོད་འཕྲོ་བ། གསེར་གྱི་འབྲུག་དང་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁ་ནས་འཕྱང་བའི་ཉག་

ཐུག་ཅན་གཡོ་ཞིང་འཛིན་པ་དག་དང་། སྐྱེ་མཛུན་ནས་འཕྱར་དར་ཕྱེ་འཕྱར་
སྟགས་གསེར་སྦྲངས་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་དགྲེལ་སྦྲ་དབྱངས་
སྟན་པའི་རིགས་དང་། དཔལ་བོ་དཔལ་མའི་གར་གྱིས་བསུས་ཏེ་སྟུན་དྲངས།
འཇུག་ཞལ་རྣམ་པར་དཀྱར་བའི་གཟི་མདངས་ལྷག་པར་གསལ་ཞིང་། དགྲེས་
པའི་སྟུན་གྱིས་གཟིགས་མེ་གཟིགས་པར་མཛད། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་སྡེ་བའི་
ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པའི་ཁྲིམ་ཆེན་པོ་སའི་ཕྱགས་དར་མི་གཤེད་བ་ཅམ་འདུས་
ཤིང་། དད་པ་དང་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆིལ། དེ་ནས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་རྣམས་མཁའ་
སྐར་ཆོགས་ལྷ་བྱ་རྣམས་རང་རང་གི་འབྲུལ་ཆེན་དགྲུང་དུ་བཏོག་སྟེ་ཆོགས་པའི་
དབྱུས་སུ་མི་འཛིགས་སེའུས་བཏོག་པའི་ཁྲི་འཕངས་མཆོག་ལ་ཞབས་པད་
བཀོད། ལྷགས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་འབྱེད་སྟུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བཟུགས་གྲལ་གྱི་ཐོག་
མར་ཡབ་མེས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་མི་པམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འཛིགས་མེད་གྲགས་
པའི་སྡེ་ཞེས་མཆོན་གྱི་དར་དབྱངས་ལྷགས་པར་གསོལ་ནས་ཁྲི་འབྲུལ་གྱི་མངའ་
གསོལ་མཛད། དེ་ནས་དཔལ་ས་སྦྱ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་དབང་པོས། བཀྲ་ཤིས་
མངའ་གསོལ་གྱིས་མཆོན། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཆེན་པོ་ངག་གི་དབང་ཕྱག་གཞུང་རྒྱ་
ཀྱན་དགའ་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ་བའི་ཡི་གེ་དང་བཅས། ཁྲི་འབྲུལ་མངའ་
གསོལ་གྱི་ལྷགས་འབྲུལ་དགྲུང་དུ་བཏོག་སྟེ་ཕན་ཚུན་ལྷགས་སྦྱར་གྱི་པོ་ཉས་
གྲས་པར་སྤུལ་ཞིང་། དེ་རྣམས་སྟེ་བདག་ཆེན་པོ་སྟེ་གདུང་ཅེ་པ། གོང་དཀྱར་བ།
སྦྱང་ཤིང་པ། འུར་པ། འཕྱང་རྒྱས་པ། བྱ་པ། ཡར་འབྲུག་པ། རྒྱལ་ཅེ་ཅེ་ཆེན་
སྟགས། སྟེ་སྦྱང་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡུལ་ཉང་གི་དྲུམ་རིགས་མང་པོ་དང་།
རང་དང་། དབྱུས་དང་། ལྷ་བྲག་ལ་སྟགས་པའི་དཔུན་རིགས་མི་མེར་དྲད་པ་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་སྤུལ་ཞིང་། ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེ།
ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་གྲིང་། རྩ་སྟེས་ཀྱི་ཁང་པ། མཉམ་ཡོད་གསེར་མདོག་ཅན།
འབྲས་ཡུལ་སྦྱང་མས་ཆོལ། ངར་ཐུབ་བསྟན་སྟགས་གཙང་དང་། གོང་དཀྱར་རྩ་
རྩ་གདན། གསང་རྟེན་ཐོག་འབྲི་སྟག་སྟགས་དབྱུས་ཀྱི་ཕྱགས་དག་སྟེ། མདོ་
སྟགས་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་རྩ་སྟེ་ནས་ཀྱང་མཁན་སྟེ་བདག་བའི་བཤམ་གཉེན་
མང་པོས་དག་སྦྱང་ཆེན་པོས་ལྷགས་འབྲུལ་མཛད་པ་དང་། ཁྱད་པར་རྩེ་པད་

དཀར་དབང་པོས་དར་ཡུག་ཆེན་ཕུག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་། གྱི་རུ་དང་སྟོན་ཤེས་གྱི་དོ་
ཤེས་དང་། དངུལ་གྱི་བྱ་མ་བུ་མ་ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་
བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསལ་མཛད་དུ། གཞུང་ཡང་ལ་དུགས། ཟངས་དཀར་ག་ལ། བྱ་
དུགས་ཀྱི་དུགས་མ། ཡུལ་ལྟ་ཕུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཁོད་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲ་མ་
དབུ་ཆེ་གྱི་རིགས་སྒྱུར་བདག་དང་བཅས་པ་མང་དུ་འདུས་པ་དག་གིས་ཀྱང་
འབྲུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་སོ། །གང་གི་ཆེ་སྒྱུ་བའི་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་དེད་པའི་
ས་ཆེན་པོར་བ་དུ་གཡོས། དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་སྒྲ་དང་འཆོམས་པའི་ཆས་སྒྱུར་
གྱི་བྱེད་དངར་བཀྲས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྒྲ་སྒྲོ་ནས་འཕྲུས་པའི་གཏམ་གྱིས་མཁས་
པའི་སྒྲུ་གསལ་ས་སྒྲིང་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་གྱུར། རྒྱུ་སྒྱུར་གྱི་དབང་པོ་གང་བ་
བཟང་པོས་གངས་རིའི་རྩ་ནས་འཇའ་སྒྱུར་དཀར་པོ་དར་ལམ་བརྒྱུད་ས་པ་ལྟ་
བུའི་ལམ་ལས། ཡུལ་ཤུང་གི་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་བརྒྱུད་ས་ནས། སྒྲ་རེ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
ལས། ཁུ་འཕངས་མ་ཏུག་དཀར་པོའི་ཆར་དལ་དུལ་བབ་ཅིང་། འཇམ་རྟེན་ཀུན་
དུ་ལེགས་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དགེ་མཆོན་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་
ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དབང་སྒྲོ་གྲོས་གདན་དྲངས་ནས། སྒྲོ་བ་དུ་པོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་
གནང་སྟེ། དུག་ལ་བཅུ་བཞི་ནས་བཅུ་དགུའི་བར། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྩ་རྩེ་
གདན་བཞི་སྟགས་ལས་གསུངས་པའི་ལག་རྩས། དགུ་མཐའ་སྒྲག་བགོས་གཟའ་
ལྟ་དུས་སྒྱུར་སྟགས་ཀྱི་ས་རིས་ཨང་གི་བསྐྱར་དགོད། གུར་དང་ལྷགས་སྒྲག་བཟང་
པོ་ཅམ་དུ་སྒྱུངས་པ་མཛད་ཅིང་། བར་སྒྲོད་པ་ཀ་ལྟ་པའི་མཆོམས་སྒྱུར་རྒྱུང་པ་
ལྟ་མིང་ལ་རྒྱུང་པ་དུག་ཀུན་བཤད་རྒྱུང་པ་བརྒྱད། ཀྱི་ཏ་རྒྱུང་པ་དུག་སྟེ། སྒྲ་
མད་ཀ་ལྟ་པའི་བྱིངས། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོག་སྒྲུང་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱུ་འབྱུར་རི་
སྒྲུང་སྒྲུར་པའི་བཤད་པ་ཡིངས་རྩེགས་ས་རིས་དྲིང་བཅས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་
བྱུང་བར་མཛད་དུ། རྩ་ཀི་མང་པོ་དང་ཡང་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲུང་དུ་གཏམ་མཛད་
ཅིང་། ལྷག་པར་རྩ་ཀི་ཨ་མི་རྒྱ་ཐ་བུ་བ་ལོ་བརྒྱ་ཕུག་མང་པོ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་
ཆོས་ཀྱི་གཏམ་རེའང་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་ཆེ་བསྟོང་བའི་བཅུད་ལོན་འདུག་པ་ལ་
ལག་ལོན་བཏབ་པའི་ལྷགས་ཀྱང་བྱས་གསུངས། དུས་དེ་ཅམ་ནས་མ་ཏུག་
བཅུད་ལོན་གཙོ་བོར་གནང་ཞིང་བས་རགས་པ་ལ་སྒྲིང་པ་སྒྲུངས་པའི་སྒྲོ་རྒྱུ།
འཇམ་དཀར་གྱི་ཕུགས་ཀར་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཡས་དང་ཡིག་དུག་གཡོན་
འཁོར་གྱི་རྩལ་ལ་ངས་ཤེས་གསལ་སྒྲིང་རྒྱུད་པ་བྱུང་གསུངས། གཞུང་ཡང་རྩེ་

སྒྲིག་ཅེ་བ་པད་དྲུག་དབང་པོ་ལས་ཀྱང་། གཤེན་ཇེ་གཤེད་དམར་པོ་ལྷ་ལྷོ་
དབང་བསྐྱར་བ་སྒྲིག་དུ་འགྲོ་བས། གཤེན་ཇེ་གཤེད་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་རིམ་སྒྲིག་
མཛད་ཅོ་རྒྱུ་ཆོག་ཀྱང་དང་། ལས་ཆོག་ཀྱི་སྒྱུར་བ་མང་པོ་དང་། དཔལ་ཅོ་རྒྱུ་
འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་རྒྱུ་ལྷང་མན་ངག་ཡོངས་རྒྱུ་ལས་དང་། བཀའ་དང་
བསྐྱར་བཅས་མང་པོ་ལྷང་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་མང་དུ་གསུམ། དེ་བཞིན་སྐྱེ་བདག་
ཆོན་བསོད་ནམས་དབང་པོ་ལས་ཀྱང་། གྲུབ་ཆོན་མཆོ་སྐྱེས་ལུགས་ཀྱི་དཔེས་
རྒྱུ་ལྷ་དགའི་དབང་སྒྲིག་དུ་འགྲོ་བས། ཅོ་རྒྱུ་བརྟག་པ་གཉིས་པ། ཅོ་རྒྱུ་གྲུ་
ཀྱི་རྒྱུ་། དཔལ་སྐྱེ་ཁྱེ་རྒྱུ་དང་། གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལས་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡོངས་རྒྱུ་ལས་གསུན་ནས་ངེ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་སྐྱེ་མ་
གཅིག་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་ཆོད་མ་ལ་སྒྲིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆོན་པོ་
དག་ལྷང་སྐབས་པ་དང་། རྒྱུ་དཔྱད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བ་ཆོན་པོས་འཇུག་པ་
མཛད་ཅིང་། ཆོད་མའི་འཇུག་སྐྱེ་བསྐྱེས་བྱུང་རྟགས་བསལ་འགྲོ་འདེབས་རང་
རྒྱུ་དང་། ཐལ་འབྲུར་ཀྱི་རྒྱུ་བཞག་འབྲས་ལུལ་སྐྱེད་ཆོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དཔྱད་ཞིག་
དྲུ་། དུགས་པོ་སྐྱེ་བ་དཔྱད་སྒྲིག་གསུང་དེ་ལྟ་བུ་དང་། ཐུབ་བསྐྱར་གསུང་
མཛད་ཅན་ལ་སྒྲིག་པའི་དགོ་བཤེས་དང་། སྐྱེ་གསལ་རིགས་པ་སྐྱེ་བ་མང་པོ་
དང་། འབེལ་གཏམ་རྒྱུ་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་དཔྱད་པ་ཆོན་པོས་གསུང་ཞིང་།
བཟེ་རིག་པ་ལ་ཡང་མཁས་པ་མཛད་དེ། རྒྱུ་ལས་བཞི་ལ་སྒྲིག་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་
ཀྱི་ཐོག་དང་། བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་དང་། དཔྱད་འཁོར་ཀྱི་ཐོག་
ཐོག་ཆོན་འགྲུམས་ལ་རྒྱུ་བ་ཆོན་པོས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅས་གསུངས། ཐུག་
བཟེ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱང་གཙང་གཞུང་ལྟ་མོ་ཞེས་པའི་ལུལ་འཁོར་དུ་བསོད་སྐྱེས་
ཀྱི་མེ་དྲིག་ལ་ཕེབས་པ་ན། གནས་སྐྱེ་པ་ཞིག་གིས་ཅུ་གང་གོང་པོ་ཞིག་ཐུལ་བ་
གངས་རེ་ཆོན་པོ་དེ་མའི་རྒྱུ་པ་དང་། གྲོ་མ་ལ་གནས་བརྟན་ཡན་ལག་འབྱུང་
གི་སྐྱེ་བའོད་ནས་བཞུགས་པར་མཛད་པ་དང་། ཅན་དན་དྲུག་པོ་ལ་ཐུབ་
དབང་གནས་བརྟུ་དགོ་བསྐྱེན་དུ་ཤང་རྒྱུ་ཆོན་བཞི་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་ན་
བཟེ་སྐྱེ་སི་ཅན། རྒྱུ་བཟེ་ལས་ཀྱང་ཐུལ་དུ་ཐུན་པར་མཛད་པ་འདི། ཐུས་རྒྱུ་
དུ་ར་རྒྱུ་ཐུའི་ཐུག་དུ་འབྱུར་ནས་བསྐྱེད་བརྒྱུས་བརྒྱུད་ཆོད་མཛད་པ་བཅས་རྟག་
བརྟན་ཆོས་སྐྱེ་གཙུག་ལག་ཁང་ན་བཞུགས་པ་དང་། དཔལ་སྐྱེ་པ་ཆོན་པོ་
བསོད་ནམས་དབང་པོ་ལྷང་ཐུགས་དམ་ཀྱི་རྟེན་དུ། གཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཐུའི་ཅོ་ཞིག་ལ།

ཀྱི་རྩི་རྩི་ལྟ་བུ་རྒྱ་ལ་མ་འབྲུག་བའི་རྣམ་པ་བར་སྒྲིབ་ལ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་
མཛད་ནས་ཕུལ་བས། མཆོག་དུ་ངོ་མཚར་བའི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཆེར་མཛད་པ་
སོགས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བཟོ་རྩལ་དང་སྒྲིབ་ལ། གསོ་བའི་རྒྱ་པ་ཕྱེད་སྟེ་
གཞིན་རྒྱུ་དུས་ན། སྤྱི་འཛོམས་བྱེད་ལྟར་ཅིག་གཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཨ་ཐོབ་བྱེད་
ཞིག་ལས། རྒྱུ་ཀྱི་ངོ་མཚར་འཛོམས་རྩ་རྩ་བརྟག་པ་སོགས་དང་། སྒྲིབ་སྒྱུར་སོགས་
ལག་ལེན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མཐུན་ཅིང་། རྒྱུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་
དུ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མང་པར་གཟུགས་རྟག་དང་། སྒྲིབ་པ་མཁས་པ་མང་པ་ལས་
དགས་གཙོ་མཛད་པ་དང་། ཤིན་དུ་རྩེད་དཀའ་སྒྲིབ་དག་ཆོས་སྦྱང་ལ་ཕྱིན་
ལས་བཅོལ་ནས་བྱེད་ཅིས་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། སྒྲིབ་ཀྱི་བྱེད་ལྟ་བུ་ཀྱི་ཕབ་
མཁའ་འགྲོའི་ཕུག་ནས་ལེན་པའི་མན་ངག་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་ལ། དཀའ་མཆོག་
མཆོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་སྒྱུར་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་གཞན་ལས་ཁུད་པར་དུ་བྱུར་པར་
དགོངས་ཤིང་། སྒྲིབ་སྒྱུར་ཀྱི་བསྐྱེད་བཅས་ཀྱང་མཛད་དེ། རྩི་ནས་རྩི་ཉིད་ཀྱི་
དགུང་གངས་བཅུ་དགུ་ནས་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་བར་བསྐྱེད་པའི་ཁུར་བཞིས་ཤིང་
བཞུགས་པའི་སྐབས། འབྲུག་པ་ཕན་ཚུན་ཀྱི་རྩི་གཞིའི་སྒྲིབ་གཙང་པ་ལ་
བཀའ་བྲིམས་དང་པའི་གཙང་འདུམས་དགས་པའི་བཀའ་ཤུག་རིམ་པར་གནང་
ཡང་། གྲུ་བོ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོམས་ཆོན་བྱས་པའི་ངང་
ནས་དགོངས་པ་བཞིན་མ་བྱུང་བས། ཆོས་སྦྱང་བསྐྱེད་བཅས་པ་མཛད་པས། གཙང་དུ་
འབྲུག་པའི་ཆོས་སྦྱང་མ་མཉམས་པའི་རྟགས་དང་མཆོན་མ་གསལ་བར་བྱུང་བས།
རྩི་དུ་རྩི་རྩི་ཐས་འབྲུག་པ་རྩི་རྩི་འཛོམས་པ་ཆོན་པོ་ཆོས་སྦྱང་ལ་མངའ་བརྩིས་པ་
ཡིན་པས་ཐུགས་དང་མ་འགལ་བར་མཛད་ན་ལེགས་པའི་རྩི་ནད་ཆེར་
གསུངས་ཏེ། གཙང་པ་ཡང་ཆོས་སྦྱང་གི་མཐུ་ལ་འཆོར་ནས་ལེགས་སྒྱུར་མཛུགས་
འཛུགས་གནང་བ་དགོངས་རྒྱུ་གཞིས་ཀ་རྩི་སྒྲིབ་དུངས། གཙང་བ་དང་
མཛུགས་འཛུགས་གནང་བ་མངོན་དུ་ཐུགས་པས། དེའི་ཆོས་པ་དཔོན་སྒྲིབ་རྣམས་
ཀྱིས། རྒྱ་སྤྱིའི་ནང་དུ་སྒྲིབ་སྒྱུར་མཛུགས་དར་བཅས་ཕེབས་བསྐྱེད་གནང་ཞིང་། རྩི་ཉིད་
ཀྱིས་གང་ལའང་འཛིགས་པ་དང་བག་ཆ་བཟེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛོམས་ཀྱི་རྩི་
གདོངས་དང་ལྟན་པར། རྩི་ནང་ལ་ཆེབས་མ་བཞེད་བར་སྐད་ཅིག་ལ་ཕེབས་
པས་ཐམས་ཅད་དུ་ལས་ཤིང་སྒྲིབ་སྒྱུར་ཀྱང་སྐད་པར་ལྟར་བྱུར། རྟགས་ལྟན་སྒྲིབ་
མ་བརྟུལ་ཞུགས་ཆོན་པོ་རང་ཡང་རྒྱ་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་བསྐྱེད་པ་དང་། དུས་

དེར་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བཞེས་ཤིང་། མེ་སྤྲོད་
པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཆོག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་བདུན་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་
གཉིས་ཀ་སྤྲུལ་གཙང་ཞིང་རྣམས་དཔྱད་དང་། བརྩམས་པ་དང་། མྱོང་སྤྲུལ་སྤྱོད་
རིམ་རྣམས་པོར་གཞན་པའི་དགྲུང་ས་པ་མཐོང་ཞིང་ཐུགས་རྟུང་ཆ་བ་མཉམ་དུ་
གྲགས། དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་མཇུག་འཛུམས་ལགས་པར་བྱས་ཤིང་གཙང་གཞུང་
བརྒྱུད་དེ། སྤྲུག་གུ་ཁ་ཞེས་བྱ་བར་འཁོར་ཆོག་མཁན་མང་པོ་དང་བཅས་པེབས་ཤིང་
བཞུགས་སྐྱོད་པ་བོ། །དེའི་ཆེ་གནས་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་
པའི་བསྐྱལ་མ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གུ་ནང་ཞབས་བྱུང་འཁོར་བཅས་བྱོན་པ་
གྲུབ་པ་དང་། ལྟ་བུ་དཔེ་བའི་སྐྱོད་པ་ཆོས་སྤྱོད་མ་གུ་ནང་ཁོང་འཇུག་དགོས་
ཟེར་ཤིང་བཙུང་བྱས་ཏེ་གུར་ཞུགས་པས། དེར་རྗེ་ཉིད་ཐུགས་རྟུང་བཞེས་ཏེ་རྩ་
རིམ་ཞིག་ཐུག་དུ་བསྐྱེད་པས། ཐུག་རྗེས་བྱུང་བ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡང་རྩ་གཅིག་
གཟུང་བས་ཐུག་རྗེས་བྱུང་བ་ད་ལྟར་ཡིད། རྒྱུ་རྒྱུ་དེས་འཐོབ་ཅིང་ཆེན་པོ་
བྱུང་སྟེ། ས་རིམ་པ་གཉིས་ཙམ་མཆོད་ཁར་ཐོག་གུ་བྱུབ་ནས་ལྟ་བུ་པའི་སྐྱོད་
པ་མང་པོ་རྣམས་ཁྱེད་བ་ན། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ། ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟུང་ནས་
སྤྱོད་བཅུ་མ་ཞིང་དབུ་ཐུམ་འཕྱར། ཡང་གཟིགས་ཏེ་ཐུགས་སྤྱོད་རྗེས་དེ་མ་ཐག་
སྤྲུལ་ཞབས་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་རྣམས་ཁྱེད་བ་རྣམས་ཉེས་མེད་དུ་གྲུབ་བས།
འཕྲུག་པ་གཏུང་བརྒྱུད་ལ་ཞེས་ཡང་འདུག་སྤྱོད་རྗེ་ཡང་འདུག་ཟེར་ཏེ། །དེ་
ནས་ཡང་རིམ་གྱིས་རིང་རྩ་ཐང་སྤྱོད་ཐང་ཟེར་བའི་ཡུལ་ཐུགས་ལམ་འཕྱང་ཞིག་
དུ་གཙང་པའི་གཟིམ་སྤྱོད་བ་ཞིག་གིས། སྤྱོད་དམན་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཆ་འཕྲུག་
པས་བྱུང་མེད་དེས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོབས་གདོང་ལ་རྒྱགས་ཏེ་རྩ་མེད་འཁྱུ་བ་བྱས་པ་
དང་། སྐྱོད་པ་བཏང་ནས་གཟིམ་སྤྱོད་བ་རྣམས་བཏངས་སོ། །དེ་དག་གིས་
མེད་པ་དཔོན་ལ་ཞུས་པས། སྤྱོད་ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་པེབས་ལམ་དུ་བྱིས་མེད་མི་
མཇུག་པར་བྱས་ནས། སྤྱོད་ལྟ་པའི་བྱིས་པ་གཙོད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་
ཟེར། བཀའ་བཀྱོད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་འདུལ་འཕྱོད་ལས་བཞུགས་འཁོར་
ལོ་སྐྱོད་བཞུགས་ཡང་རྩ་ལྟར་དུ་བྱོན་ཏེ། རྗེ་ཡུལ་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཅིག་དམ་པའི་
ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོག་མཁན་གྱིས། བསྐྱེད་པ་དང་འགྲུ་བའི་དུས་རྒྱུ་ཆར་མཇུག་པ་ལས།
ད་དུང་ཡང་དཔལ་ཡོ་ཤེས་མགོན་པའི་འཕྱོད་ལས་ཀྱི་བསྐྱལ་མ་བྱུང་བར་གུར་

དེ། འབྲུག་པ་ཕན་ཚུན་གྱི་དབྱེན་མ་བླུ་པར། ལྷོ་བྲག་དཔའ་བོའི་སྐར་དང་ཚུང་
གཞི་ཡངས་ནས། སྤྲོ་སྤྲོ་གཙང་པས་སྤྲོ་སྤྲོ་ངས་འཛིན་གྱི་སྐབས་ཀྱང་ཉི་རིང་
ཕྱགས་སྤྲོ་བས་ཡོད་པའི་ཁར། ལྷོ་བྲག་དཔའ་བོའི་ཕྱགས་བཟུང་ནས་མི་སྤྲོང་
སྤྲོང་དགས་པ་སོགས་མི་འོས་པའི་སྤྲོངས་ཡིག་ཡང་ཡང་ཕུལ་བ་ཕྱགས་ལ་ཕོག
ཁྱད་པར་རང་བྱོན་ཁར་སྤྲོ་པ་ཆིས་གཙུག་རྟེན་ཆེན་འགའ་ཡང་ཁོང་ལ་མ་ཕུལ་
ན་བདེ་མེད་བཞུགས་སྐྱོ་མི་ཡོང་བའི་ཞུ་ཡིག་འབྱོར་བས། དེའི་ཆེ་ཞབས་དྲུང་
རྟེན་པོ་ཆེའི་གསྐྱུང་ལས། ང་རྟོགས་ལྟོན་གྱི་བླ་མ་རྩེ་བྱོང་དང་དགོན་སྐྱོན་འཛིན་
པ་ལ་དེ་འདྲིའི་དུག་ལ་འཛིན་སྐྱོ་ཡོད་ན། རང་བྱོན་ཁར་སྤྲོ་པ་ཆི་འདྲི་ནི་ཆེ་སྤྲོ་
ནམ་མཁའ་དྲུང་མཚུངས། རྒྱུ་སྤྲོ་ཡུངས་འབྱུ་བས་ཀྱང་སྤྲོ། དུ་སྤྲོ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་
ངས་པ་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་འབྱུལ་མི་ཚུགས་པ་འདྲག་པས། བྱུང་སྐྱུལ་སྤྲོད་དེ་
ཅམ་ལ་མ་ཆགས་སྐྱུང་དགོན་རྒྱུང་གཙུག་ལ་ཆགས་སྐྱོ་མེད། སྤྲོ་ཡོང་བྱུང་རང་
གང་དབྱེས་མཛོད་སོང་། ད་རུང་གང་དབྱེས་མཛོད་པོ་ལས་འོས་མེད་ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་བཀའ་ཤོག་གཙང་བས་འགྲུལ་འཛོལ་ཆེ་རུ་སོང་། དེ་དུས་སྤྲོ་སྤྲོ་
པས་ཀྱང་གསང་བའས་ཀྱིས་དམག་བཤམས་བྱས་གཟུང་གསུང་གྱི་གྲུབས་
བསྐྱེག་པའི་ཆོ། གཙང་པའི་སྤྲོ་པོ་གཟུ་བོ་གནས་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་རྒྱལ་འབྲུག་པ་
ལ་གུས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། དས་ར་ལྱང་དུ་ཞུ་ཡིག་སྤྲོ་མཁུགས་སྤྲོ་
ཕུལ་བས་གྲགས་མ་རྟོད་པའང་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེར་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱགས་སྐྱུལ་ཆེར་
བཞེངས་དྲེ། གཙང་པ་འཁོར་བཅས་བསྐྱུལ་བའི་ཞིང་དུ་དགོངས་ནས། དམོད་
པ་དྲག་པོས་ཆོས་སྤྲོང་ལ་བཀའ་བསྐྱོས་དྲེ། གཏོར་མ་ཞིག་འཕེན་པར་མཛོད་པ་
ཅམ་ལས། གདན་ས་ར་ལྱང་གི་མགོན་ཁང་ནས་མེའི་བཙོ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་དངོས་སྤྲོ་མཐོང་དོ། །དེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལྷུ་མ་དཔལ་བཀའ་སྤྲོང་
དྲགས་པ་སྤྲོ་བརྟེན་གྱི་ཆོགས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་ཞིང་མངོན་སྤྲོད་དྲག་པའི་ལས་ལ་
ཞུགས་པས། ཐོག་མར་འབྲུག་པ་ཕན་ཚུན་གྱི་ཚུང་གཞིའི་རྩ་བ་འཕྱང་སྐྱུལ་སྤྲོ་པ་
དུ་ཉིད། ཨ་ཅ་ར་གཞུ་གི་དྲེ་བར་བའི་འཛིགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡུལ་སྐྱུ་གར་ནས་
འངས་དྲེ། དེས་རྒྱ་ཅའི་ཆོ་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་རང་གི་རང་ལ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་བསད་དོ། །ཚུལ་དེ་འདྲི་བས་སེལ་གྱི་ཕྱགས་གཏོགས་སེལ་ཆེར་ཡང་
རམ་གྱིས་བརྟེན་པར་གྱུར་ཅིང་། ཁྱད་པར་གཙང་གི་ཕྱགས་ལ་ཆོས་སྤྲོང་གི་ཆོ་
འབྱུལ་མཐུའི་རྟོགས་ཉིན་མཆོན་མེད་པར་ཡང་ཡང་བྱུང་སྤྲོ་བོ་ཀྱན་གྱིས་དངོས་

སུ་མཐོང་ཞིང་གཤམ་ལ། སྒེ་སྒྲིང་གཙང་པའི་དགོངས་པ་ལའང་ཡང་ན་འདི་
དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འཆམ་པ་ཞིག་དང་། ཡང་ན་འདི་མེད་པར་བྱེད་དགོས་
བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ལམ་དུ། ཐོག་མར་བྱི་ལ་
ཞིག་གིས་གཏོར་མ་ལ་གཞོད་པ་སྦྱོར་བའི་གཤམ་བྱེད་པས། རྒྱལ་པོའི་ཆོ་འཕུལ་
དུ་མཁུན་ནས། སྦྱོར་དམིགས་དག་པོའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཟུར་བས་ཡལ་བའི་
རྗེས་སུ། བྱེད་གཤམ་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྤྲོ་གཞིགས་སུ་འོང་ནས། རྩོ་ཕྱགས་སུ་འཕྱར་
སང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕྱར་ནས་ཤབས་པས། ཡུལ་ང་མེ་ཤས་
པ་གཅིག་དུ་སྦྱོབ་བྱུང་། ཕྱིས་སྦྱང་རི་བམ་པའི་གཟིམས་ཁང་ཡོན་པར་འདུག་
ཅས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤས་མགོན་པོ་ལྷམ་དལ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ལམ་
འདྲ་གསལ་གྱི་ལམ་ལས་གདན་དྲངས་ཏེ། ཡུལ་རྩོ་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱོངས་འདི་དག་
མཆོད་གཞིས་སུ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། རང་བྱུན་ཁར་སྤྲོ་བ་རྒྱུ་ལྷགས་
དམ་བཅུག་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་། རིག་འཛིན་ཆོན་པ་པུ་མ་འབྱུང་
གནས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁམས་ཡུལ་རྒྱ་ཡི་རིགས་སུ་གྲགས་པ་དེ། མངའ་རིས་གཙང་
གི་ཕྱགས་སུ་གྲགས་ཅིམ་འབྱུག་། དབུས་གཙང་རྩོ་ཡི་ཕྱགས་སུ་འབྱུག་བཞིན་
གྲགས། །ཞིས་གསུངས་སོ། །ཞིས་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆ་མཐུ་ཆོན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་པོ་ལས། བོད་སྐར་
བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཏེ་ལཱུ་གཉིས་པའོ། ། * །གཉིས་པ་ལྷོ་སྐར་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཁ་བཞིའི་ཕྱོངས་སུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ནས་གཙང་པའི་
གཡུལ་ལས་རྒྱལ་རྒྱལ། ལྷགས་རིར་གྱེད་ནས་བཏབ་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་སྒོལ་
གཏོད་ཅུལ། ཆོས་སྤྱིད་ལྱང་གིས་ཁ་ལ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱེད་པ་མཐའ་རྒྱས་སུ་བྱུར་
ཅུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཉི་མོ་ལྷོའི་ཕྱགས་འདི་དག་དུ་དཔལ་ལྷན་
འབྱུག་པའི་བསྐྱེད་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་བབ་སྟེ། སྦྱོར་ཆོས་
རྗེ་གཙང་པའི་ལྱང་བསྐྱེད་བཞིན་པ་འོ་འབྱུག་སྐོམ་ཞིག་པོ་ནས་བཟུང་འབྱུག་
ཆོན་གོང་མ་ན་རིམ་གྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་ཆོས་གཞིས་མང་དུ་བཏབ་སྟེ་
བསྐྱེད་པའི་དབུ་བཅུམས་པར་མཛོད་པ་ཐམས་ཅད། དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པ་རིན་
པོ་ཆ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་བྱུན་པའི་སྤྲོ་ལྷས་ཀྱི་རྟེན་འབྱེད་ལེགས་ཆོགས་རང་
བཞིན་སྦྱོར་གྱུ་བ་དུ་བྱུང་བ་ཡོན་ཏེ། དེ་ནས་བཟུང་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་ནི། །དགའ་སྦྱོར་
འཛིག་རྟེན་འདི་ཏུ་བྱུང་། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། །སྐབས་དེ་དག་དུ་བོད་

དབུས་གཙང་གི་ཕྱོད་ས་སུ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་སྤྲོ་མ་པལ་ཆེར་ཉུམ་ས། འཕུལ་སྤྱང་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྟོག་པ་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་གཡུལ་ངར་མི་སྤྱང་
ཕྱག་དང་ཁྱི་ཕྱག་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐད་ཅིང་། ཇོ་བོ་བྱུང་མུ་ནི་སྤྱན་ཆབ་
བསྟེན་བའི་ཚུལ་བཞུགས། སྤྱོད་ལྟ་གྲུ་བར་གཏན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་འབྱུང་གི་
གཏན་སུ་གྱུར། དེ་ནས་རམ་པར་སྟག་པོ་འཁར་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟག་པོ་ཨོ་
རྟེན་ཀྱི་བར་སྟག་དམག་མང་པོ་རམ་པར་ཐོན་ཅིང་དུས་སྟོགས་མ་ལྟ་བུ་བཏོད་རང་
བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་པདྨ་འི་བཀའ་ཆེམས་ལས། དུས་ངན་ཏྲ་གྱི་ཁ་
རྒྱངས་པོ་ག་པ་རྣམས། །བདུད་ཀྱི་དབང་གྱུར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྱེ། །ཞེས་དང་།
ཉོ་རང་ཉོ་སྒྲོ་བས་མཐར་བསྒྲུ་གནས་ཆོལ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདེ་ཡུལ་མི་ལོ་
བདུན། །བསྒྲུམ་ལས་གནས་དར་ཞུག་བདུན་སྒྲུབ་ཐག་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
སྤྱན་ཕྱོད་ས་ལྟེན་ཡུལ་ཁམས་འདི་ཉིད་གྱུ་རྩ་རྟོན་པོ་ཆེ་པ་སྤྱོད་འབྱུང་གཏན་ཀྱི་
ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱུང་གིས་བརྒྱབས་ཏེ། ཐུགས་རྗེས་བསྐྱེད་
བའི་གྱུར་ཁང་དུ་ཆད་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་བདེ་གང་གི་མངའ་འོག་དུ་མ་ཆུད་
པར་ཡོད་པའི་དུས་འདིར། ཡུལ་ལྟོ་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ལུས་པ་བཀའ་འབངས་སུ་
དབང་བསྐྱར་བའི་ལུང་བཞུན་ཐོབ་ཅིང་། སམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
མགོན་དང་། རྒྱབས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབས་དང་། ཐུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
རྟོན། ཁས་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་གཉིན་དུ་ཞུལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་
ལྟོ་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་དག་ལ་སྤྱན་རྒྱལ་པ་གཙུག་གིས་དབང་བ་དང་ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་མེད་པས། ཉེ་ཆ་ཆས་ཆང་ཆང་བའི་དཔེར་མི་བསྐྱུན་མ་
རུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་ངམས་ཤིང་གཙུག་གིས་གཙུག་བརྒྱུད་ཞིང་གསོད་
པས། གྲོང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལའང་སྤྱོད་མཁོན་དགོས་པ་དང་། ཕུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
མི་དབུལ་པ་དག་གི་ཁང་ཞིང་འཕྲག་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་གཡོག་དུ་
བཀོལ་བ་དང་། ས་ཆོན་ཉེ་རིས་མང་པོ་འཐབ་ཅོད་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། ཁྱིམ་
མཆོ་འཐབ་པ་དང་། མང་ཆོན་ཉུང་ཆོན་འཐབ་པ་སྟོགས་དྲུག་སྤྱི་དུ་ཕྱགས་
སྤྱོད་མང་པོས་ཡུལ་གསེལ་བྱར་གཏོང་བ་དང་། སྤྱོད་མ་མཆོད་གནས་ལ་ཉིན་
མའ་ཕུལ་ནས་མཆོན་མའ་བརྒྱ་བ་དང་། བས་མཐར་གནས་པ་རྣམས་འཕྲག་
ཆོམས་ཀྱིས་མི་ཆགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཇོ་ཀི་སྟགས་གཏན་མཇལ་
བ་རྣམས་བཟུང་ནས་བྱན་ཁོལ་དུ་འཆོང་བ་དང་། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོན་

བཞིག་ཅིང་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་གྲོའི་སྤྱོད་པས་སྤྲོལ་
ཐུབ་པའི་གནས་དང་རྒྱུ་མང་པོ་ཉམས། གཞི་བདག་སྤྱི་བརྒྱད་འབྱུང་པའི་
ཆོག་མཁན་འབྲུག་མ་རྒྱུ་འགྲོ་རྒྱུ་མཁན་ལ་འཆེ་བས་གཞུག་གི་མཆོད་སྦྱོར་བྱེད་པ་
སོགས་རྒྱུ་དུས་སྟོགས་མ་ལྟར་བདེ་ཆུང་དུ་ཡོད་པ་ལས། བསྐྱེད་པ་བཟང་པོའི་
མཇེད་པའི་དགོངས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྦྱར་རས་གཟེགས་ཀྱི་སྦྱོར་
ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུང་བསྟན་མཁས་རིའི་ཞུ་ལོན་ལས། སྟོགས་མའི་
དུས་སུ་ལྟོ་རང་གི་ཡུལ་ཐུགས་འདི་དག་འཕགས་པ་སྦྱར་རས་གཟེགས་ཀྱི་སྦྱོར་
པ་ཞིག་གིས་གདུལ་བྱའི་ཞིང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱོར་པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་
དང་ལས་འབྲེལ་ཡོད་ཅིང་། མགོན་པོའི་བསྐྱེད་པ་མཇེད་པས་མཐའ་དམག་གི་
འཇིགས་པ་སོགས་ཞི་ཞིང་བསྟན་པ་དར་ཞིག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གསུངས་
ལ། མགོན་པོ་དངས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། ལྟོ་བརྒྱུ་པ་ཡི་དུས་ཀྱི་མཐར། །
ཤིན་དུ་གདུག་ཅིང་རྒྱུ་བ་པ་ཡི། མི་བསྟོན་པ་ཡིད་དུས་ཀྱི་ཆོ། །དེ་ཆོ་མགོན་པོའི་
བསྟོན་པ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ལྟོ་བརྒྱུ་པ་མའི་དུས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མགོན་པོ་ཐུག་བཞི་པའི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་སྦྱོར་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་
འདྲེད་པ་མཐུ་ཆེན་ངག་དབང་རྒྱལ་ལས་རྒྱ་བོད་གང་ནའང་མེད་པར་ངེས་
སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་བསྟན་མང་པོ་ལས། སྟོགས་མའི་དུས་སུ་ཆོས་བྱེད་རྒྱལ་ས་
ལྟོ་མན་ཀྱི་རིང་ལ་འབྲས་དགས་པ་དང་། དེ་དག་དུ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟོན་པ་
འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བཅོན་སྦྱོར་པའི་བཀའ་
འབུམ་ལས་འདི་སྤྱོད་ཅས། དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྟོན་པར་དར་
བའི་དུས་སུ། ཉི་མ་ལྟོ་ཐུགས་སུ་ལས་དང་སྐལ་བར་ལྟོ་བ་གཅིག་གི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་དུ་བྱོན་རྒྱས། བསྟོན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོར་
འབྱུང་བར་འབྱུང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོར་ཆད་ལྗངས་འདིར་ས་དག་ཉིང་
གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མ་དུ་བྱུ་ཆེ་མཐུ་སྦྱོར་དང་རྒྱ་ལྟོ་མངའ་བ་མང་དུ་
བྱོན་ཀྱང་སོ་སོའི་རིང་ལུགས་ཆོམ་བྱུ་རྒྱ་བཀོད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་མངའ་
འབངས་སུ་བསྐྱེད་བ་དང་། སྐལ་ལྟོ་བའི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་གྲ་རིགས་སུ་འགོད་པ་
དང་། ལྟོ་མན་ཆོས་ཀྱི་གྲིང་དུ་བསྐྱར་རྒྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་
རང་ཅག་གི་སྦྱོར་མགོན་མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ལྟར་སྤྱོད་འབྲུག་
པ་ནང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞི་དང་གཙང་པའི་སྤྱི་གཟར་ལྟར་དུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི། དོན་དུ་

ཡེ་ཤེས་མགོན་པོས་ཁ་བཞི་ལྟེན་སྐྱེས་ཁབ་གདུལ་བྱའི་ཁྲིང་དུ་སྐྱེས་བའི་ཕྱིར་
ལེན་དང་། ཨོ་ཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བཀའ་ལྟུང་སྟེ། སྟག་ཤམ་དགོངས་
འདུས་ཁག་དབུབ་ལས། རྒྱུ་མཁའ་ལྟེན་སྐྱེས་པོ་རང་འདྲ་འབྱུག་གི་མཆོད་ཅེས་གི་
མིང་ཅན་ལྟེན་རང་སྟག་སྟེན་ལྟུང་ཅེས་དང་། དག་གི་མིང་ཅན་དྲག་སྟག་སྟེན་
གྲུབ་པ་འདྲས་ཅེས་ཁྱེན་བཟུང་ནས་བཤད་འབྱུག་སྟེན་སྟེན་ལྟུང་ཅེས་དང་།
བཤད་འདུལ་གྱི་ཤེས་ལྟུང་ལས། རྒྱུ་མིང་སྟག་པོ་དག་གི་མིང་ཅན་ལྟུང་ཅེས་སྟག་
ཁྱེན་ཐམས་ཅད་ལྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་ལྟུང་ཅེས་སྟག་པོ་དག་གི་མིང་ཅན་ལྟུང་ཅེས་
ལེན་གཅིག་མིན་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟགས་པའི་ལྟུང་དང་། ཆོས་རྒྱུ་གཙང་
པའི་ཞལ་ཆམས་ལྟུང་བསྟན་ཆམས་རྟེན་ལྟུང་ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ལས།
གདུལ་བྱའི་འཕྲིན་ལས་དུས་ལས་མི་ཡིས་བ་སྟེ། མདོ་ལས། ཁྱེན་མཆོ་ཁྱེན་སྟེན་
རྒྱུ་མིང་གཙང་། དུས་རྒྱུ་བས་ཡོལ་བར་ལྟུང་ཡང་སྟེ། གདུལ་བར་བྱ་བའི་
སམས་ཅན་ལ། སངས་རྒྱུ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
དུས་ཅན་སྟུང་མ་རྒྱུ་མིང་གཙང་ལས་ཀྱི་སྟེན་གྲགས་མཛད་དེ་དགོན་སྟེན་མ་
འབས་མཆོ་པས་སྟེན་འདྲན་པའི་ལྟེན་ཅན་ལྟུང་བ་དང་ལྟེན་ཅན་སྟེན་པའི་
འདུས་ལོ་༡༦༧༣དང་། སྟེན་ལོ་༡༦༧༤དང་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མ་འབྱུག་དང་།
རྒྱུ་མིང་དགུང་ལོ་༢༣ཞེས་པའི་སྐབས་འབས་མཆོ་པའི་དཔུང་གིས་བསྟེན་ཏེ་
ཡུལ་ལ་དག་བ་བཅུ་དང་ལྟེན་པའི་ཁ་བཞི་ལྟེན་སྐྱེས་ཁབ་ཅན་ཅན་ནགས་མའི་
སྟུངས་སྟེན་ཆེབས་ཁ་བསྟར། སྟེན་སྟགས་དཔལ་གྱི་རི་བོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྟེན་ཤིང་
སྟེན་ཆོགས་ཀྱི་ནགས་འདྲེན་ལྟེན་སྟེན་ཆོལ་ལྟར་བཀྲ་བ་རྒྱུ་མིང་སྟེན་ལྟུང་སྟེན་ཏེ།
མ་ཏེག་དང་འབྲས་བྱའི་རྒྱུ་མིང་ལྟུང་བས་མཛེས་པ། སྟེན་ལ་ཡིད་རྒྱུང་གིས་
བསྟེན་པའི་སྟེན་སྟེན་ཀྱི་དེ་ཞེས་པའི་ན་བུན་འབྲུལ་ཁྲིང་སྟེན་སྟེན་འབྲུགས་པའི་
དགས་ལ་ཡིག་ལྟུང་མའི་ལར་སྟག་ཤེབས། དར་ཆས་རྒྱུ་ཡོན་རྒྱུང་པ་དང་འབྲུག་
སྟེན་རྒྱུ་མིང་གསལ་པ་དང་འབྲུལ་རྟེན་དག་ཀྱང་བཞེས་ནས་ལྟུང་ཏེ་ལགས་
པར་མཛད། དེ་ནས་འབྲུག་སྟེན་སྟེན་པོ་དཔལ་གྱིས་སྟེན་པའི་ཡུལ་སྟེན་བཤད་མཆོམས་
ཀྱི་རི་བོ་གངས་རི་ཤེས་གྱི་མཆོད་རྟེན་སྟེན་བྱ་དང་། རྒྱུ་མིང་ཁང་བཅུགས་སྟེན་བྱ་དག་
རིམ་པར་འདས་ཏེ་ནགས་རི་སྟེན་ལ་ཡིད་ཆོལ་སྟེན་སྟེན་ཤིང་སྟེན་པའི་ཡུལ་
འདབ་དག་གིས་བྱེད་པ་ལགས་སྟེན་པའི་བར་སྟེན་པའི་རྒྱུ་མིང་གཙང་གིས་
ཤིང་། རིམ་གྱིས་སྟེན་རི་རྟེན་གསེང་སྟེན་རྒྱུང་གིས་བསྟན་པ་རྒྱུ་མིང་གསལ་གྱིས་

གི་ཁྱུས་གང་བའི་འབྲོག་སྡེ་རྣམས་སུ་སྐྱོད་ལ་བསྟེན་ཅིང་། དང་ཅན་མང་པོས་
བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་འཇམ་གཙོས་དཀར་སྟོང་ཤམར་འབྱུང་གསུམ་སོགས་
འབྱུལ་བ་གཏོས་ཆར་ཕུལ། དེ་དག་རྣམས་ལ་མ་ཆེད་བཟུས་ལུང་དང་ཞལ་
མཇལ་གསུང་ཐོས་ཀྱི་སྐུལ་བ་ཅན་དུ་མཛད། ལྷོ་ཕྱགས་ཀྱི་ཡུལ་སྡེ་ངས་ཆེན་པོ་
ཁོར་ཡུག་གི་བར་དུ་གཟུགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟེན་པ་སྟོང་ལྷུང་པར་
དཀར་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེད་བསྟེན་པ་ཕྱགས་དུས་འདི་དག་དུ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་དར་རྒྱས་སུ་བྱ་བ་གདུན་མེ་བའི་དགངས་པ་དཔའ་གདངས་ཆེན་པོའི་
ཉམས་དང་ལྷན་པ་བཞུད་ཐོག་ནས། རིམ་པར་མགར་ས་སྒྲམ་འོབས་མཆོ་པའི་
སྒྲམ་བྱང་དུ་ཕེབས། སྐྱེ་བའི་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཕུག་འཆལ་ཞིང་བཀྱར་སྟེ་རིམ་གྱི་
ཕྱོད་སྐྱམ་ཆོགས་པས་མཛོད། སྐྱོད་ལ་གསོ་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་བཞུགས། དགོན་
མཁར་སྟོད་མཁར་སྟོད་ཀྱི་དྲུང་ལྷན་མང་པོ་ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་ཀྱི་འབྱུལ་པ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐུལ་བ་བཟང་པར་མཛད། དེ་ནས་ཕུག་པོ་ལྷུང་བང་ཆེ་རིང་གིས་
ཁྲིམ་དབང་གསལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཁྲིམ་གྱི་མཐའ་འཁར་བའི་མར་ལྷང་གི་འབྱུལ་
ཡོན་ཕུལ། དེ་ནས་གང་བྱ་གངས་རྣམས་བརྒྱད་སྟེ་འབྲོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས།
སྟེན་འཇམ་དུ་བྱངས་ཀྱིན་དགའ་སེམས་འཁོར་ལ་སྟེན་པ་ཞལ་གཟུགས་པའི་
གྲུབ་པའི་བསྟོ་གནས་སུ་བཞུགས་སྐར་པལ། འབྲོག་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་
ཕུལ་ཕྱོད་ལྷས། སྟེན་ཅེ་ནས་བ་རིང་ཤིང་དང་རྟ་མགོའི་ལ་ཅེ་བརྒྱད་ངག་དབང་
ཆས་རྒྱལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གདན་ས་སྤང་རེ་བམ་པར་བྱོན། སྐར་ཐུགས་དམ་འོད་
གསལ་གྱི་སྤང་བར་བྱ་རྒྱ་གདོང་ཅན་གྱིས་སྟེན་དངས་པའི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་
གསལ་བར་གཟུགས། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལྷམ་དུལ་ལ་ལམ་གཏོར་བསྐང་གསོ་
དང་། བསངས་མཛོད་སོགས་རྒྱས་པར་གནང་། དེ་ནས་འཇམ་དུ་བྱངས་ཆོས་
རྩེད་གདན་ས་བདེ་ཆེན་ཕུག་དུ་བྱོན། དེར་བཅུན་དམར་འབུམ་ཆོགས་ཀྱིས་
བསུས་ཏེ་དུག་བསྟེན་ཉག་པ་མེ་ལོན་ལ་མི་དང་མི་ལབ་པ་བཞེན་དུ་བཀའི་ཕོ་ཉ་
ཕྱོད་ལས་ཐོགས་མཛད་དུ་སྐབ་དགོས་པའི་བཀའ་དུག་པོར་བསྐུལ་བས། ཞབས་
འབྱོང་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བེད་བར་བྱེད། བཀའ་ཉན་པའི་མཛད་ལ་དགོ་
བསྟེན་གྱི་འབྱུག་པ་གདུང་བརྒྱད་ཉི་མ་ལྷོད་ཕྱགས་སུ་ཆེབས་ཁ་བསྐྱར་ཡོད་ཅེས་
པའི་གདུམ་སྟེན་པོས་ས་སྤོང་དུ་ཁྱུབ་པའི་ཕྱོད་ལས་ཀྱིས་བསྐལ་བས། ལྷོད་ཡུལ་
གྲུ་སོ་སོ་ནས་འབྱུལ་ཆོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛོད་སྟེན་སྤངས་ཏེ་ཞལ་

མཇལ་གསུང་ཐོས་ལ་འབྱོར་བ་རྣམས། དེ་དག་སོ་སོའི་བསམ་པ་མངོན་དུ་
གཟིགས་པའི་སྒྲིམ་ཆུགས་ཀྱི་པར་ལས་ཆོས་སྒྲིན་གྱི་བེལ་དྲངས་རང་རང་གི་
སྒྲིང་འཆོམས་པར་བཀྱེ་བས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་བྱང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེའི་
བཅུད་དུ་སྒྲིན་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛོད། དེ་ནས་སྤྱི་གྲར་བྱོན་པའི་ལམ་བདེ་ཕུན་
གསལ་ཕྱགས་ད་ལྟ་དབང་འདུས་རྩེར་གྲགས་པའི་སྒྲིང་བརྒྱད་དེ་ཐིམ་ཡུལ་གྱི་
ཕྱགས་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་ལམ་དུ་བསྐྱར་ནས་གཟིགས་རྟོག་མཛོད། ད་ལྟ་ཆོས་
འཁོར་རྩེར་གྲགས་པའི་སྒྲིང་དར་སྒྲིང་ལ་བརྟེན་སྐབས་དེ་ལ་ཆེབས་ཀྱི་མིག་རྗེས་
འཛིག་པར་མཛོད། དེ་ནས་སྤྱི་མོ་ལ་རྩེ་དང་སྤྱི་ཡུལ་པརྟེན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱགས་
བརྒྱད་ས་འཛིན་མངོན་པར་མཐོ་བའི་འབྲས་ལར་ཤེབས། རྒྱུ་ཕྱགས་ཀྱི་ཡུལ་
སྒྲིངས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་མོར་མཛོད་བཞིན་པར་སྤྱི་གྲར་བྱོན། གོང་མའི་
གདན་ས་འབྲུག་དཀར་བརྒྱད་ཆོས་སྤྲིངས་སྤྱི་བཅུགས་སྒྲིང་ཕབ་སྤྱི་སྒྲིང་ལ་
བརྟེན་སྐབས། འབྲུག་པའི་གདུང་བརྒྱད་སྤྱི་མོན་དུ་འབྱོར་བའི་གདུམ་འཛམ་བྱ་
སྤྲིང་གི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པས་སྤྱི་སྤྱི་དགའ་པ་ཕྱག་དག་གི་མ་བཟོད་
པར་གདན་ས་འབྲུག་དགོན་པ་དང་མགར་གོང་རྩེས་ལོན་གྲུབ་པ་མ་ཟད། ད་
དྲུང་དེ་ལས་ཁམ་ཆ་བ་ཡིད་པའི་རྩྱལ་གྱི་ཡེ་གི་སྤྲིངས་པ་འདྲར་འབྱོར་བའི་ལན་
དུ་འཛིགས་པ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་པའི་བཀའ་ཤེས་འདི་ལྟར་གནང་སྟེ། གཟུ་བོ་
པའི་ཡེ་གི་རྟེན་དང་བཅས་པ་འབྱོར། གནས་རྩྱལ་དེ་རྣམས་སེམས་ཡུལ་དུ་ངས་
ཤིང་། ཁ་སང་བདང་བའི་ཡེ་གི་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཇི་ལྟར་གདུག་བརྟ་བར་
བདང་གནང་འདུག་པ་དང་། གསུང་རིགས་དེ་བཞིན་དུ་འདུག་པར་བརྟེན། དེའི་
ལན་རིམ་པར་འགོད་པ་ལ། ཐོག་མར་བྱིད་ཀྱི་གསུང་བབས་གཙང་པ་དང་
གདན་ས་གཞུང་གཉིས། སྤྱི་གཞིན་པས་ཕྱགས་ཁྱུར་བཞེས་སྐབས་ནས་བཟུང་
ཕྱགས་སྒྲིང་དྲག་པ་དང་། ལྟག་པར་དུ་དུ་ལྟའི་སྤྱི་པ་ཡུམ་སྤྱི་ཕྱགས་སྒྲིང་དག་
རྩྱལ། ཞབས་ཏྲག་ལ་འབྱུར་རྩྱལ། དམ་ཆོག་ལ་སྤྱལ་མད་རྩྱལ་སྤྱི་གས་འཛིག་རྟེན་
ཀུན་གྱིས་ཤེས་པ་བྱུང་སང་ཞེས་འདུག་པ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བྱིད་རང་གི་སྤྱི་པ་
ཞིང་པ་ཤག་པ་ཆེ་བརྟེན་དེ་རྗེའི་སྐབས་རིན་སྤྲིངས་པས་དམར་གསོད་དུ་གདུང་
རྩེས་བྱས་དུས། དེད་ཀྱི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་པརྟེན་དཀར་པོས་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་འག་
དུ་བསྐྱབས་པ། ཕྱིས་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་གྱི་རྣམ་པས་ཞབས་འདྲོན་འབྲུ་ཞིག་
མཛོད་པ་དང་། དེའི་རྗེའི་བྱིད་རང་གི་ཡབ་སྤྱི་པ་ཀུན་སྤྲིངས་པ་ལྟ་དབང་དེ་རྗེའི་

སྐབས། རྗེ་མི་ཡམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ལ་འདྲ་གཞི་དཔ་གང་འབྱོལ་མ་གཏོགས།
ཕན་བདུགས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སྡེ་པ་ལུན་ཆོགས་རྣམས་རྒྱལ་
བྱེད་རྩིས་སྐྱོབ་ལ། སྤྱིར་འབྲུག་པའི་ཞལ་ངོ་གོང་མར་ཆད་མ་མི་མཛད་པར་སྦྱོ་
ཆོས་མཛད་པ་དང་། བྱེད་པར་ད་ལྟོ་སྐབས་ངེད་རང་ཕན་ཚུན་དགོངས་པ་མ་
བདེ་བའི་གཤེས་ནི། འབྲུག་པ་ཕན་ཚུན་གྱི་ཚུད་གཞིའི་སྐྱོར་ལ་བྲིམས་དྲུང་པའི་
གཅེད་འདམས་མ་མཛད་པའི་སྡེ་དྲུ་སྟོ་བྲག་དཔའ་བོའི་སྐྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་
བྱས་ཏེ། མི་སྦྱོང་སྦྱོང་དགོས་ཚུལ་སྟོན་གསུང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་བཅངས་འཆོ་བ་
ལྟར་བསྐྱོན་དེ་རྗེས། འབྲུག་རིགས་ཀྱི་དྲགོན་པ་ཡལ་ཆར་ཀམ་པར་བསྐྱར་བྱུང་
མཛད་སང་བ་དང་། དེ་སྐབས་བཀའ་ཤེས་ལྷ་བར་བཏང་བས་ལན་སྟོན་གྱུ་བ་
མེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་དོན་སྐྱོར་རིམ་ཅན་སྤྱལ་བ་རྣམས་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་
ལ་གསལ་བ་བཞིན། བཀའ་ཤེས་སྟོན་གྱུ་བ་མེད་པའི་ཁར་ཀམ་པ་སྟོན་གྱུ་བ་
མཐའ་གཞན་རྣམས་ཁ་རྒྱལ་བ་དང་། ངོད་འབྲུག་པ་ཁ་སྐྱབ་རང་གཏོང་ཅུས་
ཀྱིས་བྲགས་བསམ་ཐང་ན་གྱི་ཞལ་འོ་མ་ལས་འཇམ་པ། བྲགས་ཆར་མ་ལས་རྒྱལ་
པའི་དཔེ་མཛད་པ་མ་གཏོགས། ཕན་བདུགས་པ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལ་
བརྟེན། མཆོད་ཡོན་མ་ལགས་པའི་དོན་རྩ་འདྲི་ལ་བྲག་ཡང་ངེད་ཀྱི་བྱེད་ལྷགས་
མ་ལགས་པའི་རྒྱལ། བྱེད་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མ་
གཏོགས་སེམས་ཅན་གཞི་དཔ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་དང་། ངོད་སྤྱི་རྒྱ་རས་གཟིགས་
མིན་རྒྱལ་གྱི་ལོག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བཤད་འདུག་ཀྱང་། ཁ་བའི་ས་ནས་རྒྱ་
འཇམ་དཔལ་གསང་བ་དང་། ཆོས་རྗེ་གཙང་པ་ཉིད་ཀྱིས། གདུང་རབས་བརྒྱད་
རྩ་རྩ་བཞི་བྱེད་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་འབའ་ཞིག་ལྟར་
བསྐྱོན་འདུག་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་མིན་པར་ནི་ཁས་ལེན་མི་རུས། སྐབས་
འདྲར་ཡོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ནི་ཡོན། མིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ནི་མིན། ཡོན་མིན་
གྱི་དཔྱེད་གཞི་དགོས་པའི་དོན་མི་སྦྱང་། ལར་བྱེད་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་སྤྱན་
ལས་བཞིའི་སྐབས། མ་རུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དྲག་པོ་མངོན་སྦྱོང་གྱི་
ཆར་གཅོད་དགོས་པར་ཡང་དག་པར་རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་རྒྱས་
གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་རྒྱུ་སྡེ་མཐའ་དག་དྲག་པོ་མངོན་
སྦྱོང་གྱི་དོན་ལ་གསུངས་འདུག་པས། ངོད་ཀྱིས་གདུར་མ་འཕངས་པ་སྟོན་
མངོན་སྦྱོང་གྱི་ལས་བྱས་པ་རྣམས་ལོག་པ་ཡོན་ན་ནི། རྒྱུ་བྱུ་པའང་ལོག་པར་

འདུག་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ལོག་པར་འདུག
དེ་མིན་དེད་ཀྱིས་མི་དག་བའི་ལས་ནི་བྱས་པ་མེད་ཅིང་། བྱིད་རང་གི་བྱེད་སྒྲུབ་ལ་
དཔག་ན། སྤར་ཕན་ཆད་འབྱུག་མགར་གྱི་ཕྱི་ས་བཞེས་པ་སྟགས་གནང་ཆུང་
ཅམ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དུ་རུང་དེ་ལས་ཁམ་ཆེ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་འདུག་ཀྱང་།
དེད་སྤང་པ་སྒྲུབ་ཅམ་ཞིག་གི་བྱ་རྒྱུ་ཆོས་གཞིས་ཕྱན་བྱ་དང་། འབྱུག་མགར་
གྱི་སྟགས་མཛེད་རྒྱ་གང་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་ས་བཞེས་ནི་མཛེད་སྤང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་
གནང་རྒྱ་ནི་མེད་པ་འདྲ། བྱིད་རྒྱལ་དེད་འདུད་ཡོང་དགོངས་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ།
དེད་ཆོས་པ་ཞིག་སྤྱི་བོ་མིན་ནག་པར་འདུད་པར་སྤྱི་བོ་ནས་ཆེ་རབས་ཀྱི་བར་དུ་
རྒྱུག་པ་བཟ་བར་འདུག་ཅིང་། དེའི་གཤིས་བབས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིད་རྒྱལ་གྱིས་
མི་ངན་པ་བས་ཆས་ངན་པར་སྤྱད་པས། ཁོ་བོ་རང་གི་ཆ་སྟོག་ལ་བསྟོན་འདོད་
པར་འདུག་སྟེ། ཁོ་བོ་སྤང་པོ་གང་ལའང་ཆགས་དགོས་མེད་པ་དང་། རྟོག་རྟེན་
སྤྱི་བྱས་པ་པ་མཐས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་ལྷ་སྤར་གང་ལས་མི་འདུག་པས། དེ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་
ནས་ལྷ་རྟོག་དུ་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། ད་སྤྱི་བོ་ཆ་གདན་ས་ཆེན་པོ་
དང་། དུང་གིས་གཙོས་པའི་འབྱུག་པའི་སྤྱི་བོ་བདག་རྒྱལ་སྤྱི་བོ་བྱིད་རང་རྒྱལ་
གྱིས་མི་ལ་སྟགས་གསུང་། ཆུ་ལ་སྤྱར་རམ། གང་མཛེད་ཀྱང་དེད་ལ་བྱིད་པ་སྤྱི་བོ་ཕེ་
མི་ཅམ་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། དེད་རང་གི་ས་ཡང་དུ་ལྷ་ལྷ་རྟོག་དུ་ཡོད་སྐབས་
འདིར། བྱིད་རང་རྒྱལ་དབྱུག་གཙང་དུ་བཀའ་ལྷང་རྒྱག་པའི་སྤྱི་བོ་བསྟོན་ཆེ་བར་
འདུག་ན། དེད་ཀྱང་ལྷ་ལ་བཞེས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལ་ཡིན་ཆད་དེ་དུ་ཀྱི་སྤྱི་བོ་བདག་ཡིན་
པས། ད་སྤྱི་བོ་བཀའ་བཀྱོད་ཀྱི་བབས་གནང་བར་འདི་ཆོར་ཕེབས་སྤྱི་བོ་བར་འདུག་
ཀྱང་ཕེབས། དེ་མིན་གནང་རྒྱ་གང་ཡོད་ནི་གནང་ཆར་སྤང་། ད་སྤྱི་བོ་ཆ་
གཙང་པ་མི་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་མི་མེད་དུ་གཏོང་མ་རྒྱུས་ན། སྤྱི་
འབྱུག་པ་ལ་བཀའ་སྤང་མེད་པ་དང་། སྤྱི་བོ་དེད་རང་འབྱུག་པའི་མི་ངོ་མིན་ཐག་
ཆད། དུ་ལམ་གཙང་པ་ལ་ཡི་གེ་འདི་བཞེས་བྱས་ཡོད་པས་བྱིད་ཀྱིས་སྤྱི་བོ་
ལྷགས་བྱེད་པར་གལ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། པ་རེ་ལ་གྱི་བསམ་སྤྱི་བོ་སྤྱི་བོ་ཚུལ་
སྤྱི་ཆོགས་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ནས། མཐུན་གཞན་འཕྱོག་ཅིང་དགོངས་པ་ཅན་
མངོན་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བདན་པ་དང་དོན་རྟོགས་བཟུང་པའི་དགོས་པ་དང་ལྷན་
པ། གཞན་ཕྱགས་བེད་ཀྱིས་གཞན་ཅིང་རྒྱལ་པར་སྤྱི་བོ་འབྱུན་པའི་སྤྱི་བོ་བཀའ་
ཤིག་བསྟུན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཐོད་ཐིམ་སྤྱི་བོ་ལྷང་པའི་མི་སེར་མཆོག་དམན་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱ་ཁྲོད་དངོས་པོའི་འབྲུལ་བ་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱིན་བཞིན་
བཤམས་ནས་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་སྦྱེས་ཏེ་
སྦྱབས་ཀྱི་མཆོག་དུ་བཟུང་ནས་ཅི་གསུངས་ཀྱི་བཀའ་རྣམས་པར་བྱས་པས། ལྷན་
པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ན། གུའང་སྡེ་སྡོད་ལྷག་པར་
དུང་མ་བཟོད་པར་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཅམ་
ཡང་མེད་པར་བཟོས་ཏེ། ལྷོ་མོན་ཁ་བཞི་དབང་དུ་བསྡུ་བའི་བརྒྱབ་སེམས་
ཤུགས་དྲག་པོས། ལྷིང་སྦྱབས་ལྷག་པར་ཆེ་ཞིང་བརྟུལ་མོད་པ། གཡུལ་འབྲུགས་
ཀྱི་སྤྱོད་རྩལ་ལ་ཤིན་དུ་གམས་པ། ཤས་ཀྱི་དགྲ་བོ་རིངས་པར་ཆབ་ལ་ཤབ་པའི་
གཡོ་འཕྲུལ་གྱི་ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་མཁས་པའི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་
ཞེས་དཔའ་ཞིང་གཏུམ་པའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཙོས་པའི་
དཔུང་གི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ལྷོ་མོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཡོས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་དང་དུས་
མཆོངས་པ་གུའང་དུ་དམག་གི་རྒྱབ་རྟོན་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གྲུབ་ཅིང་མངོན་
སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྦྱར་ལ་མཁས་པའི་སྤྲུགས་པ་མང་པོ་བཀུག་སྟེ་མཚན་པ་དང་།
བསྐྱུག་པ་དང་། བསྐྱར་པ་དང་། འཕངས་པ་དང་། དབྱུང་བ་དང་། བསད་པ་ལ་
སྤགས་པའི་དྲག་པོའི་སྤྱོད་ལས་སྦྱབ་པ་ཡང་མང་དུ་བཅུགས། དེ་ནས་ཕ་རོལ་
པའི་མི་ཁྲོད་རྒྱ་རྩིས་ལ་ལྷག་པར་རྩིས་པའི་དཔུང་ཆོགས་རྣམས་ཕག་རི་ནས་
བརྒྱད་དེ་ལྷོ་མོན་གྱི་རྩྱུངས་སུ་རིངས་པར་བརྟུལ་ཏེ། །དེའི་ཆེ་རྩིས་དྲུང་རུང་གི་
ཡབ་མེས་འབྲུག་ཆོན་ངག་དབང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདན་ས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུག་ཆོས་སྤྱིངས་
ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མགོན་དབང་སྦྱབ་ཆེན་གྱི་གསུང་ཆོག་གཏུང་
གྲུབས་མཛད་དེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཀ་སྤྱད་དེ། རྒྱབ་གསོད་ཀྱི་
སྒྲ། མཆོན་ཆ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཆར་དུ་འབྲེབས་པ་དང་བཅས་སྤྲུག་ལ་བཅོན་ཐབས་
སྤྱོད་ཀྱི་དུང་བྱང་བ་ན། དམག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་འགའ་ཞིག་གུ་བཟུང་གཏུང་བྱག་དང་ཕྱད་
དེ་དཀྱིལ་མེད་དུ་སོང་ནས་བེད་བེད་པར་གྱུར་དུས། རེ་ཞིག་མཆོད་ཆས་དང་། ཉེར་
སྤྱད་ཀྱི་ཀ་ཅ་ཡང་ཆོགས་སུ་བྱ་ཡོངས་བྲལ་ཏེ་རིངས་པར་རྩིས་སྤྱོད་ཀྱི་རལ་རྩྱུང་
དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་པར་གསོལ། དར་ཡང་དམག་གིས་བསྐྱར་ཏེ་སྤྲུག་ལ་
དྲུར་བྱ་དུ་ཁྱོལ་དུ་བྱུང་བ་ན། ཆོས་སྦྱོང་མཁུ་རྩལ་རྣམས་པ་ཤིན་དུ་ཆ་ཡང་དངོས་
པ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་དེའི་མེད་ལ་མཐུ་གྲུ་ལ་ལྷམ་དུ་ལ་འཁར་དང་བཅས་
པའི་ཐུགས་རྩིས་རྣམས་པ་ཡུལ་འདི་པའི་མི་སྲིད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བཅོན་ཐབས་

[illegible]

ཁྱེར་ཏེ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་མ་དུན་དུ་སྤྱུལ། དཔལ་འབྱུག་པ་སྡེ་སྤྱིད་གཙང་པའི་དམག་
དཔུང་ཆེན་པོའི་ཕྱགས་ལས་ཐག་མར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་དར་
འཕྱར། དུང་འབྱུང་གྱིས་སྒྲུར་འབྱུག་ཆོས་སྤྲིངས་སུ་བྱོན་ནས་མཐུ་གྲ་ལ་ལྷམ་
དུལ་འཁར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གདུང་རགས་དགའ་སྟོན་གྱི་མཆོད་པ་རྒྱས་
པར་འབྱུལ་མར་མཇེད་དོ། །དམག་དཔོན་ལ་གྲུ་ནས་གྱུ་ལག་པ་གཡལ་དར་
དང་། གྱི་སྤྱིད་གསང་རྟེན་དུ་ལྷགས་རིའི་མགོན་ཁང་ཆེན་མོ་ཐོག་མར་བཞུངས་
པའི་སྐབས་རྟེན་རྩལ་སུ་སྤྱུལ་ལ། །སྐབས་དེར་འབྱུག་ཆོས་སྤྲིངས་སུ་བེངས་རྒྱུ་
དེས་སྤྱན་གཟུགས་སོགས་སྐྱ་ཆས་གྱུ་རིགས་པལ་ཆར་འཕྱར་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་པའི་ལོག་དུ་ཁྱེར་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱུ་རིས་གྱིས་
ཐོབ་པ་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བླགས་པར་རྗེ་ཉིད་ཕྱག་དུ་འབྱུལ་ཞིང་འབྱོར་
བས་ཕྱགས་ཤིན་དུ་དཔེས་པ་དང་བཅས་འགག་ལ་ཕྱག་ན་རང་གི་གྲུ་སྒྲོབ་མེན་
པས་སྒྲུ་མ་ཁོལ་བ་འདུག་གསུངས། དེ་སྐབས་ཕྱགས་ངས་པར་འབྱུང་ནས་ཆོས་
སྤྱིད་ལྷགས་གཉིས་གྱུ་བརྟན་པ་འཇིན་སྤྱིང་སྡེལ་བ་ལ་རིམ་རྒྱུ་པར་ཕྱགས་
ལས་ཆུང་དུ་ལ་གཞིལ་བར་དགོངས་པའི་ཆོ། མཉུན་ལམ་དུ་ཡོ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་
མ་མ་གཅིག་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མས་འདྲི་སྐད་ཅས། ཞིང་འདྲིའི་གདུལ་བྱ་མ་ལུས་
མཐར་མཐོན་ཕྱིར། །ཉི་ཟླའི་བཤོད་པའི་འཕོ་བ་ཀྱན་བཅོམ་ནས། །ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྤྱིང་
རྒྱ་དྲིའི་དབྱངས་སུ་སྤྱོད། །རྗེ་རྗེ་བུའི་སྒྲུ་གསོལ་འདེབས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ལུང་གས་བརྟན་ཅིང་ཆེད་དུ་བརྗོད་ནས། སྐྱ་ཆོའི་བརྟན་བཅུགས་སྤྱུལ་བའི་
མཆོན་མ་ཡང་གཟུགས་སོ། །དེ་ནས་ལྷུངས་འདྲིའི་ཤར་རྒྱབ་གྱང་གསུམ་གྱི་ཡུལ་
ཐ་དད་པ་རྣམས་ནས་སྒྲུ་མ་དཔྱུ་ཆེ་ཡོན་བདག་མང་པོ་དང་། དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇིན་
པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁར་མཇེལ་བ་དང་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་སྤྱན་འདྲོན་པའི་
ཕྱིར། འབྱུལ་བ་སྤྱད་དུད་གྱི་སྒྲེས་ལགས་པར་བཤམས་ཤིང་། ལགས་བྱས་རྣམ་
པར་དཀར་བའི་སྐྱ་རྣམ་དད་པ་དང་གུས་པས་འདུས་སོ། །དེ་ནས་འདྲིའི་དབྱུ་
འབྱོར་པ་སྐྱ་ཆོགས་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལམ་ལས་ཡུལ་འཁར་དགོན་གནས་སོ་སོར་
རིམ་གྱིས་ཐོབས་ཤིང་། གང་དུ་ཐོབས་པའི་ས་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་དུལ་ཞིང་ལོ་
ཕྱགས་ལགས་པ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་མཆོན་མ་བཟང་པོ་མཐུན་སྤྱིང་དུ་གྲུབ་
པར་གྱུར། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་མ་ཐོབས་པའི་དུས་ཤིང་ཆད་དུ། དཔྱད་ཀྱི་ཐོད་ཐོམ་
གྱི་མི་སོ་སོར་གྱིས་ནས། སྐྱ་བོ་པལ་མོ་ཆེ་འདྲི་སྤྱན་མི་མ་ཡོན་གྱིས་འཇིགས་ཏེ།

ཐེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕྱོག་པ་ལ་འང་རྣམ་རྟོག་ཆེར་བྱེད་ཅིང་གཏོན་གྱི་གནོད་པ་
འབྱུང་བ་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཆོང་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་དང་
མཐོའི་འདྲེས་སྤྱིན་འབྱུང་པོའི་གནོད་པ་ལ་བྱོན་ཆེར་དགོས་ཤིང་། དངངས་ཤིང་
སྤྲུག་པ་དག་སྤྲུག་གི་བར་དུ་གྱུར་པ་མང་པོ་དང་། མོན་མཆོམས་རྣམས་དང་ཤར་
ཕྱགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དག་ན། གསོན་འདྲེ་འཕྲ་མེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་གྲོང་ཆགས་ཤིང་།
དེ་དག་དུ་མང་བ་རྣམས་ལ་མངོན་སྤྲུམ་དུ་ཆོ་འཕུལ་སྤྲོ་ཆོགས་སྟོན་ཅིང་ལུས་
སྤྲུག་ལ་འཆོ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་རྣམས་བཟུང་། ཕྱིས་དེ་འདྲ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་ཡུལ་ཕྱགས་ཐམས་
ཅད་འཇམ་པར་གྱུར་པ་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུན་གྲུབ་དུ་སྤྲོ་བར་གྱུར་པ་ནི།
དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇོན་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབངས་སུ་ཆུད་པའི་མཐུའམ་བྱིན་
རྒྱབས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཆད་དོན་ལྷན་དུ་གྱུར་ནས་གཏུལ་བྱ་ལ་དུས་ལ་བབ་པ་ངེས་
པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེ་དག་ནི་ངའི་འོ་སྟུམ་དུ་
བདག་གིར་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱང་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ། བུམས་པའི་
སྟོབས་ཀྱི་སྤྱོད་རབས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རྗེ་ཉིད་མཇེད་པ་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱི་སྤྱོད་ལས་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་ཕན་
བདེའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་རྗེས་དང་ཡོ་བྱད་གིང་ཡང་
དཔལ་ཏི་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོད་པ་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་འཆོ་བ་སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཆོས་
ཕྱགས་སུ་གང་འགྱུར་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས། བསོད་
སྟུམས་ཀྱི་མ་ཏིག་བཞེས་ཏི་བསྟོ་བར་མཇེད་པ་སྟེ། མགོན་པོའི་ཆུད་ལས།
བསམ་པ་གང་དང་གང་དུ་གྲག་གོས། ཁྱི་རྣམས་སེམས་དྲུང་མཐུན་པར་འཇུག།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སོ་སོའི་མས་སྤྱོད་དང་འཆོམས་པའི་སྐར་བསྐར་རིམ་པར་
བྱིན་པའི་མཐར། དཀར་སྤྱིས་ཡུལ་ས་ཁའམ་མཐུ་ལུང་སྐང་དུ་བྱིན་ནས་ཟླ་བ་
གཅིག་ཙམ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་དུས་མཐུ་སྤྱོད་པའི་གནས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་
ཐོབ་ནས། སྤྱར་འབྲུག་ཕྱིན་ལས་སྐང་དུ་བྱིན་ནས་ལུང་བསྟན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོ་
བ་འདྲི་ལྟར་གསུངས་ཏི། དཔལ་ལྷན་ལྷུ་མ་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བསྐྱབ་པ་རབ་
དུ་ཉམས་དགའ་བའི། །མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་གུ་རུས་འདྲི་ནི། །ཕྱིན་ལས་གྲང་འགྲུབ་
རིམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དཔལ་ཡོ་ཤེས་མགོན་པོའི་ལམ་གཏོར།

བསངས་མཆོད་སོགས་གནང་ནས་སྤྱར་གྱི་ལྷ་ལ་སྤང་རི་བཅས་པར་བྱོན། སྤྱོད་
ཆེ་རྒྱུ་ཅིང་པས་དབོན་རས་ལ་ཞལ་ཆེམས་མཛད་དུས། ཁམས་ཕྱག་ལས་ཅན་
ཁྱེད་མདུན་འོང་སྟེ་མཆོ། །གྲུང་མས་ངག་བྱིན་ནས་སྟོ་རང་ཕྱགས་སུ་བྱོངས། །མ་
འོངས་དུས་ནང་ཡང་དེར་འོང་བས། །དེ་དུས་འཕྱད་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཤིག་
སྤྱོད། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ཆོས་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་དང་འབྲུག་སྒྲོམ་
ཞིག་པོ་ཞལ་མཛལ་བའི་དུས་ལ་བབ་སྟེ། འབྲུག་སྒྲོམ་ཞིག་པོ་ཉིད་སྤྱར་ཡང་
འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་གདུང་སྤྱོད་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་སུ་
འབྱུངས་པ་པོ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་དང་སྤྱོད་
སྤྱོད་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་ཞལ་འཛམས། དེས་སྤྱོད་འདྲན་ནས་དྲོར་གདུན་དུ་
ཞབས་བསྟེན་ཆད་མདུ་པའི་བཀའ་པ་ཆེན་པོས་མདུན་བསྟེན་ཏེ་རྟུ་མགོའི་རི་བྱོང་
དུ་ཕྱག་ལེབས། དྲོར་རིན་པོ་ཆེ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་ཉིད་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་
ཐབ་གདུན་ཆས་སོགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་རྩིས་སྤྱོད་ནས། ཉིད་ཀྱི་དགོན་
གནས་ཡོ་བྱེད་སྤྱོད་ཆས་སོགས་ཅི་ཡོད་སྤྱོད་ཆས་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མཛད་ན་
ལེགས་སོ་སྤྱོད། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱུང་གི་ཁོང་ནས་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་གི་ཁོང་
ནས་གྲུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལུང་ངག་གི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱོད་པ་དཔེས་པའི་བྱ་
བ་མཛད་པས། ཕྱིས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས། འདི་ཉིད་ངེད་ཆེན་ཆོས་རྒྱུ་ཀུན་
དགའ་ལགས་པའི་གདུང་བརྒྱུད་ཡིན། ཁོང་གིས་ང་ལ་པན་པ་ཆེན་པོ་བདུགས་
ཞེས། བྱ་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་གཟེ་བ་
དང་། བྱས་པ་རྒྱུད་མི་བཟུངས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྩལ་རྒྱུ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
དཔེངས་ཏེ། ཁོང་ལ་ཅན་དུན་དཀར་པོ་ལ་སྤྱོད་རས་གཟེགས་ཁར་སྤྱོད་པ་ཆེན་སྤྱོད་
སེར་བཞི་པ་ཞིག་ཕྱག་བསྟོན་མཛད་དེ་གནང་། དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཞིག་ལྷ་ལ་དགོན་པོ་
སེས་ཆོག་སྤྱོད་པ་མཛད་གི་བྱོང་དུ་ན་བཟུང་དང་བཅས་པ་ལྷགས་འདུག་པའི་
ངོ་མཚར་ཆེ་བར་བྱུང་། གནས་དྲོར་བྱག་རི་རྟུ་མགོའི་རང་བྱིན་གྱི་ཕྱགས་ཀར་
བྱག་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་བསྟན་ཏེ་ཡོད་པ་ནི། དེས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས།
ལ་སྤྱོད་བསྟན་པའི་བྱག་ཕྱག་གས། །གཞན་ཡང་རེ་བའི་བཅོམ་མམ་རྩེ། །ཤིང་
གཅིག་དྲོར་བྱོང་མ་མའི་གནས། །རབ་དུ་འཛིགས་པའི་གནས་མཆོག་དུ། །ཞེས་
མགོན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་གནས་ཀྱང་འབད་རྩལ་མ་དགོས་པར་རང་
བཞིན་རྩལ་གྱི་བྱ་ཏེན་འབྲེལ་འགྲིགས་པར་གྱུར་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་གྲུབ་

རྟགས་མཆོག་དུ་གྱུར་པར་གདོན་མི་བྱ་སྟེ། གནས་དེར་མགོན་པོའི་མངོན་སྟོན་
མཛད་པར་དགོངས་ཏེ། ར་ལུང་ནས་འབྱུག་ཁུང་ཆེན་པོ་ཐོན་ནག་དང་བཅས་པ་
གསང་ཐབས་ཀྱིས་ལེན་པར་མཛད་པ་ན། རྟེན་གདོན་པོའི་མཉམ་ལམ་དུ། མི་
ནག་པོ་རྟེན་གལ་ཞེན་པ་ཞིག་འོངས་ནས། སང་ང་ཁྱེད་ཀྱི་འདྲིར་གནས་ཆེད་
གཡམ་དགོས་པ་འདུག་གོ་ཞེས་བེད་ནས་གར་སོང་ཆ་མེད་ཡལ་བ་ན། སྐྱི་བེད་
བྱེད་པའི་མོད་ལ་མཉམ་སང་པ་དང་། ཟླ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་། རང་པར་ཅི་ཡོང་
སྒྲུལ་པ་ལས། རྒྱུ་སྒྲུལ་པ་ན་ཐོན་ནག་ལེན་མི་དེ་བྱུང་ནས། དེ་རྒྱབ་ཕྱིས་པ་དང་
རྟེན་པོ་ཆེས་འདྲིར་ཞིག་ཅིག་གསུང་ང་བེད་ནས་ཐོན་ནག་འབྱུག་ཁུང་དང་
བཅས་པ་དེར་བཞག་ནས་སོང་། དའི་མཆོན་མོ་འཛིགས་སྒྲག་དང་ཟླ་ཆེན་པོ་
ཅི་དང་མི་འདྲུ་བ་བྱུང་། རང་པར་སྐྱ་གཞིགས་སྐྱ་བྱུངས་ནས་རེ་ཞིག་མཆོད་ཞིག་
ཡུལ་ནས་འཛིག་པར་མཛད་པ་ན། གཟུངས་ཁང་གོ་ཐོ་ཕྱི་རང་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུལ་
ཕྱོད་ཀྱང་འཛིགས་ཤིང་སྐྱི་གཡམ་བའི་ཟླ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་ཞབས་བྱུང་
རྟེན་པོ་ཆེས་ཕྱག་བསྐྱེད་ཞིང་གུ་གུལ་དང་ཆོལ་ཆེན་སྒྲགས་བདུག་པའི་དུ་བ་
མགོན་པོ་མཉམ་པའི་སྒྲོས་དང་། གཙང་སྒྲུར་བཅས་རྩི་རྩི་རྩི་གུམ་བཞིག་ནས་
ལྷ་སྐྱོ་བར་མཛད་དེ། ལྷ་དྲུང་འཁོར་ལ་སྒྲུལ་རྒྱུ་སྒྲུལ་གསར་པ་མ་
གུབ་པའི་བར་དུ་ཟླ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་སངས་པ་སྒྲུལ་བྱེད། རྩལ་དེས་ཀྱང་གསང་
སྒྲགས་རྩི་རྩི་ཐོག་པའི་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་རྒྱུ་མཐུ་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་ཁྱེད་པར་ལ་ཡོད་ཆེས། མི་གཞན་ཡིན་ན་འབྱུག་ཁུང་དང་ཐོན་ནག་དེ་དག་ལ་
ཆོས་སྦྱང་ཆགས་པའི་ཉམས་ཟླ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་མངོན་སྟོན་དུ་གུབ་པ་ལ། རྩི་
རྩི་རྩི་བཞིག་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། རེག་པ་ཡང་མི་རྒྱས་མོད། སྐྱ་གཞིན་རྒྱ་རྒྱས་ཆོས་
སྦྱང་དབང་དུ་འདྲུས་པའི་རྒྱུ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལྟག་པར་ཡང་ང་མཆོར་ཆོལ་སྒྲུལ་
དད་གུས་ཆེན་པོ་སྐྱ་གསུངས། དེ་ཡང་གསང་བ་དངོས་གུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་
ལས། སྐལ་ལྷན་ལམ་འདྲུང་འཛིན་པ་གང་། །ང་ཡིས་ལྱང་བཞུན་གྱུར་པ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེ། །དེ་རྒྱས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་པས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དུག་
གསུམ་མཆོན་བྱེད་གྱི་རྩིས་ཀྱང་འདི་ལྟར། གཏི་སྒྲག་སྦྱང་ལྷལ་རུད་ཆད་ཀྱིས་
དྲུང་། ཞེ་སྦྱང་གྲུལ་བཞུག་མོ་དམར་ནག་འཐབ་པ་གྲུག་མཁར་གྱིས་དང་།
འདྲུང་ཆགས་བང་བུའི་རྒྱ་དང་ཁྱག་རྒྱུ་ཤེས་བཞུན་དགའི་དུ་མ་བཅག་རྩིས་

ནམས་ལ་ཡིན་ཀྱང་བར་གསུངས་པ་དང་། རྟོད་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་གྲག་དང་ཏིལ་མར་
སྒྲ་ཆེལ་བྱགས། འབྲས་ཕུབ་དང་ཤིང་ཆེར་མ་ཅན་གྱི་མ་ལ་བསྒྲ་ཞིང་། རྩེང་ལ་
འཕྱར་བ་སྐགས་ཕུག་ཡོན་དུ་བཟླར། མིང་རུས་སྒྲ་གདགས་སྒྲིག་གི་ཡི་ག་སྐགས་
མངོན་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་སྟོན་དང་། བྱེ་བྲག་མགོན་པོའི་རྒྱུད་གྱི་ངས་པ་དང་སྦྱར་བ། དེ་
ཡི་བྲག་པོའི་རྩོམ་ནམས་དང་། ཞེས་པ་ལས་བཅུ་མཁས། སྒྲུམ་ཏེ་ཡིན་ཏེ་གྲོན་བྱ། །
དེ་ནས་དབེན་པར་སོང་ནས་ནི། ཞེས་འབྱུང་བ་ཟླར། རྩོམ་གདན་རྩ་མགོའི་བྲག་
རི་རྩ་མགོན་རང་བྱོན་གྱི་རྩམ་པ་ཅན་གྱི་ཁིང་གསེང་། བདུད་འདུལ་གྱི་ཕུག་པ།
མགོན་པོའི་རྒྱུད་ལས། ཁ་ཟླར་བཟླས་པོའི་བྲག་ཕུག་གས། ཞེས་པ་དང་མཐུན་
པས། དེར་སྦྱོར་གསུང་བའི་མཚམས་ལས་མི་འདུའ་བའི་བཅད་རྒྱ་གནང་སྟེ།
དཔལ་ལྷན་ཡི་ཤེས་མགོན་པོའི་བསྟན་སྒྲུབ་ལས་སྦྱར་གྱི་རིམ་པར་འཇུག་པར་
མཛད་དོ། །ལས་སྦྱར་གྲུབ་པོའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་ཟླར་དུ་འཕྲོན་པར་གྱུར་ཏེ།
སྒྲ་ཁྱག་པོའི་རྟགས་ཡིན་འབྲུལ་བ་དང་། ཟླ་དང་ཕྱལ་གྱི་རྟགས་དུའི་སྒྲ་འབྲུན་པ་
དང་། བསད་པོའི་རྟགས་དུན་སྟོང་མངོན་སྟུམ་དུ་མཐོང་བ་ནམས་བྱུང་བ་དང་
ཟླ་ཅིག་སྟེ་པ་གཙང་པ་སྟོད་ཀྱི་ཕྱགས་སུ་དུམག་ལ་ཆས་པ་ན་བཅུན་པ་
གཙུག་གས། ཟླ་དུམར་བྲག་གདུང་ཞེས་བྱ་བའི་སར། བྱ་ཁྱག་པ་ཞིག་དང་ཕོ་
རྟག་འཐབ་པ་མཐོང་བ་ན་ཕོ་རྟག་དེ་འཕྱར་ནས་སོང་། འབྲུལ་པ་བཟུང་བས་ཁྱག་
གིས་གང་བའི་མིག་དུམར་པོ་སྟོང་མིག་དུ་བཟླ་བ། མཆུ་རྩ་ཞིང་གྲུག་ལ་རྒྱན་སྒྲ་
རྟེན་པ། མགོ་བོ་ཆེན་པོ་སྦྱར་བ་གཟིང་བ། སྒྲ་གཤག་བརྒྱུངས་ན་འདམས་གང་
ཅམ་ཡོད་པ། རྟག་གི་པགས་པ་ཟླ་བུའི་སྦྱ་ཞེས་ཅན། དེར་སྦྱབས་སུ་བགད་པོའི་
རྒྱང་པ་སར་པོ་ལྷགས་ཀྱི་ཤོན་དུ་རྩ་བ་དང་ཟླ་ན་པོའི་བྱ་ཆེན་པོ་གྲེ་བཛྲ་ཅན་
ཞིག་དུ་མཐོང་བས་ང་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། སྟེ་པ་ལ་ཕུལ་ན་རྩོམ་འཐབ་པར་འབྱུར་
སྟུམ་བཟུང་སྟེ་ཁུར་དུ་ཁྱེར་རྩམ་སྟེ་པ་ལ་ཕུལ་བས། རམ་རྟག་ཆེན་པོ་བོས་ཏེ་
བཟླག་པ་དང་བཅས་སྦྱར་སྒྲིག་གི། དེ་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ཆེབས་པོའི་
གདུང་ལས་འགོ་མི་ལ། སྦྱོ་བུར་དུ་གཟུའ་གདུང་ཕུག་དུ་ཕོག་ཅིང་འགྲེལ་བ་
སྐགས་ལས། འབྲུག་པོའི་མཐུ་རྟགས་ཡིན་ན་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད། གང་གི་ཆེ་
གྲོན་སྐབས་ཀྱི་རྒྱན་ནི། མགོན་པོའི་རྒྱུད་ལས། ལུས་ལ་ཆ་བས་ཐེབས་ལ་
སྐགས། །དུ་མའི་ཆ་འཕུལ་འབྱུང་བར་འབྱུར། །ཞེས་པ་ཟླར། འབྲུམ་བུ་ཆད་པ་
ནག་པོ་རྩོམ་ཆེར་མ་ཅན་གྱི་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། གཙང་གི་སྟེ་པ་ཕུན་

ཆོགས་རྣམ་རྒྱལ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་སྤྱི་ལ་གོངས་ནས་ལོ་
གསུམ་ཅུ་གསང་བའི་ལྷགས་བྱས་ཀྱང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་རྒྱུད་གསང་བའི་
རྟགས་ལས་གསལ་བར་མཁྱེན་ཅིང་། གཟུ་བོ་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོན་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཁ་འཐོར་སྤོང་། ཞེས་ལ་འབྲུག་པ་པར་སྟགས་ལ་ཡང་མཐུན་པར་རྟགས་
མང་པ་བྱུང་བས། ཆོས་སྤྱོད་བྱུང་ཏུ་འཁོལ་བའི་གདོངས་ཆེན་པོ་བརྟན་ཏེ་ཆོས་
སྤྱོད་ལ་གདོང་རྟག་གི་མཆོད་པ་འབྱུལ་བར་མཛོད་པའི་སྐབས། ད་ལྟ་བུར་
འཆམས་སྟུགས་པའི་ལྷ་ནག་ལྟ་མའི་འཆམས་སྤྱད་ལས་གདབ་ཁ་དང་འབྲེལ་
བ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་འདིར་མཛོད་པར་གྲགས། དུས་པ་རྟེན་རྣམ་པར་གཞིར་པ་
དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་སྟོབས་དང་། མཐུ་ཆེན་པོས་
བདུད་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ང་རོ་བཙུན་ལྷག་གི་སྤྱི་རྒྱུད་ལྷན་ལྷན་དག་གི་
འཁོར་ལོ་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷགས་གཉིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་། །
ང་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོབས་སུ་བཟང་། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བརྟན་འཇིག་དང་། །ང་
ནི་འབྲུག་པར་བརྟན་རྣམས་བཅས། །རྩེ་པའི་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པ་དང་། །ང་ནི་
ལྷགས་བཤད་འབྱུང་ཁུངས་བཙུན། །མཐུ་བྱལ་ལྷ་བའི་བདག་པོ་དང་། །ང་ནི་ལྷ་
ལོག་མཁན་སུམ་འབྱེན། །རྩེད་པའི་མཐུ་སྟོབས་བདག་པོ་དང་། །ང་མདུན་མི་
འདུར་རྟེན་བ་སྟུ། །བདུད་དཔྱད་འཇིགས་པའི་དཔལ་བོ་དང་། །ང་རྣམས་བསྐྱོག་
པའི་མཐུ་ཆེན་སྟུ། །འཆད་པའི་དག་གི་དབང་ལྷག་དང་། །ང་ནི་རྟག་གཞུས་ཀུན་
ལ་མཁས། །གང་མས་ལྱང་བརྟན་སྟུལ་པ་དང་། །ང་ནི་འདྲ་མིན་སྟུལ་པའི་
གཤེད། །གངས་ཅན་འདུལ་འོས་འཇིག་རྟེན་དབང་། །སྟུལ་པའི་སྟོན་ལས་ཆར་
འབྱུངས་པའི། །རྒྱ་མཚན་བརྟན་འོས་པུ་དཀར། །ད་ལྟ་ས་ལ་གནས་པ་སྟུ། །
སྟགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དག་གི་དབང་། །དུ་ཡང་དབུས་ན་ཡིན་ཁ་སྟུ། །སྟགས་
མཆོམས་ང་རོ་བཙུན་ལྷག་སྟུ། །སྤྱི་རྟེན་དེ་མཐུན་བཤད་པས་བསྐྱར། །དབུས་
ཟུམ་ཞི་བ་སྤྱི་གྲུ་བཞུ། །དུང་བཞི་སྟོན་ལས་རྒྱས་པ་དུང་། །ཁམས་གསུམ་དབང་
སྤྱད་ང་རོ་སྟུ། །མངོན་སྟོད་རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར། །མཐུ་བཞི་དག་ལས་
རྣམ་རྒྱལ་དང་། །སྟོན་ལས་བཞི་འགྲུབ་རྟེན་འབྲེལ་དུ། །དག་དབང་སྟུ་བའི་
སྟོན་སྟུ། །སྟགས་དུས་ཀུན་དུ་གྲགས་གུར་ཅིག །ཅིས་གསུངས། །གང་གི་ཆོ་
མཐུ་སྟོབས་དང་རྣམ་པ་ཆེ་བའི་གྲགས་པས་ས་སྟོང་བྱབ་ཅིང་། །གཟིམ་སྟག་དེ་
ལའང་ཐིམ་ཡུལ་དུ་བདུད་འདུལ་སྟག་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། །རྗེ་སྤྱི་མའང་

བདུད་འཛམས་རྩྭ་རྩེ་ཞེས་གྲགས་པ་དོན་ལ་གཞན་པ་མ་ཟད་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་
སྟེ། མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ལས། འཁོར་བའི་བདུད་རྣམས་འཛམས་པ་
པ། རྩྭ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀེ། ཞེས་དང་། ཡོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། བདུད་
འཛམས་རྩྭ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ། གསང་སྒྲགས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་འབྱུང་། ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བྲག་རྟག་མགོན་རང་བྱུན་གྱི་ཕུག་པ་དེར་རེ་ཞེག་སྐྱ་
མཆོམས་དམ་པོར་བཞུགས་པའི་སྐབས། བོད་ནས་གཙང་པའི་ཕྱགས་གོ་གས་
རྣམས་ཀྱི་སྒྲགས་པ་མང་པོས་མཐུ་སྟབ་ཅད་བསྐལ་བྱས་ཏེ་ལྷ་སྤོན་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་
ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་བྲག་རི་དེ་ཡང་ཆེར་གཡོ་ཞིང་འུར་སྐྱ་ཕྱག་ཆེམ་དུང་བཅས་ཞེག་
ཅིང་རྟོག་ས་རྟོག་ཐལ་འཁུབས་ལངས་ཏེ་ཕྱག་པ་ཡང་མི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
འཛིགས་སྒྲག་བྱུང་། ཞབས་འབྲིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་གསོན་པོ་བཞུགས་པའི་རེ་
བ་བྲལ་ནས་རངས་སྟབས་ཀྱིས་བསྟར་ཕྱིན་པས་ནང་དུ་མ་ཐར། དེར་ཡོད་ཀྱི་མི་
རྣམས་ཀྱིས་ས་རྩོ་བསལ་ཏེ་རྒྱང་དུ་ཞུགས་པས། ས་བོང་གཡག་ཤས་ཙམ་ཞེག་
དབུ་ཐོག་དུ་བབ་པ་སྒྲ་རེས་ཀྱིས་འདྲགས་པའི་ངོ་མཆར་མཐོང་། སྐྱ་གཟུགས་ལ་
གཞིད་པ་ལྷ་ཅི་སྐྱ་མཐུན་གྱི་ཞལ་དཀར་ཡང་མ་བཅག་པར་ཕྱགས་དམ་རྒྱང་དེ་
འཛོན་ལས་མ་གཡོས་པར་ཀྱང་དེར་བཞུགས་པར་མཇལ་བས། ཞབས་འབྲིང་ཉི་
འཁོར་དུ་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་བྱོལ་དུ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་
ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་ཕྱགས་དམ་ལས་བཞུངས་པར་ཉུ་བས། གསུང་ངག་གནང་ནས་
སྟོན་མེད། བོད་ཀྱི་སྒྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་བདུང་བ་ཡིན་
པས། བདུད་དཔུང་འཛམས་པའི་དཔའ་བོ་དང་། ཁང་རུས་བསྒྲག་པའི་མཐུ་ཆེན་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངས་བྱ་བ་འདི་མ་ཆར་གྱི་བར་དུ་སྟོང་ནས་ཐོག་བབ་
རུང་། འག་ནས་ས་ཞེམ་རུང་། བར་དུ་གནམ་ས་ཆ་ལང་བཞིན་བརྟུང་རུང་། འདི་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེག་བྱུང་སྟེམ་པའི་ཞེ་བཅད་བཅུས་པ་ཡིན། ད་ཁྱེད་རང་ཆོ་ཡང་
བཙོན་འགྲུས་འདི་ལྷ་བྱ་ཞེག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་སྐྱེལ་ཀྱང་བཞེག་
སྟན་ལས་བཞུངས་ཏེ། ཐོག་མར་སྟོང་གི་སྒྲ་བྲས་ལ་ཐོགས་པའི་ས་བོང་ཆེན་པོ་
འདི་ཕྱག་གིས་བཞེས་ཏེ་ས་ལ་ཕབ། དེ་མ་བསྐྱར་བར་བཟོ་མེད་དུ་འཛིག་ན་སྐྱ་
རབས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ངོ་མཆར་བའི་དཔྱད་རྟོག་དུ་བྱུང་བར་འདུག་ཀྱང་། རྩྭ་
ཉིད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱགས་སྟང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། ཕྱག་པ་གོ་ཡངས་པ་དང་སྐྱ་
མཆོམས་ལ་བཞུགས་བདེ་བའི་ཁྱད་ཀྱིས་ས་རྩོ་ཐམས་ཅད་ལགས་པར་བསལ།

གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་བཅས་ཀྱིས་པའི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཆེ་རུ་གྱི་ཕུག་གིས་བསྐྱེད་
བར་མཛད་དུ་དེ་དུས་ཡུལ་ལྷོ་ཕུག་གི་ཁྱུང་པའི་ཆེ་རུ་འདྲེ་ཆེ་ཉིད་མ་བཟུགས་
པར་ཐག་ཆད་པའི་གཏམ་གྱིས་ཡངས་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་ཆེ་རུ་པའི་ཆེ་རུ་པའི་ཆེ་རུ་
རངས་པ་དག་གིས་འཕྱ་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་འདྲེ་བས་བྱེད་པ་དང་། དད་གུས་དང་
ལྷན་པ་དག་གིས་ཆེད་དུ་བཟུང་བར་འདྲེ་བས་ཉེས་མཛད་དུ་ཤེས་དུ་རང་ཡུལ་དུ་
དར་འཕྱར་དུང་འབྱུང་གི་དགའ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། ཡ་རབས་འབྱུང་ལྷན་དག་
གིས་སྤྱོད་ཆེ་ཞབས་པད་བཟུང་བཟུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཆེད་དག་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་།
དེ་ལྟར་རང་རྒྱུ་ཆེན་ཆེས་ཀྱི་ཁྱུང་པའི་ཆེ་རུ་ཡ་རབས་ཅན་མའི་དགུ་སྤྱོད་
དམག་དཔུང་གིས་གཡ་ཐུབ། དངས་མཛད་ལྷོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟུང་གིས་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་
བས་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་ཕུགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱུ་བའི་
མཆན་སྤྱོད་གྱིས་ཁྱུང་པར་བྱུང་དུ། ཕུག་ཆེན་བཟུང་པའི་གསོལ་འདྲེ་བས་སྤྱོད་
ཡང་། མ་རུངས་པའི་ཀླད་པ་འགྲམས་པའི་ས། ཤེས་ཡུལ་བདུད་འདུལ་གྱི་ཕུག་
པ་རྒྱ་ཞེས་འདུག་པར་མཛད་དེ། ཞེས་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པ་རྒྱུ་པ་ཆེ་མཐུ་
ཆེན་ཆེས་ཀྱི་ཁྱུང་པའི་དགའ་དབང་རྣམ་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཆོད་སྤྱོད་པོ་བསྐྱེད་
པ་ལས། ཁ་བཞིའི་ཕྱོངས་སྤྱོད་ཆེ་བས་ཁ་བསྐྱར་ནས་གཙང་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱུ་
ཆུ་མཛད་ཅམ་བསྐྱར་པའི་སྐབས་དེ་ལེན་གྱི་སྤྱོད་པའི་། ། ། གཉིས་པ་ལྷགས་
རར་གདན་ས་བཏབ་ནས་བསྐྱར་པའི་ལམ་སྤྱོད་གཏོང་ཆུང་ལ། ཐག་མར་
སྐབས་ཁྱིམ་སྤྱོད་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲན་ཉུ་མི་བྱང་བ་ལ་འབྱོན་པར་
ཞུལ་གྱིས་བཞེས་པས། སྐབས་ཁྱིམ་ཕུག་པ་དུར་ཕུག་རྒྱུ་མཆན་དང་། གའི་
ཁྱིམ་རྒྱུ་པོ་ཕྱ་རྒྱ་རྒྱ་ཡན་གཉིས་གྲགས་པོ་ཡིན་སྐབས་དར་ཕུག་རྒྱུ་མཆན་
གྱིས་རྒྱ་རྒྱ་ལ་ཡིག་ཕུལ་ནས། སྤར་ར་ལྱང་ནས་བྱུང་པའི་གུ་རུ་བསྐྱར་པའི་ཉི་
མའི་སྤྱོད་གཞིན་ཉུ་ཞེས་ཀྱི་འདྲིར་པའི་ཡང་ཟེར་ཆེད་དུ་བཟུགས་པ་
བཞིན། ཞབས་དུང་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་པོ་ཉིད་སྐབས་ཁ་རྒྱུ་ཐང་ཁར་བཟུགས་ཆོ། རྒྱ་
རྒྱུ་དུལ་གྱི་འཁར་བ། དུལ་གྱི་དུང་ཆེན་ཆ། གསེར་རྒྱུ་དུལ་རྒྱུ་མང་
པོ་དང་། གླང་ཆེན་གྱི་མཆོ་བ། ཆེ་བས་པ་དུར་སྤྱོད། རས་ཟང་གི་འབྱུང་བ་
སྤྱོད་སྐབས་འདུག་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་ཉུ་ཡིག་བཅས་ཕུལ་བའི་ལན་དུ། ཕུག་མཛད་
བྱེད་སྐབས་རྒྱུ་བཟང་གས་ཆེ་བས་སྤྱོད་འབྱུག་འཁར་སྤྱོད་ཀྱི་གནང་སྤྱོད་
བཅས། ཆོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བཏབ་པའི་གྲགས་པོ་ཁྱོད། སྤྱོད་གནས་ཡུལ་གྱི་

བསྐྱལ་ཡང་ཕུགས་ཡིད་འདྲིས། །འབྲུལ་བཟང་གསུང་འཕྲིན་འབྱོར་བས་བདག་
ཀྱང་སྟོ། །བསྐྱེད་པོ་དཔག་མེད་བདེ་པས་འདྲི་ཕྱིར་བདུ། །ཞེས་གསུང་བྲིས་
བཀོད་ནས་གནང་ངོ། །གཞན་ཡང་སྐྱབས་ཁྱེད་གནས་པོ་དར་ཕུག་རྒྱལ་མཆོན་
སྟགས་སྦྱོར་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དུལ་ཁམ་རས་ཆུ་འཐག་མེད་ལྟ་རས་གང་
བ་དང་། མར་གྱི་ལྷང་ཅེ་སྟགས་ཁྱེད་ནུ་བསམ་གྱིས་མེ་ཁྱབ་པ་ཕུལ་ནས།
གཅིག་ན་རེ། འབྲུག་པ་གདུང་བརྒྱད། ཁྱེད་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་ངེད་རྣམས་
འཆོངས། སངས་རྒྱས་མིན་ན་ཁྱེད་འཆོངས་སོ་བཅེར་བ་ཡང་བྱུང་འདུག ལྷགས་རི་
དུལ་བུམ་མཆོད་གྱི་རྒྱུད་དེས་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་ཕྱིས་སྤྱུང་རྗེ་
ཉིད་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་ཆ་རྒྱུ་པ་ལ་བཀའ་ཤིག་གནང་བར། སྟགས་པོ་ཁྱེད་ལྟ་
དབང་ཕུག་ཆོན་པོ་བས། ལྟ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་བསྟན་ན་བཟང་སྟགས་
གནང་བས། ལན་དུ་སྟགས་པོ་ཁྱེད་གསུང་ཤིན་དུ་བདེན། བདག་ཀྱང་ལྟ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་མ་སྤངས་ཤིང་བསྟན་པའི་བདེར་འདྲི་ལྟར་ཕུལ་བ་ཡིན་ཅས། དེ་
ལའི་ལོ་མར་བྲིས་པའི་བརྒྱད་ལྷང་པའི་སྟགས་བམ་ཕུལ་བ་དེ་ལྷུང་བལ་པའི་
ལྟ་ཁང་དུ་བཞུགས་ཡོད་སྐད་དྲང་། གཞན་ཡང་དུས་སྐབས་དེར་རྗེ་ཉིད་སྐྱེ་
གཞིན་ཏུ་འདུས་ནས་ཡུམ་བཤེད་རྣམས་དཔལ་གྱི་བྱ་ཁྱེད་ནི་མཁའ་སྦྱང་དག་
པའི་ཞིང་དུ་གྲུ་ཤིགས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་
པར་མཇེད་དོ། །དེ་ནས་རྗེ་སྤྲུལ་དགྲུང་གངས་ཉེར་དུག་བཞེས་པའི་ས་ལྷག་ལ་
ཡབ་རྗེ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་ཉིན་མར་བྱེད་པའི་དཀྱུལ་འཁོར་དེ་ཡང་། དཔལ་
ར་ལུང་མ་ཏིག་མདངས་འཕྲུག་གི་ཁྱི་འཕངས་མཐོན་པོ་ལས་བཞེངས་དེ་རྒྱ་ལྷའི་
དཀྱུངས་སུ་གཟིམ་པའི་རྒྱལ་གསུ། དཔུས་གཙང་གི་ཆོས་སྤྲེ་ཡོངས་ལ་མངའ་
འབྱོར། སྤྲུ་ཆོན་ཁག་ལ་འབྲུལ་བསྟོ། ལྟ་མིན་ཁ་བཞིའི་རི་སྤྲོངས་ནགས་འདབ་
བས་མཐོན་སྐབ་གནས་མང་པོ་ན། ས་སྐྱེ་པ། དག་ལྷགས་པ། སྟགས་ཉིང་མ་ལ་
སྟགས་པའི་དཀོན་པ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཀྱུན་དགྲུང་ར་བ་སྐྱབ་པའི་སྤྲེ་རི་
སྤྲེད་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། མང་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་སྟན་མ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱབ་པར་མཇེད་
ཅང་། དུད་པ་དང་གུས་པ་ཆོན་པས་རྗེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་
དུས་ཀྱི་ལོ་ཟླ་ཆོས་གངས་ཀྱི་དེས་པ་བཟུང་ནས། ཞག་དང་ཟླ་བའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་
པ་ལ་སྟགས་པ། བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལས་རིག་འཛིན་གྱི་སྤྲེ་
དང་། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་མང་པོ་མཉེས་པར་མཇེད། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་སྤྲེ་

མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་འདུས་གྲོངས་མི་མངའ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཁམས་དུག་ལྷན་རྒྱུ་རྩེའི་ལུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲུམ་མའི་སྐྱར་སྒྲིང་པོ་ནི།
ཡུ་དུམ་མ་རྩེ་མ་ཏྲག་ལྷར་དཀར་ཞིང་དཀོན་པས། སྐྱེ་གདུང་རིང་བསྐྱེལ་གྱི་
གང་བྱ་གསང་ཐབས་སུ་གདན་དུངས། དུག་རྒྱ་མགྱིན་རང་བྱུང་གི་ཁིང་གསེབ་
བར་མའི་ནང་དུ་སྒྱུན་དུངས་ཏེ། རྩན་པོ་ཆེའི་བྱི་ལྷ་རྩེས་ཀྱི་གོས་སྒྲ་ཆོགས་པར་
སྒྲིངས་པའི་སྒྲིང་དུ་བཞུགས་སུ་གསེལ་ཏེ། དར་བུ་ཡུག་ཁ་དག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་
ཀློབས་ཤིང་། མ་ཏྲག་དུང་། སྤྲོས་དུང་། མར་མ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པ་དང་། གུར་
ཀུམ་དང་། ག་བུར་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་པོའི་རྒྱ་དུང་ཞུལ་བུ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་
པོས་ཉིན་མཚན་ཁར་ཡུག་དུ་མཆོད་ཅིང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་སྐབ་ཆོག་
ཞག་མང་པོ་དང་། འབྲེལ་ཏེ་སྐྱེ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མེ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྱུན་
དུངས་ནས། ཅན་རྩན་ཨ་ཀུ་རུ་ལོ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤིང་དང་། གུར་ཀློང་དང་། ག་བུར་
ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཞིམ་པའི་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་དང་། འབྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། མ་ཏྲག་
ལ་སོགས་པའི་སྤྲེལ་རྩེས་བཟང་ཞིང་གྲ་ཞེས་པ་རིག་སྤྲེལ་གྱི་མཐུ་དང་བཀོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན། ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པའི་སྤྲོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
མཆོད་ཅིང་། བྱུང་པར་ཆོགས་ཞུགས་ཆེན་འབུལ་བ་ན། མེ་ཁ་དག་སྒྲ་ལྡེ་པ་
གསལ་ཞིང་དུངས་པར་རང་འབར་ལྷ་བུར་གྱུར། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་དུད་
པའི་སྤྲོན་འཇའ་ཆོན་གྱི་གདུགས་ལྷ་བུར་འབྲེལ་བ་ལས། བར་སྒྲིང་གི་ལྷ་དང་།
རྒྱ་ལྷ་དང་། སྤྲོན་གྱི་ལྷས་མཆོད་པའི་རྣམ་པ་ལོས་ཡིན། སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་མཐོང་
སྒྲིང་ལ་ཆར་གྱི་རྒྱུ། མ་ཏྲག་ལྷར་བབས་པའི་ལོ་རྒྱས་ཐོས་ཤིང་། དབུ་ཐོད་
འབྲུམས་མ་ཞིག་པའི་ནང་ལ། ཡིག་གཟུགས་བོད་ཡིག་དང་། རྒྱ་ཡིག་དང་
མཁའ་འགྲོའི་བརྒྱ་ཡིག་གི་རྣམ་པ་མ་འདྲས་པའི་རྒྱལ་རིམ་གཞིག་པར་དཀར་
བ་ལ། རྒྱལ་སྤྲེལ་རྩེ་རྩེ་འཇོན་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ངོམ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡང་
ཡང་དུ་གཟིགས་ཤིང་། དྲི་བཟང་དང་དར་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུམས་ནས་མཆོད་
གལ་དུ་བཞག་ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་སྤྲེལ་མ་རྩེས་སུ་དུན་
པའི་ཏྲིང་ངེ་འཇོན་གྱི་སྒྲིལ་ནས། དད་གུས་གདུང་བ་ཆེན་པོས་སྤྲོས་ལམ་ཡང་ཡང་
འདྲེབས་པར་མཇུག། སྐྱེ་གདུང་གཞན་རྣམས་ལའང་ངེ་མཆར་བའི་རྣགས་སྒྲ་
ཆོགས་ཡོད་པའི་གཞིར་བཅས། ཤིན་དུ་གཅེས་ཤིང་མོས་པའི་རྩེན་དུ་མཇུག་པས་
གཞན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་ཐོགས་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། གདུང་ཐལ་རྣམས་རུང་བུ་ཀྱང་།

མ་ཉམས་པར་རྗེ་ཉིད་རང་གིས་སྐྱེ་འབྱུང་ཕྱག་མང་པོ་དང་། ཡི་དམ་སྐྱ་ཚོགས་
ཀྱི་སྐྱ་བྱེ་བ་ཆེན་པོའི་གྲངས་སུ་ཡོངས་ངས་པར་མཛོད་ནས། གསེར་དང་དངུལ་
ཀྲིས་བྱགས་ཤིང་། སྒོས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་མང་པོ་དང་བཅས་བ་མ་དྲོག་དག་དུ་གཏམས་
ཤང་རབ་དུ་གནས་པར་མཛོད་དོ། །གདུང་རྟེན་བཅུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
དང་དངུལ་བུམ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བཞེངས་པའི་དགོངས་པ་གཏད་དོ། །དེ་ནས་
རྗེ་ཉིད་དགུང་གྲངས་ཉེར་བདུན་བཞེས་པའི་ལྷགས་སྒྲུལ་ལ་གདན་ས་གང་དུ་
བཞེངས་ན་ལགས་སྐྱམ། རང་བྱུ་ཁར་སྐྱ་པ་ཆེ་ལ་སྐགས་པ་རྟེན་གསུམ་བྱིན་
རྒྱབས་ཅན་མང་པོའི་དུང་དུ། མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བཤམས་དེ། ཐུགས་དམ་
བརྟག་པ་གནང་བས། ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྩོམ་གདུན་ལྷགས་རིའི་གཙུག་
ལག་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་གནས་སུ་བཟང་བའི་ལྷས། འཕགས་པ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་དགྲེས་པའི་ཞུལ་འཇུག་རྣམ་དཀར་བའི་མདངས་འཕྲོ་བ་དང་
བཅས། སངས་རྒྱས་དང་ཆས་དང་དགེ་འདུན་བསྐྱེ་བ་མེད་པའི་བདེན་པའི་ཆོག་
གི་ལུང་བསྟན་དོ། །དེ་ཡང་རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་
ཀྱིས། རྒྱ་གཉིས་བར་དུ་འབྱུག་པའི་སྒྲིག་རྗེ་དང་འཆམ། ཁྱེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་
ཡང་མཐུན་པས། བསྟན་པའི་སྒྲིག་གི་སྤྱིང་པའི་གནས་རྩི་རྗེ་གདུན་དང་མཆུངས་
པའི་དུཔལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེག་སྒྲུ་གཟུང་སྐར་
བྱེད་སྒྲུར་ཤིས་པའི་དུས་སུ་ལྷགས་རིའི་ཆས་ཀྱི་གཡེའི་དགོན་པ་རྩི་རྗེ་གདུན་གྱི་
ཆས་སྤྱི་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་རྗེ་སྤྱི་མ་དགུང་གྲངས་ཉེར་བདུན་དང་། སྤྱི་ལ་ཆོག་སྤྱིང་
དུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྷགས་སྒྲུལ་ལ་མང་བའི་དང་། རྗེ་རང་
ཉིད་དཔལ་དེ་རྒྱ་ཀའི་སྐར་གསལ་བའི་སྤྱན་དམིགས་སྤྱིན་མའི་ལུང་རྒྱ་བྱིན་དུ་
གཟུངས་ཤིང་དུཔངས་བསྟོད་ནས། རྩི་རྗེ་གསེར་ཞིང་ཕུག་ན་རྩི་རྗེ་དུ་ཀྱར་ཞེས་
བྱ་བ་རབ་དུ་ཁྱེས་པའི་བཞེན་རབ་དུ་འབར་བ་ཅན་གྱིས་གསུང་དུག་པའི་ང་རྩི་
བདེན་པའི་ཆོག་གིས། དུགས་པ་སྤྱི་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཀའ་བསྒྲུས་ཤིང་།
གསེར་སྐྱམས་དང་བསངས་ཀྱི་མཆོད་པ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དང་བཅས། ས་བརྟག་བྱང་སྤྱིང་བའི་རིམ་པ་རྒྱད་དང་མཐུན་པ་དང་།
བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བར་མཛོད་དོ། །དེའི་ཆེ་དུག་སྤྱན་གསལ་ཇ་བཅུགས་གལ་གྱི་ཐོག་དུ། པ་ཇ་
འབྱུག་སྐྱམ་ཞིག་པོ་ཉིད་ཆས་རྗེ་འབྱུག་པའི་བསྟན་པ་ལ་བསམ་བཞེན་དུ་སྤྱི་བའི་

སྒྲུབ་འཕུལ་རྣམ་པར་རྒྱལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲེང་གཏུག་པས། ཐུགས་ལྷག་པའི་བསམ་
བྱེད་པའི་ཁོང་ནས་དགའ་བ་དང་། ཀླང་གི་ཁོང་ནས་དགའ་བའི་སེམས་དང་
གུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བཞི་བ་གང་འོས་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས།
གསང་ཐུགས་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ། མཁའ་འགྲོ་དང་ལྷ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་རང་གི་སྤྱོད་གྱི་དམ་ཆོག་གི་དབང་ལས། སྔ་ཉ་
མངག་གཞུག་བྱེད་པར་རྒྱུད་སྤེམ་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་མ་ཡིན་གྱིས་
སྒྲུབ་པའི་ཆུལ་ཡང་དུངས་སྤྱོད་མེད་གིས་མ་མཐོང་ཡང་གང་བཞེད་དོན་གྱིས་གྲུབ་
ཅིང་། ཐུགས་འདུས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་དང་དང་ཅན་སྤྱོད་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གྲགས་
དཔུང་བཞིས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་བྱུང་བའུ་གཉིས་པ་ཁར་ལྷགས་རི་དང་
བཅས་པ་ལ་ཕྱི་དང་གཉིས་ལ་གོགས་མེད་དུ་གྲུབ། བལ་ཡུལ་ནས་བཟེ་བོ་ཁ་
གས་བཀྲག་སྤྱོད་བཟེ་གྲུབ་འུགས། རྒྱ་དུལ་དཀར་ལྷོད་མེད་ལས་གྲུབ་ཀྱི་ཐོག་སོ་
གསུམ་ཅུ་ཆུང་དུ་ཡོངས་པ། ལྷ་ལྷོད་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་པར་དཀར་
པོས་མཛད་པའི་ཐོག་རྩ་ཆེ་ལྷ་བ་བཞེན་གྱི་རྒྱ་དཔངས་མཛས་པའི་ས་འཛོལ་ཐམ་
སྒྲུབ་རིམ་གསུམ། ཁྱི་གཏུན་སོང་གི། གཟུངས་ས། བད་ཆུང་བད་ཆེན་ཏེ། ཁྱི་
བཀོད་རྒྱལ་ཆེན་སུ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསེར་བཟང་པོའི་འོད་མདངས་འཕྲོ་བའི་སྤྱོད་།
རྒྱང་དགྱ་བཅུ། བད་རིམ་བཞི། བད་ཁེབས་དང་བཅས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་རྒྱ་
གྱིས་མཛས་པ། དེ་སྤྱོད་བུམ་གདན་གསེར་བཟངས་ལས་གྲུབ་པ། དུལ་དཀར་གྱི་
བུམ་པ། སྤྱོད་རྒྱ་པ་དུ་འཁོར་མ་དང་། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྗོངས་སྤྱོད་རྒྱ་རང་རང་གི་སྤྱོད་
མདག་དང་མཐུན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པ་དང་། གཡུ་དང་བྱ་རྩེ་
སྤྱོད་མས་སྤྱོད་པ། བུམ་ཐོད་གསེར་ལྗོངས་བཟང་གི་དུ་བུ་ཕྱོད་ལ་རིན་ཆེན་
མང་པོའི་སྤྱོད་མཛས་པའི་སྤྱོད་། བྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ།
བདེ་བར་གྲུ་གོགས་པའི་ཞལ་དཀྱིལ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ཡོན་ཏུན་གྱི་ཁྱོད་པར་སྤྱོད་
ཆོགས་མཆོན་པའི་པར་གསེར་བཟངས་ལས་གྲུབ་པ། ས་ཆེན་པོ་བཅུ་གསུམ་དང་
མཆུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། གསེར་དང་དུལ་ལྗོངས་བཟང་སྤྱོད་ལས་ལྷག་ཐུགས་
ཆེ་འདྲགས་གཟུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལྷོད་མཛས་པའི་སྤྱོད་། རིན་པོ་ཆེའི་གཏུགས་
དུ་བུ་ཕྱོད་འཕྱང་བ། ལྷ་ཉི་མོར་བྱའི་དྲི་དང་བཅས་པ། སའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་
སྤྱོད་པས་མཛས་པ་ལགས་པར་གྲུབ། དའི་ནང་གཞུག་སངས་རྒྱུས་འོད་སྤྱོད་གི་
འཕེལ་གདུང་དང་བྱུ་ཐུབ་པའི་འཕེལ་གདུང་གིས་གཙོས་དཀར་བརྒྱུད་གསེར་

ཕྱིང་རིམ་བྱོན་འཕེལ་གཏུང་རིང་བསྐལ་། དབུ་ལོ་ན་བཟུང་ཤངས་མཚལ་གསང་
ཆབ་ཕུག་འཕྱང་རྒྱུད་སྤྲོ་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས་རྟེན་སྐམ་སོ་སོ་ལས་བྱུང་བའི་རིལ་བུ་
རྩ་ཆེན་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འང་མི་པམ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དབུ་ཐོད་རིལ་
པ། ཞབས་ངར་གཉིས། ཞལ་གོ་སྐྱ་ཚོགས་པལ་ཆར། གཏུང་གི་གསུམ་ཆ་གཅིག་
ཅུམ་དང་། གཏུང་ཐལ། སྤྱར་དུ། ཆབ་སེར་གྱིས་ཚོས་པའི་ན་བཟུང་མགུལ་
སྐྱམ་། སྐྱ་གཟན་མང་བ། སྟོད་གཡོགས། བཞེས་རས། དབུ་ལྷ། ཡང་གི་གཟུམ་
ཆས། སྐྱ་ཚོས། གཏིང་བ། བཞུགས་གདན་སྐགས་ན་བཟུང་ཆང་བར་བཞུགས་
སྟེ། །གཞིན་ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྩལ་དུ་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་འདྲ་རྩེ་རྩེ་འཆང་
ཡངས་སྤྱད་རྩེགས་སྐྱ་བྱ་གང་མས་གཙོས། ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་འདྲ་
ཕུག་ནས་མ་བྱས་ཐང་། པར་དཀར་པའི་སྐྱ་བྱས་ཐང་ཕུག་ནས་མ། མར་པའི་
རག་སྐྱ་ཕུག་ནས་མ། རྒྱུད་སྤྲོ་བཞིའི་གཟུངས་མ་ཆང་བ་མེད་པ། སྟོག་ཤིང་བརྟན་
པའི་གཟུངས་ཆའི་རྟོན་འབྲལ་བསམ་གྱིས་བྱབ་པས་བསྐྱར་བ། གཟུངས་ཆེན་སྤྲོ་
ལྷ་བརྒྱ་ཕུག་མང་པ། བརྒྱད་རྩྱུང་པ་གསེར་མ་སྤྲས་གཙང་བ་སྐགས། རྒྱུད་སྤྲོ་
གྲགས་བམ་མང་པོ་དང་། རྩེ་གང་མ་རྣམས་ཀྱི་བླ་འདྲུམ་ཁ་འཐར་བཅས་
གསྐྱང་རབ་པོ་ཉི་མང་པོ་དང་། སང་ཁྱིའི་ནང་དུ་གནད་སྤྱོན་འཁོར་ལོ། ཁྱོ་
གསེར་དངུལ་ལ་སྐགས་ནོར་སྤྱོད་རིགས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དང་། འབྲུ་སྐྱ་ཚོགས་
སྐགས་བླ་ཤིས་ཀྱི་རྩེ་མང་པས་ལྷགས་པར་གདམས་པ། བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཟེ་འོད་འབར་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བླ་བྱ་བྱབ་པས་བདུད་བདུལ་ཅིང་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཚོགས། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞི་མཆོད་པའི་རྟེན་
དུ་བརྟེན་པས་ཡང་དག་པར་མཆོན་པ། སྤྱི་དགའི་མིག་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
དཔལ་སྟོར་བ། མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་སྒྲུ་རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྐལ་བ་བཟང་
པར་འགྱུར་བ་ལྷགས་པར་གྱུ་བ་ཟེན་ཏུ། །དེ་ནས་རྩེ་ཉིད་དགྲང་གངས་རྩེར་
བརྟེན་བཞེས་པའི་ལྷགས་བྱུ་ལ་གཏུང་རྟེན་དངུལ་བུམ་ཆེན་མ་གྱུ་བ་པའི་དགའ་
སྤྱོད་དུ་དག་བསྐྱོས་པདྱ་དཀར་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གཙོས་དག་འདུན་སུམ་ཅུའི་
ཆོས་གྲོལ་སྤྱོད་བཙུགས་ཏེ་ཆོས་སྤྱིད་བསྟན་པའི་དབུ་རྩེགས། དེ་ནས་དཔལ་
འཁོར་ལ་སྤྲུམ་པའི་སྐྱ་བ་ཐབས་འབྱིང་པ་བདེ་མཆོག་ལྷ་བཙུ་གསུམ་གྱི་ཆོ་གའི་
སྐོནས། དང་པོ་ས་གཞི་བཟུང་བ། གཉིས་པ་སྟོ་གོན་གྱི་རིམ་པ། གསུམ་པ་ལྷ་ལ་

དབང་བསྐྱར་ཞིང་རབ་དུ་གནས་པའི་བདེ་མཆོག་སྒོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལས་
གསུངས་པོ་བཞི་ལྟར་དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རབ་
དུ་གནས་པ་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་མེ་ཏོག་
གི་ཆར་ཆེན་པོ། གཟུངས་དྲུང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུས།
དུས་སྐབས་དེར་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དུ་ལོ་ལེགས་ཤིང་། བཀྲ་ཤིས་
དྲུང་དག་ལེགས་ཀྱི་རྟགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གྱུར། སྒོམ་འབྱུང་ལས། སྟོན་མོ་དང་
ནི་ཡོན་འབྱུང་བས། །སྐྱེ་བོ་ཆོམ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལྟར། རང་
བཞིན་གྱིས་འདྲ་བའི་དག་འདུན་མང་པོ་དང་། ཉི་འཁོར་གྱི་ཡོན་བདག་ཆེས་
མང་པོ་ཆོགས་ཏེ། དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། བལ་བཟུང་མ་ཆི་དང་། རྩི་པ་
ལ་སོགས་ཀྱང་གནང་སྟོན་གྱིས་ཆོམ་པར་མཛད་ནས། འདི་སྐད་ཅེས། ཕྱི་གནས་
ཁང་ནང་རྟོན་གསུམ་དང་བཅས་པ་འདི་ཉིད་རྒྱུ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་བལྟས་ན་
འཕྱུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་འདིའི་ཞེས། རྩི་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ས། །སྐབས་འདིར་
ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཅུགས་པར་དགོངས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་ལྟོ་མཆོན་ཅན་སྟོན་
འདྲན་པར་མངགས་པ་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོ་རྒྱས་
བརྒྱུད་པའི་མདོ་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ཉམས་སྟེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་
ཏྲ། ཆངས་པར་སྦྱང་པའི་ན་ཆོད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་ཅིང་སྐྱ་ན་བགྲེས་པོར་གྱུར་པ་
ཡངས་འཛིན་གནས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མཁས་
གྲུབ་ལྟ་དབང་སྒྲོགས་དེ་ཉིད། རི་ཀློང་ཤར་ལྗོངས་བྲག་དམར་གཡའ་མ་ལུང་
ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོབ་གནས་མུང་ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་འཇའ་ལུས་སུ་བྱོན་པའི་སར།
སྤང་བ་བསམ་གཏུན་བཞུགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོ་
ཐམས་ཅད་ནས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྦྱང་དུ་ཆོས་བཞིན་གྲུས་པས་གདན་
དྲངས་ཏེ། སུ་ཚུན་མཉེས་གཤེན་པར་བུམས་བཙེ་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་
བར་སྟོན་འདི་ཞིང་། རྟེན་པ་དང་། བཀའ་སྟོན་དང་། རིམ་གྱོ་སྟོན་སུམ་ཆོགས་
པར་མཛད་ནས། འག་མིན་གྱི་གནས་སམ་དགའ་ལྡན་ལྟོ་ལྟོ་གནས་སུ་སྒྲོབ་པ་
དང་འདྲ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་མཆོག་དུ་དགྲེས་པར་གྱུར། སྐབས་འདིར་
འདྲ་བར་འོས་པའི་དག་འདུན་རྣམས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་བཟང་པོར་
མཛད། ཁུད་པར་རྒྱུད་སྒྲོ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་མང་པོའི་དབང་གི་རྒྱ་བོ་གཅིག་
དུ་འདུས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་ལྷ་ཡ་ཀ་རའི་ལུགས། དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་སྤང་

བ་ལེགས་པར་གསན། དབང་གི་སྐབས་སྤྱོད་ལ་ཆེ་པ་རྩི་དྲ་ཆེན་པོ་ཤུ་གྲུ་བྱིས།
བོད་ཡུལ་དུ་རྩི་རྩི་སྤྱོད་བའི་དབང་གཞན་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐང་ཀ་རྒྱ་རིས་
སྤྱོད་གཙང་བ་དག་རྩི་འབྲེལ་བཟང་པོའི་ཆེ་བ་རྒྱུད་སྤེམ་པོའི་དབང་གི་
བོ་ཀའ་བབས་པའི་རྣམ་པར་ཐུག་དུ་འབྱོར། དེ་ལྟར་རབ་དུ་གནས་པའི་བྱིན་
རྒྱལ་གྱི་གཟི་འོད་དྲུང་ལྷན་པར་བཞུགས་པ་ལ། མར་མེ་རྒྱན་སྤར་བ་ལ་སྐགས་
པ་ཀྱན་ནས་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྱོད་གྱི་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ཤམས་སོ། །
གཞན་ཡང་ཟླ་བ་དང་། ལོ་དུས་ཀྱི་མཆོད་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་བཙུགས་སོ། །དེ་
ནས་རྩི་དྲུང་གྲངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱ་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་མཉེས་པར་བྱ་
བའི་མཆོག་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་རྩི་དྲུང་དགོངས་ནས། ད་ནི་ཁ་བོ་སྤྱོད་མི་ལ་
རས་པ་དང་། ལོ་རས་ཀྱི་དཀྱའ་བ་སྤྱོད་པ་ལྟར་འཆོ་བ་བཙུད་ལེན་དང་། ར་
བཟུང་རས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན། མི་མེད་ཀྱི་ལྷང་སྤྱོད་འབའ་ཞིག་དུ། དེས་པ་མེད་པར་
འགྲིམ་ནས། འབྲུག་པ་གདུང་བརྒྱུད་གང་དུ་བཞུད། གང་ན་བཞུགས་མཐོང་བ་
ལྟ་ཅི། ཐོས་པའི་མིང་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་སྤྱོད་བོ་ཐོས་པ་པའི་ཡུལ་དུ་མི་སྤྱོད་བ།
ལྟའི་དྲུང་སྤྱོད་ལྟ་བུ། ལོ་རས་ལས་མི་ཞན་པ་ཅིག་བྱེད། ཡང་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལྟགས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོས་འཛོམས་པ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་
པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་དགོངས་གསུངས། དེ་ཞིག་ལྟགས་དེ་བདུད་འདུལ་ཐུག་པར་
སྤྱོད་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པར་ཐག་གཙང་པར་གནང་ནས། འཛོམས་རྩི་ཐུགས་
དྲོང་རྩིས་སྤྱོད་འབྲེལ་བའི་འགན་ཁུར་སྤྱོད་པ་དབུ་ཆ་སོ་སོ་ལ་བཀའ་ཞིང་། སྤྱོད་
མཆོམས་སྤྱོད་ནང་གསང་བའི་བཙུང་རྒྱུ་རིམ་པ་དམ་པོར་བསྐྱམས་པར་མཛོད་
དོ། །ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མེ་རྒྱུ་ལ་སྐགས་པའི་བཙུད་ལེན་འབའ་ཞིག་མ་
གཏུགས་ཟས་རྒྱས་པ་མ་བཞུགས། བཞུགས་སྤྱོད་གཙོག་ལས་གཞན་དུ་མ་
གཡོས་པར་འཁོར་འདས་སྤྱོད་བཙུད་སྤྱོད་བའི་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་དྲོང་
པ་ལས་སྤྱོད་ཅིག་ཀྱང་གཡོལ་བ་མེད་པར་བཞུགས་སོ། །སྤྱོད་ཀྱི་གཟིགས་ལམ་
དུག་དུའང་ཐུགས་དྲན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུག་བྱིས། ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དྲན་པ་བརྟེན་
ཅིག་། ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དྲན་པ་བརྟེན་ཅིག་། ཅེས་པའི་རྒྱལ་དག་ཀྱང་འགྲོད་
པར་མཛོད་ཅིང་། རྩི་མཆོན་ཁོར་ཡུག་དུ་ཆེ་འདི་ལ་མ་བསྐྱོས་པ་སྐགས་བསྐྱོས་
མེད་བཞི་ལྟར་གྱི་བཙུན་འགྲུས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་བཟང་
པོར་འགྱུར་དེས་པ་གནང་སྟེ། རྩི་དྲུང་གྲངས་ལས་ཀྱང་། ལོ་གསུམ་མའི་

དུས་སྒོམ་རྩྱལ་ཐབས་མང་པོའི་བརྩོན་འགུས་ཆེན་པོ་བྱས། མ་བསྒོམས་བསམ་
པ་མེད། འོན་ཀྱང་ངེད་རང་འབྲུག་པ་ཟེར་བའི་ཆོག་འདྲི་མ་སྤྱོད་ཞིང་ཞེན་པས།
རྟགས་བརྩུ་ལ་སྐགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་མཐོང་བེར་བ་ནི་
མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱག་པའི་ནང་དུ་ལྷང་འཆར་གྱི་ཕྱི་མ་གཏོར་བ་
ལ་ཉི་མའི་མདངས་ཤར་བ་ལྟ་བུ་སྐགས་པ་བྱུང་ཞེས་སྒྲག་ཅན་གྱི་རྒྱུང་སྐགས་
དབུ་མར་ཚུད་པའི་རྟགས་སྤྱང་དང་། ཐིག་ལོ་ཐིག་ཕྱན་ཤར་ཚུལ་སྐགས་བྱགས་
དམ་གྱི་ཉམས་དང་རྟགས་པའི་རིམ་པ་དག་དང་། ལྷགས་བཟུས་ཀྱི་གྲངས་ངས་
ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐབས་འཇམ་
དབྱངས་དཀར་པོའི་བསྟོན་པ་ཡང་སྤར་ནས་གནང་བ་བཅས་དུང་ཕུར་ལོངས་
པར་གནང་བས། ལྷག་གཟིགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གསལ་སྤྱང་བརྩེས་པའི་ཚུལ་
ཡང་གསུང་ཞིང་། དེ་དུས་སྤྱི་མཆོམས་གཡོག་དུ་ཡོད་པའི་དྲུབ་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་
པད་དཀར་ཞེས་པའི་རྒྱ་ལམ་དུ། རྗེའི་བཀྲགས་གནས་ལ་མེ་དྲག་དཀར་པོ་མང་
པོ་སྒྲུབ་ཤིང་། གཟིམ་སྤྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཀྱང་མེ་དྲག་དཀར་པོས་བྱབ་པར་
མཐོང་བའི་རྒྱ་ལམ་སྒྲུན་དུ་གསལ་བས། རྗེ་རྗེ་སྤྱོད་དྲུབ་རྒྱ་རིག་སྤྱགས་གྲུབ་པ་
ཐོབ་པ་ལ་སྐགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྒྲུབ་གཡོག་ལའང་འབྱུང་བར་བཤད་
པས་བཟང་གསུངས། དེ་ནས་ནང་གི་སྒྲུབ་མཆོམས་གྲོལ་འཕྲལ་སྤྱིན་སྤྱིག་གནང་
བའི་སྤྱིགས་ལ་དགས་པ་བྱུང་ནས། རྗེ་ལོ་བ་ཆེན་པོ་དཔང་མཐོ་བ་ཞིག་དབུ་
ཆུང་ཡེ་ཤེས་པད་དཀར་ཟེར་བས་སྤྱབས་བྱགས་བསྐྱེད་ནས་ལག་གཉིས་དང་
མགོ་བོས་བདེག་ནས་ཕྱལ་བས། ཕྱག་གཅིག་གིས་བལ་འདབ་ལེན་པ་བཞིན་
ནམ་མཁའ་ལས་བཞེས་ཏེ། བརྒྱད་ལྟ་དྲུག་གྲུབ་རང་བྱས་སྤྱབས་ཤོར་ཡོང་
སྟམ་ཡང་དགའ་རབ་འདུག་གསུངས། དེ་སྐགས་གྲུབ་རྟགས་དང་རྒྱས་མཐུ་
བསམ་ལས་འདས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཉིན་མཆོན་ཁོར་ཡུག་དུ་བྱགས་དམ་ལ་
བརྩོན་པ་རྩྱལ་བ་ཆེན་པོ་མཇེད་ཀྱང་ངལ་བ་མེད་ཅིང་། སྒྲུབ་མཁས་མི་འབྲུགས་
པ་དང་། མནལ་ཡུར་བའི་ཚུལ་ཅམ་བཞུན་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་གསལ་བར་མཁྱེན་ཅིང་། སྤྱིན་གྱིས་རྟ་རྒྱུག་པ་ཕྱ་མའང་གཟིགས་པ་
སྐགས་ཤིང་མིག་རྣམ་པར་དག་པའི་རྟགས་དང་ལྷན་པ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་སྤྱོད་
པ་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ལྷས་ཀྱི་འདུག་འཆུགས་མི་དང་སྤྱད་ཀྱི་གདངས་ལས། ཆས་
ཀྱི་སྤྱིན་གྱིས་ནང་གི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དམན་གསལ་བར་མཁྱེན་པ་དང་། རིག་

པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་མོངས་ཤིང་། གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་
རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེས་པའི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
ཐམས་ཅད་ལ། ཐོ་ཆོས་དང་སྤྲོ་མི་མེད་ཅིང་། ཐག་ཆོད་པའི་གསུང་རིམ་
གདུལ་བྱ་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དེས་ཤེས་འདྲན་རྣམ་པ་དང་། རང་གཞན་
བརྩེན་འགྲུས་ལ་བསྐྱལ་བར་མཇུག་ཅིང་། འཕྲུལ་གྱི་དགའ་བདེ་གྲ་ཡངས་བག་
མེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། མེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཆོད་ཅམ་དུ་འང་ཤེས་བཞིན་དང་
དོན་པ་ཡིངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མི་མངའ། སྤྱིད་ཆོས་དང་སྒྲུམས་ལས་སུ་སྤྱོད་
ཅིག་ཀྱང་མི་བཞུགས་པའི་ཁམ་གྱི་བྱས་ལ་སྤྱད་པ་དང་བྲེལ་བ་སོགས་གཞན་
སྤྱང་དུ་འང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུ་བ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩེན་དགོས་པའི་སྤྱིང་གཏོམ་
སྤྱི་ཉི་འཁོར་དུ་གནས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྗེས་འདྲུག་གི་གྲ་བུ་སྒྲོབ་
མཆོག་དམན་མང་པོ་ལ་ཕན་པའི་དགོངས་པས། བརྩེན་འགྲུས་ཀྱི་བསྐྱལ་མ་
འདྲི་ལྟར་མཇུག་དོ། །རྣམ་གྲུ་བྲུ་བདེ་ཆེན་གར་དགྲ་རབ་དུ་བཀྲ་ཞིང་དྲི་མེད་ལྷ་
བའི་བཅར། །འབུམ་ཕྱག་དུ་མའི་པོ་ཉུ་ཕྱགས་ཀྱན་སུན་པའི་སྒྲིག་རུམ་ཀྱན་
བཅོམ་པའི། །རྒྱལ་ཀྱན་འཕྲིན་ལས་ཕྱགས་མཐར་བཅས་བསྐྱས་དཔལ་ལྡན་
འབྲུག་པ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། །དད་པའི་ཞིང་ས་འདྲི་རྒྱུ་ལེ་ལེའི་གཡུལ་
བཅོམ་བརྩེན་འགྲུས་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། །དེ་ཡང་རང་དང་
མཆོད་གོགས་རྣམས་ལ་བརྩེན་འགྲུས་ཀྱི་བསྐྱལ་མ་ཞིག་གྱི་བར་བྱུ་། །ཁོ་རེ་ཆོ།
སེམས་ནང་དུ་ཁྱག་ལས་བསམ་སྒྲུ་ཞིབ་མི་ཐོངས་དང་། ཆོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་
གལ་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་། དང་པོ་འགོ་མ་བརྩམ་དགོས། བརྩམས་པ་
ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལག་དུ་ལོན་དེས་ཤེས་པ་ཅིག་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་མི་
ཡོང་ཐག་ཆོད་དེས་ཤེས་པའི་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་མི་འགྱེད་པ་ཅིག་ལ་སྐྱེལ་དགོས་
ཤིང་། མ་བརྩམ་པ་དུ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །བརྩམས་ནས་སྤྱར་ལྟོག་མི་རུང་ང་། །
ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བྱ་ཡི་བསམ་པ་ཡིས། །ལན་ཅིག་བྱ་བ་བརྩམས་གྱུར་ན། །ལས་
གཞན་བྱ་བ་མི་རྩམ་པར། །དེ་ཉིད་གནས་པ་མཐར་དུ་བྱུང་ང་། །ཞེས་སོ། །རྗེ་
ལྟར་འགྱེད་མེད་ལ་སྐྱེལ་ན་གང་བརྩམས་པའི་བྱ་བ་དེའི་འགོ་བརྩུགས་ནས་མ་
བྱོན་གྱི་བར་དུ། སྤྱིང་ནས་ཐོག་བབ་རུང་། འྲོག་རྣམས་སྒོམ་རུང་། བར་དུ་
གནམ་ས་ཆ་ཡང་བཞིན་བརྟུལ་རུང་། མགོ་ལ་མི་ཤོར་རུང་། པང་དུ་དུག་སྐྱུལ་
བྱུང་རུང་། དལ་བྲེལ་འབྲུགས་ལྟོགས་སྤྱིད་སྤྱག་ཅི་བྱུང་རུང་། འདི་མཐར་འབྲེལ་

བ་ཞིག་མི་བྱེད་རི། ད་ལན་གཅིག་འགོ་བཙུགས་ནས་མཐར་འཁྱོལ་ན་གོགས་
དགའ་མི་དགའ་སྤྱོད་ལའང་ངོ་མོ། གཉེན་ཉེ་རིང་མ་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
གྲུ་པ་ཚུན་ཞེ་བྲེལ་ཡོང་། དེ་ནམས་ལ་ངོ་མི་ཆ་བ་ཞིག་མི་བྱེད་རི། རང་གར་མི་
ཆོས་ལྟར་ཟད། ཁ་ཡངས་མིག་ཡོངས། དགའ་བདེ་གུ་ཡོངས། ཁ་དལ་སྒྲོད་དལ།
ཏ་ཏ་ཏེ་ཏེ་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཡོད་རི། རིང་ཡོན་ཏུ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཤིས་པར་
བྱས་ནས། ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་འདི་ལས་དག་སྦྱེད་འཐོན་པ་ཞིག་མི་བྱེད་རི་སྒྲུམ་
པའི་ཞེ་བཅད་སྦྱང་རུས་དག་པོ་བཞེད་ཐོ་བཏགས་པ་ལྟར་ཞག་རེ་དུན་པར་བྱས་
ལ། རང་གིས་རང་འཇུག། རང་གི་རང་སྦྱོར་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱུ་དུ་བྱས་ནས། ཟླ་
བ་གཅིག་ཅུ་མ་སོང་བ་དུང་། ཁ་འདོན་བྱེད་པ། དཔེ་ཆ་འཇོན་པ། ལས་རྒྱས་པ་
སོགས་མཐའ་དག་ནས་སྒྲུ་སྦྱེད་ཨེ་ཐོན་ལ། བྱུང་འདུག་ན་མོ་བྱས་སྒྲུམ་པའི་
དགའ་བ་བསྐྱེད། མ་བྱུང་འདུག་ན་བྱེད་འདུས་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ཅི་བྱེད་ཀྱང་མི་
ཁུར་ཚུད་རི་སྒྲུམ་པའི་ཡིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། ཡང་དམ་བཅའ་དག་དུ་བྱེད་དགོས་
པ་ཡིན། སྦྱང་རུས་མེད་པའི་མིས་ཅི་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐལ་བ་དང་འདྲ། ཟླ་མ་གྱི་
ཆའི་ཞལ་ནས། མགོ་ལ་སྒོ་མའི་ལྷ་གོན། ལུས་ལ་སྒོ་མའི་གོས་གྱོན། ལག་པ་དྲག་
པ་དང་མ་བུལ་བ། སེམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་མ་བུལ་བ་གྱིས། ཁ་ཁག་སྒྲུག་སྒྲུག་
གི་ལས་མ་བྱས་པར། མངར་མངར་སྒྲུན་སྒྲུན་པའི་བས་མི་རྟོན། དུ་བྱོ་བའི་སྤྲུག་
པོ་མ་བྱས་ན། དགའ་བྱོ་བའི་སྦྱེད་པོ་མི་ཡོང་། ཁ་བཟའ་དོད་པའི་ལག་པ་སྒྲུགས་
གཏུན་སྒྲུམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཅེས་དང་། མཁས་པ་སྒྲོབ་པའི་དུས་
སྤྲུ་སྤྲུག་ཤེས་ན་རྟོན་ཆེན་གསེར་ལས་དགའ། ཞེས་པས། སྦྱང་རུས་བསྐྱེད་ནས་
འབྱུངས་དགོས། དེ་ཡོང་། བདེ་བ་ཆུང་ལ་ཆགས་སྐྱར་ན། ཆེན་པོའི་བདེ་བ་
ཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་པས་བདེ་མེད་ཀྱི་ཡིད་འགྱུར་གཞན་ལ་མ་བརྒྱག་ཁྲེལ་མེད་
ཀྱི་གཉིད་མ་ལོག་བདེ་མེད་ཀྱི་ཡིད་གཏམ་ལ་མ་དགའ། ཅེད་མོ་དུང་ཁ་ཡངས་
མིག་ཡོངས། གྲོན་གཞོན་ཟླ་བའི་ངོ་དགའ་སོགས་ལ་བདུད་དུ་བསྐྱེད། གལ་ཏེ་
བདུད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱར་བས། སྒྲོབ་གཉེར་དང་ལས་ཀ། ཁ་འདོན་སོགས་བྱེད་
སྦྱང་མི་འོང་འདོད་པ་དོང་། སྦྱང་མི་དགའ་བར་འདི་འདྲའི་སྤྲུག་པོ་མ་བྱས་པར་
སྤྲུ་གོས་སྦྱེད་དམ་བསམ་བྱུང་ན། ག་ཆ་བའི་གོས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ལ། དེ་ནི་སྦྱང་
ཁང་རུལ། ལུས་དུམ་བུ་བརྒྱར་སང་ཡོང་། མི་དགའ་བཞིན་དུ་འབྱུངས་དགོས་
སྒྲུམ་པ་གྱིས། དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཞིག་སྦྱོར་ཡོང་། སྦྱེད་པོ་བྱུང་།

ན་སྒྲོ་བ། སྒྲུག་པོ་བྱུང་ན་རྒྱ་འཛོག་ཞེས་ལ་ཤེས་བྱུང་ན་སྒྲོ་བ། དཀའ་ལས་བྱུང་ན་
མ་སྒྲོ་བ། ཆོག་ས་ན་སྒྲོ་བ། མི་ཆགས་ན་འགྲོ། བྱུང་ན་རབ། མ་བྱུང་ན་དེ་ཀ་ཡིན།
ཉོ་ན་བགྱངས། གོས་ནི་དོས་སྒྲུམ་པ་བྱས་ན་མ་རབས་ཀྱི་རྒྱུ་དུའང་མི་ཚུད།
གཅེས་ཕྱག་དགའ་ཞེས་སྒྲིད་ཞེས་ལ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་མི་ཡང་། རང་དབང་ཡོད་
དུས་སྒྲུག་ཁུར་བྱས་པས་ཤེས་ཡོང་བ་ཡིན། ཡིན་ཏེ་ཞེས་ལ་ཤེས་པ་ཅིག་ཡིན་
ན། མཐོས་པ་དང་སྒྲིད་པོ་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མཐས་པ་
བྱུང་ཐང་། མི་ཡིན་པ་མཉམ་པོ་ལ། སྒྲིང་རུས་དང་བརྩུ་ན་འགྲུས་སྒྲུ་ཆེ་རྒྱལ་
འདུག་པ་ཨོ་མཐོང་། ཞིག་པ་རང་ལྷོས་དང་། ལྷོས་ན་སྒྲིང་གྲོས་འདི་ལས་ལྷག་པ་
མིན་འདུག་པས་སེམས་ལ་དུན་པ་བྱས། ཡི་ག་འདི་ཉི་རེ་བཞིན་ལན་རེ་མ་ཆག་
པར་ལྷོས་ལ། དེའི་དོན་ཡིད་འགྱུར་མ་ཆག་པ་གལ་ཆེ། རང་སེམས་དཔང་པོར་
ཞིག་ལ་རང་ལ་ཞེ་མ་ཁྲལ་བ་བྱས། རང་གིས་རང་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་མཐས་པ་མུར་དུ་འང་བས་བྱགས་ལ་འཛོག་པར་ཞུ། མཐས་བྱུང་ཡིད་
བཞིན་ལྟར་བྱ་ལ། གསོལ་བ་ཏུ་བ་ཟབ་གནད་འདི་དུ་དགྲའི་གཟུགས། །བདག་
སྒྲིང་མ་ཡོང་རབ་དུངས་པར། །ཇི་བཞིན་ཤར་བ་འདིར་བྲིས་ས། །ཞེས་གསུངས་
ས། །ཇི་ལྟར་སྒྲོན་བཅོམ་ལྟན་འདས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དབུ་པ་ལ་
བྲུགས་གཞུང་བ་ན་ཆངས་པའི་རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། རབ་དུ་ཞི་བའི་
ཏིང་ངེ་འཛོན་ལས་བཞེངས་ནས། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ། མཐའ་ཡས་
པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁར་ལོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བར་མཛད་པ། དེ་
བཞིན་དུ་འདྲིར་ཡང་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་བྱེད་དབུ་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཏད་
ཀྱང་། ཡོང་ཇེ་བརྟན་པའི་ཉི་མའི་སྒྲུ་འདྲ་རིན་པོ་ཆོས་གསུང་འབྱུང་པ་དང་།
བྲུགས་དམ་མནལ་ལས་འད་གསལ་གྱི་སྒྲིང་བ་ལ་ཇེ་བརྟན་པའི་ཉི་མ་སྒྲུ་དངོས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བར་ཕེབས་ནས། ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བརྟན་པ་འཛོན་
སྒྲིང་མཛད་དགོས་པ་དང་། མཐར་རྒྱལ་སྒྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ལ་གནས་དགོས་
པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆོན་པ་འབྱུང་བའི་ལུང་བརྟན་དང་། རང་
བྱོན་ཁར་སྒྲུ་པ་ཁྱིའི་དུང་དུ་བྲུགས་དམ་བརྟག་པ་གནད་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
ལུང་བརྟན། ཡོ་ཤེས་མགོན་པོ་ལུམ་དུལ་ཞིང་སྒྲིང་དུགས་པའི་ཆོག་ས་དང་
བཅས་པས་ཀྱང་བརྟན་པ་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོན་སྒྲིང་མཛད་དགོས་
པར་བསྐྱལ་ཞིང་། ཅི་བཅོལ་བའི་འཕྱོན་ལས་བསྐྱུབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་ས། །

གཞན་ཡང་དེ་དུས་གཙང་རྒྱལ་སྒྲོན་ཆོས་བསྐྱེད་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྐྱགས་པ་མང་པོས་
མངན་སྦྱོར་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཉུགས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་ལམ་དུ་ཁང་བཟང་ཤིན་དུ་
མཛེས་པ་ཞིག་གཟིགས་ནས་ལྷས་མ་ལ་བྱུན་གྲུབས་མཛད་པས། བུད་མེད་
མཛེས་མ་ཞིག་བྱང་ནས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་འབྱོན་ས་དེ་མིན་ཟེར་བསྐྱེད་
ལྷགས་སྐུལ་བས་མཉམ་པ་དང་། ཞབས་གཅིག་བྲག་སྒྲིང་གི་བྲག་སྐོམ་
མར་རྒྱང་འདུག་པས། དེ་མ་ཐག་ཐུགས་དགོངས་ལ་གཞན་གྱིས་ངན་བྱས་པར་
མཁྱེན་ནས། དཔལ་རྩི་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་ནས་ངན་བྱེད་དེ་རྩ་
རྩེ་གཡས་པས་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་འཕངས་པས། སྐྱགས་པ་དུ་ནག་མོ་
འབར་ཁོ་ཁ་ནས་ཐག་སྐྱག་ཏེ་མ་ཁུང་དུ་ཁ་བུབ་བྱས་ཤི་བས། སྐྱགས་པ་གཞན་
རྣམས་ཤིན་དུ་འདྲགས་སྤངས་ཉུགས་ཏེ་འབྱུག་པ་གཏུང་བརྒྱད་མཁྱེན་ཅིས་སྐྱེ་
སྐྱགས་ཤེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་བྱང་སྤྱང་དུ། །དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས། དུད་སྤལ་ལྷ་
མ་འདྲི་གཞན་ལས་གཉིས་ཆ་ཆ་ཞིང་སྤྱོན་ལས་ཐུར་བར་འདུག་པས། དག་འདུན་
ཀྱི་སྤྱི་སྤྱང་སྐྱབ་གཉེར་གཏད་ཀྱང་འདི་ལ་བཙོལ་བ་ཡིན་གསུངས་དྲ། དུས་
རྒྱུ་གྱི་བསྐྱང་བའི་སྤལ་འཇུགས་པས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འུང་ལས་ཀྱི་མགུ་པོ་དང་
ལྷ་མ་གཉིས་ལ་ལྷ་མ་སྐྱར་གསལ་ཞེས་ཐུགས་དམ་དུ་ལྷགས་སུ་བཀྱར་ཏེ་མཛད་
པ་འདྲིའོ། །དེ་ལྟར་གསང་བའི་མཆོམས་ཀྱི་བཅད་རྒྱ་རིམ་པར་བཀྲལ་ནས།
ལྷགས་གཉིས་བསྐྱར་པའི་ཁུར་ཆེན་བཞེས་པའི་ཐུགས་ཐག་ལེགས་པར་ཆོད་
ནས། སྐྱ་མཆོམས་ལ་གསུམ་ལས་བཞེངས་པའི་ཐོག་མར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བར་
དགོངས་ཏེ། ཆོས་སྤྱང་སྤྱང་མ་རྣམས་ལ་གཏད་རག་དགའ་སྟོན་གྱི་གསུང་ཆོག་
དར་འཕུར་དུང་འབུད་དང་བཅས་རྒྱས་པར་གནང་། ད་ནས་བདུད་འདུལ་ཡང་
དཔེན་གྱི་ཡར་ལམ་ལྷགས་རིའི་གཡས་བསྐྱར་རྣམས་ཕེབས་ཏེ་ཤར་ངས་ཀྱི་ས་
འཇོན་ནག་དང་སྤྱང་གི་མཆོམས་ཤིག་དུ་ཆོས་སྤྱང་སྤྱང་མ་རྣམས་ལ་གཏད་རག་
གི་བསངས་མཆོད་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་སྤྱང་ལ་བསམས། བསུ་བསྐྱེད་གི་མཆོད་
པའི་སྤྱོན་གྱིས་མཛེས་པའི་ལམ་ལས་རིམ་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ཕེབས་
སོ། །དེར་སྐྱེའི་ཁྱི་བུ་འོག་གི་འབོལ་བཅུགས་སྐྱ་ཆོགས་པ་དྲུ་དྲུ་། ཉི་ཟླའི་
དུའུ་ལ་འཁོར་ལྟར་མཛེས་པའི་གདན་ལ་བཞུགས་དྲ། ཉི་འཁོར་གྱི་དབུ་ཆ་དང་
ཡོན་བདག་དྲད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། བཀྲ་ཤིས་པའི་རྗེས་མང་པའི་འབྲུལ་བ་
ཐུད་དུད་ཀྱི་སྐྱས་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་། དགའ་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་

དཔལ་འབྱོར་མཚར་བཟའ་བདུང་གུ་ཉམས་སྒྲེ་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
ཆོམ་པར་བསྐྱལ་དོ། །དེ་ནས་རིམ་པར་ཡུལ་ལྟ་ཕྱགས་ཀྱི་ལྗོངས། རྒྱ་གར་ཀུ་མ་
དྲའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་བར་དང་དབུས་གཙང་མངའི་རིས་མདོ་ཁམས་ལ་
སྒྲིགས་པའི་ས་ནས་ཀྱང་དད་ཅན་མང་པོས་དོ་ཤེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལོགས་སུ་
གྱི་སྐྱེ་མཚམས་དབེན་པ་གསུམ་དང་ལྗོས་མེད་བཞིའི་སྒོ་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་དོ། །སྤྱི་ཞིག་དབང་ཆེ་ཞིང་ཁས་དུག་ཀྱང་
མཇལ་བའི་སྐབས་གསང་མེད་པ་ལས། དུ་ནི་བཅད་རྒྱ་བཀྲེལ་དེ་འཕགས་པ་
འཛིག་རྒྱུ་དབང་ཕུག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྤྱན་མཚམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་མཇེད་
པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དྲིང་ང་འཛིན་གྱི་རལ་པའི་ངང་ནས་ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་
འབྲེལ་ཆད་དོན་དང་ལྡན་པའི་གྲགས་པས་ལམ་རིང་པོའི་ཕྱགས་མཐའ་དག་
ནས་རིམ་པར་འདུས་དོ། །སོ་སོའི་འབྱོར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲེལ་བ་
ལུང་དུ་དུད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་འཁོར་ལོ་བཅུའི་སྤྱན་ལས་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་
འགྲུའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དགྲང་གངས་སོ་བཞེ་པ་སྤྱི་
ལོ་ཆོག་སྤྱང་དུག་བརྒྱ་ཉེར་བདུན་དང་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་པའི་མེ་
ལོས་ལ་ལྷགས་གཉིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བར་བཞུགས་ནས། རྒྱུ་
བསམ་ལས་ཉས་པ་རི་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པཎ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། བོད་ཀྱི་
ལྷ་འདྲེ་རྣམས་ལ་བཀའི་དམ་བསྐྱགས་གནང་བ་ལྟར། འདྲིར་ཡང་ཁ་བཞི་ལྟའི་
རྒྱལ་ཁམས་ལ་གཞུས་པའི་ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་ཐམས་ཅད། དཔལ་དོ་ཤེ་འཛིན་པ་
མཐུ་ཆེན་དཔའ་བོ་འདྲིའི་བཀའ་ཉན་ཞིང་དམ་ལ་གནས་ནས། རང་རང་སོ་སོའི་
ཡུལ་ཕྱགས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བཀའ་འབངས་སུ་འདུ་བ་དང་། གལ་དེ་བཀའ་
ལ་མི་ཉན་ཞིང་དམ་ལས་འདས་ན་ཆད་པ་དུག་པོ་འབྱེབས་པའི་བཀའ་ཤོག་
གཏོར་མ་དམ་རྗེས་གནང་སྤྱིན་གྱི་ཚལ་དང་བཅས་པོ་ཉ་བ་དག་ཡུལ་ཕྱགས་སོ་
སོར་ཆེད་དུ་མངགས་ནས། ལྷ་མོན་གྱི་རི་གཉིས། ཉགས་ཚལ། རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་
སྒྲིགས་པར་གནས་པའི་ལྷ་སྤྱིན་སྤྱི་བརྒྱད་ཡོངས་ལ་དོ་ཤེ་གསུང་གིས་བདན་ཆོག་
བདར་ནས་ཡུལ་ལྷ་སོ་སོར་དར་ཅག་དང་བཀའ་ཐམ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་འཁོར་
ལོ་བཅས་ལྷ་སྤྱིན་དམ་བསྐྱགས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་སྤྱིངས། དེའི་ཆོ་གང་དང་གང་གིས་
མཐོང་བ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་ཤིང་ང་མཚར་དུ་གྱུར་ནས། རིམ་གྱིས་ས་
ཕྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པ་ལྷ་སྤྱིན་སྤྱི་བརྒྱད་ལ་སྤྱིན་ཡིག་བཏང་

འདུག་ཅེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ཇེ་ཉིད་དགྲའ་གྲངས་སོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ས་འབྲུག་
ལ་འགྲོ་དོན་རྟོག་འབྲེལ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷོ་རང་དུ་ཕྱོད་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡུལ་གྱི་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་འགྲོ་བའི་
དོན་ལ་དགོངས་ཏེ། ཐོག་མར་འབྲུག་འཕྱིན་ལས་སྐང་དུ་ཕེབས། ལྷོད་པའི་དབུ་
ཆེ་སྒྱུན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་མཇུག་འབྲུལ་དང་ཆེ་དབང་བྱེད་རྒྱ་བས་འབྲེལ་ཆད་
དོན་ལྡན་བྱས་ནས། ཤར་ལུང་གི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་སྐུ་ལ་དག་གི་དབང་ཕུག་གི་
གདན་ས་མཁའ་ཐང་གྲང་སར་བརྒྱད་རྒྱལ་ལའི་སྒྱུན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ངར་བྱ་
ར་སྐང་གི་བར་དུ་བྱོན། སྤྱར་སྒྱུན་བདག་ལ་ཅན་ངག་དབང་པས་གདན་དྲངས་
ཏེ། ས་ཇོ་གར་སྒྱུན་གྱི་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཁག་གཉིས་སུ་གྲུས་ནས་ཁང་ཞིང་རྒྱ་ཆོར་
སྐགས་གང་ལའང་རྩ་བ་ནས་མ་འཆམས་པར་ནང་བྟངས་ལངས་ཏེ་རིང་སྤོང་
བས། ཇེ་གོང་མ་སུས་ཀྱང་འདུམས་མ་རྒྱགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཇེ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་
མཁས་ཀྱིས་ཞི་བར་མཇོད་ནས་ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་བསྐྱལ་པ་བཟང་པར་གྱུར། དེ་
ནས་ཤར་ཕང་ཡེལ་བྱ་བ་ནས་བརྒྱད་ཇེ་ངག་དབང་གྲགས་པའི་གདན་ས་དུར་
རྒྱས་དགོན་པར་བྱོན། ཁྱིམ་མེད་དེ་མ་ཁའི་སྒྱུན་བདག་དང་ཤར་ལུང་གི་སྒྲེ་བོ་པོ་
མའི་མཇུག་འབྲུལ་ཆད་མེད་པས་འདུས། ད་དགྲལ་ཆེ་དབང་སྐགས་ཆས་སྒྱུན་
གང་འདོད་དུ་བསྐྱལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་དགའ་སང་ནགས་རྩི་ཡུལ་གསུམ་བརྒྱད་
ནས་ས་འདུལ་བྱེད་རྒྱ་བས་མཇོད་བཞིན་དུ། དཔལ་ངག་དབང་ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
གདན་ས་ཁུ་བྱུག་ཆས་སྐྱོང་པོ་བྱང་དུ་ཕེབས། དད་འདུས་ཀྱི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་མཐོ་
རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱར་འགོད་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཐེང་ཐིམ་སྤྱར་གསུམ་ལ་སྐགས་
པའི་ཡུལ་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྐར་བསྐར་ལ་བྱོན་དུས་ལྷོ་འདྲེ་མི་གསུམ་ཐམས་
ཅད་རང་དབང་མེད་པར་ཞབས་ལ་འདུད། དེ་སྐབས་སྤྱ་མ་ཁག་ལྷོ་ཀ་དན་
འཇིན་རྣམས་ཀྱིས་ཆས་ཇེ་འབྲུག་པའི་འག་དུ་མི་འཇུག་བའི་ནང་གྲུས་བྱས་ཏེ་སོ་
སོའི་སྒྱུན་བདག་རྣམས་ལའང་གཞི་དུ་པ་གང་རྒྱགས་བྱུང་པའི་བཅའ་གདམས་
བྱས་ཏེ་ཡོད་པ་ལས། དེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་སྒྱུན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་བཟང་གྲག་
པ་དྲང་། འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏེ་གཞུ་མཁའ་གྱི་ཡོན་བདག་གྱི་རིགས་རྣམས་འཕྲུག་
བཅོམ་བྱས་པ་སྐགས་མི་འོས་པའི་སྒྲོད་ངན་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་ཀྱང་ཕུག་རྟོག་འབྲེལ་
བཟང་པོར་དགོངས་ཤིང་སེའུ་གཅན་གཅན་གཞན་གྱི་ངར་ལ་མི་འཇིགས་པ་
ལྟར་ཇི་མི་སྒྱུམ་པར་མཇོད། སལ་ཆེར་ཞལ་མཇུག་གསུང་ཐོས་ཀྱི་འབྲེལ་པས་

འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སྐལ་བ་བཟང་པོར་མཇུག་མོད་ཀྱང་། ལ་
ལའི་སྐབས་རང་ཡུལ་ན་བྱུན་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་མི་སྡེ་ཞིང་ལོག་ལྷན་དབང་གིས་
ཆོག་ངན་སྒྲ་ཆོགས་བཟོད་ཅིང་མཆོག་ཆ་དང་དྲག་མདུའུ་འཕྲོ་པའི་ངན་སྡོད་
རྣམ་པ་མང་པོ་དག་ནི། ཕྱགས་ཤར་རུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྐོར་ལན་མང་དུ་བྱུང་བ་
འདི་དང་འདི་ཞེས་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྡེ་བོ་ངན་པའི་མཆོག་ཉིད་
ལ། །བཟོད་རྒྱ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། །ངན་སྐྱག་ཁྱོད་པ་སྡེ་ཡིས་སྤྱོད་། །ཞེས་པ་
ལྟར་ར། །དེ་ནས་རིམ་པར་གདན་ས་ལྷགས་རིམ་ཕེབས། རིག་པོ་ཆེ་ལྟ་དབང་སྡོ་
གས་དང་དབྱེས་པའི་གསུང་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བས་དུས་འདུའུ་བའི་སྐབས། ཇི་
ཉིད་ཀྱི་བཀའ་བསྐལ་ནས་གདན་དུས་བྱུན་མོང་གི་རྩིས་གཞི་སྐགས་བསྒྲུན་
བཅས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་མཇུག་དེ། །དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ཇི་མཁན་གྱི་ཆོས་པ་དེས།
ཀུན་མཁུན་པུམ་དཀར་པོས་ཕྱགས་བརྩེར་གནང་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
བསམ་འཕལ་དུ་ལྟ་མགོན་པའི་དབང་ཆོག་གི་མཆོད་རྩིས་ནོར་བུའི་གཙོ་བོ་དེ་
སྐགས་འབུལ་ཆོས་དང་བཅས། བསྐལ་བཟང་སྡོན་པ་སྡོད་གི་སྡེ་གཟུགས་
འཛིན། །སྡུན་རས་གཟིགས་དབང་སྐགས་སྐྱ་བསྐྱད་གསལ་འདབས་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་བཅས་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བ་གནང་དྲ། །ཇི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཁན་
གྱི་ཆོས་པོ་ལ། རྒྱལ་ཀུན་སྡེ་པའི་གར་བསྐྱར་དེ་ཇི་སྐྱ་སྐགས་ཀུན་འདུས་ནོར་
བུའི་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་འདབས་མཇུག་དེ་གནང་། གཞན་ཡང་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་མཇུག་
པའི་གསུང་ཐར་བུ་རྣམས་ཕྱགས་གཙིག་ཏུ་བསྐྱབས་དུ་སྐྱོས་ན། ཐག་མར།
དཔལ་འབྱུག་པའི་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་རིམ་པ་སྡོན་ལས་འདུའུ་གསལ་འདབས་
ཀྱི་རིམ་པ་དགོས་འདྲད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ། འཕྲལ་
དགོས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་ཕྱགས་གཙིག་ཏུ་བསྐྱབས་པ། ཀྱི་ལ་པའི་
མཆོམས་སྡོར་ལྟ་པའི་འགྲེལ་པ། སྐྱ་གཉིས་ཤར་སྡུར། སྐགས་ཀྱི་གྲོག་ཐེབས་ཀྱི་
དོན་བསྐྱས། གདན་དུས་བྱུན་མོང་གི་རྩིས་ཀྱི་ལག་ལེན། རྩིས་ཀྱི་ལག་ལེན་
གདན་གཉིས་སྟེ། བཀའ་ཤིག་སྐྱ་རྒྱུ་འཁོར་ལོ། སྐྱོས་སྡོར་གྱི་བསྐྱར་བཅས།
བསམ་སྤྱོད་དཔོན་སངས་རྒྱལ་དུ་ཇི་ཉིད་དུས་ལན། ཞལ་གདམས་བརྩེན་འགྲུས་ཀྱི་
བསྐལ་མ། རིག་སྤངས་དམ་རྩིས་ཀྱི་དཀར་ཆག །རྣལ་འབྱུར་བྱུན་བཞིའི་ཉིམས་
ལོན་བྱུན་སྐབས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱ། ལམ་བཟང་སྐྱ་མ་སྐྱབ་པའི་དམ་གས་རིམ། རིག་
འབྲེལ་རབ་བདུན་མའི་ཉིམས་ལོན་གསལ་བྱུང་རིག་པའི་སྐོ་འབྱེད། སངས་སྤྱོད་

གདེར་བྱོན་སྒྲུ་མ་དགོངས་འདུས་ལས་བྱང་བར་གཙོད་གཡུལ་རྒྱལ། མ་དྲིའི་
ལྷགས་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་སྐབ་ཐབས་མཆོད་པའི་ཆོག་དང་བཅས་
པ། སྒྲུ་མ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྐབ་ཐབས། ཨ་ལྷ་ཡའི་དོར་སྤང་ལྷགས་
ཀྱི་བསྐྱང་བ་ལྷའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལྷ་དགུ་མའི་སྐབ་ཐབས་དངས་གྲུབ་གདེར་མཛོད།
རས་ཆུང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོད་པག་མཛོད་ལྷ་གཅིག་བུམ་གཅིག་གི་དབང་བཤད་སྒྲུ་
བའི་ཁ་རྒྱུ། གྲུབ་རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་མགོན་དམར་པོའི་སྐབ་ཐབས་རྗེས་གནང་
དང་བཅས་པ། དྲུལ་བུའི་ལྷ་ལྷའི་ཆོག་བསྐྱས་པ་ཉམས་ལེན་ཁྱེར་བདེ། ར་
ལྷགས་ཀྱི་རྩ་རྗེ་འཇམ་གསུམ་བྱེད་ལྷ་ཞེ་དགུ་མའི་སྐབ་ཐབས་དཀྱིལ་ཆོག་དང་བཅས་
པ་གདུག་པ་གཞུང་པའི་མ་དབྱང་། དཔལ་ཡོགས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱི་རྒྱུང་གསང་བ་
ཡང་གསང་བཞིན་སྐབ་ཐབས་བཀའ་རྒྱ་ཅན། མགོན་པོའི་བསྐྱེད་པའི་ཁ་སྒྲོང་
གི་སྐྱོན་སྒྲིག་ཆོག་ཁྲིགས། ཡོགས་མགོན་པོ་ལྷམ་དལ་གྱི་སྒྲིག་འཁོར་གྱིས་ཐབས་
སྒྲིགས་ཟེན་གྱིས་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་སྒྲོང་། མགོན་པོའི་ལས་མཐུན་བསྐྱོན་དག་
འཇམས་པའི་ལིང་འཁོར་མན་ངག་སྒྲོང་གྱི་ཟེན་གྱིས། མགོན་པོ་ལྷམ་དལ་གྱི་གསང་
བ་མདོས་ཀྱི་གཞུག་ཆུལ་དང་མནན་སྒྲིག་འཕང་གསུམ་གྱི་སྒྲིགས་ཆ་ལག་
གཅིག་དྲུལ་རྒྱས་བཤད། དམ་ཆོག་གདེར་མའི་ཆོག་སྤེ་བརྒྱད་སོ་སོའི་སྒྲོང་
མདོས། ལྷ་མའི་བསྐྱང་བསྐྱས། སྤང་མ་ར་མདར་སྐྱོན་པའི་ཆོགས་བཅད་དམ་
ཅན་སྤེ་བསྐྱལ། གཟུང་མཆོག་རྒྱ་རྒྱུལ་འི་ཆོག་ཁྱེར་བདེ། སྒྲོ་བདུད་ཀྱི་བསྐྱང་
གས། དྲ་རྒྱ་ཀའི་ཞིང་དུ་འདྲོན་པའི་སྐྱོན་ལམ་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་ར། དག་སྐྱར་བདུན་
པའི་སྐྱོན་ལམ་བསྐྱས་པ་སྤང་བ་འཇོན་པའི་སྤེབས་སྐྱར་ཅན། ཁྲིད་ཡིག་མང་
པོའི་རྒྱུད་འདེབས་མ་ཆོང་བ་རྒྱམས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་བསྐྱིགས། གཟུངས་ཀྱི་
ཆོགས་རྗེ་སྤེད་པ་དག་ཆ་བརྟེན་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་བར་དུ་འགོད་པར་
མཛོད་ཅིང་། གཟུངས་འབྲུལ་གྱི་ཕུག་ལེན་སྒྲིགས་ཕུགས་ཅོམ་དུ་མཛོད། གཞུ་
ཡང་གདེར་མ་བརྒྱ་རྩ་སྒྲིགས་འབྲུལ་དགས་ཀྱི་རིགས་དང་། རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ལས་རྩ་
ལྷར་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་རྗེ་གོང་མ་རྒྱམས་དང་། ཁྱུང་པར་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་པར་དཀར་པོས་མཛོད་པ་མང་པོ་ཞིག་དུས་སྐབས་འདི་ནས་
བརྒྱུད་རྒྱུན་ལྷན་དུ་པར་དུ་འགོད་པའི་རྒྱུན་བཅུགས། ཆོག་ཕུག་ལེན། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱིས་ཐུག་རྒྱ་གར་འཆམས། དབྱངས་ལ་སྒྲིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེ་
གོང་མ་རྒྱམས་ཀྱི་དུས་ལས་ཀྱང་ཁྱུང་པར་ལྷག་ཅིང་རྒྱུན་བཟང་བར་མཛོད།

གཞན་ཡང་དེའི་ཆེ་ལྷགས་རི་མགོན་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་འདེབས་མཛད་དེ་
ཅན་དཀར་པོའི་རྒྱ་ལས་མགོན་པོ་ལྷ་མངས་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ཆང་མ་ཕུག་བཞོས་
མཛད་ཅིང་། ཆོན་ཚུའི་བྱང་པར་བཅུ་སྟེང་ལ་དག་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྱུར་སྤྱོད་ཅན་
དང་། ལྷེབས་བྲིས་ལྷང་ལྷ་ཆོགས་ཆང་མ་ཕུག་བྲིས་གནང་ཞིང་། རྟེན་རྗེས་
ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མཛད་པའི་མགོན་ཁང་བཅུ་ཆགས་པར་རྒྱུད་དུང་བཞག་པ་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྟོན་སྐུ་རབ་གནས་རྒྱས་པར་མཛད། མགོན་ཁང་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཙུག་
ཆ་ཆེ་བར་གྱུར་དེ། དུས་དུས་སུ་བྲུ་ཆེན་དང་ཆེ་ལ་ཆེན་གྱི་དྲི་ཆེར་འབྱུང་ཞིང་བ་
རོ་བསྐྱར་བ་དང་བཅོམ་འགྲོ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས་འཇིགས་ཤིང་སྤྱི་གཡའ་
བ་དང་། གཞན་གྱིས་རེག་པ་ཅམ་ལྷང་འཁྱབ་ཆེར་འབྱུང་བར་ཡངས་སུ་
གྲགས་སོ། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་རིན་པོ་ཆེ་མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དག་
དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་པ་ལས། ལྷགས་རིར་
གདུན་ས་བཏྲབ་ནས་བསྟར་པའི་ལམ་སྟེན་གཏོད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་དེ་ལེན་བཞི་
པའོ། ། །གུ་སུམ་པ་ཆོས་སྤྱིད་ལྷང་གིས་ཁ་ལ་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
སྤྱི་མ་ཁག་ལྷའི་རྒྱལ་པ་འཇམས་ཚུལ་དང་། རྗེ་ཁྲི་ཆེ་ཆུང་རིམ་པར་བཏྲབ་
ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་སྤྱི་མའི་སྤྱིན་ལས་འགོག་བྱེད་གྱི་དག་ལྷ་སྤྱི་
ཁག་ལྷའི་གནས་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མཐུ་དེ་མཛད་ཅམ་སྟོན་ན། རྟེན་ནས་རང་རྟེན་
སྤྱིངས་འདྲིར་གནས་བཅས་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱི་མ་ལྷ་པ་དང་། གནས་རྟེན་པ་དང་།
བྱུང་རྟེན་པ་དང་། ལྷགས་བཅུ་པ་དང་། འབྲེལ་རྒྱ་ལྷ་ལས། སམ་ཆོལ་གྱི་གཙོ་
བོ་དང་པོ་གསུམ་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཞུར་ལས་འཕྲོས་པ་ཅམ་སྟོན། དེ་ལས་ཐོག་
མར་སྤྱི་མ་ལྷ་པ་ནི། རྟེན་འབྲི་གྱུང་སྤྱི་བ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་ཞལ་སྤྱི་བ་
གཉིས་མགར་ཆོས་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆོན་གཉིས་རིགས་སྤྱི་མ་ལྷ་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་རས་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་ལོ་ཆེན་རྟེན་ཆེན་བརྒྱ་དག་བཅུ་གོ་བཞི་པ་
རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་རྟེན་ལ་སྤྱི་གྲུར་བྱུན། དང་པོ་གཙལ་ཁ་དང་སྤྱིར་རྒྱ་
སྟགས་ལ་རོ་ཞིག་བཟུགས་ནས་སྤྱི་ཆང་ཤར་མར་ལོ་གསུམ་སྤྱི་བ་ལ་གཞིལ་
བའི་མཐར། ཏུ་སྤྱི་གསུམ་སུ་འགྲོ་དེན་བག་ཅམ་བྱུང་བས་སྤྱིར་བཏག་བཅད་དེ་
སྤྱི་གྲོ་གཙལ་ཁའི་རྗེ་བཏྲབ། སྤྱི་དཔོན་འདྲེས་མར་མཛད་དེ་ཆོགས་པ་མང་པོ་
བསྐྱེད་སྤྱི་བཟུགས་སྤྱི་བས་མ་སར་ལས་ཁྲལ་བཟུར་དེ་ཆོས་རྗེ་འབྲི་གྱུང་པར་

[illegible]

གསུམ་པ་དགེ་ལྷན་གྱིང་རྩ་པ་ནི། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ནང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་
ཞལ་སྒྲོབ་གྲུབ་བརྩམ་རྩི་རྩེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་འཕམ་ཡུལ་བ་དཔལ་ལྷན་རྩི་རྩེ་
ཞེས་བྱ་བ། ཕྱིས་ཨ་རྒྱུན་གྱིས་རྩིས་སུ་བཟུང་ནས་ཆོ་སྤྱོད་རྩི་རྩེ་སྒྲོབ་གྱིང་དུ་
གྲགས་པའི་ཆོས་སྐྱོར་བསྐྱེད་བ་ཉམས་བཞེས་མཛད་དེ་རྩི་རྩེ་ལྷ་རྩི་གངས་ལ་
བཞུགས་པ་ལས། དའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་སྤྱོད་མ་འགྲུའ་ཞིག་གིས་སྤྱིང་བཞེས་
འབྲེག་དགོན་པ་དང་། མགར་སའི་ཕྱོགས་སུ་གྱིང་རྩི་དགོན་སྐགས་བཏབ་སྟེ་
ཆོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལས། བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཞེས་གྲགས་པ་དགེ་ལྷན་
པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་རིམ་པར་བྱོན་ནས། ཕྱིས་སྤྱོད་མ་ཁག་ལྗེ་ཐུབ་ལྷ་བྱར་
བྱར་པའི་དགེ་ལྷན་གྱིང་རྩི་པ་རྣམས་ཀྱིང་གདན་ས་རྩི་མཛད་དུ་བཏང་སྟེ་ཡུལ་
ནས་འཕམ་དགས་པ་བྱུང་། བཞེ་པ་ལྷགས་བམ་པ་ནི། ཡང་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་
སྐྱེད་འདི་ནང་གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ཉིད། སྤྱི་འཛམ་བུ་
སྤྱིང་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་བྱོན་ནས་གྲུ་གན་བརྒྱ་དང་བཅུ་བརྒྱད་ལྷགས་
བམ་ལྷ་བཅུ་ཙམ་སྤྱོད་བར་མཛད། བྱུང་པར་རང་རྩི་སྤྱིང་ས་འདིར་བྱོན་ནས་
གར་རྒྱབ་གྱིང་གསུམ་གྱི་རྩི་ཆོན་རྣམས་སུ་ལྷགས་བམ་བརྒྱད་ཙམ་སྤྱོད་བར་
མཛད་པའི་སྐབས་ཐད་གཞུང་བར་གྱིང་ལྷ་ཁང་བཏབ། ལྷག་པར་སྤྱོད་གྱི་ལྷག་
ཆོང་སང་སྤྱོད་ནས་ཤོག་དྲུལ་འདོམ་བཅུ་མ་སྐགས་གཏར་ནས་བཞེས། སྤྱིར་
གཞུང་དུ་དལ་གྱིང་བམ་བཙུགས་ལྷ་ཁང་དང་། དལ་སྟོང་སེལ་མའི་ལྷ་ཁང་དང་
སྐགས་དང་། སྤྱིར་སྤྱོད་ཡུལ་གསུམ་གྱི་མདོར་རྩི་མཆོག་ལྷ་ལྷ་ཏ་མངོན་སུམ་
འདུག་པ་གཟུགས་ཏེ། ས་དལ་རྩི་མཆོག་སྤྱིང་ཞེས་མིང་འདོགས་མཛད་ནས་
སྤྱིར་ལྷང་གི་མདོ་སྤྱིར་དུ་རྩི་མཆོག་ལྷ་ཁང་བཏབ། དེ་ནས་སྤྱིར་རྩི་དགོན་
དང་སྤྱིན་གྱིལ་དགོན་སྐགས་བཏབ་སྟེ་འགྲུ་དོན་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱིར་སྤྱོད་རྩི་
ལས་བྱར་སྤྱོད་བྱོན་སྐབས། གྲུབ་ཐོབ་འདིའི་བྱ་བུ་ལས་སྤྱོད་བད་བ་བཟང་པ་
འཁྱུངས་པར་གྲགས། ཕྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དེས་རྩི་མཆོག་སྤྱིང་གི་གདན་ས་
བཟུང་ནས་བཞུགས་པའི་གདུང་རབས་ལས་གདན་ཆོས་འཛིན་པ་རིམ་པར་བྱོན་
པ་ལ། རྩི་མཆོག་ཆོས་རྩི་ཞེས་གྲགས་ཏེ་ལྷགས་བམ་པའི་ཆོས་ལྷགས་འཛིན་པ་
བྱུང་། ཕྱིས་སྤྱོད་མ་ཁག་ལྗེ་ཆར་གཏོགས་ཏེ་སྐབས་ཤིག་གདན་ས་རྩི་མཛད་དུ་
བཏང་ཡང་། སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་འཛིན་རབ་རྒྱས་སྐབས་སྤྱིར་ལྷང་བསྐྱེད་
འགྲུའི་དོན་ཆོན་དུ་གཟུགས་ཏེ། རྩི་དཔོན་ཨ་ཁུ་ཆོ་རིང་ཁང་རྩི་སྤྱོད་སྤྱིང་དུ་

རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྤར་བཞིན་བཞེངས་སུ་བཅུག་སྟེ་སོར་ཆུད་པ་བྱུང་། ལྷ་པ་
འབའ་ར་བ་ནི། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་སློར་འདི་ནུང་རྒྱལ་བ་ཆོད་ཆང་པའི་སྟེན་
མའི་གཙོ་བོ་རྟགས་པ་རང་དང་མཉམ་ཡང་དགོན་པའི་སྟེན་སྟེ་རྒྱལ་བ་ཆོད་
དཔལ་བཟང་ཞེས་བྱ་བས། འབའ་ར་བྲག་ཏུ་གདན་ས་དོན་གྱིས་སྤངས་བཏབ་
པས་འབའ་ར་བར་གྲགས། ཕྱིས་སྤྱོད་བྱོན་ནས་འབྲང་རྒྱས་ཁར་གདན་ས་
བཏབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་འཕྱོད་ལས་བསྐྱེད་པའི་མ་དགོན་གཙོ་བོར་མཛད། ཐེད་
ཕྱགས་སུ་དགོན་ཡུལ་ཆེ་ཕྱག་དང་། སྤྱོད་གསལ་དགོན་དང་། འགོ་འབྱར་དགོན་
པ་དང་། སྤྱོད་རྟེན་ཆོད་རྟེན་དང་། ཆེ་བལ་མཛེ་ཆུ་དགོན་པ་དང་། ཏད་ཕྱགས་
རྒྱ་མཐུད་དགོན་པ་སྟགས་དགོན་ལག་མང་དུ་བཏབ་སྟེ། ཐེད་འབྲུག་གནམ་གྱི་
སླར་ཆོན་དུ་གྲགས་པའི་བྱངས་པ་འབའ་ར་བའི་ཆོས་ལྷགས་བྱུང་། ཕྱིས་སྟེན་སྟེ་
ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་སྟགས་གདན་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པའི་མཐར། སྤྱོད་
ཁག་ལྗེ་ཆར་གདོགས་པའི་དབང་གིས་གདན་ས་པལ་ཆར་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་
ཕྱག་ཏུ་འབྱོར། སྤྱོད་ཁག་ལྗེ་གྲངས་སུ་ཀུ་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
མན་ཀུ་ཐོག་པའི་སྟེན་སྟེ་རྟེན་གྱིས་བཟང་པོ་དང་། བརྟེན་འཛིན་གྲགས་པ་
རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ཡིན་པས། སྤྱོད་ཁག་ཏུ་པའི་ཕྱར་མཁའ་འབྲུག་སྟེ་འདུས་
དགོན་དང་། འལ་བྲག་ཏུ་གདན་ས་བཏབ་སྟེ་འགོ་དོན་བསྐྱེད་སྟེ། དེའི་སྟེན་སྟེ་
པམ་དབང་ཆོན་དང་པམ་དར་དར་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་བཅོན་སྟེ་བྱོ་དགོན་གང་མ་
དང་ཆོས་སྤངས་དགོན་པར་གདན་ས་བཏབ་སྟེ་ཀུ་ཐོག་པའི་བརྟེན་པ་
བཅུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལྷུང་ཡོད། དེའི་སྟེན་བདག་རྟེན་སྟེ་ཕྱི་
དུ་ཀུ་ཐོག་པའི་ཆོས་སྤང་མགོན་པ་སྟེ་འདུས་ཀྱི་ཆེ་ག་དུ་ལྗེ་བར་དུ་འདྲ་བཏང་
སྟེ་ཡོད། ཕྱིས་ཀུ་ཐོག་སྟེན་སྟེ་བརྟེན་འཛིན་གྲགས་པས་འར་ལུད་མཆོད་སྤྱོད་
དུ་སྟེ་རྗེ་དང་། མཁའ་ཐང་དུ་བའི་དགོན་དང་ཐོག་ཆོན་སྤང་སྟགས་བཏབ་སྟེ་
མན་ཀུ་ཐོག་པའི་བརྟེན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་བྱུང་། འར་ཐེད་ནག་ཕྱགས་སུ་
ཀུ་ཐོག་པའི་སྟེན་བདག་ཡིན་བརྟེན་དེའི་ཆོས་སྤང་མགོན་པ་སྟེ་འདུས་བཏང་
བའི་སྟེན་འདུག་དུ་དུས་ཀུ་ཐོག་པའི་སྟེན་སྟེ་རྟེན་གཉིས་གྲགས་པ་ཆེ་བའི་
དབང་གིས་ཀུ་ཐོག་པ་གཉིས་ཞེས་འབྲུགས་གནང་བ་མ་གདོགས། རྗེ་སྤྱོད་པ་རང་
གིས་བྱང་སྤྱོད་ཀུ་ཐོག་པ་ལ་དག་སྤང་ཆར་མ་མཛད་པས། དོན་དུ་དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་ཆོས་སྤྱད་བཅུམས་དུས་ཀུ་ཐོག་པའི་བརྟེན་འཛིན་རྟེན་སྟེ་ཕྱི་མ་

རངས་པར་སྒྲུ་མ་ཁག་ལྟེ་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདུག་ཡོད་ན་སྒྲུ་
མ་ཁག་ལྟེ་གདན་ས་མ་ལག་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་དུ་བཏང་དུས་ཀུན་གྱི་ཐོག་
པའི་གདན་ས་རྣམས་ཀྱང་གཏོར་དེས་པ་ལས་གཞོད་རྒྱུ་མེད་པར་ད་ལྟེ་བར་
དུ་ཡོད། དེས་ན་སྒྲུ་མ་ཁག་ལྟེ་ཕྱོགས་གཏོགས་ང་མ་དག་ལྟན་ཤིང་རྟ་པ་རྣམས་
ཡོན་པས་དེའི་དབང་གིས་ཁ་བའི་ཆོས་འབྱུང་དུ་དག་ལྟན་ཤིང་རྟ་པ་འདྲེན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་ཆོས་སྤྱི་དབུ་མས་དུས་བྱུང་མགར་སའི་
ཕྱོགས་ནི་དག་ལྟན་ཤིང་རྟ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་ནས་ང་རྒྱལ་གྱི་དམག་འབྱུགས་
ཤི་བས་དུ་ཡང་ཡང་བྱས་པ་དང་། ཡང་སྤངས་ཐང་མགོན་ཁང་ཆེན་པོའི་གསང་
རྟོན་གྱི་སྤྱིང་བྱ་རྟོན་གཏོང་ཅན་ལ་བཅོམ་བས་དགོན་ཕྱོགས་དག་ལྟན་པའི་
དམག་དཔོན་གཅིག་གྱི་སྤྱིང་གཏམ་སྟོན་དང་བཅས་སྤྱལ་འདུག་པ་དང་།
གྲོང་བཞི་བཟང་པོའི་ལོགས་ལ་འདྲེན་པའི་དམག་གིས་ཁྲག་དམར་བྱ་
གྲོང་འབྱུགས་པའི་མཐར་རྒྱལ་ཁ་འབྱུག་པས་ཐོབ་སྟོབྱིང་བཞི་གཡུལ་རྒྱལ་རྩྱུང་
བཏུབ་ནས་བཟུང་། དག་ལྟན་ཤིང་རྟ་པའི་གྲུ་ཆང་ཁ་འཐར་དེ་བྱས་པ་མ་ཟད།
མགོན་མཁར་སྟོད་ཤིང་རྟོན་སྟོན་བདག་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་
དབང་གིས་སྤྱལ་འཐོན་དེ་སང་། ལྷལ་ཆ་བཙོ་ཆེན་རྣམས་བཅུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་
པ་རྣམས་གྲགས་པ་ཆད་མས་གྲུབ་བོ། །དེས་འཕྲོས་དོན་མད་ཅམ་བསྟོན་ནས།
ད་ནི་སྐབས་དོན་དངོས་ལ་འདུག་སྟེ། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཉེར་དགུ་
དྲུང་རྩི་ཉིད་དགུང་གངས་སེ་དུག་བཞེས་པའི་ས་སྤྱལ་ལ་ཐད་ཐོམ་གྱི་དབུས་སྟོན་
མ་རྩི་ཁར་ཞེས་གྲགས་པའི་སར། རྒྱང་འབྱུགས་མི་ལྟར་འབར་བཞིན་དུ་གསང་
སྤགས་ཟབ་དོན་མ་བྱང་གི་མང་གཏོང་ནས་ལས་ལ་ཞུགས། དུས་རྒྱུན་དུ་ཕྱི་རྟལ་
ནས་སྒྲུ་མ་ཁག་ལྟེ་དེའི་གྲུ་ཡོན་ཆའི་དམག་གིས་བསྐྱར་རྣམས་རྒྱགས་དང་རྒྱ་
བཅད་པ་སྤགས་ལྟ་ཞུགས། །སྤྱི་སྤྱི་བསྟོ་བའི་བསམ་པས་ངན་སྤྱིད་དག་ཐབས་སྟོ་
ཆོགས་བཤམས་ཤིང་མི་བཏུབ་མི་རུང་བའི་གཏམ་ངན་མང་པོས་སྟོན་བཅོར་
ཕྱགས་སུ་ཕྱུང་ཡང་། འཛིགས་པ་དང་བག་ཆ་ཉམ་ང་མེད་པའི་ཁར་སྤྱིང་རྩི་
སྤྱིག་པར་སྤྱི་བ་སྟེ། རྟག་དུ་ཉེས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་སེམས་ཀྱིས། སྤྱི་
བོ་ལ་ནི་སྤྱི་ལྟན་ཉེས་པར་མི་འཛིན་དེ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོག་པར་བསྐྱབ་
པར་འགྱུར་རྟེན། །སྤྱི་བོ་དག་ལ་སྤྱིང་རྩི་སྤྱིག་པར་འཕལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
ལྟར་དགོངས་ཤིང་། འཛིགས་པ་དང་བག་ཆ་ཉམ་ང་དང་སུན་པ་མེད་པར་

བཅུགས་ཏེ། མི་མོར་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོད་ས་ནས་དང་པ་འོངས་ཤིང་། དང་
པས་འདུས་པའི་སྐབ་པ་གྲ་བཅུན་མང་པས་ཆོས་ཕྱིར་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་
བསམ་པ་བཟང་པོས་ལས་ལ་ཅུགས་ཏེ་མི་མོར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྟེན་གས་པར་
བྱས། མཆོད་མོ་ཕུག་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་གནང་
ཞིང་། དཀའ་བ་ཡུན་རིང་མི་སྒྲིལ་བྱུང་། །སྒྲིལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །བྱམས་པ་ཉི་
བར་རྟུགས་པ་དང་། །དེའི་ཐབས་ཤེས་རྟོག་པའི་ཕྱིར། །བསམ་པ་དག་པར་ཤེས་
བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། །འཕྱལ་དཀའ་ཡང་ཕུགས་སྐྱེ་མ་གང་མ་རྣམས་དང་དཔལ་ཡོ་
ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོས་ལུང་བསྟན་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་གདོང་གིས་དཔལ་འབྱུག་པའི་
བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སྤྱོད་པའི་སྒྲིལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛད་ནས། དེའི་ཆོ་
རྒྱུ་གདན་པ་ཇིས་ཕུགས་ཕུགས་སྤྱོད་བང་ཡོན་དང་བསོད་སྦྱོམས་མཛད་ཅིང་
འབྱེམང་པོ་དུས་སྤྱོད་འབྱལ་བ་དང་། ལྷག་པར་སྤྱོད་ཁག་ལྟེ་ཕུགས་གཏོགས་སྟེ་ག་
ཅན་འགས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུ་མང་པོ་མཆོད་ཁར་བཏང་ཞིང་། གནས་རྟོག་པའི་
གདན་འཛིན་མང་གྲངས་ལྟེ་པའི་སྤྱོད་པ་དཔལ་ལྷན་ཟེར་བས་དཔུང་དེད་ཅིང་
སྤྱོད་པ་བཅུགས་ཆོ། དེར་རྗེས་རིམ་གྲ་པ་པ་དམ་པས་འཇགས་མའི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་
འཕྱལ་འཁོར་བཅུགས་པས་ཆོས་སྤྱོད་གི་མཐུས་ཁོང་གི་སྤྱོད་པ་ཆག་དེ་དུས་མ་
མདའ་འཕངས་པས་གྲངས་ལྟེ་པའི་སྤྱོད་པ་དཔལ་ལྷན་ལ་ཕོག་སྟེ་ཁོ་ཤི་བས་
དཔུང་རྣམས་འཐོར་ཞིག་དུ་སྤྱོད་། རིམ་པར་གཙུག་ལག་ཁང་བྱར་བཅུ་གཉིས་
པར་བྱམས་དང་བཅས་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་དགའ་རྟོག་ལ་རྗེ་སྤྱོད་པ་ལྟ་དབང་
སྤྱོད་པས་ཡང་གདན་འདྲན་ཏེ་ལྷན་དུ་མཛད། མི་རིང་བར་རྗེ་ཉིད་དགྲང་གངས་
ས་བརྒྱད་བཞེས་པའི་ལྷགས་ལུག་ལ་གསང་སྤྱོད་པས་བྱང་དེན་པ་བྱང་དུ་ཡུམ་
བདེ་ཆོན་བཟང་མོ་ལས་རྒྱས་སྤྱོད་པས་དཔལ་རྗེ་རྒྱ་འབྱུངས་ཤིང་བཅས་
སྤྱོད་པ་ཆེར་གནང་། དེ་ནས་རྗེ་སྤྱོད་པ་དགྲང་གངས་བཞི་བཅུ་འུ་བྱེད་ལ་ལྷགས་
རྗེ་གདན་སར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡངས་སྤྱོད་པས་ལོ་མཁས་གྲུབ་ལྟ་
དབང་ཞབས་ཉིད་དགྲང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་བཞིའི་སྐབས་སྤྱོད་པ་གཤམས་པར་
དགྲངས་ཏེ། ཀུན་མཁུན་པམ་དཀར་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་རྟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་
ཁྱོན་མི་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། བོད་ནས་བསྟན་པར་རྗེ་གིས་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དཔེན་
དང་། གསང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དཔེན་དང་། དུས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པ་དཔེན་དུ་འས་
པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་གི་དག་འདུན་ཏེ་བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་མི་མཐུན་པ་གཉིས་

དང་བྱུང་བ་ལ་སྒྲིང་དུ་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་སྤྱོད་དངས་
ཏེ། ཕྱགས་བརྒྱའི་དག་འདུན་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིའི་སྤྱོད་བསྟུལ་རྣམས་མཐུན་
པར་འདུས་པའི་དག་འདུན་གྱི་དབྱེས། དོན་གྱི་སྤྱོད་དུ་མཆོད་ནས་སྤྱོད་ཏེ།
བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཆོད་པ་ལྟ་དབང་སྟོ་
གྲོས་ཀྱིས་མཁས་པོ་མཛད། གཞུང་ཡང་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབ་
དཔོན་ལ་སོགས་པ་ཕན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལྷ་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་བརྒྱའི་སྒྲིལ་ལྟ་རབ་དུ་གྱུར་ནས་བསྟོན་པར་རྒྱགས་ཤིང་། དེ་
ལྟར་བསྟོན་པར་རྒྱགས་མཁས་སྟོབ་དག་འདུན་གྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ལ།
བཀའ་དྲིན་གཏང་རག་གི་འབྱུང་བ་གནང་། ཉིད་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
དག་འདུན་ལྟན་མཛད་ཅིང་ཆོག་དང་སྟོད་ལྱལ་རྣམས་པར་དག་པའི་དག་བའི་སྟོབས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་བསྟོབ་བ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་དང་། གནས་དང་། དཔུང་གཉིན་དང་། ལམ་དང་། སྒྲིང་
བ་དང་། སྟོན་མ་དང་། འདྲན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲན་པ་བསྟོན་པ་བསྟོན་
འཛིན་དང་བཅས་པ། ཕྱགས་དུས་ཀྱི་དུ་དུ་ཞིང་རྒྱས་པའི་བཀྲ་ཤིས་དང་དག་
ལགས་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་དགྲ་བཅོམ་གནས་བརྟན་ཆོད་པོ་དེ་མཆོ་
མ་ཏེ། དག་ངས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་ཤིང་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་ཆོ་དང་མཛད་པ་
མཐར་ཕྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ལས་འདུལ་བའི་ཚུལ་སྟོན། གཏུང་ལྷགས་ལ་
ཞེན་ནས། གཏུང་ཁར་དབྱེན་བླམ་མཆོད་རྟོན་དངུལ་དཀར་ལས་གྲུབ་པ། འཛམ་
གྲུ་རྒྱ་དཔྱི་གསེར་གྱི་འོད་འཕྲོ་བའི་གདུགས་དང་། དུ་བ་དུ་ཕྱེད་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་
ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྟན་པ་ལགས་པར་བསྟོབས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལྷག་རྩེ་བ་པད་
དཀར་དབང་པོའི་ནང་རྟོན་གྱི་དངུལ་དཀར་ལས་གྲུབ་པའི་ཆོ་འཕུལ་ཆོད་
པོའི་མཆོད་རྟོན་རྒྱུན་དང་བཀའ་པ་ཕུན་ཆོགས་པ་ལྷགས་རི་བདུད་འདུལ་གྱི་
ཆུ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟོན་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། བསྟོན་པར་
རྒྱགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དུགས་པོ་
སྟོབ་དཔོན་པ་དེ་ལས། བསྟོན་པའི་སྟོང་པོམ་རྩ་བར་གྱུར་པ་འདྲན་པ་ཉིད་
ཀྱིས། ང་ནི་སྤྱོད་པ་འདས་གྱུར་ནས། །འདི་ནི་ཕྱིད་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཞེས། །རང་གྱུང་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུས་བཅས་པ། །རྟོན་ཏན་དག་སྤྱོད་ཆོགས་མདུན་བསྟོད། །ཅེས་
ཡོངས་སུ་བསྟོགས་པ་རྩ་བའི་གཞུང་། ས་ས་ཐར་པའི་མད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་།

བཤད་པའི་ལུང་སྟེ་བཞི་པོ་ད་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུང་
གསལ་ཞིང་། དུམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དང་
སྟོག་གསུམ་སྟོང་པོར་གྱུར་དེ། གང་འདུལ་ལས་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་བྱེད་པ་
ཡོད་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་། དེ་མེད་ན་མི་གནས་པར་
བཤད་པ་སོགས་ལ་ཐུགས་ཡིད་ཆོས་ཤིང་བསྟན་པ་ལ་གཅིས་སྒྲིམ་མཛད་པའི་
དགོངས་པས། རབ་བྱུང་བཅུ་ལྔ་རྟོག་རྫོགས་བསྐྱབ་པ་དང་གསེས་ཕྱིང་ལ་སོགས་པའི་
ལས་ཀྱི་སྟོལ་བཟང་པོ་གཏོད་ཅིང་འཁོར་གྱི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅས་
ཁྲིམས་རྒྱུ་ལ་པར་དག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྒྲུ་མ་ཁག་ལྟ་རྩེ་རྩ་གཅིག་དྲིལ་གྱི་
སྟེ་སྟོང་གཙང་པ་ལས་དམག་དཔུང་རྟོག་ཆར་ཁུས་པས། བད་ནས་དཔུང་ཆོན་
པ་གཡུ་ཏེ་སྒྲུ་གོ་ནས་དམག་ཁག་གཉིས་དང་། ཁ་ཅིག་མགར་ས་ནས་དགོན་
ཞལ་ངོ་སྟོང་སང་ཁར་དང་། ལ་ལ་བད་ཆུའི་ས་ཁ་ནས་ལྷགས་རི་རྩོད་གདན་
ཆུན་གྲགས་ལྟ་ཞིང་། དུམ་ག་འགའ་ཞིག་སྟོང་ལ་ཕྱོགས་ནས་ནགས་རྩིང་ཡུལ་
གསར་དག་དང་། ཤར་ཕྱོགས་བུམ་ཐམ་ནས་ཀྱང་དམག་དཔུང་གཡུ་པས་
ཐམས་ཅད་སྒྲངས་ཤིང་སྒྲིག་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་སྐབས་སྒྲུ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་
ཆོས་སྟོང་གི་མཐུས་གྲགས་མ་རྟེན་པའི་ཁར་ལྟ་རྩོད་གི་ས་ཆ་འགག་དམ་པའི་
དབང་གིས་བོད་ཀྱི་དཔུང་རྒྱལ་མགོ་འཐུམས་ཤིང་གནས་པའི་སྐབས། ཐུག་རི་
ནགས་ཆོལ་གྱི་གསལ་ནས་ལྟ་སྟོན་དུགས་པའི་དཔུང་དང་མི་མང་པོ་མཐོན་ནས་
མགོ་དཔོན་འགའ་ཡང་ལག་ཐལ་དུ་སྤང་བ་དང་། སལ་ཆེར་བཅོན་དུ་བཟུང་
ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་སྒྲུ་མ་ཁག་ལྟ་རྩེ་ཕྱོགས་གཏོགས་རྒྱལ་ཀྱིས་བསྒྲིག་གཟན་
བྱས་ཏེ་བོད་དམག་གསང་ཐབས་སུ་བྱིད་དེ་གསང་བཟུང་གཞན་སྟོན་ལག་དུ་
ཤར། དུག་སྟེ་མ་རུངས་པའི་ཆོགས་རྩོད་ལ་རུབ་ཅིང་ལྷེབ་པ་ན། ཆོས་སྟོང་སྟེ་
བརྒྱད་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་མེ་མདའི་རྩེ་ལ་གྲུ་བྱར་དུ་མེ་བེན་ནས། མེ་དུག་དུ་འབར་
བའི་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་ས་ཐམས་ཅད་གཡུ་བ་ཅོམ་གྱི་འུར་སྒྲིང་དང་བཅས། དུག་སྟེ་
མ་རུངས་པའི་ཆོགས་རྒྱལ་སྐད་ཅིག་ལ་ཐོབ་རྩིབ་པའི་འོག་དུ་ལྷུང་ནས་མིང་
མེད་དུ་བཏང་། དེ་སྐབས་སྟོན་འཐུག་པ་རིན་པོ་ཆེར་སྟོན་སྒྲུ་མ་ཁག་ལྟ་རྩེ་དང་།
བོད་ནས་སྟེ་པ་གཙང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྟན་ཡང་ཡང་ཁུས་པ་སོགས་
ཕྱིར་སྟོང་ཐུན་པོ་དུ་གཡུ་གྱི་བར་དུ་ཁྱབ་པས། ལྟོ་ཆོས་འཕྱུང་ལས། པོར་དུ་
གཡུ་གྱི་རྒྱལ་པོས་བང་ཆོན་པ་མི་གཉིས་ལ་མེ་མདའ། མེ་སྟོགས་ཀྱི་འཐུལ་

འཁོར། མེ་མདའི་རྩམ། རྒྱུ་ཤེལ་རྣམས་བསྐར་དེ་བཏང་བ་རྒྱ་གར་གྲོ་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྒྱ་མཚོའི་འགམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བཞེས་པ་ནས་བྱུང་། རྒྱ་གར་འཁོར་ཀྱི་ཆེ་བོ་དུར་
དུ་འབྱོར། ཀྱི་ཆེ་བོ་དུར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མེར་ན་རྩ་ཡོ་ན་ཟེར་བ་དང་འཕྲད། རྒྱལ་པོ་
དམ་གྲགས་བྱས་དེ་ཁང་གཉིས་འབྲུག་དུ་བཏང་། ཁང་གཉིས་གདན་ས་ལྷགས་
རར་བླ་མའི་ཞབས་སུ་འབྱོར། མེ་མདའུ་མ་སྒྲིགས་མའི་རྩམ་དང་བཅས་པ་དང་།
རྒྱུ་རང་པོ་ན་ཡོད་པའི་དངས་པོ་ཕྱ་མོ་ཡང་དུང་ན་ཡོད་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་
ཤེལ་མིག་སྟགས་ངོ་མཚར་བའི་ཡོ་བྱད་སྒྲ་ཆོགས་སུལ། བླ་མ་བྱུང་ལ་འགྲུག་
བདོ་བའི་དྲག་ཡོད་ན། དེ་དུ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཡུལ་ནས་དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་འབོད་
ཐུབ་ཅེས་ཟེར་ཡང་། གྲུ་གྲུའི་དམག་འདྲན་པ་སྟགས་རང་གི་སྒྲིབས་འགྲོ་ལ་
གནོད་པའི་བྱ་བ་ཅི་ལ་རྒྱུང་བསམ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་གསུངས། དུས་དེ་ཡན་དུ་
མེ་མདའུ་མ་དར་ཞིང་། སྟོལ་མེད་པས་སྐད་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དགྲའི་ཆོགས་
འཛིགས་ཤིང་སྐག་པར་གྱུར་དོ། །སྐབས་དེ་དག་གི་ཆོ་གཅིང་གི་ཡུལ་གྱི་ཐམས་
ཅད་དུ་མེ་པུང་ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་རིང་བ་འུར་སྒྲ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་འགྲོ་བ་དང་།
ས་འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་རི་དུ་བའི་སྒྲ་སྟགས་བྱང་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་དང་
སྟགས་མ་སྒྲིབ་དུང་། མ་མའི་དལ་ཡམས་ཆེན་པོ་དང་། སྟོ་བྱང་གི་ནང་དུ་བྱི་ལ་
མང་པོ་དུ་བ་སྟགས་འབྲུག་པའི་མཐུ་རྒྱགས་སུ་དགོངས་ནས། རྩེ་དུ་ར་རྒྱ་ཐ་ལ་
སྒྱུང་འཁར་ལྷས་པ་དང་། དུད་སྟལ་མའི་ཆོ་འཕུལ་དུ་དགོངས་ནས། དུའི་གཉེན་
པར་རྩེ་ག་དཀྱིལ་བདུན་གྱི་དབང་གནང་བར་བཙུམ་པ་ན། རྩེ་བཙུན་གྱི་མནལ་
ལམ་དུ་རྩེ་ག་དཀྱིལ་བདུན་བཞུགས་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཁ་ཕྱེ་སྒྲོམ་པ་ལ། རྩེ་ག་
པ་རྩེ་ཅན་མང་པོས་གོ་མཚམས་མེད་པར་གདམས་པ་གཟུགས་ཤིང་། བཀའ་མ་
འཁྲོལ་བར་དགོངས། གཞན་ཡང་རྩེ་ཉིད་སྒྲིབ་བསྒྱུང་བ་སྟགས་འཁྱབ་ཆེར་བྱང་
ནས། འབྲུག་པ་དེ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་དང་མ་འགལ་བར་
ལྟགས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཇོང་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་མཐུ་
སྒྲིབས་དབང་པོས། མཚོ་དུ་ཡོན་ལྟགས་སྒྱུར་གྱི་དགོངས་པ་བཟང་པོ་གཏད་
ཅིང་། ཡན་ཚུན་ལྟགས་སྒྱུར་གྱི་པོ་ཉ་འགྲུལ་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཆིངས་སྒྲ་སྒྲེལ་
བ་ནས་གཅིང་པའི་དཔུང་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་བཏང་། གཏེ་འུར་བཟུང་བ་དག་
ཀྱང་གྲནང་སྒྲིལ་དང་བཅས་དེ་བདོ་བར་གྲགས་བླ་མ་ཁག་ལྟ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་བརྟག་
པ་མ་རྩེ་གས་བཞིན་དུ་རེ་ཐག་ཆད་དེ་རང་གནས་ལས་འཕྲས་དེ་སོ་སོར་གྱིས།

གཙང་སྒྲེ་སྒྲིང་གཞིན་རྒྱ་ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན་ལ་བཀའ་ཁྱ་སྒྲུལ་བ་འདི་ལྟར།
ད་སྐུལ་ལྟོ་ནང་གི་སྒྲུལ་ཁག་ལྟ་པས་ལུ་ནན་མ་ཆོག་ན་སྒྲུལ་ནས་ལྟོ་ནང་དུ་སྒྲུབ་
སྒྲུལ་རང་རང་སྒྱུ་རྒྱལ་རྒྱལ་ལ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས་སྒྲུལ་ལུགས་དང་། ཁོང་
གི་ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱང་ཅི་བདེར་བྱེད་འཇུག་པའི་དགོངས་ལུ་དང་། སྒྲུལ་
ཡང་དེད་ནས་གྲུབ་མཐའི་ཆགས་སྒྲུང་དྲང་བསྐྱེད་མེད་བསྐྱེད་བཏགས་ཀྱིས་
ཡུལ་ནས་བརྟོན་པ་གཏན་ནས་མིན། ཁོ་རང་སྐོ་སྐོ་བསམ་སྒྲུལ་ངན་པའི་
དྲབང་གིས་དེ་ལ་མ་རངས་པར་གྲུགས་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཅིང་། དེད་ལྟོ་
རང་དུ་འོང་བའི་སྐབས་སྒྲུལ་ནས་འདྲར་གནས་གཞི་གཏན་སྐྱོང་བཏགས་
བཏུགས་པའི་སྒྲུལ་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆད་སྐང་སྐང་སྒྲུལ་སྒྲུལ་རི་ཐང་སྒྲུལ་
མདའ་སྐྱོང་སྒྲུལ་ཉི་ཟེར་སྒྲུལ་མཆོམས་བྲག་སྒྲུལ་གོན་སྐྱུག་སྒྲུལ་གདོང་
དཀར་སྒྲུལ་སྐགས་སྐྱོང་མའི་སྒྲུལ་རྣམས་དང་། ད་བཞིན་སྐྱོང་སྒྲུལ་སྐྱི་གཞི་
སྒྲུལ་རི་ཆོགས་སྒྲུལ་ཤ་བ་སྒྲུལ་ཤང་ཡེར་སྒྲུལ་ནས་པ་སྒྲུལ་སྐགས་སྐྱོང་
པའི་སྒྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུག་དག་དང་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་དམག་འབྲུགས་མ་བྱས་
པར་བརྟན་གཏན་སྐྱོང་མལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་རྣམས་ཀྱང་རང་ཆོར་
བཟུང་ནས་བཏུགས་རྒྱ་གོང་གི་སྒྲུལ་གཞིན་རྣམས་དྲང་འདྲ་བར་རང་མལ་དུ་
བཏུགས་ངེས་པ་ཡོན་ཞིང་། ཁོང་རའི་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྒྲུལ་གོང་མ་རྣམས་ནི་
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ཡོན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་འགྲན་སེམས་མེད་མེད་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་དུ་ལྟོ་བརྒྱུད་འཛིན་སོ་སོའི་སྐྱོ་བ་གྲུ་ལུམ་ཅན་རང་རྒྱུད་མ་དུལ་
བར་སྒྲུལ་མའི་གྲུགས་བརྟན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུག་དག་དང་འགྲན་སེམས་
ཀྱིས་འཐབ་ཅིད་དྲང་གཡུལ་འབྲུག་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐར་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་
བུ་བྱུང་བ་ཡོན་ནི། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དགྲང་གངས་ཞེ་གསུམ་པ་འཛིན་བྱེད་མེ་བྱེད་
ལར་དགོན་མགར་སའི་སྐྱུགས་སྐྱུ་བྱུ། མཁར་སྐྱོད་གནམ་གྱི་སྐར་མ་ལྟ་བུའི་
འབྲུལ་བ་དང་ཞབས་ཏྲག་མང་པ་བཞེས། ཆོས་དང་བཀའ་དྲབང་གང་འདྲད་
བཀའ་དྲིན་དུ་བསྒྲུལ། དགོན་མཁར་སྐྱོད་ཆེ་ཆུ་སྐྱུག་དྲང་། ཆེ་སྐྱུག་སྐྱུར་ཏི་ཀར་
གྲགས་པའི་གྲུན་མཇལ་དུ་བྱུ། དེ་སྐབས་ཆེ་སྐྱུག་གི་སྒྲུལ་གངས་འབའ་ར་བ་
ཡོན་པས། ཁོང་གིས་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ཁག་ལྟོ་གསུ་སྐྱུ་གཏན་ཏྲེ་སྐྱུགས་བསུན་ལུས་
པའི་དྲབང་ལས། རྗེ་ཉིད་སྐྱུགས་དེར་ཕབས་པ་ཅོམ་གྱིས་ཁོང་སྐྱུག་སྐྱེ་ཡུལ་
འཐོན་སང་བའི་སྒྲུ་བྱང་དེ་ཉིད་དུ་བཏུགས་དུས། ཁོང་གི་མཐུ་ལྟས་ལྟ་བུ་གནམ་

ལྷགས་པ་པ་སྟེ། ཅན་གྱི་སྤོང་པོ་ཕྱེད་ཚལ་དུ་བཀས་པ་ད་ལྷ་འདྲ་ཡོད། རྩིང་
ཁྲལ་རྒྱུ་དང་བཅས་ཤངས་རྒྱུ་ཁོ་ཡང་དགའ་རབ་ཅིག་འདུག་གསུངས། རྩིང་
ཅིང་ཆེ་ཕུག་གོང་མར་ཆེ་སྒྲུབ་གནང་ནས་ཞག་ཤས་བཅུགས་པའི་རྒྱུ་གཅིག་
ལྷའི་བྱ་སྒྲུ་རངས་འཇམ་བྱ་གྲིང་དུ་འོང་བའི་དུས་ཆོད་ཅུམ་ན། རལ་མའི་སྒྲུ་ལྷང་
ལྷང་ཞིག་ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཨོ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་དང་བཅས་
ཏེ་མཐུན་མཁའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱུན་ནས་བདུག་ལ་དགེས་པའི་སྒྲུན་གྱིས་
གཟིགས་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་བར་དུ་འབྱུག་པའི་སྒྲིག་རྩིང་བདེ་བ་ན་འབྱུག་པའི་བསྒྲུན་
པ་ཡུན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ལུང་བསྒྲུན་ནས་གཤེགས་སོ་གསུངས། ད་
ནས་མཐར་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་བཞིན་པར་གདན་ས་ལྷགས་རིར་ཕུག་
པོ་པོ་སོ། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཐུ་ཆེན་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དག་
དབང་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་རྣམས་ཐར་རྒྱུ་མཆོའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་པ་ལས། གསང་སྤྲུགས་
ཟབ་དོན་བདེ་བ་ནས་སྒྲུ་མ་ཁག་ལྷའི་རྒྱལ་བ་འཇམ་ས་རྒྱལ་མཛད་ཅུམ་བསྒྲུན་པའི་
སྐབས་ཏེ་ལུ་ལྷ་པོ་སོ། ། རྒྱ་གཉིས་པ་རྩིང་ཁག་ཆེ་རྒྱུང་རིམ་པར་བདེ་བ་རྒྱལ་
ལ་གསུམ། དབྱས་གཞུང་གི་རྩིང་ཁག་བདེ་བ་རྒྱལ། ཕྱོགས་གྱི་རྩིང་ཁག་བདེ་བ་
རྒྱལ། མཐར་ཕུག་དུམ་ལ་བཅུགས་རྒྱལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱས་གཞུང་
ཕྱོགས་གྱི་རྩིང་ཁག་ལྷ་བ་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་གདན་སའི་གུ་ཅོ་བོ་སྤྱངས་ཐང་
བདེ་ཆེན་གྱི་ཕོ་བྱང་བཞེངས་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་མཛད་ཅུམ་སྒྲིམ་ན། དེ་ནས་
ལུང་བསྒྲུན་པའི་ཕོ་བྱང་ཆེན་པོ་བཞེངས་པའི་དགོངས་པ་གདུང་པ་ཅུམ་གྱིས།
ཆོས་སྤྱིང་གི་བསྐྱལ་མ་ལྷ་བུས་ཤར་རྒྱུ་གུང་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཐུང་དུ་པ་སོ་སོ་
ནས་སྒྲུན་འདྲན་པའི་ཕོ་ཉ་བ་དག་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་མ་ག་རྒྱ་བཟང་པོས་སྒྲུན་པ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་སྒྲུན་དངས་ཏེ་མཐའ་འཁོར་གྱི་མི་རྣམས་ཆོས་ལ་བཀོད་པ་
ལྟར། འདྲིར་ཡང་འཇིག་རྒྱུན་པ་རྣམས་དད་པའི་གནས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་
ལྷགས་རི་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་དང་བཅས་ཡུལ་གྱི་སོ་སོར་ཆེབས་བསྐྱེད་མཛད་
ད། རྩིང་གདན་ཟུམ་པ་ནས་ཆེབས་གལ་གྱི་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བསྐྱར་བའི་
དབྱས་ན། ཏེ་མཆོག་སྒྲིམ་གྱི་ཤུགས་ཅན་རྒྱུག་འགྲུས་ཅང་ཤེས་ལ་སྒྲུ་ལོན་ལོང་
ཁབས་གྱི་རྒྱ་ཆམས་ཟ་འག་གོས་གྱིས་མཛེས་ཤིང་གསེར་སྒྲུ་རྩིང་བྱའི་ཁ་ཆོམ་
གྱིས་སྒྲིམ་པ་ལ། སྒྲུབ་མཐུར་ནར་བྱའི་ཏྲུག་གིས་བརྒྱན་པའི་སྤྱིང་ན། བསོད་
ནམས་གྱི་ལྷན་པོ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུབ་སྐྱར་པ་རྩིང་གའི་མདངས་

ཅན་གསོལ་ཞིང་། ཡིནྱེ་ནི་ལའི་བཅག་འཕྲོ་ལྟར་སྒོ་བའི་རྩེན་འབྲེལ་དབུ་ལྷན་
མཛེས་པར་བརྒྱན་པའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མ་གྱི་བ་སྒྲུང་ལས་ལྷག་པའི་
གཟི་འོད་འཕྲོ་བ། དབུ་ལ་འཁོར་བའི་ཆ་གདུང་སྒྲོབ་པའི་གྲིབ་བསེལ་ཆེན་པོ་
དར་དུཀར་དྲི་མ་མེད་པའི་གདུགས་ཀྱིས་གཡོབ་ཅིང་། གཡས་གཡོན་རྣམས་མ་
བྱའི་སྒྲོ་འཆུན་གྱིས་ཞལ་གྱི་རྩལ་ཕུན་སེལ་བཞིན་པར་ཐེབས་པའི་ལམ་གྱི་
གཡས་གཡོན་རྣམས་ལྷ་མིའི་ཁྲིམ་ཆོགས་ཆེན་པོ་སྒྲིན་གྱི་ཕྱིང་བ་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་
སྒྲུངས་དྲེ་ཞལ་རས་མཛེས་བ་ཅོམ་གྱིས་དད་པའི་སྒྲུ་ཡང་གཡོ་ཞིང་ཤིན་དུ་དྲ་
ལས་དྲེ་ཅོད་སྒྲོ་འབྱིན་ཅིང་མིག་མི་འཇུག་པར་ལྷ་བོར་བྱེད་དོ། །དེ་རས་ཐིམ་
གཞུང་རུད་ཆད་ལྷ་ཁང་དུ་བྱོན་ཀྱང་ཕྱང་དང་ཅིང་གི་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ལ་བཀའ་
དབང་དང་མ་ཆེའི་བཟུངས་ལུང་སྟགས་གང་འདོད་བསྐྱུལ་འབུལ་སྤྲད་གྱི་དབང་
ཡོན་བཞེས། དེ་རས་རིམ་པར། སྤྲོད་ཕྱང་། སྒྲིན་ཕྱང་སྟགས་ཆོ་ཆེན་གྱི་སྒྲིན་
བདག་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲན་ལྷན་དྲེ་ཡུལ་ས་སོར་དབང་དང་བཀའ་ཆོས་སོ་
སོའི་མེས་པ་ལྟར་བསྐྱུལ་དྲེ་དབང་ཡོན་དང་འབུལ་སྤྲད་སྟགས་བཞེས། དེ་རས་
རྒྱབ་སྟོགས་ཆུ་ཕྱན་གྱི་ཡུལ་རྣམས་གསེར་སྤྱང་གིས་བསྐྱེས་དྲེ་འབུག་དཀར་བརྒྱད་
ཆོས་སྤངས་སྒྲུ་ཕུག་ཐེབས། ཐག་མར་ལམ་བཅོན་གཞིས་དང་། དལ་པ་སྤྱང་འག་
ཕྱང་ཅིང་གཞིས་དང་། ལུང་གཞིས་གྱི་སྒྲིན་བདག་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་སྒྲིན་དྲངས་དྲེ་
དབང་བཀའ་ཆོས་དང་དབང་ཡོན་མ་དྲག་གི་འབུལ་སྤྲད་རིམ་པར་བཞེས། དེ་
རས་རྒྱལ་དབང་རྗེའི་གདན་ས་ཤར་པ་ཕུན་ཆོགས་སྤྱིང་དུ་བྱོན་རས་ཤར་པའི་
སྒྲིན་བདག་རྣམས་དང་སྒྲུ་གྱི་ཡུལ་གསུམ་གྱི་འབུལ་སྤྲད་མ་དྲག་བཞེས། དེ་རས་
འབུག་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདན་ས་རྩེར་སྒྲོ་ཆོས་འཁོར་སྤྱང་དུ་བྱོན་
རས་བྲག་ཕྱང་ཤར་རྒྱབ་གྱི་མི་དང་ནགས་རྒྱ་གྱི་ཡིང་སྟགས་མཐའ་མཆོམས་གྱི་མི་
རྣམས་ཀྱང་དབང་ཆོས་གྱི་འབྲེལ་པ་ཐེབས་སྒྲོ་ཆོས་གྱི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་མཛེས། དེ་
རས་སྒྲུར་ཡང་ལྷགས་རིན་ཞག་འགར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན། དེ་རས་སྒྲུར་ཡང་རྗེ་དྲག་
ལ་རས་བརྒྱད་གྲུབ་ཆེན་ནགས་རིན་པའི་སྒྲུབ་ཕུག་སྤྱང་བཞུགས་ནང་མཛེས།
དཀར་སྒྲིས་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་བདག་རྣམས་དང་དགུ་ཤར་རྒྱབ་གྱི་སྒྲིན་བདག་
རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཆོས་བཤད་དང་དབང་ཡོན་མ་དྲག་གི་འབུལ་སྤྲད་
བཞེས། དེ་རས་ཤར་རྒྱབ་གྱི་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིན་དྲངས་དྲེ་དགའི་སང་
ནགས་རྩིང་དང་། བྱར་སྤྱང་ཚུན་བྱོན་སྤྱངས་འདྲར་བཞུགས་བདེ་མ་བྱུང་ན་

འདི་ནས་རྒྱ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པའི་དགོངས་བཞེད་ཀྱང་མཛད་ཅེས་གྲགས། དེ་ནས་
སྤར་ཡང་ཨ་ཐང་རུ་ཁ་ནས་བརྒྱད་ཤར་མཁོ་ཐང་གི་དགོན་པ་རྣམས་དང་། ས་
རྩ་འབྲུག་སྐོམ་ཞིག་པའི་སྐབ་གནས་བདེ་ཆེན་བྲལ་ཕུག་ཀྱང་གཟུགས། སྤར་ཡང་
ཤར་མ་ཅན་སྤང་ནག་ནས་བརྒྱད་དར་རྒྱས་དགོན་དང་ཁྱང་སེ་དམ་ཁར་སྐགས་
ཀྱི་དབང་ཡོན་འབྲུལ་སྤང་བཞིས། དེ་ནས་ཀོ་མ་འབྲུང་དང་ཀྱ་བཞི་དང་མང་
ཡུལ་ནས་བརྒྱད་སྤར་སྤྱངས་ཐང་དུ་ཕེབས། དེར་རི་བོ་གྲང་ཆེན་འབྱིང་འདྲའི་
སྤར་རྒྱ་གཉིས་བར་གྱི་ཐང་དུ་ལྷོ་ནང་གི་འབྲུལ་སྤང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
རྣམས་དེར་སྤངས་པས་ན་སྤངས་ཐང་ཁར་ཞེས་གྲགས། དེར་གྱུར་ཆེན་ལྷ་བའི་
ཁང་བཟང་ལྷ་བུ་ཕུབ་སྤྱོད་བཞུགས་སྤར་ཕབ། དེ་ཡང་ཨ་རྒྱུན་ཆེན་པའི་ལྱང་
ལས། རི་བོ་གྲང་ཆེན་འབྱིང་འདྲའི་སྤར་སྤྱང་ན། །སྤྱོད་བུ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བྱའི་
མཆོན་ཅན་བྱོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལྱང་བསྟན་ཐོག་དུ་བབ་སྤྱོད། རྩ་ཉིད་དགྲང་
གངས་ཞེ་བཞི་བཞིས་པའི་ཐོག་དང་། སྤྱོད་ལོ་ཆེན་སྤྱང་དུག་བརྒྱ་སྤུམ་རུ་སྤྱོད་བདུན་
པ་རབ་བྱང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་དབང་ཕུག་མེ་གྲང་གི་ལོར་ཐོད་གཞུང་རྒྱ་བོ་
ཐབས་ཤེས་འཛམས་པའི་སྤར་གཟུང་སྤར་བྱེད་སྤར་ཤེས་པའི་དུས་ཆོགས་དགྲེ་
བའི་ཉིན་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་སྤྱོད་མཁའ་ཆེན་པོ་གདན་ས་སྤངས་ཐང་བདེ་
ཆེན་གྱི་སྤང་གཏིང་། དུཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་བྱང་དུ་
འབྲུལ་བའི་དུལྱལ་འཁོར་གྱི་སྤོ་ནས་སྤྱོད་གྲུ། ས་བརྟག་བསྤང་བ། སྤྱང་བ་དྲང་།
ས་གཞི་བྱོན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། རྣམ་མཁའ་ངོ་ངོ་བོ་དང་འདྲ་བའི་རྩ་རྩེ་རང་བཞིན་
དུ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངོ་འཛིན་གྱིས་བྱོན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་མཛད་ནས། རིག་པ་
འཛིན་པའི་དག་འདུན་འདུས་པའི་གཙུག་ལ་ཁང་ཆེན་པའི་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་
ཞུགས་པ་ན། ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ལ་སྐགས་པ་ལྷ་སྤོན་བརྒྱ་དུ་འཁོར་བའི་རྟགས་
དངས་སུ་རྒྱ་བུར་ལྷ་བུའི་མིག་ཅན་གྱིས་མི་མཐོང་ཡང་། དེ་ནས་གྲུབ་པ་གཞན་
གྱིས་ལོ་བྱ་མང་པོར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ལས་སྤྱོདས་པོ་ཆེ། དཀར་ཆོགས་མེད་
པར་སྤར་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱ་འཛམས་ཀྱི་གཞི་བདག་གངས་སྤོན་མཆོ་
སྤོན་ཟེར་བ་འདྲིས། རྩ་ཉིད་ཀྱི་མནལ་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་གཟུགས་སྤང་ལ་
འངས་དུ། གཙུག་ལ་ཁང་གི་ཤང་རྒྱ་འབྲུལ་བར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། སྤོན་བསྐྱལ་
པ་དྲང་པའི་ཤང་ཆེན་པོ་རྟེན་འབྲུལ་གྱི་དབང་ལས་མ་རུལ་མ་རྟིང་པར། རྒྱ་བོ་
དའི་བྱ་མའི་འག་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གཟུགས་སུ་སྤྱལ། རངས་པར་ས་དེ་ནས་

བསྐྱོས་པས་ཤིང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སྤྱེ་བའི་ཚྷགས་མང་པོས་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་མི་རུས་པའི་
ལྷོད་ལྷན་དྲང་ལ་དངོས་གཙང་བ་མང་དུ་ཐོན་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་
ཀ་བ་རྒྱམས་ལངས་ངེས་པར་གྲགས། གཞན་ཡང་རྒྱ་བའི་གཞི་བདག་འཁར་
ཆེན་པས་འཁར་ཤིང་དྲང་ཙན་དན་ཤུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དག་
ཆ་བོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བསྐྱུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་བྱུང་ཞིང་། ཕྱགས་
དྲེ་གཞི་བདག་དགོན་བྲག་པས་ཨར་ག་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུལ་བར་ཁས་སྤྱངས།
དྲངས་སྤྱུ་བྱུང་བས་དུས་དུས་སྤྱུ་གཏོར་མའང་གཞུང་། ཡང་སྐབས་ཤིག་མཆོན་
མ་ཆར་ཆོན་རྒྱུང་འཆུབ་དང་བཅས། རི་བཙན་རྩི་རྩི་ཐོད་སྤོད་རྩལ་གྱིས་རྩིང་
བཙས་རིའི་ཕྱགས་རུས་ཤུ་ཡོད་ཆད་པའི་རྩལ་གྱིས་རྩིང་གཏོར་སྤུལ་སོགས། རྩི་
རྩི་འཛིན་པ་ཆོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱ་བས་དང་རུས་པས། དཔལ་མགོན་ཆོས་སྤྱོད་
བའི་སྤྱང་མ་འཛིན་རྩིན་དྲགས་པའི་ཚྷགས་དང་བཙས་པས་སྤྱིན་ལས་བསྐྱུབས་
པས། སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞིང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཞུང་
མེད་ཁང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ། ཕྱགས་
བཙུན་དག་འདུན་གྱི་ཀྱན་དགའ་རྩེ་བ། རིག་འཛིན་གྲུབ་པ་ཡོངས་ཀྱི་བསྐྱེ་
གནས། ལྷན་གྲུབ་རྒྱུད་རྩི་རྒྱ་མཆོད་དུ་ཀྱེལ་འཁར། ཕྱགས་གཉིས་འཁར་ལས་
བསྐྱར་བའི་པོ་བྱང་། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་འཁར་དང་བཙས་པ་མངོན་སྤྱོད་དག་
པོའི་སྤྱིན་ལས་ལ་རོལ་བའི་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་པོ། རྩི་རྩི་འཆང་དབང་བསྐྱེན་པའི་
བདག་པོ་རིམ་པར་འབྱོན་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདྲི་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཁང་ཆེན་པོ་
རྒྱ་བྱིན་དག་འདུན་དུ་གྱུ་བརྒྱུ་ཙམ་བཞུགས་པའི་ཐོག་རྩི་འདབས་པས་བཟོ་
བ་ལ་ཡོང་དུ་ལས་ཏེ་འདྲི་འདུ་ཤོན་དུ་རང་ཆ་ཞེས་ཡང་ཡང་ཞུས་པས། བཀའ་
ལས། མ་འོངས་པ་ན་ནུ་ཏར་འབྱོད་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་གསུང་སྟེ། གསུངས་པ་
ལྷོར་ད་ལྟའི་འདུ་ཁང་འདྲི་ལའང་མ་ཤིང་བ་ཕྱིས་ཀྱན་རྩི་ལགས་སྤྱུ་འདབས་པ་
ཡོན་གསུངས། རྩིང་གི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་དད་པས་ཁས་
སྤྱངས་པ་མ་གཏོགས་ཁལ་འུ་ལ་དུ་སྤྱོད་པ་མེད་གསུངས། དེ་ལྷོར་ལྷོ་འདྲི་མི་
གསུམ་དབང་དུ་འདུས་པའི་རྩིན་འབྱུལ་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་འདྲི་ལོ་
སྤྱོད་དང་གཉིས་ལ་གོགས་མེད་སྤྱོད་དུ་གྲུབ་སྟེ། གདོད་རུས་དཔལ་འཁོར་ལོ་
སྤྱོད་པའི་གཞུས་སྤྱུ་གྲུབ་པའི་རྩིན་འབྱུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་པོ་བྱང་ཞེས་སམ། ཡང་ན་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱམ་

འཕུལ་པའཆ་ཆེན་མོ་དྲུ་པའི་གདན་ས་ལས་གྲས་དེ་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པ་དཔལ་
མེ་དྲག་མདངས་འཕྲིག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་མཆོད་གསོལ། ཉང་རྟེན་རང་
བྱུང་ཁར་ལྷ་པའི་ས་གཙོས་རྟེན་གསུམ་ཁུང་པར་ཅན་རྣམས་རིམ་པར་བཙུགས།
སྐུ་དྲག་འཛིན་ལྷ་དག་ལྟེན་གྱི་དཔལ་སྦྱོར་པའི་ངོ་མཆར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་
མཆོག་མེ་ཐོལ་ཡི་མཆོད་སྤྱོད་ཆེན་པོར་གྱུར་དེ། ལྷ་གནས་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་གཟེ་
འོད་འབར་བ་མཛད། དུས་སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་སྤྱོད་ལུང་གིས་ཁ་ལོར་
བསྐྱར་བར་བཞུགས་ནས། ཉང་བསྟན་རྩ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་པོ་བཙུགས་ནས་
དུང་པ་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོད་ལ་བཀའ་འདུམས་མཛད་དེ། ཆོས་བྲིམས་དར་གྱི་
མདུད་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱམས་པའི་སྟོན་གཏོད། སྤྱི་མངའ་འབངས་བདེ་བར་སྦྱང་
བའི་མི་བདག་སྤྱོད་སྤྱོད་དབུ་མཛད་ལ་བཀའ་འདུམས་མཛད་དེ། རྒྱལ་བྲིམས་
གསེར་གྱི་གཉེན་ཤིང་ལྷ་བྱུ་ལྷོད་ཀྱིས་གནོན་པའི་བཀའ་སྟོན་གཏོད། དེ་དུས་
མཆོག་དམར་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་དབུ་མཛད་དུང་ཉང་དུང་པ་དམ་ཆོས་ཟུར་
ཀུན་གྱི་མིག་ལ་དཔར་འོས་པའི་བྲིམས་ལྷགས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་ཡང་དག་མཛད་དེ་
ཆོས་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུག་སྟོན་བཟང་པོ་འདྲི་ལྷ་བུ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན། ད་ལྟའི་བར་
དུ་ཆོས་སྤྱོད་ཉི་ཟླ་བྱུང་གིས་ཕན་བདེའི་འད་སྤྱོད་དགྲུང་ལས་མ་ཡིས་བར་འགྲོ་
རྣམས་བདེ་བར་འཆོའི་བཀའ་དྲིན་ཟུ་མཛད་དུ་མཛད་དེ། །ཡང་དུས་སྐབས་དེ་
དག་གི་ཆེ་རྒྱུ་ཕུགས་དགོངས་ལ་ལྷ་རྩེ་གི་མི་རྣམས་ཁ་ཞེ་མི་མཐུན་ཞིང་
ཆགས་སྤང་ཕུགས་རིས་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྤང་འདུག་པས་འདི་དག་ཐབས་ཀྱིས་
མནན་པ་ལ། ད་ལྟ་དབང་རྩེ་གི་ཐད་འདྲི་སའི་འགག་དམ་པས་དེར་རྩེང་
བཅོན་པོ་ཞིག་ཀྱང་དུགས་ཁུང་འདུག་དགོངས། དེ་ནས་སྤོན་ཕང་ག་དབང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་ལོའི་བྱི་འབུམ་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་ཆོ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་
པས་མཆོག་ཐུན་གྱི་དྲངས་གྲུབ་སྤུལ་བ་ཡིན་འདུག་པ་བཞིན། རྩེ་རྩྱུང་ཀྱང་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བར་བརྟེན། དེར་བྱིན་ཕུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པས། མི་ནག་པོ་ཞིག་
བྱུང་ནས་རི་གྲང་པོ་ཉལ་འདྲའི་སྤྱོད་ལ་སྤུལ་པ་མཛད་ན་རྒྱལ་ཁམས་དབང་དུ་
འདུས་སོ་བར་མི་སྤང་བར་གྱུར་དེ། །དེའི་སྤྱོད་དུར་ཕུག་གཡིག་ཞབས་འབྲིང་བ་
འགྲུའ་ལ། བྲིད་རི་སྤྱོད་མ་གྱི་ལ་ཅི་འདུག་ལྷོས་ཤིག་གསུངས་ལྷ་བར་ཕྱིན་པས། རི་
སྤྱོད་ལ་བྱུར་ག་བཞི་ཁ་ཕུགས་བཞིར་བཞུས་ནས་འདུག་པ་ལ། ཁོང་དེར་སྤྱོད་
པ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕུགས་ནས་ཕུགས་བཞིར་བཞུས་དེ་ཕུར་སྤང་བའི་ཚུལ་སྟོན་དུ་

ཉུམ་པས། འོ་དེ་ཀ་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་ངའི་ལས་མགོན་སྡེ་བཞི་ཡིན། ཕྱོགས་
བཞིར་ཁ་བཟུང་ནས་ཕུར་སྤང་དེ་ངའི་བཟུན་པ་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་པས། ད་ནི་དུར་འགོ་གསུང་སྡེ་ཕེབས། དེ་ནས་རྩེ་བླ་མ་དགུང་
གངས་ཞེ་ལུར་བཞེས་པའི་ཐོག་དང་སྒྲིལ་ཆོག་སྟངས་དུག་བརྒྱ་སྒྱུ་ཅུ་སྟེ་བརྒྱད་
པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྟོན་ལ་ཐེང་དངས་རྒྱ་བོ་གཉིས་ཀྱི་མདོར། གཞི་
བདག་རྒྱ་བདུད་དང་བྲག་བཙན་ཡོད་པ་དམ་ལ་བདགས། ས་འདུལ་བྱིན་
རྒྱ་བས་མཛད་ནས་རྩེ་གི་རྒྱང་བཏིང་གདན་སའི་མཚན་ཡང་འབྲུག་དབང་
འདུས་པོ་བྱང་དུ་གནང་། དེའང་གདན་ས་མ་བཟུང་གོང་ཅམ་ལས་ངས་སྟོ་རོང་
འདྲར་གྲུས་གཞི་བཙའ་རྒྱས་སམ་སྒྱུ་པའི་ཕྱགས་རྟོག་འགྲུའ་དང་བཙས། ད་
སྟོའི་མགོན་ཁང་གི་ཐད་ས་འབྱར་ཅིག་ཕུ་མཛད་ནས་དབང་གི་བསྐྱབ་པ་གནང་
བས་བཟུན་གངས་ཚང་བ་དང་བཟུན། ར་མའི་ཕྱག་པོ་རྟེན་མགོན་འགོ་ལོགས་
ཀྱིས་བར་གྱང་དང་སའི་ཕྱགས་བཅའ་མན་ཆད་ཀྱི་ས་ཆ་བཙད་དེ་ཕྱག་དུ་ཕུལ་
ཞིང་། དེ་རྒྱུ་ཁ་བཞི་སྟོའི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཆབ་
འབངས་སུ་ངས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱགས་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་གསུངས། ལྷ་འདྲེ་མི་
གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་བསྐྱོས་ནས་དབང་རྩེ་ངས་གདན་ས་ཆོན་པོ་ཡང་ལོ་
ཕུད་དང་གསུམ་ལ་གྲུབ། དབང་རྩེ་མགོན་ཁང་གི་མགོན་པོའི་སྐུ་དེ་དུར་ཁྲོད་
བསེལ་བ་ཆོལ་གྱི་རྟེན་གལ་མགོན་པོའི་སྐུ་རང་བྱིན་དཔལ་རྒྱ་ལོས་གདན་
དངས་པ། རིམ་གྱིས་གདན་ས་འབྲུག་གི་མགོན་ཁང་ན་བཞུགས་པ་སྟོར་ཕེབས་
དུས་བསྐྱམས་བྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལས་མགོན་དང་། དུད་སེལ་ལྷ་མོ། རྟེན་མདོས་
རྣམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་ཕྱག་བཟོ་ངོ་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནས་རིམ་པར་པོ་བྱང་
ལས་མས་རྣམས་སུ་རྟེན་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་
པའི་རྩ་བ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་ཁ་ཕུ་ལྟར་བཞེངས་པའི་ཕྱག་ལས་སྟོ་
ཁག་མང་པོ་དུས་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ལྷ་བུ་མཛད། རབ་གནས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཡང་
རིམ་པར་གནང་། དེ་དག་གི་ལོགས་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ཉི་མ་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་
དུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆབ་འགྲུ་རྒྱུད་པའི་སྟོ་ལོགས་པར་དད་དེ་རྒྱལ་སྟོད་ཀྱི་
སྟོབས་འབྲུར་དུར་རྒྱས་སུ་གྱུར། དུར་མ་བཟང་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་
དཀར་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འཇམ་བུ་གྲོང་གི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་
བྱབ་པས། རྟོད་མངའ་རི་རྒྱལ་པོ་སྐྱོ་རྣམ་རྒྱལ་བཟུང་བ་དེ་ཞབས་རིན་པོ་ཆའི་

མཆོན་སྟོན་ལ་དང་བའི་མོས་ཤུགས་རང་བཞིན་དུ་འཆར་ནས་ཕན་ཚུན་ཤུགས་
བརྩེས་འབྱུང་པའི་ཤུག་གི་དང་། འབྲུལ་དངས་ཀྱི་སྒྲེས་འབྲུལ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་
མཛོད་པའི་མཐར་ལ་དུགས་ཤུགས་ནས་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་མཛུགས་དུ་
ཆོས་དང་དབང་ལུང་ལུ་བ་དང་དག་སྤྱོད་བསྐྱབ་རྒྱ་སོགས་ལ་དུགས་ནས་མིང་
གང་མང་བཏང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཐུན་འབྲེལ་མཛོད་ཐོག་སྤྱོད་གངས་རི་དྲི་མིའི་
ཁུལ་གྱི་མཆོད་གཞིས་དང་དར་ཆེ་བླ་བླུང་གིས་གཙོས་པའི་གཉིན་པོ་རི་རྩོད་
དང་། འབྲི་ར་ཤུག་རྩུ་འབྲུལ་ཤུག་གི་རྩོད་སོགས་དགོན་ལག་བརྒྱད་མི་མེར་དང་
བཅས་པ་དང་། ཡང་གློ་བ་ཆོས་རྩོད་སྐྱབ་སྤེམ་ལག་དང་བཅས་པ་ཤུལ་ནས་
རྒྱལ་པོ་སེཌ་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་རྒྱལ་རྒྱལ་པོ་བསྟན་འཛིན་འདྲི་བྱོན་དུ་ཆོས་རྩེ་
འབྲུག་པའི་བཀའ་འབངས་སུ་བཞུགས་དེ་དབང་འདུས་པ་བྱང་གི་རྩོད་དཔོན་
མཛོད། རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་མཆོད་རྒྱལ་སྤྱོད་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་སྤྱོ་
གྲོའི་སྤྱོ་བློར་བསྐྱས་ནས་མཁན་པའི་ཁྱི་ཐོག་མཛོད་པ་དང་། འདི་ནས་གངས་རི་
རྩེ་འཛིན་དང་གློ་བ་ཆོས་རྩོད་གི་སྤྱོ་མ་ཡང་སྤྱངས་ཐང་གྲ་ཆང་ནས་བསྐྱོས། ཡང་
རྒྱར་ཀུན་མཁུན་པརྒྱ་དཀར་པོའི་སྐབས་ནས་རྩེ་རི་ཅིག་ཅར་དང་སྤྱང་ཆོན་
སོགས་ལ་སྐྱབ་སྤེམ་བཏང་བ་ནས་རྩེ་རི་རྩེ་འཛིན་རི་ལུང་ནས་བསྐྱོས་ཀྱང་རྩེ་སྤྱོ་མ་
འདྲི་བྱོན་པ་ནས་སྤྱངས་ཐང་གྲ་ཆང་ནས་བསྐྱོས་འདུག ཡང་སྤེམ་སྤྱོད་གསུམ་
པའི་སྐབས་རྩེ་རི་རྒྱལ་པོས་སྤྱོ་མཆོད་འདྲོན་པའི་པོ་ཉི་འབྱུར་བ་ལྟར་རྩེ་བཙུན་
དམ་ཆོས་པད་དཀར་མངགས་དེ་བལ་ཡུལ་འཕགས་པ་བྱང་ཀུན་དང་སྤྱང་བྱ་
དགོན་པ་སོགས་ལ་མཆོད་གཞི་བཅད་དེ་འབྲུག་པའི་དགོན་ལག་དུ་བསྐྱས།
ཆོས་མཛོད་རས་རྒྱུང་པ་གདན་འཛིན་དུ་བསྐྱོས་པ་ནས་བཟུང་བལ་ཡུལ་མགོ་
བླམ་སྤྱིའི་སྤྱོ་མ་ཡང་འདི་ནས་བསྐྱོས། ཡང་སྤེམ་སྤྱོད་བཞི་པའི་སྐབས་སོ་ལའི་ཆོས་
རྩོད་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་མཆོན་ཡང་ལ་དུགས་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱིས་གདན་
འདྲོན་ལུས་དེ་འབར་གདན་དགོན་པ་མཆོད་གཞིས་སུ་ཤུལ། སྤྱོན་བདག་ཁ་རྩེ་
ཁུལ་པ་ཉི་མ་གསུམ་དང་ཆོས་རྩེ་སྤྱོན་འཛིན་པའི་མཆོད་གཞི་ཡང་ཤུལ་དེ་རྩེ་སྤྱོད་
ནམ་གནས་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཐམ་ཀ་དང་བཅས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་
མཆོད་གཞིས་སུ་ཤུལ། ཡང་སྤྱོད་མདོ་ཁམས་སུ་སྤེམ་དགོན་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་
བསྟན་འཕེལ་གྱིས་ལྟ་འབྲུག་པའི་སྤྱོ་མ་ལུ་དགས་རྒྱལ་པོ་ཉི་ལན་གཉིས་སུ་བྱང་
བ་ལྟར་ཆོས་རྩོད་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་མཆོན་བྱོན་ནས་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་དོན་

མཛད། ཡང་རྒྱ་མཚམས་ཤར་ཨམ་བ་ཏ་ལ་ནས་རྒྱ་བ་རྩ་ཡིང་གོ་བྱི་བར་རྒྱ་
ཞིང་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་ཤར་རྒྱ་བ་སོགས་ཏེ་འབྲུག་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་
མངའ་བའ་མཐུ་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཆོ་གཞན་སྡེའི་ཆོགས་ལྷན་པར་ཞེས་པ་
ཞིང་སློབས་ཅི་ཡོད་པས་འགྲན་ཁྱད་མ་ཐུབ་པའི་ཆོ། གཙང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་དམག་
རྣམས་དགོས་ཚུལ་ནན་ཆེར་ཁྱེ་བར་བྱས་མོད། དེའང་གཙང་སྡེ་སྲིད་སྲུང་ཆོགས་
རྣམས་རྒྱལ་ཁྲི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དགྲའ་ངེས་ཡིན་པས་སྤར་རྣམས་བསྐྱལ་བེན། ད་ལྟ་གཙང་
སྡེ་སྲིད་ཀྱི་དགའ་རབ་བརྒྱན་དང་། ཞབས་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནི་ཐུགས་ནང་
ཤུན་དུ་དག་ཅིང་ཁོང་རང་གི་ཐད་ནས་ཁྱད་ཁ་ཞེས་པའི་བཤགས་འབྲུལ་ཡང་
ཡང་སྐུལ་བ་དང་། རྩོམ་ཁྲི་བཙུན་དུ་ར་རྒྱ་ཐས་ཁྱད་། འབྲུག་པ་རྩོམ་ཁྲི་འཛིན་པ་
ཆེན་པོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་མངའ་བརྒྱས་པ་ཡིན་པས། དགོངས་པ་དང་མ་འགལ་བ་
ལྷགས་པའི་ཚུལ་གསོལ་བར་མཛད་ཅིང་། དཔལ་ས་སྐུ་པ་མཐུ་སློབས་དབང་
པོས། མཆོད་ཡོན་ལྷགས་སྐྱོར་གྱི་དགོངས་པ་བཟང་པོ་གཏོད་ཅིང་། ཡན་ཚུན་
ལྷགས་སྐྱོར་གྱི་ཕོ་ཉ་འབྲུལ་དུ་དག་ཆངས་འབྲུལ་བ་དང་། ཡང་ཁྲི་ཉིད་དགྲའ་
གྲངས་ཞེ་དུག་བཞེས་པ་ས་ཡས་ལ་སྤར་ཡང་སྤུ་མ་ཁག་ལྟ་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱུག་པ་མ་
རྩོགས་པར་གཙང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་རམ་ཞུར་སྐྱོན་ཞིང་དམག་དཔུང་ནན་གྱིས་ཁྱེ་
བར་བྱས། དེའི་ཆོ་གཙང་གི་རྒྱལ་པོས་རང་སྲིད་ཀྱི་ངོ་སྤྱད་ཅམ་མ་གཏོགས།
ཆོས་རྩོམ་ཁྲི་འབྲུག་པའི་བརྒྱན་པ་ལ་གནོད་པའི་དམག་རྒྱལ་ན། སྤུ་མའི་ཐུགས་རྩོམ་
དང་ཆོས་སྐྱོང་གི་མཐུ་ལ་བདོ་མི་ཚུགས་པ་མངོན་སུ་མ་དུ་བྱུག། རང་གི་ཆོ་དང་
རྒྱལ་སྲིད་ལ་གནོད་པར་བསམ་ནས། དམག་དཔོན་དམག་ལས་པ་རྣམས་ལ།
ཆོས་རྩོམ་ཁྲི་འབྲུག་པའི་བརྒྱན་པ་ལ་གནོད་ཆབས་སུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཞི་བའི་
བཟུམས་བྱུང་རྒྱ་བཀའ་ཅི་གསུངས་སྐུབ་པར་མངགས་ཤིང་། དམག་བཏང་བ་ན་
རྩོམ་ཁྲི་ལྷགས་རིའི་མགོན་ཁང་དུ་ཕེབས་དེ། ཆོས་སྐྱོང་དང་མི་ལབ་པ་བཞིན་
བཀའ་བསྐྱེད། ཐུག་ནས་གནང་བ་དང་། སྤུ་བུར་སྐྱོན་གཟིགས་ཐམས་ཅད་
འབྲུལ་ཞིང་བསྐྱོད་པའི་བེལ་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་། རྒྱ་བ་ཅིག་ལྷགས་རིའི་
མགོན་ཁང་ནས་བཅོ་ཆེན་པོ་མི་བེལ་འཐར་བ་བཞིན་དུ་སོང་ནས། བོད་དམག་
གི་སྤར་དུ་བབས་པས། དམག་དཔོན་སོགས་ཐམས་ཅད་འཛིགས་ཏེ། ཆོས་རྩོམ་
ཁྲི་འབྲུག་པའི་མཆོན་རྣམས་བརྩོད་ཅིང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་ལ་ཐུག་འཆལ་བར་བྱེད་
པའི་གཏམ་བོད་དུ་སྤྱབས་སོ། །དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་དགོངས་པ་ནང་མཐུན་གྱི་

ངོས་ནས་དམག་ལོག་ཀྱང་། ལམ་དུ་རྒྱུང་དང་ཁ་བ་བྱ་ཡུག་ཆེན་པོས་མི་མང་པོ་
ཤི་བས། ཆོས་རྒྱུ་ལྟག་པས་རྩོམ་ལ་སྐྱོད་པའི་ལྟ་བུ་མཆོམས་ཀྱི་གཞི་
བདག་རྣམས་ལ་བཀའ་བསློམ་དེ། གནམ་ས་ཁ་སྐྱོར་བའི་ཆོ་འཕུལ་བཏང་བ་
ཡིན་པར་འདུག་ཅེས་གྲགས་སོ། །དེ་སྐབས་འབྲུག་པ་པར་སྟོགས་ལ་བྱུང་ཁའི་
མཐུ་རྟགས་ཆར་བྱུང་སྟེ། དཔག་བསམ་དབང་པོའི་སྐྱ་གཟུགས་ཤེད་ཤར་ཞིང་།
བར་བར་དུ་ལྷགས་སྐྱོག་གིས་བསྐྱམས་པའི་ཐུགས་ཉམས་བྱུང་བ་དང་། ཀོང་པོ་
གཏུར་བཏུན་འཇུ་ཆོན་སྟེང་པོ་ལ་སྐྱུང་འཁོར་ལྷ་བར་མཇེད་དུས་སྟེ་ནས་ངག་
གཞན་བྱུང་ཞེས་ཁོང་རང་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དཔག་བསམ་
དབང་པོ་མགྲོན་གཉིར་ཞིག་དང་སྒྲ་མ་ངན་འཐབ་ཀྱིས་གྱི་ཁ་ལ་གཤེགས་པ་དེ་
འཕུལ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་མཁུན་ཅིང་ཡངས་སུ་གྲགས་པས། ང་ནི་འདྲ་མིན་སྤྱུལ་སྤྱིའི་
གཤེད་ཅས་དང་། །ང་རྒྱས་བསྐྱོག་པའི་མཐུ་ཆོན་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
ཁྱིམས་ས་སྐགས་སུ་ཡངས་གྲགས་ལ། པུ་དྲུག་པའི་སྐྱ་བ་སུ་ཡིན་པ་དེ་
བསྐྱེད་ཡོང་། མ་ཡིན་པ་དེ་ཤི་འགྲོ་སྟེས་ཤིག་ཅེས་དང་། བདེན་བརྗོད་ཡེ་ཤས་
མགྲོན་པོས་ཤུག་སྤྱེ་ཡོང་ཞེས་གསུང་བ་མངོན་དུ་གྱུར། གཞུང་ཡང་གཙང་གི་
རྒྱལ་པོས་རྒྱུ་ཉིད་བཏང་དུ་ལན་གཅིག་བྱོན་ཐུབ་ན་ང་རང་གིས་གདན་འདྲེན་ལྷ་
སྐྱ་ཡིན་ཞེས་ལྷ་ཡིག་སྤྱུལ་འདུག་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུ་གཏོང་ཅན་གྱིས་ལམ་རིང་པོ་
ནས་འཁོར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་གཙང་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་འཇིག་པའི་དམག་འོང་བ་དང་།
རྒྱུ་ཉིད་བཏང་དུ་ཆེབས་ཁ་མི་བསྐྱར་བར་སྟེར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ།
གང་གི་ཆོ་གཙང་པས་སྟོ་ཁ་བཞི་བཀའ་འབངས་སུ་སྤུལ་ནས་འཁོར་གཟུགས་
སྐྱུངས་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་རྟེན་རིམ་པར་འབྱོར་བས་ནང་དུ་བྱོན་གཞི་མེད་དུ་བསྐྱམས་
པའི་མཐུན་ལམ་བསྐྱུལ། རྒྱུ་ཉིད་པོ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་རྒྱས་ཀྱང་དྲུག་པའི་བསྐྱེད་ནང་
མཐུན་གྱི་དགོངས་པ་གཏད། ལྷ་མཐོན་མཐོང་གི་ཅིང་པན་འཇིན་པ་བཅུ་ལྔ། །
གྲངས་སུ་སྒྲ་མ་ཡི་འདྲེན་པ་དང་། །ལྷ་སྐྱོ་བ་འདི་ཁས་སྐྱོ་མ་ཡིན། །གསུངས་པ་
སྐགས་ཀྱང་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་སྟེན་དུ་སྤུལ་དེ། སྐྱོན་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་ལྷ་གྱི་
སྐྱར་སྟེན་བཟང་མཆོར་ཅན་ཡང་གཞན་སྟེ། ཀམ་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐྱ་འཕྱུང་ཡང་
ཉིད་དུ་མི་སྤྱད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དེ་མཇེད་པར་བསྐྱུལ་བའི་ལགས་སྐྱོས་ཀྱང་
སྤུལ་བ་གཞིང་ངོ་། །དེ་ནས་སྐབས་མགོན་གོང་མ་ཉིད་རིང་དབང་འདུས་པོ་བྱང་
དང་། གཏུང་བརྒྱུད་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་དང་སྤྱི་པ་དབུ་མཇེད་སྐྱུངས་ཐང་

དུ་བཞུགས་པ་ལ། སྒྲི་དང་བོད་འདྲེས་མའི་དམག་དཔུང་གིས་དབང་ཆེང་དུང་
 སྤངས་ཐང་གི་ཉིར་སྐྱེད་དུ་དམག་སྐྱེད་བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེད་པས། རྗེ་
 ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། ཁང་སྤངས་ཐང་ལ་བཞུགས་མི་ཆོ་བྱེད་དངངས་རེ་འདུག་
 གས། ཁོ་བོས་ཐབས་ཤིག་བྱ་ཡི་གསུང་སྟེ། སྤྱི་མཆོད་རྣམ་ཀླུ་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་པ་
 བསྟན་འཛིན་ལ་ཕུག་མཐུད་གཅིག་དང་། དཔུང་གཞན་མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཀར་
 རྒྱལ་སྤྱུགས་རེ་གཏང་ནས་བཏང་བས། ཕྱི་ཉི་དམག་མི་ཆོས་ཁབ་ཅན་མའི་
 དཔུང་ཆོན་པར་མཐོང་སྟེ་བྱོས་པས། སྤངས་ཐང་གི་དམག་རྣམས་ཀྱང་འཛིགས་
 ཤིང་རྒྱུ་པ་ལམ་བར་དུ་མི་ཆོད་པར་བཏང་ནས་བྱོས་སོ། །དེས་སྤྱི་དགྲ་ལག་
 བརྟེན་གཙང་པའི་ཆབ་སྤྱོད་རྒྱུ་གས། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དགྲ་གྲངས་ཉེ་བརྒྱད་
 བཞེས་པའི་ཐོག་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༧༡༤་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྷགས་སྤྱུལ་
 ལ་ལྷ་པའི་གདན་ས་རྩི་རྩི་རྩི་ཕུག་དུ་འབྱོར་ནས་རྩི་རྩི་ཕུག་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
 རྣམ་བཤེས་བསྐྱེད་རབ་གནས་མཛད་དེ་གདན་སར་བསྐྱེད་། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱི་བྱང་ཞེས་མཆོད་གསོལ་ནས་གདན་སའི་གཙོ་བོ་པན་རྩི་གཉིས་སུ་བཀྲ་།
 དེ་བཞིན་གོང་གསལ་བྲམ་མ་ཁག་ལྟེན་གདན་ས་མ་ལག་དང་བཅས་པར་རྩིས་
 བཞེས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་མངའ་ཐང་རྩི་རྩི་སུ་གྱུར་། ཡང་རྗེ་ཉིད་དགྲ་གྲངས་
 ཉེ་དགྲ་བཞེས་པའི་ཐོག་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༧༧༡༤་པ་རབ་བྱུང་འདྲི་རྩི་རྩི་ཕུག་ལ་སྤྱི་
 པ་སྤྱི་ཕོད་པའི་བཀྲ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་གཙང་པའི་ཕུག་མཛད་པ་ནགས་སོ་ཨུའུ་ས་
 གཡེ་འཕྱུལ་གྱིས། སྤྱི་པ་སྤྱི་ཕོད་པའི་སྤྱི་བྱང་རྩི་ཕུག་ལ་པ་དང་རྒྱང་གྲས་
 བསྟན་སྤྱི་པའི་ཀླུ་པ་དང་ལག་སྤྱི་པ་དུ། སྤྱི་དམག་སྤྱི་ཕུག་ཅན་བཏོན་ནས་
 བོད་དབུས་གཙང་གི་རྩི་ཕུག་ཐམས་ཅད་ཡི་དུགས་དུང་གཤིན་རྩི་གྲོང་ལྷ་བུར་
 བསྐྱེད་ཞིང་། སྤྱི་སྤྱི་དགཙང་པ་རྩི་སྤྱི་བཅས་ཀླུ་སྤྱི་ལས་ཐབ་སྤྱི་གཡུལ་
 རྩི་དམག་མི་སྤྱི་དང་བྱི་ཀག་ལང་གི་བར་དུ་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་གས་མཆོད་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པ་ལྷར་བསྐྱེད་ཞིང་། དུས་སྐབས་དེ་ནས་བཅུ་མས་བོད་གངས་ཅན་སྤྱི་
 སྤྱི་མར་འབྲས་སྤྱི་སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱི་ཀླུ་པ་ལྷ་པ་ཉིད་རྩི་རྩི་ཕུག་ཀླུ་པ་པའི་ལྷང་གས་
 བསྐྱེད་ཤིང་སྤྱི་སྤྱི་བྱིར་ནང་སོ་ཨུའུ་དུང་སྤྱི་ཀླུ་པ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀླུ་ཕུག་
 མང་དུ་བྱེད་པ་སྤྱི་དང་། །དུས་སྐབས་དེར་སྤྱི་སྤྱི་དགཙང་པའི་དབུ་སྤྱི་མཁན་
 རིན་པ་ཆོ་འཛམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་རྩི་ཕུག་མཆོད་གསལ་པ་ཡང་བོད་ཡུལ་ཕྱགས་
 སུ་བཞུགས་བདེ་བར་མ་གྱུར་ཏེ། ཁང་གི་ཡབ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་བསྟན་

པའི་སྒྱུ་བཟང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ལྷ་འདྲིས་ལ་བརྟེན། སྐུ་འཁོར་ཟུང་དུ་དང་
བཅས་དགོན་ལ་ཡག་ཕྱོགས་ནས་བྱོན་དེ། རིམ་གྱིས་སྤངས་ཐང་ལ་སྐབས་
མགོན་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་སྤར་པའས། ཕུག་རྟེན་དུ་རྒྱུ་དུག་མཆོག་
གཉིས་ཀྱི་གསེར་ཐང་། གནས་བཅུའི་ཐང་ཀ་རྒྱ་སྐབས་དངས་གཙང་། དཀྱིལ་
ཆོག་རྩི་ཐང་བའི་ཐང་ཀ་དུ་ལྟ་བུ་མཆོག་དགུན་ལྷེ་འབྱེང་པའི་མཆོད་གུལ་
དུ་བཤམས་པ་དེ་སྟགས་ཁྱད་ནར་མང་པོ་ཕུལ་བས། རྩི་ཉིད་ཀྱང་ཕུགས་ལྷག་
པར་དགེས་པའི་གསུང་འཕྲས་བཅས་ཉིན་རེ་ཞབས་པད་དུ་བཅར་ནས་བཞུགས་
ཤིང་། སྐབས་ཤིག་རྩི་བཀའ་ལས། སྤར་ནས་འདྲིར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བཤའ་གྲ་
ཞིག་འཇུགས་དགས་སྒྲུལ་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་པ་རྣམས་དཀར་པོས་
མཇེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་
སྟགས་གསུངས་ནས། དེའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡང་མཁན་ཆེན་ཉིད་ལ་མཇེད་དུ་གཞུགས་
པའི་དགོངས་པ་གཏད་དུ། །དེ་ལྟར་ཡང་བར་གྱི་མཆོམས་སྤྱར་བའི་དབང་ལས་
སྐབས་འགྲིགས་མ་བྱུང་ཞིང་། མཁན་ཆེན་ཉིད་ཀྱང་དབེན་པ་ཁོ་རྒྱར་ཕུགས་
ཕུགས་པས་བར་འགྲར་སྐུ་ཞབས་སུ་འོང་ཆོག་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་དབེན་གྲུས་
གང་བདེར་བསྐྱེད་ཆོག་པའི་དགོངས་ཡང་ནན་ཆེར་ལུ་བོ་བཞིན་གཏང་མེད་
ནའང་། དངས་དྲུང་བརྒྱད་ནས་སྒྲོ་ནང་འདྲིར་བསྐྱེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཁོང་དང་
འདྲ་བ་མ་བྱུང་ངོ་། །དེར་སྤར་རྩི་ཉིད་སྐུ་གཞུན་རྩི་དུས་སུ་གསེར་མདག་ཅན་
གྱི་གྲ་སར་བྱོན་པ་ན། དག་བཤེས་ཤིག་གིས་རིགས་ལྷུང་བཏང་བ་གཟིགས་ནས་
ཕུགས་ལ་ཤོན་དུ་འཐུང་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། གསེར་མདག་ཅན་དུ་བཀའ་ཤིག་
གཏང་བས། ཁུ་ཁུ་སྒྲོ་བ་དཔོན་བྱ་བ་ཞིག་བྱོན་པ་དེ་ལས་རྩི་རང་ཉིད་ཡང་བསྐྱེད་
རར་རིགས་ལྷུང་སྟགས་གསུན་པ་གཏང་བས་བརྟེན་ཅམ་གྱིས་མཁྱེན་ཅིང་།
གཞུང་ལུགས་དག་ལ་རིགས་ལམ་དངས་པའི་བཤའ་པ་མཇེད་ཆེ་ཡུན་རིང་
སྤངས་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་འགྲན་མི་བཟེད་པ་ཉིད་དུ། །དེར་གྲ་སྤེ་ནས་
སྤེ་གསལ་འགའ་བདུས་དེ་སྒྲོ་བ་དཔོན་པ་དེ་ལ་གཏད་ནས་སྒྲོ་བ་དུ་བཅུག་པས་
དག་བཤེས་ཀུན་ཤེས་སྟགས་བྱུང་། དུས་ཕྱིས་འབྲས་ལུལ་སྤྱད་ཆལ་ནས་དག་
བཤེས་ཀུན་དགའ་ནར་བཟང་ཡང་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་རྩི་སྤར་དུ།
སེམས་ཅན་ལས་ངན་སྤྱོད་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་བྱར་ཡོད། །གསུང་
བ་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤེའི་གཡོ་ཐབས་དང་སྟག་དམག་གི་དཔོན་པོ་དག་སྟག་པོ་

ཨོ་རྩོ་དག་ཀྱང་སྤར་དམག་དཔུང་ལས་ཡང་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྟོབས་དང་ང་རྒྱལ་
ལང་ཤར་གྱི་དབང་ལས། ད་དུང་ཡང་ཡུལ་ལྟོ་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་མངའ་
འབངས་སུ་བསྡུ་བའི་བསམ་ངན་གྱིས་དྲ་དག་དངས་སུ་ལྷིང་སྟེ་དགོ་ལྷན་པའི་
དཔུང་ཆེན་ལོན་གསུམ་གྱི་འབྲུགས་འགོ་རྒྱུགས། དཔུང་ཆེན་དང་པའི་སྐབས།
གཡལ་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱམ་ཐང་རྩྭ་བསྐྱས་ཀྱང་། ཆར་མ་གནོད་ཅིང་འབྲིས་ལ་བསྟུང་
པའི་དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་འོངས་ནས། གོ་ཁབ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་དང་། མེ་མདའ་
ལ་སྟགས་པའི་མཆོན་ཆ་དང་། གུར་ཆེན་དག་དང་། རྩྭ་ལ་ལ་སྟགས་པ་དཔག་
དུ་མེད་པ་རྩིས་བཞེས་ཤིང་། ཐུགས་བརྩེས་དམག་དཔོན་རྣམས་ཤི་ཆད་མེད་
པར་གཏེར་ཁུར་གྱུ་བྱུང་། དམག་བྱུངས་རྣམས་སྟོ་བོད་ཀྱི་བར་ལ་སྐྱེལ་མི་བཅས་
རང་ཡུལ་དུ་བདེ་བར་སྐྱོག་ཀྱང་། ལམ་དུ་མི་ཚུད་པ་ཅི་ཤིས་ཀྱིས་འཛིགས་སྐྱོག་དུ་
གྱུར། དམག་མི་ཐམས་ཅད་ཁ་འཁམ་པར་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཆོས་རྩེ་འབྲུག་པའི་མཐུ་
ལ་བསྟོ་མ་རྒྱུགས་ཤིང་གྲགས་མ་རྟེན་པ་ཡིན་ཞེས། རྒྱ་བོད་ཏྲུ་གསུམ་ཐམས་
ཅད་དུ་འབྲུག་པ་མཐུ་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྟོན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གྱུར། ཡང་དེའི་
ཆོ་མགོན་དབང་སྐུ་བ་མཆོད་ཐོག་མར་གནང་བའི་སྐབས་རྩྭ་གི་བདེ་བ་ཡངས་
ཕྱི་མར། ལྟོ་མོན་ཁོ་བཞིའི་སྐྱོ་བོ་འདུས་པའི་དབུས། རྩྭ་རང་ཉིད་འཁམ་དཔོན་
མཛོད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་མགོན་པའི་རུ་མཆོན་རྩེ་གསུམ་མ་རིས་འབར་བའི་བ་དན་
སྒྲིན་རྒྱ་འབྲིགས་པ་ལྟར་ཕྱག་གིས་གཟུང་ཞིང་བཏོག་ནས། ལས་མགོན་སྟོ་
བཞི། སྐྱ་མཆོམས་ཀྱི་སྐྱ་མ། སྟོ་བརྒྱུད་མགོན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁམ། རྩྭ་རྩེ་མངོན་
སྟེད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟེན་ཆེན་པོས། དཔལ་འབྲུག་པའི་
བརྟན་པ་ལ་གནག་པའི་དག་བོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་བྱང་ཡིན་དག་པའི་ཕུ་སྟོ་ཆེན་
པོས་བཞེས་པར་གནང་བས། ཉེ་འཁོར་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་ཤིང་སྟོ་
གཡའི་ཟེལ་ཆེན་པོ་གཡས་ས། །དེའི་ཆོ་འཕྱུལ་ཟླ་བ་ནས་གཙང་མཁན་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟོ་བདེ་མཆོག་དང་མགོན་པའི་དབང་གི་སྟོ་ཕྱོ་
ནས་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གནང་ཞིང་། རིས་པར་སྤང་རི་ཟམ་པའི་མགོན་ཁང་དུ་
འཛིག་པ་གནང་རྒྱུ་མགོན་པའི་སྐྱ་བཞེངས་པའི་ཆོ་དང་། སྤངས་ཐང་དུ་མགོན་
ཁང་ཆེན་མོ་ཞིག་བཞེངས་པའི་ཐུགས་རྩིས་ཡིན་ཡང་། ལྟོ་བཟོ་བ་དཀོན་པའི་
ཚུལ་གསུང་བ་ན། མཁན་རིན་པོ་ཆས། སྐུ་སྐྱ་རྩྭ་གི་ལ་རྒྱས་ལུས་པས། ཐུགས་
ཤིན་དུ་དགུས་ཤིང་འཕྲལ་དུ་འབོད་མི་བཏང་། དེས་ཀྱང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་

བྱོན་འདུག་པས་ཤིན་དུ་ཡང་སློབ་བྱུང་ཞིང་གསུང་སྟེ་འཕྲུལ་དུ་བྱོན། དེ་ལ་དེ་
བརྟན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཁའ་མང་པོ་འདུས་པར་གྱུར་དེ། དཔའ་ན་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་
ངང་པ་གཅིག་འཁོར་ཞིང་ཆགས་ན་ངང་པའི་ཆོགས་གཞན་ཡང་ངང་གིས་འདུ་
བ་བཞིན་དུ། གྲིས་འབྱར་གཉིས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལ་མཁའ་པ་སྤྱལ་སྐྱེ་མགོན་པོ།
ལྷའི་རི་མོ་ལ་སྤྱལ་དུ་ཕྱོན་པ་ར་ལུང་གི་སྤྱལ་སྐྱེ་ཕྱོན་ཆོགས་ཡི་གའི་འདུ་བྱེད་ལ་
འགྲུ་ཟླ་མེད་པ་དུང་ཡིག་གཟིམ་ཆེན་པོ་སོགས་བཟོ་རིག་ལ་མཁའ་པ་རྣམས་
ཀྱང་རིམ་པར་འབྱུར་བས་གདན་ས་ཕན་ཚུན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་
རྟོན་རིམ་པར་མཛུང་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱུང་།
མགོན་ཁང་ཆེན་མོ་འདྲི་རྟོན་བཞུངས་གནང་བའི་འགོ་བརྩམས་པ་ན། གཙང་
མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་ནས། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་ཕྱག་མཆོན་མི་རྟ་བརྟུ་གསུམ་དུས་
གཅིག་ལ་བསང་པའི་རལ་གྱི་གསེར་ཆོགས་ཀྱི་འཆང་བྱང་ཅན་ཞིག་འབྱུལ་བས།
དག་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་རྟོན་འབྲུལ་བཟང་པོར་དགོངས་
ཤིང་། ཡང་དེ་དུས་མགོན་པོའི་སྤྱི་འཁོར་དུ་དགོས་པའི་གྱི་སྦྱིང་གི་བཅའ་གཞི་
གནང་བ་ན། མགོན་པོའི་ཆོག་ཞིག་གི་སྐབས་དཔལ་ལྷན་མགོན་པོའི་བར་
གདངས་ནས་ལྷན་ཤིང་དེ་ལ་པོའི་བར་ཕྱག་ངལ་བ་མེད་པ་རལ་མོ་དུག་དུ་
བརྟུངས་པ་དང་སྤྱོད་མིག་ལྟ་སྤྱངས་མཛུང་པས་བྲིལ་གཡོས་ཤིང་། ཅི་ཡིན་ཐོ་
ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་ན། བྱ་རིག་གདོང་ཅན་གྱིས་མི་གཅིག་བྲིད་འོང་ནས་འཆམས་
སྟབས་དང་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱལ་སང་གསུང་། ནང་པར་དགོན་ཕྱགས་སུ་དགོ་ལྷན་
པའི་དམག་དུཔ་གཅིག་བསང་པའི་གྱི་སྦྱིང་གདམ་སྟན་དུང་བཅས་ཏེ་ཕྱལ། དེ་
བཞིན་དུ་མགོན་པོའི་རྟོན་རྩལ་བསྐྱབ་དཀའ་བ་རྣམས་བྱ་རིག་གདོང་ཅན་ལ་
བཅའ་ཡོད། བྱ་རིག་གདོང་ཅན་གྱིས་སྐབ་པར་བྱེད་ཡོང་གསུང་ཞིང་། རིམ་
པར་དཔལ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་ཕྱགས་གསུང་སྐུའི་ལྟ་ཆོགས་སྤང་སྤྱིད་དུམ་ཅན་
ལྟ་མཆོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆང་མ། ལྟ་བུ་ཀྱན་ནུ་སྤར་མ་གྲགས་པའི་དགོན་ཁང་
ཆེན་མོ་འདྲི་བཞུངས་གྲུབ་པའི་སྐབས། མགོན་པོ་གཙོ་བོ་ཉིད་བཞུགས་ཁང་དུ་
བཅུག་པའི་ཆེ། སྤྱོད་ལྷས་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། དེའི་ཆེ་རྩེ་ཉིད་ཕྱགས་ལྷག་པར་
དཀྱིས་དེ། འོ་དེ་རང་ཡིན་གསུང་། ཕྱགས་དཀྱིས་ཆོར་ཆེན་པོ་གྱུར་། དེ་ནས་
རབ་དུ་གནས་པ་དུང་གྱུང་རག་གི་དགའ་སྟོན་ཉིན་ཞིག་མང་པོར་བར་དུ་
གནང་བར་མཛུང་དེ། ཞིས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་

ཀླུ་པོ་ངག་དབང་རྣམ་ཀླུ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་ལས། དབུས་གཞུང་
གྱི་རྫོང་ཁག་བཏབ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བསྟན་པའི་སྐབས་དེ་ལེན་དུག་པའོ། ། །
གཉིས་པ་ཕྱགས་ཀྱི་རྫོང་ཁག་བཏབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། རུབ་ཕྱགས་ཀྱི་རྫོང་ཁག་
བཏབ་ཚུལ་དང་། ཤར་ཕྱགས་ཀྱི་རྫོང་ཁག་བཏབ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་རུབ་ཕྱགས་
ཀྱི་རྫོང་ཁག་བཏབ་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་ཡང་རྗེ་ཉིད་དགུང་གུངས་ང་གཅིག་བཞེས་
པའི་ཤིང་སྤྲེལ་ལ་རྗེའི་བཀའ་ལས། སྟོན་པ་རྒྱ་དཀར་པའི་དུས་སྐབས་རྟིང་མ་ལ་
དགུངས་བཞེད་ཆེར་ཡོད་པ་དང་། སྤྲེལ་དུཔོ་པ་རྒྱ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཞལ་
གཟེགས་ཤིང་། རྗེགས་པ་ཆེན་པའི་ཟབ་ཆོས་གནང་བ་ཕྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་
པའི་རྒྱན་བཟང་པོ་མངའ་བ་མ་ཟད། རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་གྲིང་པ་ནས་ལྷག་པར་
འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་གཏེར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འབབས། བྱུང་པར་ངེད་ལ་ཡང་
གུ་རུ་ཞི་བ་དང་། དྲག་པའི་བཀའ་བཟང་སྟོན་སྟོན་སྤྲེལ་རྟགས་འཐོན་པ་བྱུང་།
སྐབས་འདྲིར་ཡང་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེར་ལུང་བསྟན་ཞུ་བར་མཛོད་ཅིང་། ལུང་
བསྟན་ཐོབ་རྒྱས་ཤར་གོང་པའི་ཡུལ་ནས་གཏེར་བཏོན་སངས་རྒྱས་གྲིང་པའི་
གཏུང་དུང་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་པ་སྤྲེལ་དུཔོ་རིག་འཛིན་སྤྱིང་པོ་གདན་དྲངས་དེ།
སྤྲེལ་མ་དགུངས་པ་འདྲུས་པའི་ཆོས་འཁོར་སྐབས་ཟབ་ཆོས་དཔག་དུ་མདུ་པོ་ཞིག་
གཞན་པ་ཀྱི་དགུངས་པས་གསུན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དུས་སྐབས་དེ་རྒྱང་
བད་ནས་རི་བོ་དག་ལྷན་པའི་སྤྱི་སྤྱིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ལམ་རྒྱང་ས་ཨོ་
འུར་གྲགས་པས་དཔུང་ཆེན་སྤྲེལ་མ་བཅུག་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་དེར། རྗེ་རིག་
འཛིན་སྤྱིང་པོའི་ཕྱག་གཡོག་ཅིག་ལ་རྩ་མར་ཕབ་པས་ཆོས་སྤྱིང་ཆེན་པོའི་ཕྱག་
དུ་རལ་གྱི་ཕབ་སྟོན་བྱུང་བས། ཉེ་འཁོར་གྱི་མི་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟེ་པ་དབྱ་
མཛོད་ཀྱང་དྲེར་བཞུགས་མ་རུས། ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱག་གསུམ། རིག་
འཛིན་སྤྱིང་པོར་ཕྱག་ཕབ་བྱས། ལྷག་ཟངས་རྒྱན་གང་གསལ་མཐར། བསྟན་པ་
སྤྱི་སྤྱིས་ཀྱི་ལུང་བསྟན། ལྷག་པར་རི་བོ་དག་ལྷན་པའི་དམག་དཔུང་གིས་འབྲུག་
བསྟན་ལ་གྲགས་མི་རྟིང་ཅིང་གོ་ཁབ་དུང་མཚོ་ཆའི་རིགས་འབྲུལ་བས་གྲགས་
སུ་འབྱུར་ཚུལ་སྐབས་ལྷན་པ་ལྟར་ལོང་གསུམ་གྱི་བར་བསྟན་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་མི་
རྣམས་ཟད་ཅིང་མཐར་ཆོས་སྤྱིང་གི་མཐུ་དང་ས་སྤྱིང་དག་འཐབ་ལ་མཁས་པས།
བད་ཀྱི་དུཔོ་ལྟོ་ཐམས་ཅད་རིམ་པར་བཅོན་དུ་བཟུང་། དུམག་གིངས་རྣམས་
རིག་འཛིན་སྤྱིང་པོས་ལྷན་ངོར་རང་ཡུལ་དུ་བད་བར་སྤྲེལ་དེའི་ཆེ་ནང་སོ་ཨོ་

འུས་གཡོ་ཐབས་བྱས་ངེད་རང་བོད་ཀྱི་འབྲུག་པའི་དབུ་ཆེན་རྣམས་འདིར་རྒྱུ་
སྐྱེ་ཞབས་སུ་བརྒྱུད་ས་རྣམས་ཆེད་ས་སྐྱེ་ལ་བར་ཞུས་པ་བཞིན། གདན་ས་སྤྱད་ས་
ཐོང་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་མདུན་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་རང་
ཕེབས། དེར་སྤེལ་དབུ་མཛད་དང་། གཉེར་པ་གཡུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མགོན་
གཉེར་བྱས། སྐར་གཞུང་གི་དམག་དཔོན་རྣམས་དངོས་གྲུབ་དང་། གཙང་གི་
མདའ་དཔོན་བཀྲས་སྐང་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སྤེལ་དཔོན་ཆོའི་གོ་ཁབ་དང་མཆོན་ཆ་
རྣམས་རམ་པར་འབྲུལ་ཞིང་། དེ་ལས་དམག་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་གོ་ཁབ་མཆོན་
ཆ་འཁོར་གསུམ་བཅས་པ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་མགོན་ཁང་
དུ་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་གདན་ལ་ཕུལ་ཞིང་། གཞུགས་དག་སོགས་ཨོ་རྩེ་དཀྱི་
བས་ཁབ་དང་། སྤེལ་པ་འདྲས་རྒྱུ་སྤྱོད་དམག་དཔོན་དང་སྤྱོད་དཔོན་དག་ཤིས་
ཆོའི་གོ་ཁབ་ནི་དེ་ལྟར་མགོན་པོའི་དབང་ཆོག་སྐབས་སུ་གཟེགས་སུ་བསྒྲིགས་པ་
འདི་དག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་མགོན་ཁང་འདིའི་མཆོན་ཡང་གཡུལ་རྒྱལ་མགོན་
ཁང་ཆེན་མོར་གསལ་ཏེ་མཐའ་བཞི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་དར་
འཕྱར་དུང་འབྲུག་གཏང་རྒྱ་དགའ་སྟོན་གྱི་གཏམ་སྟོན་རྣམས་བོད་གཞུང་དུ་མ་
བད་ཁམས་ཕྱགས་དུང་དྲུག་སྤྱོད་རྒྱུ་དཀར་ནག་སྤྱོད་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱགས་
ཀྱན་དུ་གྲགས་སོ། །དེར་བོད་དུ་དགེ་ལུགས་ཕྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ན་
གྱི་མཆོར་བྱེད་ཞིང་། བདེན་བརྒྱུན་ཉལ་བའི་ཆོད་དུ་ནང་ས་ནོར་བུ་ཡང་ཕག་རེར་
ཐུག་འདྲེས་པས་ཤིས་ཏེ་ལག་ངེད་རང་འབྲུག་པ་ལ་དཀར་བའི་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཕོ་
མོ་ཆོས། སྤེལ་པ་ཉིད་བཀའ་སྤྱོད་འདུག །འབྲུལ་བ་སྤྱོད་ལ་རྒྱལ་སོང་། །དངོས་གྲུབ་
འབྲུག་པས་བསྐྱེས་འདུག །ཉོར་བྱས་བྱར་བྱས་སོ། །ཞིས་པའི་ཆོག་འདི་དག་གྱུ་
དབུངས་སུ་འཐོན་པས་བོད་ཡུལ་ཀྱན་དུ་གྲགས། དེ་རྣམས་དཔོན་འགོ་རྣམས་
གནང་སྟོན་དང་བཅས་བདེ་བར་བོད་དུ་འབྱར་ནས། རང་ས་དངོས་གྲུབ་པས་
སྐར་གྱི་ལ་ལན་དུ་གདན་ས་ར་ལུང་གི་རྩེ་ལོན་ལ་སྤྱོད། དེ་དུས་གདན་སའི་
གཉེར་པ་འབྲུག་རྣམས་རྒྱལ་ཡིན་པས། ཁང་གིས་དངོས་གྲུབ་པས་བཟང་མི་
བསམ་པ་ཤིས་ནས་རྩེ་སྤྱོད་བྱས་པའི་མཐའ་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ས་ཐང་དུ་འབྱོར་ཞིང་།
དེ་ཡང་སྤྱོད་འདིར་མགོན་གཉེར་གྱི་ཐོག་མར་ཨོ་ལོ་ཕྱག་པོ། གཉེར་པ་གཡུང་
འཛིན། གཉེར་པ་ཨ་ཅ། དེ་རྣམས་གཉེར་པ་འབྲུག་རྣམས་རྒྱལ་མགོན་གཉེར་དུ་
བཀོད་པས་བསྟན་པའི་འཕྱོན་ལས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། །ཡང་རྒྱུ་ཉིད་དགྲང་

གངས་ང་གཉིས་བཞེས་པའི་ཤིང་བྱ་ལ་སྒྲ་མ་དགོངས་པ་འདུས་པའི་སྒྲ་བ་ཆེན་
དང་རིལ་སྒྲ་བ་གཞིང་བའི་དགོངས་པ་གཏད་དེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་རིག་འཛིན་སྤྱིང་པོ་
བཅས་སྒྲ་གྲོའི་ཕྱགས་ལ་ཆེབས་སྒྲར་གཞིང་། དེ་ནས་ས་དཔུང་གཟིགས་ཆ་དུ་
རལ་བྲག་འདི་སྒྲ་གཞིང་། ཆུ་མོ་སྒྲ་ཆེང་བྲག་ལ་སྒྲ་གས་གནས་མང་པའི་དཀྱིལ་
དུ་འདུག་པས་མཆོག་དུ་དག་བར་དགོངས་ཤིང་། དེར་བྱོན་ནས་བཞུགས་སྒྲར་
པལ། ས་ཆ་དེ་སྒྲ་མ་དུ་རལ་པ་ཆོའི་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། གཟར་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྗེ་
ཀྱལ་པོ་དང་སྒྲ་མ་དུ་རལ་པ་ཆོའི་མཆོད་གཞི་དང་སྒྲོན་བདག་གི་སྒྲར་ལས་སྒྲ་
གཟར་གཡམས་པའི་སྒྲོན་གྱིས་དུ་རལ་སྒྲ་མ་བསམ་གཏན་ཁུ་དབོན་གཉིས་གྱིས་
དུ་རལ་རྗེང་རྗེ་སྒྲ་མའི་ཕྱག་དུ་ཕྱིལ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱིས། གཞི་བདག་དུ་རལ་
མགོན་པོས་སྒྲ་ལྟང་ཆུའི་མགོ་ཞབས་ཐམས་ཅད་མངའ་འབངས་སུ་ཕྱུག་སྒྲ་
གྲོའི་ཕྱགས་སུ་ཆོས་སྤྱིད་འཇུགས་པའི་འགོ་བཙུམས་དེ། གནས་དེ་ཉིད་དུ་རྗེང་
རྗེང་པ་ཐོག་ས་ལྗེ་པ་ད་བཞེག་ནས་ཉེ་འཕྱུར་བཞུག་པ་སྒྲ་གས་ས་ཆོག་སྒྲ་གན་
བགགས་སྒྲོད་ནས་བཙུམས་ལྷགས་གཉིས་འཁོར་ལོ་བསྒྲར་བའི་ཕོ་བྲང་གི་གཞི་
བཏྲིང་ཞིང་། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་གྲུབ་སྒྲེ་གདན་ས་ཆོན་པོ་འབྲུག་རིན་ཆེན་
སྤངས་ཞེས་མིང་དུ་གནང་བ་དང་ཉུན་ཅིག་རྟོན་འབྲེལ་ལ་དགོངས་ནས་རལ་
རྟོན་དུང་འབྲེལ་སྒྲ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཆེན་རིལ་སྒྲ་བ་བཅས་ཕྱགས་སྒྲོ་བ་
ཆོན་པོས་མཛད། འབྲུག་རྒྱལ་ཕྱགས་ཀྱི་མི་སེར་རྣམས་ལ་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་ལམ་སྒྲོན་
མཛད་པ་ཞབས་དུང་རྟོན་པོ་ཆེ་རང་དང་རྣམ་དབྱེར་མཛད་པའི་སྒྲ་ཆོབ་སྒྲ་གྲོའི་སྒྲ་
སྒྲ་ལམ་དཔོན་སྒྲོ་བ་དང་པོ་སྒྲི་ལོ་༡༦༥༥དང་རལ་བྲང་༡༡པའི་ཤིང་བྱ་ལར་
ཞབས་དུང་རང་དང་ཡབ་གཅིག་པ་ཆོས་རྗེ་ལ་སྒྲོན་པ་བསྒྲོན་འཛིན་འབྲུག་སྒྲ་
བསྐྱོས། དུས་རིན་སྤངས་རྗེང་གི་ལས་ཆར་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་བས་ནས་བཟུང་། སྒྲོན་
གཙང་པའི་གཡུལ་ལས་ཀྱལ་བའི་སྒྲར་ལྷལ་དུ་ཀྱལ་ཁ་འབྲུག་པས་ཐོབ་པའི་
རྟོན་འབྲེལ་དུ་སྒྲ་གོ་འབྲུག་ཀྱལ་རྗེང་བཏབ་ནས་འབྲུག་རྗེང་པ་གསར་དུ་བསྐྱོས་
ནས་བཙན་སྒྲ་གྲོང་དུག་མངའ་འོག་དུ་འདུ། གཞུན་ཡང་ཏད་དུ་མ་འཆོང་རྗེང་
བཏབ་སྒྲ་ཏད་དུང་པ་བསྐྱོས། གསང་སྒྲས་རྟོན་ཆོན་རྗེང་བཏབ་སྒྲ་གསང་སྒྲས་
གཉིར་པ་བསྐྱོས། རྩ་ལི་གྲོ་ཁྲི་རྗེང་བཏབ་སྒྲ་རྩ་ལི་རྗེང་དཔོན་བསྐྱོས། རྩ་སྒྲར་
རྩར་སྒྲིས་རྗེང་བཏབ་སྒྲ་རྩར་སྒྲིས་དཔོན་སྒྲ་བ་བསྐྱོས། གདུང་ན་རྗེང་བཏབ་སྒྲ་
གདུང་གཉིར་པ་བསྐྱོས་པ་སྒྲ་གས་ཡུལ་ཕྱགས་ས་སའི་ས་གནད་ཀྱི་མེ་བཙན་ལྟ་

བུའི་རྩོད་ཁག་རྣམས་ཀྱང་ལ་ལ་བདེ་བ་བློན། ལ་ལ་འདེབས་བཞིན་པ་དང་། ལ་
ལ་གདབ་རྒྱུ་བཀའ་འདམས་མཛད། ཡང་རྩི་ཉིད་དགྲུང་གྲངས་དྲ་གསུམ་
བཞེས་པའི་མེ་ཁྱིལ་སྒྲོབ་དཔོན་པན་ཉི་ལྔ་བ་གནས་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟག་ཆང་
དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་བྱོན་པར་དགོངས་ཅི་ན། སྟགས་དམ་འོད་གསལ་གྱི་གཟིགས་སྒྲིང་
ལ་མི་ནག་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་སྟག་ཆང་གི་གནས་འདྲི་བྱེད་ལ་འབྱུལ། འདི་བྱེད་
ཀྱིས་བཟུང་ན་སྒྲིམ་ཀྱང་འཕྲག་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོན་ལས་ངེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བེར་
ནས་སང་བ་གཟིགས། སང་སྐྱེ་འཁོར་རྣམས་ལ་དེ་རིང་ངེད་རྩེ་འོང་མི་བྱུང་ན་
མ་བཀག་པར་གཏོང་ཞིག་གསུངས། སྟག་ཆང་སྐྱ་གཉེར་པ་ཕྱག་མཛལ་སྟོག་
སྟོན་ཆག་པ་ཞིག་བྱུར་དེ་འོངས་པ་བདག་མེད་དུ་ལྷུས་པར། ཞབས་ནས་མི་མ་
བྱུང་ངམ་གསུངས། སྒྲིང་པོ་ཞིག་སྟོ་བྱུང་ན་ཡོད་ལྷུས་པས་ད་ལྟ་ཐོངས་གསུང་སྟེ་
བཅར། བྱེད་ག་རྣམས་ཡོན་གསུངས་པས། སྟག་ཆང་ནས་ཡོན་ལྷུས། དེར་དུ་ལྟ་
སྟོན་མཁན་སྟེ་ཡོད་སྟགས་གསུངས། ཀམ་ཐག་པའི་གྲ་རྟགས་འགའ་ཡོད་ཅས་རྒྱ་
མཚན་རྒྱས་པར་ལྷུས། ཞབས་ནས་རས་དཀར་གྱི་དེར་ཅོག་འདྲིམ་གང་ཅམ་ཞིག་
གནང་ནས་འདྲི་བྱུར་ལ་གནས་གྱི་རྩེ་མོར་འཕྱར་དེ་ཁྱག་དྲག་པོ་ལན་གསུམ་
བརྒྱག་ལ་དུས་དེ་རིང་ནས་སྟག་ཆང་གནས་འདྲི་དགྲ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་
དབང་བ་ཡོན་པས་དགྲའ་གྲུས་རྣམས་སྤར་བཞིན་སྟོན་ལྷུགས་དང་། མི་རངས་
པ་རྣམས་ད་ལྟ་རང་འགྲུ་ཆས་གྱིས་བེར་བ་རྣམས་མ་བཤེད་པར་ང་རྩེ་ཆོན་པོ་
སྟོགས་ཤིག་ཅས་བཀའ་བསྟུན་བ་བཞིན་སྟག་ཆང་གི་སྒྲིབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་
མའི་ཕྱག་རྒྱ་འབྱོར། གནས་དེ་ཡང་ཨོ་རྒྱུན་རྒྱུ་པོ་ཆེའི་ལུང་བསྟན་ལས། སྟག་
ཆང་དང་པོར་དར་ཞིང་བར་དུ་རྒྱུ་མཚན་རྩི་ལྟོ་འཛིན་པ་གཅིག་གིས་
བདག་མེད་ཅས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་ལྟར། དང་པོ་སྒྲ་མ་ཀམ་ཐག་པས་ཨོ་རྒྱུན་
རྩེ་མོར་གདན་ས་བདེ་བ་སྟེ་གསང་ཆོན་རྩིང་མའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་བྱུང་
བ་དང་། བར་དུ་དེའི་བསྟན་པ་རྣམས་བདེ་གྱི་མར་མེ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། ཐམས་
རྩི་ལྟོ་འཛིན་པ་གཅིག་གིས་བདག་མེད་སྟེ་སྒྲ་མཚན་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། སྟག་ཆང་
གི་སྒྲིབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས། སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གདུན་འཛིན་དུ་བསྐོ་
བཞེས་གནང་། དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་གཙུག་ལག་ཁང་གདབ་རྒྱུ་དགོངས་གཏོང་
མཛད་ཀྱང་རིན་སྒྲིངས་ཀྱི་ལས་ཆར་མ་སྟོན་པས་སྐབས་མ་ལུང་། རྩི་ཉིད་ཀྱི་
བཀའ་ལས་རྟག་འཛིན་ཆོན་པོ་པན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ཞིག་

ཡིན་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཅེས་དང་། གྲུང་ཆེན་དཔལ་གྱི་སེའྲི་སྐྱ་གཏུང་མཆོད་རྟེན་
འོག་ན་མཐའ་དམག་སྒྲིག་པའི་དྲག་སྤྲལ་གྱི་གཏོར་ཡོད་པའི་ལུང་བསྟན་ཁ་
བྱང་ཕུག་དུ་བྱང་བས་དུས་སྐབས་ཤིག་འགྲིགས་ན་འདྲོན་རྒྱ་ཡིན་གསུང་ཞིང་།
ད་ལྟ་བུའི་ཞལ་གཟིགས་ལུང་བསྟན་མང་དུ་བྱང་རིགས་རྣམས་ཐུགས་སྐྱེས་པས་
མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མར་ཤེས་དང་། །རྒྱ་སྐྱེས་ལས་ནི་རྒྱ་
བཞིན་དུ། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་ལྟ་གྱི། །རིགས་ནི་མཆོན་མ་དག་ལས་
ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་རིགས་ཡོད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ལས་གྲུབ་སྟེ། རིག་འཛིན་ཡོངས་འདུས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཨོ་རྒྱུ་ང་དང་
རྟག་དུ་བཀའ་བགྲོས་མཛད། །དྲི་དང་སྐྱ་འཕྲུང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲེ། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཀྱང་མཆོན་རྒྱས་ས། །དེ་དག་གི་ཆོ་སྤྱད་པའི་སྐྱོན་ཆོན་རྒྱས་ཡ་ན་
དང་། དགོངས་འདུས་རིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་ས་དང་ངོ་མཆར་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ལྟར་
གསུངས་ཏེ། རྟོན་པ་ཤུགས་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་རེ་བ་སྐྱང་
བར་མཛད་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་བུ་ནི་མཐའ་ཡས་སུ་མཛད་
པ་ཡིན་པས་སྐལ་པ་ཡང་སྐལ་གྱིས་འཁོར་བ་མ་སྟངས་ཀྱི་བར་འགོ་བའི་དོན་
མཛད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལྷོ་ལོངས་མི་འདུལ། །ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་མི་
ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོར་གསུངས་པ་སྐགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུང་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོན་པ་ཉིད་རྩ་ཅན་དུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་
བསྟན་ནས། སྤྱར་ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་གྱི་སའི་ཆ། དེ་མཛད་མདངས་ལྟ་གྱི་མཆོ་
དཀྱུལ་དུ་པར་ལས་བརྗེས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་བྱོན་པ། མཆོན་བརྗེད་ལས། དཔལ་ལྷན་
སངས་རྒྱས་པར་སྐྱེས། །ཀྱུན་མཁྱེན་ཡོ་ཤས་མཛོད་འཛིན་པ། །ཞེས་ཉིད་རང་
གིས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་སྐགས་མཐའ་དག་ལས་
གསལ་ཞིང་། སྐྱུང་དཔེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དམ་རྗེས་ཨ་མི་ཏེ་ལ་གཞི་མཛོད་
ནས། རིལ་པ་ཆོན་པ། ལྷོང་གྲུལ་ཆེན་མོ་སྐགས་དང་། རྒྱུད་པལ་ཆེར་ལས་སྐྱེ་བ་
བདུན་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་རྒྱས་ཟེས་པས་གྲུལ་བར་བཤད་པ་བཞིན། སྐྱོ་
བདུན་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་སྐྱུང་དཔེ་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུང་པ་མང་པོ་མཛོད་པ་
ནི་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས། གཏོར་བཏོན་ཆོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ཤིག་སེར་ནས་བྱང་བ་
དང་། དམ་རྗེས་ཀྱི་གཏོར་གཏོར་དུ་སྐྱས་པ་དང་སང་གི་བར་དུ་ལྷུང་བ་དང་།

སྐྱུ་སྐྱུ་པ་ཅན་ལ་ཕྱང་རྒྱ་ཡང་གཏེར་དུ་བཅུགས་ཤིང་། ལོག་ལྟ་ཅན་འགའ་
ཞིག་གི་སྒྲིབ་ཤིང་དཀར་བར་གདུམ་གསང་སྐྱུ་ལྔ་ལྔ་ལྟར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་
སྤྱུང་། བདེ་མཆོག་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་། བརྟག་གཉིས། མདུ་མ་ཡི། གདན་བཞི།
གསང་འདུས་སོགས། སྒྲིབ་ཤིང་རྒྱུད་པ་ལ་ཆེར་དུ་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་བརྟན་པར་
བཤད་ཅིང་། གང་ཟག་གིས་སྐྱབ་པ་འདྲ་རུས་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ག་སོགས་ལ་
བརྟན་མི་དགོས་པར་གྱིན་གྱིས་བརྟུ་བས་པ་ཅན་གྱིས་ཨ་མྱ་ཏར་འགྱུར་བ་ནི། རྩེ་
བཅུན་ཏིལྱི་པས་རྒྱ་རོལ་དྲི་ཆེན་གྱིས་ཐོད་པ་བཀྲང་ནས་གནང་བས་རོལ་ཕྱོད་
སྐྱུ་ཆོགས་པར་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་དུར་ཁྱོད་རྣམས་རོ་
སྒྲིངས་དྲི་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལ་བརྟན་པ་ནི་བཀྲང་བ་ལས་འདས་པ་དང་། ལོ་དྲིལ་
ནག་པོ་དྲིལྱི་རྒྱ་རོལ་སོགས་ཀྱིས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱ་གཞུང་དུ་བདུད་རྩི་སྐྱབ་
ཐབས་ཡངས་སྤྱོད་བརྟན་ཞིང་། དེའི་ཕྱག་ལོན་རྩེ་བཅུན་མར་པ་ནས་ཁོ་བོའི་རྩེ་སྒྲིབ་
མའི་བར་ཟམ་མ་ཆད་པར་གནང་བ་ནི་དམ་རྩལ་གྱི་གུ་དུ་མ་ཉམས་པར་
བཅུགས་པས། དཀྱིལ་ཆོག་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་དུས། བདུད་རྩི་ཁོལ་བ་དང་། ལྷུང་པ་
དང་། འདྲ་འཕྲོ་བ་སོགས་དངས་སྤྱོད་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་བབ་ཅིང་། བདུད་རྩི་
སྐྱབ་པ་འདྲ་། ཆོས་རྩེ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་དང་རྩེ་ཀྱན་དགའ་སྤྲོ་སྤྲོ་མཛེད་པ་དང་།
དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཁའ་སྤྱོད་རིལ་སྤྱོད་མ། རྩེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་
རིལ་དམར། ཀྱན་མཁུན་འབྱུག་པའི་འཇུ་ཆོན་སོགས་ཀྱང་ཨ་མྱ་ཏར་སྐྱབ་པ་
ཁོ་ནར་སྤྱང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དམ་རྩལ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཕྱགས་གཅིག་དུ་འདྲིལ་
བ་ནི། རྩེ་མི་པམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་བྱིང་པས། གདན་ས་
ཆེན་པོར་ལྷུང་དུ། སྐྱབ་ཆེན་བཀྲའ་བརྒྱུད་འཁོར་བ་ལས་སྐྱུ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་
ཆེན་གནང་བ་དང་། བདུག་གི་རྩེ་སྒྲིབ་མས་གཞིང་ཁང་དུ་སྐྱུ་མཆོམས་ཀྱི་ཁོག་དུ་
གནང་བའི་མཁའ་སྤྱོད་རིལ་བུ་སོགས་ཕྱག་ལོན་ཟམ་མ་ཆད་ཅིང་། སྐྱུར་གསང་
སྐྱུ་ལས་གསར་རྩིང་ཞིས་འགྱུར་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་བསྐྱེད་རྩེ་གསལ་ལ་ཁྱད་
པར་མ་བཤུད་ཀྱང་། དེང་སང་པན་ཚུན་གཉིས་ཀྱར་གཉིས་འཛིན་གྱི་ཞགས་
པས་དམ་པོར་བཅིངས་པ་མང་བའི་དབང་གིས་ཕྱགས་མི་གཅིག་པོ་འདྲ་ཞིག་
སྤྱང་ཡང་། ཁོ་བོས་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་
མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱིགས་དུས་མཐའ་དམག་གི་འཛིགས་པ་ལ་པན་པའི་
ཕྱིར། སྐྱོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་ཆོང་སོགས་གནས་ཆེན་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་

དགོངས་པ་འདུས་པའི་སྐབ་ཆེན་འཇུགས་དགོས་པར་ལུང་བསྟན་པ་དང་།
དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མི་ལམ་དུ་གནང་བ་ཐོབ་པ་ལྟར་བསྐྱབས་
ཏེ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ནི། ལྷོ་ཕྱེད་ལྷོ་བ་བསྐྱང་བ་ནས་བཟུང་། དངོས་གཞི་མི་
ཚུགས་ཀྱི་བར་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་དཀར་འདུས་འདྲ་བ་དང་། རྒྱུ་
མཁའ་འཇའ་དཀར་གྱིས་གང་བ་རྒྱན་དུ་དང་། དངོས་གཞི་ཚུགས་པའི་ཉིན་
གཉིས་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འོད་སྤྲོད་པ་རྩྭ་དུ་བས་བསྐྱར་བ་མིག་དམན་
པས་མཐོང་བ་དང་། ཉིན་གསུམ་པ་ལ་འདྲ་ལྟའི་དཀྱིལ་དུ་བྱ་འཛུལ་མའི་ཚུལ་དུ་
མཁའ་འགྲོ་སྤྱན་རྒྱ་བབ་པར་མཐོང་ཞིང་། ཉིན་གསུམ་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ཉིན་
ལྔ་སྟེ་ལྔ་པ་ལ་མཆོན་མོ་བདུད་རྩི་འོད་ཀྱིས་ལུང་པ་ཁེངས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། མིག་དམན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་འདྲ་བར་ལྟའི་གོང་བྱུར་མཐོང་ཞིང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛུལ་བསྐྱེད་སྟེ།
དེད་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཀྱི་དྲོ་བའི་སྐབས་སྤྱི་ཚུད་པ་དང་།
ཡངས་སྤྱོད་རྟགས་སྤྱི་རྒྱན་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་སོགས་སུ་མཐོང་འདུག་ཅིང་།
ཉིན་དུག་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནམ་མཁའ་འཇའ་ཁ་
དག་ལྷ་ལྟོ་གྱི་གྱུར་དང་། དུད་པ་སྤྱོད་མདངས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། འདྲ་དང་སྤྱོད་
ཆེན་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྐྱབས་པ་དང་། མིག་དམན་པས་མཁའ་འགྲོ་སྤྱན་རྒྱ་
རྒྱལ་སྤྱོད་རྟགས་ལྷ་མང་པའི་ཚུལ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐིམ་པ་དང་།
དགོངས་ཁ་གཏོར་སྤང་སོགས་སྤང་མ་འཇུག་རྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བས་བྱེད་དངངས་ཀྱིས་དུན་པ་སྟོར་བ་ཙམ་བྱང་སོང་ཞིང་། གཞུང་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་དུ་ལྷ་ལེ་མས་བདུད་རྩི་བརྒྱ་བར་ཡོང་ནས་སྤྱོད་དགས་པ་ཡང་
ཡང་བྱང་ཞིང་། དངོས་གྲུབ་ལོན་དུས་ཀྱི་ཆོག་དང་ནམ་ཡངས་པ་དུས་མཉམ་
པའི་རྟོན་འབྲེལ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བདུད་རྩི་ཞལ་ཕྱེ་དུས་དྲི་བཟང་པོས་
ཁྱབ་པ་དང་། རིལ་བུ་སྐྱམ་པོ་འོད་དང་ལྷན་པ་ལ་བདུད་རྩི་ཟེལ་པས་དར་
རྒྱན་པར་བང་ཞིང་ཁ་དག་འགྱུར་བ་བརྒྱུད་ས་ལེ་སྐྱམ་དང་མཉམ་པ་སོགས་
རྟགས་བཟང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། སྐབ་པ་དང་ཆོས་བརྒྱ་ཆེན་པོ་དུས་
འགྲིག་པའི་ཆོས་བརྒྱའི་ཆོགས་འཁོར་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་དུས་ནས་བརྩམས། ལྷ་མ་
དགོངས་འདུས་ཀྱི་བཀའ་དབང་ཆང་མ་མ་རྟགས་ཀྱི་བརྒྱ། གནམ་གཤིས་གང་
དང་འདྲ་བ། ལྷན་འདྲན་བྱིན་དབབ་སོགས་དུས་དུས་སུ་སྤྱི་བྱན་པའི་ཟེལ་ཆེན་

པོ་དང་། བདག་རང་ལའང་མཐོང་སྒྲིང་ཡང་ཡུང་ཕྱན་བྱ་བུང་བ་དང་། སྒྲིབ་
དཔེན་རིག་འཛིན་སྒྲིང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིབ་དཔེན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མའི་གར་རི་སྒྲིམ་
པ་དང་། ཁོ་བོ་ཡང་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་སོ་སྒྲིམ་
པའི་དགའ་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་དག་གི་གདའ་ཕབ་གདུང་དང་རིལ་བསྐྱལ་
ཁུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ནི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་ལས་གསལ་བ་བཞིན་
ན། །སྐབས་དེ་དག་གི་ཆོ་སྒྲུག་ཆོང་གནས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་
གསུངས་ཏེ། གནམ་འཁོར་ལ་རྩེབས་བརྒྱད་དུ་འདུག་པ། ས་པན་འདུབ་བརྒྱད་
དུ་འདུག་པ། དབུས་རི་དཔལ་ཆེན་རྩི་རྩེ་གཞིན་རུ་འབྱེངས་པ་འདྲ་བའི་རྒྱུད་
པར་གསང་ཕུག་ཅན་དམར་པོར་མཆོད་གུར་ཕུབ་པ་འདྲ་བ་ན། ཟབ་གདོར་
དཔག་དུ་མེད་པས་གང་བ། གཡས་ན་ཁྲ་ཆུ་བདུད་རྩི་འབྱེལ་བས། སྒྲིབ་
གཉིས་དག་བྱེད་ཀྱི་བདུད་རྩི་རྩི་རྩུན་དག་པོ་དར་དཀར་དཔུངས་པ་ལྟར་བབ་
ཅིང་། བདུད་རྩི་ཟེར་མ་ལས་ཁྲ་ཆུང་གུངས་མེད་པ་འཕྲུས་པས། གདོན་
བགགས་སྒྲིག་ཅིང་རིངས་པར་མཛོད་པ། དག་པ་མཁའ་སྒྱུད་དཔལ་གྱི་རི་བོ་
དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རི་ངོགས་སུ། ང་མཆར་མཛད་བྱུང་པ་སྒྲི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
ཕུག་བད་ཆེན་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཁའ་ཞབས་རྗེས་མཐོང་བ་
དེན་ཕྱན་དང་། གཡོན་ཕྱགས་སུ་རྩི་རྩེ་གྲོ་ལོད་སྒྲི་དངོས་གསལ་བར་བཞུགས་
པའི་ཕུག་ཆེན་འདྲ་ཟེར་རབ་འབར་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་བདུད་རྩི་རྩི་
མིག་གུ་རུའི་སྒྲི་རྗེས་མཐོང་གྲོ་ལ་མཆོག་གི་གནས་འདྲ་ཟེར་ཕུག་དང་། ཀ་ལ་
ཕུག་དང་ཕག་མོ་ཕུག་སོགས་ང་མཆར་ཅན་དང་ཆོས་རྒྱལ་ཕུག་དུ་མ་དག་སྒྲི་
འགྲ་སྒྲིབ་པ་ཅན་རྣམས་ཆར་གཙོད་རྗེས་སུ་འཛིན་ཕྱིར་འཆི་བདག་གཤེན་རྗེའི་
སོ་བྱང་འཛིགས་རུང་ལས་ཀྱི་པོ་ཉིད་གཟུགས་དངོས་སུ་འཆར་བ་དང་། གཞན་
ཡང་ལྷ་སྒྲི་རྩི་བྱས་པ་འདྲ་བ། རུབ་བསྐྱབ་པ། བྱང་གདོངས་པ། ཤར་ལྷོ་རྣམ་རི་
ཟངས་ཀྱི་སྐྱ་མོ་འབྱར་ལ་རྒྱགས་པ་འདྲ་བ་འདུག་པ། རུབ་བྱང་རྣམ་ལས་ཀྱི་གིང་
ཆེན་མོ་རངས་སྐྱ་བའམ་སོག་པོ་བྱོས་པ་འདྲ་བ། བྱང་ཤར་རྣམ་རི་མ་དེ་དེའུ་རྩི་
རྒྱང་གསུམ་ལ་ཆབས་པ་ལྟར་ཡོད་པ། ལྷོ་རུབ་རྣམ་བས་མོ་ལུབ་ཅན་ཆས་སུ་
བརྒྱག་པ་ལྟར་འདུག་པ། མདོར་ན་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་རྩི་རྩེ་ཕྱིར་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་བཀྲ་ལམ་མའི་གསལ་བ། ཐོས་པས་མོས་གུས་སྐྱེ་བ། མཐོང་བས་སྒྲིག་
སྒྲིབ་དག་པ། བསྐྱད་པས་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པ། སྐྱེ་པས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

ལ་དབང་བའི་གནས་མཆོག་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གུས་པས་མཆོད་གསོལ་བཞུད་
ན། ཆོ་གཅིག་རིག་འཛིན་གྱི་ས་ལ་འཁོད་པར་འགྱུར་བས་ན། ཀུན་གྱིས་གུས་
པས་བདུད་ཅིག་ཅས་གསུངས་ཤིང་བརྟུན་པར་གྱུར་། ད་ནས་སྤར་ཕྱབས་
ལམ་དུ་གཟར་ཆེན་དགོན་པར་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་པོས་གདུན་འདྲེན་ཉུས་ཏེ་སྤ་
སྤྱི་བར་ཀུན་དུ་འབྱུང་ཆེན་དག་དང་ཁ་ཞེས་དུ་པའི་ཕྱག་ཕྱིད་ཉུ་བས། རྗེ་ཉིད་
ནས་ཀྱང་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ལའང་ཕྱགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་བཟུང་། ཁྱེད་ཀྱི་མི་རྒྱུད་
ཀྱིས་ངའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐགས་པ་འང་བས་ཆོས་རྗེའི་སྤྲུལ་དམ་ཆོས་པད་
དཀར་ཡང་འདུས་སྤེའི་ཁྱེད་དུ་འཇུགས་དགོས་པའི་བཀའ་མོལ་གནང་། རིམ་
པར་སྤྱོད་དགོན་གནས་ཡུལ་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟེན་བའི་སྤྱན་གྱིས་
གཟིགས་ཤིང་ཉུབས་ཀྱིས་བཅར་བཞིན་པའི་ངོས་ནས། དམ་རྗེས་ཀྱི་གཏོར་དག་
ཀྱང་འབྲས་ལའི་ཕྱགས་དང་ཉེ་བའི་གོང་དཀར་བྱག་དུ་སྤྲུལ་པར་མཛོད་ཅས་
གསུངས། དད་གུས་ཀྱིས་མཛེལ་ཕྱག་ཉུ་བ་དང་དངས་པའི་ཡ་བྱུང་འབྱུང་བ་
ནམས་ཀྱང་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། རང་རང་སོ་སོར་དབང་ཆོས་བྱིན་
སྤྲུབས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་སྤེལ་བ་བཟང་པོར་བྱས་ཏེ་གུ་རུ་རིག་འཛིན་སྤྱིང་པ་དུང་
ཐབས་ཅིག་པར་སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་བྱང་དུ་ཕྱབས། མི་རིང་བ་རིག་
འཛིན་སྤྱིང་པོ་སྤྱི་འཁོར་དུང་བཅས་པ་ཡང་བསྟོན་བཀའ་སྤྱི་ཉུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པར་ཉུས་ཏེ་སྤྲུལ་བྱོན། བོད་དུམག་ཆོ་ཡང་བཅོན་ལས་བཏང་སྟེ་གནང་སྟོན་
དུང་བཅས་བོད་བར་སྤྱོད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛོད་དོ། །དེ་ནས་མགར་སའི་
ཕྱགས་ནི་དགོ་ཕྱན་པས་བསྐྱུང་སྟེ་དམག་འབྲུགས་ཀྱིས་ཤི་བསད་ཡང་ཡང་བྱས་
པའི་མཐར་སྤྱུ་མཆོད་ཡོན་བདག་དུང་བཅས་པ་ཡུལ་ནས་འཐོན། རྒྱལ་ཁ་
འབྲུག་པས་ཐོབ་སྟེ་མགར་ས་བཀྲ་ཤིས་མཐོང་སྟོན་གྱི་རྗེས་བཏབ། མི་ཆབ་ཀྱི་
རིགས་ཆོ་ཆེན་ལས་འབྱ་ཞིང་བཅུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་སྤྱིང་གཞི་བཟང་པོའི་
ལོགས་ལའང་ཕར་ཤི་རྒྱུར་འབྲེལ་ཁྱག་དམར་རྩ་གྲང་མང་དུ་འབྲུགས་པའི་
མཐར་རྒྱལ་ཁ་འབྲུག་པས་ཐོབ་སྟེ་སྤྱིང་གཞི་གཡུལ་རྒྱལ་རྗེས་བཏབ་པར་མཛོད་
དོ། །ཞེས་དཔལ་ཕྱན་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དག་དབང་
ནམ་རྒྱལ་གྱི་ནམ་ཐར་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་པོ་ལས། རུབ་ཕྱགས་ཀྱི་རྗེས་ཁག་ཆེ་རྒྱུང་
རིམ་པར་བཏབ་རྒྱལ་མཛུ་ཅམ་བསྟན་པའི་སྤྲུལ་ཏེ་ལུ་བདུན་པའོ། ། །
གཉིས་པ་ཤར་ཕྱགས་ཀྱི་རྗེས་ཁག་རྒྱག་བཏབ་རྒྱལ་ལས་བཅམས་ཏེ་སྤྲུལ་ན།

སྒྲོལ་ཞབས་རྩུང་རིན་པོ་ཆེ་མ་གྱོན་པའི་གོང་དུ་ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་
རྣམས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཆོས་སྤྱོད་ལུགས་གཅིག་གིས་
ཁྱབ་པ་སྤགས་མེད་པས་ཡུལ་ཆེན་དུ་མ་བྱུང་བཅད་དེ་ནང་འབྱུགས་འཐབ་རྩྱུང་
རྒྱུ་མི་ཆད་པར་ཡུལ་ཁམས་བདེ་སྐྱོད་མེད་པར་གནས་པ་དང་། བུམ་ཐང་ཁུལ་
དུ་ཨྱུར་བོད་ལྷོ་འགྲུང་ལས་མཆེད་པ་གདུང་གྲགས་པ་དབང་ཕུག་གི་བརྒྱུད་
པ་རྒྱ་སྤྱོད་གདུང་དང་། རྒྱལ་རྩ་དམ་ཁའི་གདུང་སྤགས་དང་། ལ་ཡགས་ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་གདུང་ལས་མཆེད་པ་དུར་པའི་གདུང་དང་། ངང་པའི་གདུང་སྤགས་
མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་ཆོས་འཁོར་སྤེལ་བུམ་ཐང་སྤེལ་བའི་བཅན་དབང་དུ་སྤྱད་
དེ་སྤྱག་སྐྱོར་བཏང་བ་དུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་ལིང་རྒྱལ་པོ་དབང་
ཆེན་པོ་ཤག་གདུང་རྒྱལ་པོ་དགའ་བ། ཡང་རྩེ་རྒྱལ་པོ་འཇགས་གྲགས་སྤགས་
ལུང་པ་རེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རེ། ལུང་ཕྱན་རེ་ལ་རྒྱལ་ཕྱན་རེ་བུམ་ཏེ་འཐབ་རྩྱུང་རྒྱུ་མི་
ཆད་པར་ཡོད་པའི་སྐབས་དུར་རྩེ་ཉིད་དུ་གྱུང་གྱངས་ང་བཞི་དང་སྤྱི་ལ་
༡༦༥༥ ལ་དང་རབ་བྱུང་༡༡ པའི་མ་ཤག་གི་ལོར་ཆོས་རྩེ་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱང་གསར་
དཔོན་སྐྱོབ་དང་པོ་ཆོས་རྒྱལ་མི་འགྱུར་བརྟན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་གང་གི་ཐོད་
མཁུན་རབ་དང་ཕུགས་བསྐྱོད་དཔལ་རྩལ་བསྐྱོད་བ་སྤགས་མཆུངས་པ་མེད་པ་
དེ་འབྱུག་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་མང་ཡོངས་ལ་ཞབས་རྩུང་རང་གི་སྐྱེ་ཆབ་དུ་བདག་
རྒྱུན་གནང་སྤྱོད་ཀྱང་གསར་དཔོན་སྐྱོབ་དུ་བསྐྱོས། འབྱུག་ཆེན་གོང་མ་ངག་གི་
དབང་ཕུག་གི་གདན་ས་ཆོས་འཁོར་རབ་རྩེ་རྩྱུང་རྒྱུ་མེད་དེ་མང་སྤེལ་བཞི་ལྷོ་
སྤྱོད་བདག་རྣམས་ལས་ལ་བཀོལ་ཏེ་ཀྱང་གསར་རྩྱུང་གསར་འདེབས་མཛད། དེ་
བཞིན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་འང་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་ཁ་ཡར་ར་
མ་གཏོགས་མེད་པས་འབྱུག་ལུང་དཀར་འབྲུམས་སུ་གཏོང་བར་དགོངས་ཀྱང་།
བུམ་ཐང་ཆོས་འཁོར་སྤེལ་བ་ཀུན་ཐུབ་ཟེར་བ་ཞིན་དུ་དབང་ཆེ་བས། ཀྱང་གསར་
དཔོན་སྐྱོབ་ཀྱིས་མ་ཞོན་པར་ཡོད་པའི་ཆོ། ཤར་ཕྱོགས་ནས་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཟེར་
བ་དེ་ཁ་ལིང་རྒྱལ་པོ་བདེ་བ་དང་མ་མཐུན་པར་ཞབས་རྩུང་རིན་པོ་ཆེར་སྐབས་
བཅུ་ལ་ཉུ་བར་འངས་ནས་ཞལ་མཛལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཕྱུད་པའི་དད་པ་བསྐྱོད་
དེ་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་སྐྱོབ་པར་ཁས་སྤྲངས། རྩེ་སྤྱོད་མས་ངའི་བསྟན་པ་ཤར་
ཕྱོགས་སུ་དུར་བའི་ལུང་བསྟན་བྱོད་ལ་ཡོད་པས་བསྟན་པ་མཐའ་རྒྱས་སུ་གཏོང་
བའི་སྤྱོད་སྐབས་བསྐྱོད་ཅིག་ཅས་བཀའ་གནང་བ་བཞིན་ཆོས་རྩེར་སངས་ཀས།

དཔོན་སློབ་མི་འགྱུར་བརྟན་པ་དང་མཇུག་པ་གཏུག་གོས་མཛེད་དུས་ཤར་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དབང་དུ་འདུ་བ་ལ་ཞི་བས་མི་ཐུལ་དུག་པའི་དམག་གིས་འདུལ་
དགོས་ཟེར་གཞུང་ནས་ཤར་དར་བརྟན་དང་མང་ཆོ་ཆེན་བརྟན་ཀྱི་དམག་ལུས་
ཏེ་གྲོང་གསར་ཆ་འོག་གི་དམག་དང་བཅས་ཆོས་འཁོར་སྟོད་དུ་སྤང་ནས། ཆོས་
འཁོར་སྟོད་པ་བཅོམ་ནས་བུམ་ཐང་སྟོད་བཞི་མངའ་འོག་དུ་བསྐྱས་བུམ་ཐང་དུ་བྱ་
དཀར་གཡུལ་རྒྱལ་རྫོང་བཞུངས་ཏེ་རྫོང་དཔོན་གཉིས་པ་ཡོང་བ་ཟེར་བ་དེ་
བསྐྱས། མི་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་མི་ཡང་བ་རྟེན་པ་ཞིན་པས་དཔོན་པོ་མི་
འོང་ཟེར་དུས། མི་འགྱུར་བརྟན་པས། སྟོན་བུམ་ཐང་ལྷགས་མཁར་དུ་སྤྱོད་རྩ་རྩ་
ཞེས་བྱང་ལ། གྲུ་རྩ་རྩ་པོ་ཆོས་མ་འོངས་པ་ན་མིག་ཡང་བ་རྟེན་པ་ཞིན་པས་
ནས་བུམ་ཐང་འདྲ་དབང་སྐར་བའི་དཔོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱང་བསྟན་ཡོད་
གསུངས་པས་ཀྱན་ཡོད་ཆོས་སོ། །དེ་སྐབས་བུམ་ཐང་གཏམ་གཞི་ཆོས་རྩ་རྩ་
གྲང་འཁོར་སྟོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏམ་པའི་དབང་གིས་གཏམ་གཞིར་བཞུགས་
པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་སྟོང་པའི་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་གཞུང་དུ་གདུག་འདྲན་
ལུས། དེ་ནས་ཀྱར་སྟོད་དུ་རག་སའི་དཔོན་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྟོང་
གྲང་དཔོན་དབང་ཆེན་དར་མ་དང་། ཕག་གདུང་རྒྱལ་པོ་དགའ་བ་གཉིས་ཀྱིས་
བསད་པས། ལྟ་བུའི་སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཆོས་རྒྱལ་མི་
འགྱུར་བརྟན་པར་དཔུང་རིགས་ལུས་པ་ལྟར་གྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་དམག་
དཔུང་ཀྱར་སྟོད་དུ་བདྲང་ནས་ཁོང་གཉིས་དང་དམག་འཐབ་པས་འབྲུག་གཞུང་
གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ། དཔོན་གཉིས་དང་འགོ་དཔོན་རྣམས་བཅོམ་དུ་བཟུང་། ཀྱར་
སྟོད་མདྲ་བཞི་མངའ་འོག་དུ་བསྐྱས་ཏེ། སྟོང་གྲང་ཟེར་བའི་ས་ཆ་དར་ལྷན་གྱི་བ་
རྩའི་རྫོང་བཏབ་ནས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཆོས་སྤྱིད་བཅུགས། འབྲུག་ཕྱོག་
ཆོགས་ཟེར་བ་དེ་རྫོང་དཔོན་དུ་བསྐྱས། དེ་ནས་གཞུང་གི་དམག་དཔུང་ཁ་ཡང་
ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་དེ་སྤང་བས། དེ་ཁུལ་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མག་སྐར་གྱིས་
བབས་ལྟ་དམག་རྒྱབ་མ་དགོས་པར་འབྲུག་གཞུང་གི་མངའ་འབངས་སུ་
བཅུགས་ཏེ། དྲོད་བསྐྱར་ཟེར་བའི་སར་ཡང་རྩ་ཆོ་ལྷ་ལས་ལ་བཀོལ་ཏེ་བཀྲ་
ཤིས་ཡང་རྩ་རྫོང་བཏབ། སྐབས་དེར་སྟོང་ཕྱའི་རྒྱལ་པོས་ཤུགས་བཅོང་སྟོད་
གཞིང་སྐར་པ་རྣམས་སྟོང་ཕྱའི་རྒྱལ་པོར་མ་རངས་པར་གཞུང་གི་དམག་དཔུང་
ལྟ་བར་འོངས་པ་བཞིན་གཞུང་གི་དམག་སྟོང་ཕྱའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་སྐབས་སྟོང་

ཕུའི་རྒྱལ་པོས་དམག་བཤམས་འདུག་ཀྱང་། གཞུང་དམག་འགོ་བའི་ཞོར་ལ་སྤོང་
ཕུའི་དམག་རྩ་བརྒྱུག་བཏང་ནས་གཞུང་དམག་གཞིང་སྐར་དུ་སྒྲིབ་པས། སྤྱི་ཚང་
ཕུ་ཚང་གི་རྒྱལ་སྤོང་ཐམས་ཅད་འབྲུག་གཞུང་ལ་མག་བསྐྱར་གྱིས་མངའ་འོག་དུ་
བཅུག་གཞིང་སྐར་རྩིང་གཞུང་དམག་གིས་རྩིས་ལེན་དེ་རྩིང་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་གསར་
དུ་བཏབ། དེ་ནས་གཞུང་གི་དམག་དཔུང་གཞིང་སྐར་ནས་སྤྱོད་ས་ཁར་བརྒྱུད་
བཀྲ་ཤིས་སྐང་ཕྱགས་སུ་བསྐྱེད་དེ། འབྲུག་པར་ང་ལོག་སྟེ་བོད་དགའ་ལྡན་པོ་
བྱང་པར་སྐབས་བཅུ་ལ་ལུས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆོ་དབང་རྣམ་ཀྱང་དབང་མཛད་དུ་
འབྲུག་གཞུང་ལ་སྐབས་ལྷུར་བྱང་བ་བཞིན་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་མངའ་འབངས་
སུ་བཞག་བཀྲ་ཤིས་སྐང་རྩིང་བཏབ། དེ་ནས་དམག་དཔོན་སྤྱི་མ་རྣམས་
དཔུང་དང་བཅས་པ་གཞིང་སྐར་ནས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བརྒྱུད་སང་ནས་འཁན་
རིགས་རྣམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་གཞུང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་བཅུག་སྟེ།
གཞུག་མ་སྐང་རྩིང་རྩིས་ལེན་ནས་རྩིང་གསར་པ་བཏབ། ཀྱང་གསར་དུ་པོན་སྒྲོབ་
ཀྱི་དམར་དཔོན་དབུ་མཛད་དམ་ཆོས་རབ་རྒྱས་དང་སྤྱི་མ་རྣམས་གཉིས་
དམག་དཔུང་དང་བཅས་པས་ཤར་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོན་རྣམས་དབང་དུ་བསྐྱུས་
དེ་ཀྱང་གསར་རྩིང་དུ་དཔོན་སྒྲོབ་ཆོས་རྒྱལ་མི་འབྱུར་བརྟན་པའི་ཞབས་སར་
འབྱུར་དེ་ཤར་ཕྱགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པས་དབང་
བསྐྱར་བུས་སྐབས་ཕྱི་ཆད་རྗེ་ལྷུར་ཡོང་མ་ངས་པས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དེ་
ནས་བཟུང་འབྲུག་གཞུང་ལ་ཁལ་བབ་འབྲུལ་དགོས་པའི་བཀའ་དཔུང་དེ་
བཀའ་དེ་དཔོན་སྒྲོབ་ལ་ཕུལ་བས། དཔོན་སྒྲོབ་ཀྱང་། དམག་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་
བུས་རྗེས་ལ་ཕྱགས་མཉིས་ཤོན་དུ་ཆོ་བ་བྱང་གཟེངས་བསྟོད་དབུགས་དབྱུང་གི་
བདག་རྒྱུན་དང་གནང་སྤོན་བཟུང་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། ཤར་
ཕྱགས་སུ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤེལ་བ་ལ་སྤྱི་མ་
རྣམས་དྲང་དབུ་མཛད་དམ་ཆོས་རབ་རྒྱས་གཉིས་རྩིང་ཁག་རྒྱལ་བཏབ་པ་སྟེ་
བྱ་དྲཀར་རྩིང་གི་ཆ་འོག་བུམ་ཐང་སྟེ་བཞི། ལྷན་རྩིང་ཆ་འོག་ཀྱར་སྟོད་མདོ་བཞི།
བཀྲ་ཤིས་ཡང་རྩིང་ཆ་འོག་ཡང་རྩིང་ཆ་ལྷ། བཀྲ་ཤིས་སྐང་རྩིང་གི་ཆ་འོག་བཀྲ་ཤིས་
སྐང་ཆོ་བཅུ། མང་སྐར་ཆ་འོག་གཞིང་སྐར་ཆོ་བདུན། གཞུག་སྐང་ཆ་འོག་འཁན་
རིགས་རྣམས་གསུམ་བཅས་ཤར་ཕྱགས་ཀྱི་རྩིང་ཁག་ཆ་འོག་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་མངའ་ཞབས་སུ་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་དྲིན་མཛད། རྩིན་

ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་པ་རྣམས་སུ། རྒྱལ་པོ་གཅིག་གིས་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་
སྟབས་ཀྱིས། ས་སའི་ལུང་པར་རང་རང་གི་སྟབས་འབྱུང་མངའ་བའི་ལ་མག་
ནས། ང་ཆེ་ང་དག་སྒྲིམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དྲེགས་པས། གཅིག་འོག་གཅིག་མ་
འཇུག་བཞུགས་པ་འདྲ་ལྟ་སྟེ། བུམ་ཐང་དུ་ཆོས་འཁོར་སྟེ་པ། ཀུར་སྟོང་དུ་རག་
སའི་དཔོན་པོ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་ལོང་དཔོན་པོ་དབང་ཆེན་དར་མ། ཕག་གཏུང་རྒྱལ་པོ་
དགའ་བ། སྟོང་ཕུ་རྒྱལ་པོ་གུ་ཡང་། སྟོ་ཆང་རྒྱལ་པོ་དར་འཇམ། ཕྱི་ཆང་རྒྱལ་པོ་
ལྷ་བ། གཞིང་སྐར་ཆོས་མཇུག་དཀར་པོ་གཏུང་། བ་གོང་རྒྱལ་པོ་རྩི་རྩི། གཅིན་
མཁར་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ། རྩེ་མི་རྒྱལ་པོ་སྟབས་ལྟན། སྟོ་མ་མཁར་རྒྱལ་པོ་ཆེ་
རྩེ་དྲ། བཀྲ་ཤིས་སྐང་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དབང་། ལྷོང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ལྟ། ཀུང་ལུང་རྒྱལ་
པོ་མོ་བྱང་ཨ་ཆེ་མ་སྟོང་། ལ་ལོང་རྒྱལ་པོ་དེ་མ། མ་རག་སྒྲིམ་ལྟག་སང་། ཉ་
མཁར་གཏུང་། གུང་གཏུང་རྒྱལ་པོ། རེ་ཕས་སྒྲིམ་རྒྱལ་མཆོན་སྟགས་རྒྱལ་ཕྱན་
མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་འབྲུགས་རྩེ་ཀྱི་ངང་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཞབས་རྩེ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ། དཔོན་སྟོབ་མོ་འབྱུང་
བརྟན་པ། སྒྲིམ་རྣམ་སྟོན། དབུ་མཇུག་དུ་མ་ཆོས་རབ་རྒྱས། བཀའ་སྒྲིལ་ནོར་བུ།
སྟོ་རྩེ་པད་དཀར་ཆོས་འཕེལ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་སྟབས་དང་སྟོ་རྩེ་པ་དུ་མའི་འཕྱུག་
གྱིས་དམག་དཔུང་གི་སྐར་ཆེན་བཏེགས་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་འཁོར་ལོ་རྩེ་བས་བརྒྱད་
ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཆོས་རྩེ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་མངའ་འོག་
དུ་བཅུག་སྟེ་རྩེ་ཆེན་བཏེགས། ཆོས་རྩེ་འབྲུག་པའི་མངའ་ཞབས་སུ་འཇུག་མ་
ཉིན་པ། ཀུར་ལུང་ནས་རྒྱལ་པོ་དགའ་བ། དཔོན་ཆེན་དར་མ། ལ་ལོང་རྒྱལ་པོ།
སྟོང་ཕུ་རྒྱལ་པོ། ཀུང་ལུང་རྒྱལ་པོ། ཉ་མཁར་གཏུང་། གུང་གཏུང་རྒྱལ་པོ། རེ་
ཕས་སྒྲིམ་རྒྱལ་མཆོན་སྟགས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་དུ་བཟུང་། རྩེ་གཞི་རྣམས་ལ་
རྩེ་དཔོན་རྩེ་བསྟོན་ཏེ་ཆོས་རྩེ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཆོས་སྟོང་ལུགས་གཉིས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཇུག་ཏེ། ཕན་ཚུན་འཕེལ་
པའི་འབྲུགས་རྩེ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད། ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་ལས་སྟོང་ལ་
ཕྱོ་ནས་བས་ནོར་ལོངས་སྟོང་ཀྱི་དཔལ་འབྱུང་གོང་དུ་འཕེལ། བཅོམ་དུ་བཞུགས་
པ་རྣམས་ཀྱང་སྐར་བུས་ལ་འབྱུང་སེམས་དྲང་། ཕྱོན་ཆད་ཆོས་རྩེ་འབྲུག་པའི་
བཀའ་བྲིམས་དང་ལོན་ཞབས་སྟོང་ཅི་འབྱུང་སྟོང་གུ་ལྟ་བུ་ལས་དགངས་ཡངས་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ། ས་སའི་ལུང་དུ་ཁང་གཞི་ནོར་རྩེས་དང་བཅས་པ་

གནང་ནས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་འོངས་སྲིད་དེ་སྲིད་རྒྱ་བྱང་བ་ཡིན། དུས་དེ་
ཡན་ཆད་དུ་ཁ་བཞི་ལྟེ་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཡུལ་གྱི་མིང་ལྟོ་མོན་དང་། ལྟོ་རིང་།
མིའི་མིང་ལ་མོན་བྱ་དང་། མོན་པ་བཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཚུན་ཆད་ནས་ཡུལ་གྱི་མིང་
ལ་འབྲུག་ཡུལ། མིའི་མིང་ལ་འབྲུག་པ་བཟེར་བའི་མིང་དྲང་། གཞུང་དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པ་སྤྱགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་ཞེས་འཇམ་བུ་གྲིང་གི་སྤྱགས་ཀྱི་དུ་གྲགས་པའི་
རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་དྲང་དུས་
མཚུངས་སྐད་དར་དཀར་གྱི་ཡུལ་ལྱང་དེ་ནི་མཐའ་མཆོམས་མོན་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤོང་
བས། དེར་གནས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱ་ཇག་འཕྲོག་གསུམ་གྱི་ལྷ་གས་འཆོ་བ་
ཅོམ་དང་། རི་ཀླངས་ཐམས་ཅད་ཨར་ཇག་གི་ཆང་བཅའ་ཞིང་། གྲང་དྲང་
དགོན་པ་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་འགྲུལ་པ་ཡན་ཆད་ལ་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་ཏེ་ལྱང་
པ་བདེ་སྲིད་མེད་པར། ལྱང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་རྩུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱབས་
བསྐྱལ་ཞུས་པ་ལྟར། ཞབས་རྩུང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་རྣམས། གཞུང་མགོན་གཉིར་
པ་འབྲུག་རྣམས་རྒྱལ་དང་། དཔའ་རྩལ་ཅན་གྱི་དམག་མི་གོ་ལག་ཆ་དང་བཅས་
དར་དཀར་རྩུང་བཏང་བ་བཞིན། གཞུང་མགོན་གཉིར་གྱིས་དར་དཀར་དྲང་
ཡུལ་སྤྱར་གནད་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཨར་ཇག་རྣམས་རྩ་བརྒྱལ་དུ་བཏང་སྟེ་དར་དཀར་
ཡུལ་སྤྱགས་དེ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་མངའ་འོག་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་ས་གནས་དེ་ནི་
མཐའ་མཆོམས་དང་འབྲལ་བས་གལ་ཆེ་བར་གཟུགས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༦༥༩ ནང་
རབ་བྱང་ ༡༡ པའི་ས་གྲང་ལ་དར་དཀར་བཀྲ་ཤིས་གཡང་རྩེའི་རྩྭ་བཏབ། ཡང་
ས་པོ་གྱི་ལོའི་སྐབས་ཤིག་དུ་བོད་ཀྱི་ཡར་ལྷ་ཤམ་པོའི་ལྱང་བསྐྱར་ལས། ལྷ་རྩེ་
སྤུལ་པ་ངག་དབང་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས། །ལྷ་སྐྱམ་སྲིད་འབྲས་བཞི་ལོ་སྐྱོད་གོ་
ནས། །སྤང་སྲིད་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་སྤྱད་པ་ལ། །འདྲེན་རྒྱུང་བོད་ཀྱི་བརྒྱས་
སྤྱ་ག་ལ་འབྱུང་། །ཁབ་ཆེན་དག་ལ་གད་བོད་མཁས་རྒྱ་ཡང་། །ངན་སྤགས་
དུག་མདའ་བསྟན་པ་ག་ལ་སྲིད། །འཇིག་རྒྱུན་ལྷ་ལ་གསེལ་མཆོད་རེམས་ན་
ཡང་། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བཀའ་ཆད་ག་ལ་བསྐྱེད། །སྲ་ཞིང་མཁེགས་པ་རྩི་རྩེ་པ་ལམ་
ལ། །མཆོན་ཆ་རྣེ་ཡང་འཇིག་པ་ག་ལ་སྲིད། །བྱ་རྒྱུང་དཔུང་གི་དམག་རྣམས་
སྤྱིང་རྩི་རྩེ། །དགོ་བྱས་སྤྱིག་བྱས་མི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བསད་ཀྱང་ངན་
སང་གསུམ་དུ་ག་ལ་གཏང་། །རྩི་རྩེ་འཆང་ཉིད་ཡིན་ངས་དབྱགས་བསྐྱང་
བཞེས། །སྤང་གི་ལོ་ལ་འགོང་པ་སྤྱན་དགུ་པ། །སྤོན་ལམ་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་

སྒྲོལ་བར་ནས། །ཕག་གི་ལོ་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐུགས་རྩེ་མུར། །སྒྲོལ་ངན་བོད་
འབངས་མི་རྣམས་སྤྱི་དེ་རྩེ། །ཞིས་འབྱུང་བ་ལྟར། །བོད་འབངས་སྤྱི་འཕེལ་ངན་
ཐོག་དུ་བབས་པས། །རྩེ་ཉིད་དགུང་གྲངས་ང་དུག་བཞེས་པའི་འགལ་བ་ས་གྲང་
གི་ལོར་ནང་སོ་ཨ་ཁུར་དག་ལྟར་པའི་དཔུང་ཆེན་གཉིས་པ་དམག་དཔུང་ལྡེ་མ་
ལས་ཀྱང་སྒྲོལ་ས་ཆེ་བར་བརྟེན་ནས། །སྤྱོད་དང་མའི་འབྱུང་འཁོར་མང་པོས་
ཟླ་བ་གསུམ་བཞིའི་བར་དུ་གཞོན་པ་གང་ཚུགས་བསྐྱེད་ཡང་། དགོངས་འདུས་
ལས་བཤའ་པའི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཐོ་འཇུགས་མཛད་དེ་དེ་རྩེ་པ་ལམ་གྱི་བྲག་ལ་
ཆུ་ཤིང་གི་མདུང་གིས་བཏབ་པ་ལྟར་སོང་ནས་གཞོན་མ་ཚུགས་པའི་ཁར།
དམག་རྣམས་བྲས་སྟབས་སུ་ལོག་པ་ན། །ཆོས་སྤྱི་དུང་སྤྱི་བརྒྱད་ཀྱིས་རྒྱུད་
བསྐྱེད་བའི་རྣམ་པས། །བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུ་རྣམས་ལ་ཁོ་རང་ཆོས་མེ་བཅུགས་པས་
སྤྱི་བྱར་དུ་དུད་སྤྱི་ཆེན་ཆེན་པོ་གཡེས་ཏེ་འབྱུག་པའི་དམག་གིས་གདོང་དུ་སྒྲིབ་
འདུག་ཅས། །བརྟེན་ས་ཆེན་པོ་ཕྱག་ནས་བོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་རྣམས་ལམ་དུ་མི་
ཆུང་པ་ལྟ་བུར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐོག་ནས་འབྱེལ་བཞིན་དུ་གོ་མཆོན་དང་
རྒྱགས་ཕུ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ནས་མག་བོ་འགས་པ་ཅམ་དུ་བྲས་པར་གྱུར། །གོ་
ཁབ་མེ་མདའ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཆའི་འབྱུང་བ་སྒྲོལ་ས་ཆེན་ཕུག་མཛད་དུ་
འབྱོར། དེ་ཡན་ཆད་བོད་ཀྱི་དཔུང་ཆེན་ལན་གྲངས་ལྔ་ཅམ་བུང་བར་སྤྱང་མདྲ།
རྣམ་ཡང་སྤྱི་མའི་རྩེ་འབྱུང་དང་ཆོས་སྤྱི་གི་མཐུས་དམག་བྱིངས་རྣམས་བྲས་ཏེ་
སྤྱོད་ལ་ཉེས་ཞོད་མེ་བུང་ཡང་། །འབྱུག་བརྟན་ལ་ཞེ་སྤྱོད་གཏོང་ནས་གནག་པའི་
སྤྱང་དག་དམག་དཔོན་འགའ་ཞིག་མཆོན་ཆའི་ཁར་དུས་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱངས་ཏེ་
མག་ལག་རྣག་པོ་ཆེན་པོ་ལྷམ་དུལ་དཔེས་པའི་བསྐྱངས་རྩེས་སུ་བཀོད། དེ་
བཞིན་རང་ཤེད་ངོམས་ཏེ་དཔའ་བློད་བརྒྱུད་པོར་སྤྱོད་པ་དག་ཀྱང་། །བག་བཞི་
ས་ལ་ཕབ་ནས་གོ་མཆོན་སྤྱོད་སུ་འབྱུང་བའི་བྱ་མ་ཏེ་བཞིན་འབྱོར་བ་རྣམས།
རེ་ཞིག་དགོས་དབང་གིས་ཁྲིམས་སུ་དུ་འཇུགས་ཀྱང་སྤྱོད་གཞོན་སྤྱི་བཅས་
ཏེ་བདེ་བར་སྤྱོད་གཞོན་སྤྱོད་སྤྱོད་མིན་འཇུག་པ་བཟུ་བའི་བྱུང་པོ་སྤྱོད་པོར་དག་
ཀྱང་ཁ་སྤྱོད་སུ་མཛད། །ཕུན་ཆད་བསྐྱོད་པ་འདྲ་ལ་སྤྱོད་སམས་ཀྱིས་སྤྱོད་སུ་
མཁན་བུང་ཡང་སྤྱོད་སུ་གཞོན་མི་ཚུགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། །དམག་དཔོན་
དང་སྤྱོད་དཔོན་ཐམས་ཅད་བཅོན་དུ་བཟུང་། །གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
དགའ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱི་གི་གཏོང་རག་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །དེ་ནི་མགོན་པོའི་རྒྱུད་

ལས། དཔལ་ལྷན་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ནི། །འདིས་ནི་ལྷ་མིན་འདུས་པ་ཡི། །གཡུལ་
ལས་རྒྱལ་བར་བྱུང་པ་ཡིན། །ལྷ་སྤྱིན་སྤྱོད་བརྒྱུད་མ་ལུས་པས། །མཆོད་འོས་གཙོ་
བོར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། །རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །བདུད་དཔུང་འཛམས་
པའི་དཔལ་བོར་། །དང་རྒྱས་བཟླག་པའི་མཐུ་ཆེན་སྟེ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་
ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་ལྷ་མི་བསྐྱུན་དག་སྤྱོད་འགྲན་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ལ་
གཏུམ་ཆེན་བཟུང་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསྐྱུན་ཡང་། །ནང་དུ་སྤྱིང་རྗེའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་དྲུམ་པོ་བཙོན་དུ་ཚུད་པ་ཐམས་ཅད་གནང་སྤྱིན་
དང་བཅས་རང་ཡུལ་དུ་གཏུང་བར་མཛད་དོ། །དུས་དེའི་ཆེ་སྤྱོད་ཞུབས་སྤངས་
ཐང་དུ་མགོན་མང་སྐབ་མཆོད་ཆེན་མོ་འཇུགས་པ་དང་བསྐྱུན། །སྤྱིང་དྲུ་
མཛད་ཆེན་པོས་རང་གི་པ་ནོར་སེལ་སྤྱིན་རྒྱ་མ་ཚུ་བརྒྱུད་སྤྱོད་མ། །ད་ལྟ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་མཆོད་རྗེས་སྤྱོད་པའི་དུང་དཀར་གཡུལ་
འབྱུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྱུལ་བར་བྱས་སོ། །དེར་མགོན་པ་ལྷ་མངས་ཀྱི་སྐབ་མཆོད་ཆེན་
མོ་གྲུལ་ནས་རུལ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱོད་ལས་མདངས་ལྷག་པོར་གསལ་བ་
སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་མཆོན་བཟུང་ཞིང་། །གཙོ་བོའི་སྐབ་ཐོད་ལ་རྗེ་མི་པམ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
དྲུ་ཐོད་དང་། །མགོན་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་སོ་སོར་སྐབ་ཐོད་བྱུང་པར་ཅན་ཡིད་
པའི་ཐོད་པའི་བདུད་ཅི་རྣམས་འཁོར་ཞིང་སྤྱོད་འཕྱིང་བྱེགས་མ་འཐོར་བཞིན་དུ།
རྗེ་ཉིད་ནས་སྐབ་སྤྱོད་གསུང་ཆོག་པ་སྤྱི་དུང་ཞུབས་འབྱིང་དུ་གནས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་གནང་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞུང་པོར་བྱས་ཤིང་། །ད་སྤྱིན་ཆད་དཔལ་ལྷན་
འབྱུག་པའི་བསྐྱུན་པ་ལ་པ་རེལ་གྱི་གནོད་པ་མིད་པར་ཡར་འཕལ་དུ་འབྱུར་
བའི་ཞལ་བཞེས་ཀྱང་གནང་ངོ། །སྤྱིས་རྣམ་དགེ་ལྷན་པའི་དམག་ཡོང་མི་རྣམ་
སམ་ཞུས་པས། །ཆོད་མེད་པས་ད་རུང་ཡོང་། །ངེད་རང་ལ་གཞོན་ནི་མི་ཚུགས། །ད་
བྱུང་ན་གོ་མཆོན་གྱིས་ལངས་པ་འདུག་པས་ར་དང་དར་དགས་རྒྱ་ཡིན་གསུངས་
པ། །འཕལ་བཞེད་གད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་ལྷན་གྱི་
དེ། །སྤྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་པའི་སྐབས་དག་སོག་གི་དཔུང་ཆེན་གསུམ་པ་བྱུང་བ་
དུང་། །ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་པའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟུང་སྤྱིན་པའི་དམག་
འཛམ་པ་དང་། །ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་སྤྱོད་པ་ལྷ་བཟུང་གི་དམག་
འཛམ་པ་དུང་། །ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་དཀར་སྤྱོད་དེན་གྱུ་གྱིས་བོད་ཀྱི་
སྤྱོད་སྤྱོད་བསམ་ནམས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་དཔུང་ཞུས་དྲ་དམག་ལོན་གསུམ་དུ་

འོངས་མོད། རྣམ་ཡང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་མི་ཚུགས་
པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དངས་སུ་གྱུར། ཡང་རྗེ་ཉིད་
དགྲུང་གྲངས་ང་བདུན་བཞེས་པའི་ལྷགས་སྟག་ནས་བཟུང་སྐབས་དེ་དང་ལྷ་ཕྱི་
བར་གྱི་དམག་དུ་འཆི་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། བྱ་བ་མཆོད་རྟོན་གྱི་ཕུག་ལས་རྩལ་
བ་ཆེན་པོས་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྷའི་སྐྱ་སྤར་ང་མཆོར་ཅན་སྐབ་ཅིང་ཕུག་ཆ་
གནང་བས་ཉིན་མཆོན་སྟེལ་བའི་བཙུན་འབྲུག་ཆེན་པོ་འང་མཇོད་དོ། །དེར་
ཕུགས་དམ་བྱ་བ་མཆོད་རྟོན་གྱི་ཕུག་ལས་ལ་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་སྤང་འཁོར་གྱི་
རྟོན་དུ། གཟུངས་པ་རྣམས་ལ་ཨོ་ཤྲོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྐྱ་འདྲ་གདུར་བྱེད་མ་རེ་ཡང་
གནང་ཞིང་། གཟུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་སྟོབ་དེ་པོན་བསྐྱས། དགོངས་
འདུས་ལས་བྱང་མ་དོག་སྤང་མཇོས་ཀྱི་ཆོག་ཁྲིགས་ཁྲིར་བདེ་བཀོད་པ་ལ་འང་
བར་གཙོད་གཡུལ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་མཆོན་གསལ་མཇོད་རྣམས། ཨོ་ཤྲོ་ཆོས་
བརྟའི་མཆོད་པ་འང་བཞིད་དུ་བསྟེན་དོ། །གང་གི་ཆེ་རྗེ་ཉིད་ཅུ་ཕུའི་ཆབ་ཆོན་
ལ་ཕབས་ཞེར་རྗེ་སྤངས་ཕུག་པའི་ཁྲིམ་དུ་གདུན་འདྲན་ལུ་ནས། འབྲུ་ནོར་ལ་
སྟགས་པའི་དངས་སྤྱང་དཔག་མེད་འབྲུལ་ཞིང་ཆོ་དབང་བྱེད་རྒྱ་བས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་བཀྲའ་དྲན་དུ་བསྟེན། རིམ་པར་ཆ་ཅུ་རྗེ་རྗེ་དུ་སྐྱ་ངལ་བརྟན་པའི་ཆོ་ཕུགས་
དམ་འདྲེ་གསལ་གྱི་ཉམས་ལ། གུ་རུ་པམ་ཉིད་ཀྱིས་བྲག་ཉི་ཟླ་ཁ་སྤྱོད་གྱི་བར་དུ་
ཆོ་བརྟའི་སྐལ་བ་ཡོད་པའི་ལུང་བསྟན་དང་བྱེད་གྱིས་བརྒྱ་བས་པའི་སྤང་བ་
ཐོབ། ཅི་ཞིག་ན་ཞབས་འབྲིང་བ་དགྲ་དང་བཅས་ཕབས་ཤིང་བཅའ་བ་ན། གང་
ན་ཡོད་དགོངས་དུ་རྗེ་བ་ཆེན་པོའི་ངས་དགྲ་ཕུག་འཇུག་གྱིས་དུས་པའི་རྗེས་ནི་ད་
ལྟ་འང་མཇལ་དུ་ཡོད། སྤྱར་སྤྱངས་ཐང་འཁོར་ལའི་མགོན་གྱི་སྤྱི་བྱང་དུ་ཕབས་
དོ་བདེ་བར་བཞུགས། དུས་སྐབས་དེ་དག་གི་ཆེ་ཀུན་མཁྱེན་ཞབས་ཀྱིས། གནོད་
པ་བཞུས་ཀྱང་ཕན་བདེའི་རྒྱར་འབྱུར་བ། །འབྲེལ་ཆོད་དོན་དང་ལྷན་དེར་ཕུག་
འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདྲིར་ཆོབས་ཁ་བསྐྱར་བ་རྣམས་བཟུང་ད་
ལྟའི་བར་གྱི་བཟང་འབྲེལ་དང་ངན་འབྲེལ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དཔལ་
འཁོར་ལོ་སྟེ་པ་དེལ་བྱ་ལྷ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲུ་ཆོན་ལས་བཞེངས་དོ་ལྷན་
སྟེས་དུང་འཕྱར་ཆེན་མོ་རྗེ་ཉིད་རང་ཆོགས་དབྱར་ཕབས་ནས་ཟླ་བའི་རིང་ལ་
གོ་དུ་རྩལ་བ་ཆེན་པོས་བསྟན་པའི་སྐབས། བཞུགས་ཁྲིའི་སྤྱིང་ནས་དཔལ་
འཁོར་ལོ་སྟེ་པ་ཞེས་པ་ཞེས་གཟིགས་ཤིང་མཆོག་ཕུན་དངས་གྱུ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟེན་བའི་

ཚུལ་ཇི་ཉིད་ནས་མ་གསུངས་ནའང་སྐྱེས་ཆེན་འགྲེ་ཉམས་སྤང་ལ་གཟིགས་
པའི་ལ་རྒྱས་དང་། ཡང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དཀྱིལ་འཁར་དུ་འཇུ་འོད་སྒྲ་ལྟེ་གུར་
ཕུབ་པ་དོང་། ཉིན་རེ་བཞིན་བྱ་འཇུ་མོ་བཞིན་རྒྱ་ཐོང་ནས་འོང་སྟེ་དཀྱིལ་
འཁར་དུ་ཞུགས་ཤིང་། སྒྲར་ཕྱིར་འཐོན་པ་ནི་མ་མཐོང་ཞེས་གྲགས་ལ། དེར་རིལ་
སྐབ་མཇུང་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་རིལ་བུ་ཞེས་དྲང་སང་གི་བར་ཡང་བྱིན་
རྒྱབས་ཆེ་བར་བསྐྱགས་ཤིང་། ད་ནས་དགེ་འདུན་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
རྒྱན་གཏོར་བཙུགས་དེ་དུས་རྒྱན་བྱགས་དམ་གྱི་ལྷར་ཉམས་སྤྲོ་བཞེས་དགས་
པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ངོ་། །དེ་ཡང་ལྷགས་གཉིས་བརྒྱན་པའི་སྒྲ་ལས་ཀྱི་ཁུར་
ཕྱག་གོང་དུ་བཞེས་པའི་ཚུལ་མཐོང་དག་ནི་བཟོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཞིང་། གུ་ཙོ་བོ་
བརྒྱན་ཅུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་འཇོན་སྤྱང་སྟེ་ལ་བ། དོན་གཉེར་གྱི་གྲུ་བུ་སྟོབ་ཆོ་ལ་
དབང་དང་བཀའ་རྒྱ་ཆས། བསྐྱེད་ཚུགས་ཆོ་གའི་རྣམ་གཞག་གར་ཐོག་དབུངས་
གསུམ། ཡི་གེ་འབྲི་གྲོག་དཔ་ཆ་པར་བཞོས། ལྷ་ཁང་མགོན་ཁང་གསར་
བཞེངས། བཀའ་འཁྱུར་དང་བརྒྱན་འཁྱུར་གསར་བཞེངས། ཕྱོགས་སོ་སོའི་རྫོང་
ཁག་དང་ཆོས་གཞིས་བཅད། བད་དམག་སྟགས་ཕྱི་དག་འདུལ་དང་། ནང་གི་
གཉེན་སྤྱང་དང་བསྐྱེད་སྟོབ་མེད་ཆོ་འཇག་རྟེན་པའི་བས་ཞེར་ཡངས་སྟོ་ཐམས་
ཅད་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བ། བརྒྱན་དག་འདུག་པ་ཅན་གྱི་
རིགས་ཐབས་དང་མངོན་སྟོད་ཀྱི་སྟོ་རྣམ་ཆར་གཅད་མཇུང་པ་སྟགས། མདོར་ན་
ལྷོ་བྱིམས་མེད་ལ་བྱིམས་དང་རྩ་ལུང་མེད་ལ་ལུང་འདྲགས་རྣམ་པཅ་བདེའི་ལམ་
བཟང་མཆོག་ལ་འགོད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཇུང་པ་དེ་དུག་གི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཉི་
གཅིག་གཉིས་སྟགས་མ་ཡིན་པར། རྟག་པ་རྒྱན་གྱི་འཁར་ལོར་སྒྲིན་ལས་བཞིའི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲར་བ་ཡིན་པས་ན། ཇི་འདྲི་མཇུང་པའི་
མཐོང་དྲང་གངས་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ལྷལ་ལས་འདས་པས་ངས་པར་
གཏན་ཆོགས་སྤྲོ་བསྐྱབ་པར་དགའ། །དེ་ཚུལ་ཉིད་ཀྱང་། ངོད་རང་འབྱུག་པ་
བེར་བའི་ཆོག་འདི་མོ་ཕོད་པར་བརྟེན་སྤྱད་ཆོས་དང་སྟོམས་ལས་སྤྱད་མ་སྤྱང་
གསུང་བ་དང་། ངོད་འདྲིར་བྱེ་བ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ལས་གཞི་ཆེ་བས། སྟོ་སྤྱད་དུ་བྱ་
འཇུ་དྲང་དམ་ཆོས་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ནང་གི་སྟོག་རྣམ་གཞག་དང་། རྟེན་མཆོད་
རྩིས་ཀྱི་རིགས་དང་མཆོད་རྩིས་རྒྱན་གཟིགས་བསྐྱང་རྩིས་སྐབ་རྩིས་སྟགས་
གསར་སྐབ་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་བགྱིད་

དགོས་ཞེས་བཀའ་བསྐྱེད་བར་མཛོད་དོ། །དུས་སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་དཔལ་
ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་གྱི་འགོ་ཚུགས་དེ། ཉིན་རེ་བཞིན་ལྷོ་རི་
ཡུལ་གྱི་མཐའ་དག་མངའ་འོག་དུ་བསྐྱེད་བའི་རྟགས་དང་། སྤྱི་ནང་རྟོག་
འབྲུག་མཚུངས་པའི་དབང་ལས། དུས་དེའི་ཆོ་དགུན་ཡང་གནམ་འབྲུག་དང་ས་
འབྲུག་གི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཡང་བྱུང་ཞིང་། རིག་འཛིན་ཡོངས་འདུས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་
ལས། དབུས་གཙང་ལྷོ་རི་ཕྱགས་སུ་འབྲུག་བཞིན་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་དབྱར་གྱི་མཚོ་ལྷོ་རེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་
ལྷགས་ས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཞལ་དཀར་འབྲུག་བལ། ཐོག་མར་གངས་ཅན་བསྟན་
པའི་བྱེད་པོ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་སོགས་དབུས་གཙང་གི་སྤྱད་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པོའི་
ཆོགས་དང་། མངའ་རིས་དང་མདོ་ཁམས་ཕྱགས་ནས་ཀྱང་དད་འབྲུག་མང་པོ་
རིམ་པས་འོང་ཞིང་རྒྱ་སྒྲ་ཤི་ཁའི་རྩ་ཇ་པར་ཁ་རྒྱ་ཆ་རན་གྱིས་ཀྱང་འབྲུག་ཆེན་གཉིས་
པ་སྐྱེས་ཞིང་། སྤྱི་སྒྲ་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་ལ་འདྲ་འབྲུག་ཆེན་གཉིས་ཆེ་བ་སྐྱེས་
བལ་ཡོན་ན། །གཞན་ཡོང་རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་དག་ཀྱང་སྤྱད་དུད་ཀྱི་
སྤྱི་སྒྲ་འབྲུག་ཆེན་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་མང་པོ་བརྒྱུད་གྱིས་མི་ལང་བ་དུང་། ལྷོ་
པར་སྟོན་ལྷོ་རེ་ཁ་བཞི་ལྷོ་རི་རྒྱལ་ཁམས་འདྲིའི་ཤར་ཕྱགས་གནམ་འཁོར་ལ་
ཅེ་བས་བརྒྱུད་ཀྱི་འོག་ཁ་ལོང་གཏུང་ཆ་ཁ་ནས་རྒྱ་མཚམས་ལས་བརྒྱལ་བ་ཚུན་
ཆད་ནས་དང་། ལྷོ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱུད་དར་དཀར་ནང་ཞེས་པའི་ཡུལ་ནས།
རྒྱ་རྒྱ་བ་རྩ་ཇ་དང་། རྒྱ་གར་བྱེ་མ་གླིང་གི་བར་ནས་དང་། རུབ་རིན་ཆེན་སྒྲ་
བདུན་སྤྱངས་པའི་བང་མཛོད་ཕག་རེ་རྩ་ལི་ཁ་རྩ་ཆད་ནས་དང་། བྱུང་བཀྲ་
ཤིས་མཐོང་སྟོན་ནས་དབུས་གཙང་དུགས་ཀོང་མདོ་ཁམས་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་བར་གྱི་
ལྷོ་རྩེ་བསམ་གྱིས་མི་ལུབ་པ་སོགས། རང་རང་སོ་སོའི་ཡུལ་ཕྱགས་ན་ཡོད་
པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུག་ཆེན་རིས་སྤྱོད་བཅད་པ་ལོ་དང་བླ་བའི་བར་དུས་དུས་
སྤྱོད་བརྒྱུ་འབྲུག་དང་སྤྱོད་འབྲུག་ཆེན་པོ་དུག་འབྲུག་བའང་བྱས་སོ། །དེ་སྐབས་
དར་བདུག་ཅག་གི་སྤྱོད་མགོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཉིད་ནི་ཁ་བཞི་ལྷོ་རི་རྒྱལ་ཁམས་སྤྱོད་ལམས་གསུམ་ས་
དུག་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་གསུམ་དབང་དུ་འདུ་བའི་རྟོག་འབྲུག་མཛོད་པར་
གཟེགས་པས། གཏུ་གི་ཕྱགས་ཀྱི་གསང་བའང་བདེ་ཆེན་དཔྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཅེ་མ་
འགག་རྣམ་པར་རྩལ་པའི་དུས་འདྲའ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བས་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་མཚོད་སྤོང་

ཡང་མཚན་དཔེའི་གཟི་འོད་རབ་དུ་འབར་ཞིང་གསེར་གྱི་ལྷག་མ་ལྟ་བུའི་ཞལ་
ཀྱན་ཐུགས་ཀར་འབྱིལ་བུ། ཐུག་གཡམ་པའི་མཐེ་བོང་ལ་དུང་དུཀར་གཡམ་
འབྱིལ། ཆེམས་ལ་ཐུབ་པའི་སྒྲ་དང་བྱང་ཆུབ་མཚོད་རྟེན་རང་བྱུང་གསལ་ལ་
དྲོད་པ་ཡོད་ཅིང་། ལན་གཅིག་གསང་བའི་རྩྭ་རྩྭ་བསགས་གྱི་ཚུལ་དུ་
སྤྲོས་པ་ལས། མཐར་དཔལ་མགོན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྒྲ་རང་བྱུང་དུ་འཐོན་པའི་ཚུལ་
དང་། དབུ་སྒྲ་རེ་རེ་ལའང་དཔལ་བོ་མཁའ་འབྱོར་གྱི་བ་འབུམ་སྤྲོས་འབྱིལ་ཞིང་།
སྤྱན་གྱིས་རྩྭ་རྩྭ་བུ་པ་ཕྱ་མའང་གཟིགས་ཤིང་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་རྒྱད་སྟགས་
དུས་གསུམ་ས་ལེར་མཁུན་པའི་སྒྲིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུང་པ་ཅན། བོར་བར་དུ་
ཞལ་གྱི་སྒྲིན་མ་འོད་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་འཕྲ་བ་སྟགས་མཚོད་འོས་ཀྱི་མཚོའི་ཡོན་
ཏྱན་ཀྱན་གྱིས་མཛེས་བཞིན་པར། སྤངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་
འཛགས་བྲལ་སེའི་ཁྲི་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུག་ཀྱི་བཅིངས་པ་སྤྲོད་དུ་འགོ་
བས་བཞུགས་པར་སྤང་ལ། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་བོ་ཆེན་པོ་གར་སྤྲོས་པར། །ཐུན་
སུམ་ཆོགས་ལྷན་འབྱོར་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་དང་། ཐུགས་བརྩ་ནམ་མཁའི་མཐར་
ཐུག་པར། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་པར་འཛུགས། །ཞེས་པ་ལྟར། དགེ་འདུན་
འདུས་པའི་སྤྲོད་ཀྱལ་དབང་ཀྱན་མཁུན་པར་དུཀར་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་དབང་
བརྒྱུད་མན་ངག་གི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྩྭ་གསལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཀྱི་ཆེན་པོར་
བསྐྱོར། གཞན་ཡང་སྤྲོད་དང་སྤྲོས་སུ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་འཛིན་གངས་རྩྭ་རྩྭ་འཛིན་
སྟགས་བྱུང་དུས་དབང་ཁྲིད་མན་ངག་རྩྭ་གསལ་པ་ལན་གསུམ་བཞིའི་བར་དུ་
གནང་བ་དང་། སྐབས་སྐབས་སུ་འདྲི་ལྟ་བུའི་ལྷགས་བཤད་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་
སྤྲོད་ཆོགས་གཏམ་མཛད་དེ། སྤྲོམ་གཞན་གྱི་གྲུ་པ་ཡིན་ན་དབང་བཀའ་ཆོས་
འདྲི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟ་དགོས་ཞེས་སྤྲོམ་ལ་གསལ་བ་བཏུབ་པ་ཡིན། ངའི་གྲུ་སྤྲོད་ཆོ་
ལ་ངད་རང་ནས་ཁང་པ་ལ་དབང་ཆོས་འདྲི་དང་འདྲི་མ་སོང་བས་འདྲི་དག་སྤྲོད་
དགོས་པ་ཡོད་པས་མཚོད་བྱས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། དབང་བཀའ་ཆོས་ལ་
གསལ་བ་བཏུབ་མཁན་རང་མེད་སྟགས་ཐུགས་བརྩ་བའི་ཞལ་གདམས་ཀྱང་
གནང་བར་མཛད་དོ། །ཡང་དུས་དེའི་ཆེ་རྒྱུད་ཐུགས་རྩྭ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་
བཞུགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་ཉིམས་གཙང་མཁན་ཆེན་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་སྤངས་
ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་སྤྲོད་ཐུགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་སྤྲོད་ཁྲི་
དག་སྒྲ་ལྟའི་མདངས་ལས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་གཅིག་ཐུག་བཞི་པའི་སྐུའི་

གཟུགས་བརྒྱན་གསལ་བའི་མི་ལམ་དང་། མདུན་གྱི་ཆུ་བོ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པའི་
སྐྱ་སྐྱ་བའི་ཆོགས་མང་པོས་མ་ཆི་བགང་སྐད་ལྟ་བུར་མཆོག་མ་པལ་ཆེར་བྱུང་བ་
རང་གི་ཡིད་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་དབང་ཤེས་འབྱུང་པའི་སྒྲིང་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་
པའི་བསྐྱེད་མར་གྱུར་ལ། རུབ་གཅིག་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ནང་བྱུང་ག་ཆེ་ཞིང་
སྐྱམ་པ་མིང་པའི་ཆོགས་འདུས་པ་མིས། རྒྱང་པར་སྐྱ་གཞིགས་ནུབ་ཀྱི་གདོང་ཕྱིན་
ལོས་ཀྱི་གཏོར་མ་མང་པོ་བཞིངས་པ་མཐོང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ལ་མངའ་
བརྟེན་པའི་ངས་ཤེས་སྟེས། ཡང་སྐབས་ཤིག་མགོན་པོ་ཕུག་བཞི་པའི་འཛིན་སྐྱ་
ཆེན་པོ་གཅིག་གི་མདུན་རྗེ་ཉིད་ཕུག་རྩ་དུག་དུ་བརྒྱུད་ཞིང་བསྐྱང་གསོ་མཛད་པ་
ན། རྗེ་ཉིད་ཕུག་བཞི་ཡིད་པར་མཐོང་བའི་མི་ལམ་ཡང་མཐོང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་
མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཁོལ་བཞིན་པ་མང་པོ་འདུས་
ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོམས་པར་གནང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡང་མཐོང་
ངོམས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདྲ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་ལས་
རྣམ་བཞིའི་སྐྱ་འབྱུང་ཕུག་དུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་ད། དང་པོ་ལུགས་གཉིས་
གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་དུ་བཞེས། གཉིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་། གསུམ་པ་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་གཙུག་ལག་ཁང་
མང་དུ་བརྟེན། བཞི་པ་ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་འཁོར་ལོས་བོད་ཀྱི་དཔྱུང་
ཆེན་ཡང་ཡང་བཅོམ། ལྷ་པ་བཤད་དང་སྐབ་པའི་འཁོར་ལོས་དག་འདུན་གྱི་
དག་ཆེན་པོ་བརྟེན། དུག་པ་ཐབས་མཁས་པའི་འཁོར་ལོས་ཆོས་དང་སྤྱད་ཀྱི་
ལགས་ཆོགས་དགུང་དུ་སྤྱུལ། བདུན་པ་བསོད་རྣམས་དག་བའི་འཁོར་ལོས་
འཛིན་རྟེན་བདེ་བར་བཀོད། བརྒྱད་པ་རང་དོན་རྟེན་པའི་འཁོར་ལོས་འབྲེལ་
ཆོད་དོན་ལྟར་པར་མཛད། དགུ་པ་རྒྱབས་ཆེན་སྤྱད་པའི་འཁོར་ལོས་རྒྱལ་ཁམས་
ཆོས་ཀྱི་གྲོང་དུ་བསྐྱར། བརྒྱུད་པ་དོན་གཉིས་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྟན་པ་
མཐའ་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྐྱ་རྣམས། མི་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོང་གའི་
སྐྱ་རོང་འདི་ཉིད་གསང་ཆེན་འག་མིན་ཞིང་དང་མཆོངས་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་ཀྱི་
གྲོང་དུ་བསྐྱར་བེན་པའི་སྐབས་དེ། བཀྲ་ཤིས་ལེགས་སའི་མེ་ཏྲག་རིམ་པར་
འཐོར་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྤྱད་པའི་ཆོ། འཆི་མེད་གྲོང་གི་ལྟ་བུ་གཞིན་ནུ་རྣམས་
ཀྱང་དགའ་བའི་ཆོལ་དུ་རྩི་བའི་གཡང་བ་སྤངས་ཏེ། རྒྱངས་འདྲར་ཤེས་བཅུད་

ཀྱི་མེ་དྲོག་ཆར་དུ་བསྐྱེལ་ཞིང་དུག་མཚན་རྣམས་པར་གྱུང་བའི་སྤྱོད་དབྱེངས་འོག་
མེན་གྱི་བར་དུ་ཁྱབ་པར་བྱུང་དེ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་མཐའ་འཁོབ་མེན་གྱི་ཡུལ་དུ་
བགྱངས་པའི་གླིང་འདིའང་དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་མིང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མེ་རབས་ལ་
ཆགས་པ་ལས། འབྲུག་པ་ཞེས་ཐོགས་པའི་གཤམ་གྱི་རྩ་རྒྱུན་གཤམ་གྱི་ཕྱི་ལ་འཛམ་
གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ལུང་དུ་དབྱེངས་པའི་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་མིང་སྤྱོད་པོ་
ཐོབ་པ་སོགས་མེན་པ་དང་བདེ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྒྱ་མཐོང་དུ་མཛོད་ཟེན་དེ། །ཞེས་
དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དག་དབང་རྣམས་རྒྱལ་
གྱི་རྣམས་ཐར་རྒྱུ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩྭ་ཁག་དུག་བཏབ་རྒྱལ་
མཛོད་ཅམ་བསྟན་པའི་སྐབས་དེ་ལུ་བརྒྱུད་པའི། །། །གསུམ་པ་མཐར་ཐུགས་
དམ་ལ་བཞུགས་རྒྱལ་ལྟ། དེ་ནས་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་པཎྜ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་རྩེ་
ཉིད་རིམ་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་ལ་བཞུགས་ན་མཐའ་དམག་བསྐྱོག་ཅིང་བསྟན་པ་
འཕལ་རྒྱས་ཡིང་བའི་ལུང་གིས་བསྐྱེལ་ཞིང་། དཔལ་མགོན་ལྷ་མ་དུལ་ཆོས་སྤྱང་
དེགས་པ་སྤེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བ་བཏབ་
པར་བརྟེན་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པར་དུག་པས་དེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༦༥༡ ནང་རབ་
བྱུང་ ༡༡ པའི་ལྷགས་ཡས་དྲུང་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཡར་ངོ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཆེན་ལ།
བདག་ཅག་གི་སྐབས་མགོན་གོང་མ་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་མཚམས་
ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་དེར་བཀའ་ལས། ད་ལམ་སྤྱི་ནང་གི་བཀའ་སྤྱོད་ལས་
འཛིན་རྣམས་དང་། ལྷ་ཆོང་གི་གནས་བརྟན་དུ་བུ་མཛོད་ཆོས་ཁྱིམས་སོགས་ཆེ་
བགྱེས་དག་དང་། ལྷ་པ་དམངས་མང་སོགས་སྤྱི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་ངེད་རང་
ངོས་ནས་ལ་རྒྱས་ཤིག་བྱུང་དུག་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་ཡིང་ཁམས་ཀྱིས་མི་ལྷོགས་པ་འདུག་
པས། དུ་བུ་མཛོད་ཁྱེད་ཀྱིས་སོ་སོ་ལོ་དེ་ལྷགས་བཀོད་འདམས་ཁྱབ་པར་བྱུང་
དགས་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཕྱར་གསལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་སྤྱོད་ཞིབ་ལ་རྒྱས་པ་
དང་། འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཞལ་ཆེམས་ལུང་
བསྟན་ཞིབ་པར་བསྐྱེལ་རྣམས་སྤྱོད་མཚམས་འདྲ་གསལ་ཆེན་པོའི་དྲིང་ངོ་འཛིན་གྱི་
རྣམས་འབྱུང་ལ་བཞུགས་སྤྱོད། །དེ་ནས་ནང་ཆོས་སྤྱིད་དག་འདུན་པའི་སྤྱིག་ལམ་
དུང་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བདག་གིར་བཞེས་པ་ནི། རྩེ་དུང་པ་དམ་
ཆོས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་འཛིན་སྤྱོད་དང་བཀའ་ཁྱིམས་ཀྱི་
མཛོད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བདག་གིར་བཞེས་པ་ནི་སྤྱོད་དུ་མཛོད་ཆེན་མོ་སྤྱོད། དེ་

ལ་ཐོག་མར་ལུགས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་མཆོམས་བཅད་རྒྱུར་བཞུགས་ནས་བླ་བ་
གསུམ་ཙམ་སོང་མཆོམས་སྟུ། རྟེ་པ་དབྱུ་མཇོང་ཆེན་མོས་ལྟོ་ཁ་བཞིའི་ཡུགས་ཀྱི་
སྤྱི་བླ་ཇོང་སྟོང་ཆེ་ཕྱ་རྒྱམས་དྲུང་། རང་གི་བཀའ་སློན་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཆེར་གཏོགས་
པ་རྒྱམས་དྲུང་། གཞན་ཡང་སྟོང་མངའ་རིས་དབྱུས་གཙང་ཁམས་ཀོང་བལ་པོ་
སོགས་ཀྱི་དབྱ་ཆེ་སྐྱ་སྟོང་དཔོན་པོ་སྐྱ་ཆོབ་གཉེར་པ་ལས་འཛིན་སོགས་སྟང་
དཔོན་ཕྱ་རགས་ཐོམས་ཅད་ལ་བཞུགས་གྲལ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཇོང་ནས། དེར་སྟེ་
པས་ད་ལམ་ཐོམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་སྟོན་ལྟུ་རྒྱུ་དོན་ལ། དུས་གསུམ་མཁུན་པ་སྟེ་
མ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་མཆོད་ཀྱི་ཡུག་ལས་སོགས་བྱ་བ་ཆེ་བཞུག་ཆུང་བོར་བྱས་སྐྱ་
མཆོམས་བཅད་རྒྱུ་དམ་པར་བཞུགས་པ་འདི་ཡང་། སྤྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
པལྟའི་ལུང་བསྟན་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་བཞུགས་ན་སྐྱ་ཆེན་རྟོན་འབྲེལ་འགྲིག་པར་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྐོས་སྟེ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆས་སྟེང་རྒྱམས་ཀྱིས་ད་
ལམ་བཅད་རྒྱུར་བཞུགས་ན་སྟོན་ལས་མཐའ་རྒྱས་སྟེ་འབྱུར་ཞིང་། བསྟན་པ་
དང་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བའི་མཆོན་ལྟས་ཡང་ཡང་
གཟིགས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འཕྲལ་སྟུར་བཅད་རྒྱུ་མཇོང་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་།
དེར་སྟེ་མ་རིན་པོ་ཆེན་བཀའ་ཕྱོགས་ལ། ངོད་དུ་ལམ་མཆོམས་དམ་པོ་ཞིག་མ་
བཅད་ཀ་མེད་བྱུང་བས། མཆོམས་འདི་གྲོལ་བའི་དུས་དྲུང་ཆོད་ངོད་རང་གི་
བརྟག་པ་དང་བསྟན་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། དབྱུ་མཇོང་རང་གིས་གཙོས་
ལས་འཛིན་དབྱ་ཆེ་གྲུ་པ་སྟོན་བདག་སོགས་ངོ་ཆུང་སྟེ་ལུས་དབང་དུ་ཡང་
མི་ཡོང་བས་ངོད་ཀྱི་བཅད་རྒྱུ་གོགས་སྟུ་འགྲོ་བའི་ལྟ་སྟུར་སོགས་གཏོན་ནས་
མ་བྱེད་པར་སོ་སོའི་གཉེར་ཁ་དང་བསྟན་པའི་ངོད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོང་ལ་བཅང་
པའི་བསམ་ཁུར་ཡང་དག་བགྱི་བའི་བཀོད་བྱལ་མཇོང་། ཅས་པ་འདི་བཞིན་
ཕྱོགས་བྱུང་བ་སྤར་ནས་ལྟ་དུགས་རྒྱུར་གདའ་ཡང་། ངོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱ་
མཆོམས་ཅུང་ཟད་ཡངས་པའི་གསོལ་བ་ཞིག་བཏབ་ཆུགས་ན་སྟུམ་པའི་རེ་བས་
ཅུང་འབྱུངས་ཙམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། རེ་ཞིག་མཆོན་ལྟས་དང་བསྟན་ལོ་ཡུན་
རིང་ཙམ་བཞུགས་པ་འདྲ་བས། དེ་བར་སྤྱི་རྒྱུང་གསང་གསུམ་གང་ལ་ཡང་ངོད་
རང་འབྱུག་པའི་དབྱ་ཆེར་གྱུར་པ་དྲུང་ལས་སྐྱ་འཛིན་པའི་འབྲུག་ཡོད་རྒྱམས་ཨ་
ཅང་ཆེ་འབྱུག་པའི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་པ་རྒྱམས་དྲུང་། ལྟོ་གས་ཆོས་གསུམ་ཀྱིས་
འཆོ་བའི་གྲུ་སྟོབ་སྟོན་བདག་བཅས་པ་ཐོམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འཕྱར་པོ་ཆེ་གྲུ་

བཞི་ནས་བཏེག་པའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པའི་ལ་རྒྱར་འབད་པ་ལ་
བསམ་མཐུན་གྱ་ནང་གི་མི་བཞིན་འདུན་པ་གཅིག་བསྐྱེལ་གྱི་ཐུགས་བསམ་རྣམ་
དག་བསྐྱེད་དུགས་ཚུལ་སྟགས་ལྷགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལྟ་རགས་ཐམས་ཅད་
དྲུང་། རྒྱུད་ལས་སྒྲིལ་ཆེ་ཆང་གི་སྒྲིལ་དཔེ་སྟོན་སྟོན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་
ཡོད་དང་དག་འདུན་གྱི་འཆོ་ཆས་སྟགས་འབྲུས་མི་འབྲུས་རྣམས་བཀའ་བཀོད་
ཞིབ་རྒྱས་མཛད། མ་འབྲུས་པའི་རིགས་བསྟན་པའི་སྒྱུར་བདག་རྣམས་ལས་
དབང་ཡོན་ཐོ་རྒྱལ་གྱི་ཁྱ་དེབ་བཞིས་ཏེ་འབྲུལ་རྒྱ་ཡོན་གསུངས་སྟེ། ཡང་དེ་
སྟོན་སྒྱུབས་མགོན་གང་མ་ཞལ་བཞུགས་དུས་སྟོན་སྟོན་གཅིང་པས་བོད་ཀྱི་དཔུང་
ཆོན་དམག་ཐངས་གསུམ་དང་། དེ་ནས་འབྲས་སྒྱུངས་ལྟ་པ་དང་ནང་སྟེ་ཨ་ཁུ།
སྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་ཅིག་པས་དཔུང་ཕྱན་ཞིག་དྲུང་དཔུང་ཆོན་ལན་གཉིས་
བརྒྱུད་ཀྱང་གྲགས་མ་རྒྱུད་པའི་ཁར་རང་ཕྱགས་མི་རྒྱར་བཅས་བརྒྱག་པའི་
སེམས་ཤམ་ཡོད་འཁུང་ཞུ་བརྟག་དང་། བོད་འབངས་ཁྱི་སྟོར་བཅུ་གསུམ་
དམག་གིས། རྒྱ་འབྲུག་པའི་མི་གཅིག་ལ་མ་ཐུབ་ཅེས་གྲགས་པའང་བརྟག་པའི་
ཆོད་དུ། འབྲས་སྒྱུངས་ལྟ་པ་རང་གིས་བཀོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་སྒྱུར་པས་ཡུན་
རིང་དུ་གཡུལ་བཞུགས་ཀྱི་གྲགས་སྒྲིག་ཅིང་རྒྱ་རང་འག་དུ་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་
པས། སྟག་དམག་དང་བོད་དམག་འདྲས་མའི་དཔུང་ཆོན་གསུམ་པ་སྟར་བས་
ཀྱང་གཏོས་ཆེ་བ་བཅུག་པའི་འག་བཅུམ། དེ་དུས་རྒྱ་ཉིད་ཐུགས་དམ་ལ་
བཞུགས་ནས་མི་ལྟ་ལྟ་ཅམ་སོང་བའི་གསེར་འཕྱང་མ་མ་བྱ་ལ་ལ། གཞི་ཁ་རྩེ་
སྟོན་བདག་ནང་སྟོན་རྒྱ་དྲུང་། གཅིང་མདའ་དཔོན་བཀྲས་སྒྲིང་ནས་གཉིས་
ཀྱིས་དག་ལྷན་པའི་དཔུང་གི་རྒྱལ་གྲུང་། སྟག་ཕྱགས་ནས་དམག་དཔོན་སྒྲིལ་
པ་རྒྱས། བཀྲ་ཤིས་བཅུགས་པ། དགོན་སྒྲིལ་མ་བདེ་མཆོག་མགོན་པོ་སྟགས་དང་།
འབྲུག་གྲིང་གཞིའི་ཕྱགས་ནས་གོང་དཀར་དྲུང་ཡིག་ཆར་གྱར་ནས་སྟགས་དང་།
བུམ་ཐང་ཕྱགས་ནས་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ། གདུང་ནག་པོ་སྟགས་
དང་། བཀྲ་ཤིས་སྒྲིང་ནས་ལྷ་རྒྱ་རས་པ་སྟགས་དང་། ཤག་རི་ནས་སྒྱ་གྱར་ནས་
ལ་སྟགས་པ་སྟག་དམག་གི་དཔུང་ཆོན་པོས་སྟག་ཞི་ལུང་ཐམས་ཅད་བཀའ་
སྟོན། ལྟ་བུ་དག་ལྷག་པའི་བར་དག་ཐབས་ཀྱི་གཡོ་འཕུལ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཉིན་
མཆོན་ཁར་ཡུག་དུ་གཞིད་ཅིང་འཆོ་བར་བུས་ཀྱང་གྲགས་མ་རྒྱུད་ཅིང་། ཁ་ལོང་
གདུང་ཆོང་ལ་སྟགས་པའི་ཡུལ་གྱ་མང་པོར་ཡང་འཐབ་ཅོད་ཆོན་པོ་བྱུང་སྟེ།

བོད་ཀྱི་མི་དང་དྲུག་འགྲོ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པར་རང་རོ་རང་གིས་སྐྱེས་དུ་
འོངས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་རྗེའི་གནས་སུ་གྱུར། དེ་སྐབས་སོས་པ་དཔལ་འབྱུང་གི་བྱ་མོ་
ནལ་འབྱུང་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དག་སྟོན་ཆེན་པོ་བརྒྱབས་ནས་ཁྱེད་དུག་པོ་
བརྒྱག་སྟེ་འདྲི་སྤྱད་ཅིས། རྗེ་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་བསྟོན་འཛིན་གྱི། །ང་བཀའ་
ཉིན་རྒྱུ་པ་མ་ལན་ཡིན། །མགོན་སྤྱལ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་རིན་པོ་ཆའོ། །མཐུ་རྒྱས་
པའི་མེ་ལྷེ་དབལ་ཆ་བས། །དཔལ་འབྱུག་བསྟོན་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་གཟས་ཤིང་། །
ཡོངས་འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་སྤྲུག་བྱེད་པའི། །ཁོང་དག་ལྷན་སྟོབས་ཀྱིས་དྲུགས་པ་
ཡིས། །དཔུང་ས་གཞི་གང་བའི་གཡུལ་ག་ཤམས་ཀྱང་། །དུས་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
འགྲངས་མི་བསྐྱུག་པར། །འཕྲལ་སང་དང་གནངས་ཀྱི་དུས་དག་ལ། །རྟགས་
མཆོན་མ་མུར་དུ་སྟོན་ལ་ཉོས། །ཞེས་ལུང་བསྟོན་པ་ཉོར། མཐར་དཔུང་སྤྱིར་
གཙོ་བོ་སྐྱེ་པོ་ནས་སྤྲུལ་འགྲུ་ཞིག་མཐར་བྱེད་དུ་བརྟེན་ཞིང་། སྤྱི་དཔོན་
བཀྲ་ཤིས་བརྟེན་པ་སྤྲུལ་དུ་པོན་འག་སྐྱེས་ཐུ། རྗེ་དཔོན་དུག་ཐུ། འབངས་
འཁོར་སྐྱེས་བརྒྱ་ལྷག་ཅིམ་བཅོན་དུ་བཟུང་། དགོན་སྤྱོད་མ་བྱས་པས་གཟུང་
གདང་ཐུག་དུང་སྤྱད་ནས་སྤྱལ་དུ་གྱུང་། དཔུང་རྣམས་ཕལ་ཆར་རི་དྲགས་རྒྱར་
ཆུད་པ་ཉོར་བྱས་ས་དང་ཡིབ་ས་མེད་ཅིང་ནམ་ལྷོ་ཆོད་པས་གཤུང་ནས་ཤོ་བ་
སྤྲུལ་གྱི་དཀའ་ལས་ལ་ཐུག་པར་བརྟེན། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱེ་པ་ཆོན་པོ་བསོད་
རྣམས་དབང་ཕྱུག་ང་ཆེན་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཁུས་པའི་ཆོངས་སྐྱ་སྤྱལ་ཏེ་འབྱུག་
རིན་ཆེན་སྤངས་ཀྱི་བམ་གདང་དུ་ཐུག་མཛོད་པ་ཨུ་བཅས་ཞལ་འཛུམས་དབྱ་
ཅིས་གནང་བས་དག་འབྱུག་ལེ་ལམ་གྱི་ངོས་བོད་ཀྱི་ལྷ་འབངས་ཐམས་ཅད་འཆོ་
བའི་འཛིགས་པ་ལས་བརྟེན་སྟེ་གནང་སྟོན་དང་བཅས་བདེ་བར་རང་ཡུལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་བཀྲའ་དྲིན་མཛོད་དོ། །དེ་ནས་མི་ལོ་སྐྱེས་ཐུ་སོ་བདུན་ཅིམ་དུ་བོད་
དམག་མ་འཐོན་པར་གྲགས་ལ། ཡུལ་གངས་ཅན་ལྗངས་ཁྱི་སྐྱར་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་
དམག་དཔུང་ཆོན་པོ་ལྷགས་ཀྱང་། ལོ་ལྷ་དུག་གི་བར་སྟོ་བོད་ཀྱི་རི་སྤྱིར་རྣམས་
སུ་དགོས་མེད་ཀྱི་རྗེ་མང་པོ་འདེབས་ཤིང་སྤྱད་པ་མ་གཏོགས། རྟོ་ནང་གི་རྗེ་
དང་ཉི་བའི་ཕྱགས་སུ་འོང་མ་རྒྱས་པས། ལན་ཅིག་རྟོལ་བ་ཅིམ་ལའང་མཐའི་ཁུ་
ལག་པར་རྟོལ་པགས་པ་གྱོན་པའི་མི་རིང་མང་པོས་ཕུ་དང་ཁུས་བརྒྱབ་པ་ཅིམ་
ལ་དམག་མི་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་ཅིང་བུབ། དམག་དཔོན་དམག་ལས་པ་ལ་སྤྲུལ་
པ་ཐམས་ཅད་བཙོན་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་པ། ཆུ་བུར་མིག་གིས་དངོས་སུ་མ་མཐོང་།

ཡང་སྟེ་བརྒྱུད་དེགས་པའི་དམག་གི་ཆོ་འཕུལ་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོ་བར་བྱེད་
དོ། །མགོན་པའི་ཀླད་ལས། བདུད་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་ཡམ་ཞིང་སྤྲལ་སྟེ་མགོ་བོ་
འགས་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་བར་གྱུར། རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འབྱེད་བར་འགྱུར་
པ་དང་མཐུན་པར་གྱུར་ནས། ཆོས་སྦྱང་གི་གདང་རག་དགའ་སྦྱོར་དར་འཕུར་
དུང་འབྱུང་བཅས་དགུས་ཤིང་སྤྱོད་བ་དང་། རྒྱབས་མགོན་སྤྱོད་མ་རྩེ་རྩེ་འཆང་རམ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་བཞུགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྟགས་མཚན། ཆོས་སྦྱང་
བྲན་དུ་བཀའ་བའི་ཟེལ་ཆེན་པ་དག་གཉིན་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པའི་
གདམས་སྦྱོར་རྒྱ་བོད་དྲོད་གསུམ་ཀྱན་ལ་འབྱུག་ཏུ་གྲགས་སོ། །དུས་མཐའ་
འདྲར་སྟེ་རང་དམུ་རྒྱུད་གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་འདྲིའི་བོད་ནས་གྲུབ་མཐའ་སོ་
སོའི་སྤྱོད་མ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་གྲགས་ལས་འདས་པ་མང་དུ་བྱེད་ཡང་།
སྟོ་མེན་གྱི་གདུལ་བྱ་མ་རྒྱུདས་པ་དེ་དག་དང་ཆེ་དག་སྤྲུམ་ཀྱང་འདུལ་བའི་
རྒྱབས་མ་བྱུང་བ་ལ། ཞབས་རྒྱུད་རིན་པ་ཆེ་ནས་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
པོས་རྩེས་སུ་བབྱུང་ནས་ལྷགས་གཉིས་ཁྱིམས་ཀྱི་བཀའ་སྟོལ་བབྱུང་པོ་བཅུགས་
དེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོས་བཞིན་དུ་སྦྱང་བ་ལ། གཞན་དག་བསམ་ངན་སྦྱོར་རྩུབ་
འཆང་བའི་རིགས་སྟོ་ནས་སྤྱོད་མ་ཁག་ལྟ་དང་། བོད་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཙང་པས་
གཙོས་སོ་སྤྱོད་པལ་པ་གཞན་སྟོ་ཅི། རྒྱལ་བ་ལྟ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྟོ་འབྱུག་པ་
དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་འཕྱོད་ལས་ལ་མ་རངས་པར། རྩེར་བྲག་རིག་འཇོན་
ཆེན་པའི་རྣམ་ཐར་སྟགས་སུ་ལྷུང་བརྟན་བརྟན་པར་བཅོས་པ་སྟགས་འགོག་
བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རིམ་ལྟར་མཇུག་ཀྱང་། འཆར་ཀའི་ཉི་མ་སྤར་མོས་འགོག་དུ་མེད་
པར་རྩེ་སྤྱོད་མའི་འཕྱོད་ལས་འགོག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆོ། དགོ་ལྟ་དཔུང་ཆེན་
ཡང་ཡང་བཅུགས་ཀྱང་གྲགས་མ་རྟེན་པའི་ཞེ་འཁོར་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྲུགས་པ་
མང་པོ་བཀྲག་སྟོ་མཚན་སྤྲལ་འཕང་བ་ལ་སྟགས་པའི་ལས་སྦྱོར་ངན་པ་རིམ་
བུས་ཀྱང་རྩེ་སྤྱོད་མའི་བ་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་གཡོ་བར་མ་རྣམས་པའི་ཁར་སྤྲུགས་པ་ཡལ་
ཆར་རང་ག་ཤད་རང་པོ་ལྟ་དུ་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིད་དེ། དེ་སྤར་སྤྲུགས་མཁན་
ཞིག་གི་མི་ལམ་དུ་མི་རྣམས་པོ་བྱའི་མགོ་ཅན་ཞིག་འཕྲུངས་ནས། བྱེད་ཀྱིས་ང་ཡང་
ཡང་བོད་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་དེ་ཅི་བྱེད་ཟེར་ཞིང་ཁོ་བོའི་གདོང་ལས་མཆོ་ཐོག་
བརྒྱབ་པར་མིས། གཉིད་སད་པ་ན་སྤྱོད་དུ་ཁོ་བོའི་གདོང་སྤང་ཞིང་སྤྱོད་མ་ནས་
མར་སོང་། ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཞུག་པར་ཤི་བས་བསྐྱལ་བ་པོ་དག་ཀྱང་

ལྷལ་སྤྱོད་ས་ཤིང་བག་ཁྱུ་པར་གྱུར། བོད་ནས་གཞན་དག་གིས་འབྱུང་བའི་ལྷ་
ཤིག་ལས་ཀྱང་། གྲུབ་གཞིས་ཐུགས་ལ་སྒྲིན་པའི་དྲག་སྤྲུགས་ཀྱི། །རྟ་གདོང་མེ་ལྷ་
འབར་བའི་གདོང་ས་ཁ་ཡིས། །འབྱུང་བར་མི་སྤྱོད་ས་བསྐྱར་དགྲ་དྲག་ཅན་
མཆོ། །སྤྱོད་གསུམ་འཛིག་རྟེན་གར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རྩོད་པ་སྒྲ་ཀླ་
ར་འམ། །མཐུ་སྤྱོད་ས་རྩོད་འཛིན་པ་གང་ཞིག་ཅེས། །སེམ་ཉིད་འབྱུག་ལ་ཡུན་
རིང་དཔུངས་པའི་མཐར། །ཆོས་རྒྱལ་ཁྱོད་ཉིད་ཁོ་ནར་ངེས་པ་རྟེན། །ཅེས་ལུས་
པ་ལྷུར། །མ་རུངས་བདུད་དཔུང་འཇམས་པའི་དཔལ་བོ་མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཆོན་སྤྱན་སྤྱིད་པའི་ཁོང་ན་བྱབ་པར་གྱུར། ད་
བཞིན་དུ་རྩོད་ལྷལ་ནས། ཕྱིས་ཀྱང་ངའི་རྩོད་འཇུག་རྣམས་ལ་མཐུ་མ་བཏང་
དཀོར་བཏང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངའི་བསྟན་པ་རྣམ་གཞན་ཀྱི་བར་ངའི་མཐུ་
སྤྱོད་ས་ཀྱི་བྱེད་ཡང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བས་ཡིད་ཆོས་པར་བྱ། དཀོར་ནི་
དག་འདུན་གྱི་རྟེན་པོ་དང་བཀྲར་སྤྱི་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་
ལ་ལྷུར་བརྟུན་བཀྲས་ཏེ་ལྷ་ཐུབ་པར་ཞིག་མ་བྱས་ན། དཀོར་ནག་པོ་སྤྲུག་གི་སྤྱོད་
གྱི་ཡིན། །ཟེས་དྲག་ན་ཐར་པའི་སྤྲུག་རྩ་གཙོད། །ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་
དེ་དག་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་བྱ་བ་འདུར་སྤྱོད་མོད།
ཡང་དག་པར་ན་རྒྱལ་བ་ཞི་བྱ་རབ་འབྱུངས་ཏེ་རྒྱ་ཀའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སྤྱོད་
ཆོགས་ལ་འཇུག་པ་རྩོད་མང་སྤྱོད་རྣམ་པར་རལ་པ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་
ཆོགས་ཆེན་པོ་ངན་སོང་ལས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་བསྐྱལ་མ་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛོད་པ་སྤྱན་མོད་པའོ། །རྒྱལ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྱོད་
མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀག་མི་
རྒྱས་ཏེ། རྟེན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད། རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྤྱོད་པོས་བྱུག་ཏེ་
རིགས་བརྒྱད་ཁྱིལ་སྤྲུགས་པ་བཀྲམ་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་
པ་དྲག་དང་ངན་འབྱེད་ཐོབ་པས་ཀྱང་མཐར་བུང་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱར་འགོ་བ་སྟེ། རྟེན་
གཞི་དུ་སྤྱོད་ཤིང་ཤིང་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ། རྒྱལ་པོ་བྱུངས་པའི་སྤྱོད་ས་བཞིན་ལགས་པས།
དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་གདུང་འཛིན་
སྤྱོད་སྤྱོད་པར་དཀོར་གསུམ་པ་གང་གི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཛོད་
པའི་རྒྱལ་གང་ལ་ཡང་། བུད་ཕྱགས་བདེ་འབྱུང་གི་ཁྱིམ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་བཟང་
པོས་ཤུགས་ལའི་རྒྱལ་ཁམས་སྤྱོད་བ་དང་། རྩ་ཡབ་སྤྱོད་དུ་འཆི་མོད་མགོན་པོ་མཆོ་

སྒྲུབ་རྩི་རྒྱུ་ཤིན་པོ་ཁྲིམས་ལ་འགོད་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྒྲོབས་
དང་ཟེལ་མཚུངས་པ་མེད་པར་གྲགས་ཤིང་། གྲགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་སྤྱིད་དབང་
བསྐྱར་རིག་འཛིན་དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚལ་ས་དཔོན་ཆས་སྤྱད་དམ་ཅན་གྱི་
མཚོའི་ཡང་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱ་ཀར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་མང་དུ་བརྒྱུད་
ཅི་དགོས། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་པོ་ཆེས། །པར་རྒྱུ་པོ་ཡ་
ཤེས་རེལ་པ་རྩལ། །ཞེས་སྐགས་མཚན་གསལ་ཞིང་རིགས་རྩལ་མཛེད་པ་འཕྲིན་
ལས་བཅས་བསྟན་པའི་མཐར། སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ཆེ་འཕུལ་རྒྱན་ཆད་མེད། །
ཨོ་རྒྱན་དང་དང་རྟག་དུ་བཀའ་བསྟོན་མཛེད། །དེ་དང་སྤྱི་ཕྱད་བདེ་བ་ཅན་དུ་
སྒྲུབ། །ཞེས་གདེར་ཁ་གང་འགྲུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱགས་ཤིང་ཆེད་དུ་
བརྒྱུད་པ་ལྟར། སྤྱི་བ་པ་གཞན་གྱིས་གདུལ་བར་དཀའ་བའི་ཞིང་ཁམས་འདྲིའི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ངར། དངས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲི་རྣམས་ཅི་སྤྱིད་འཁོར་བ་མ་
སྤྱད་གི་བར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སྒྲུབ་བའི་ངོ་
མཚར་ཅན་གྱི་མཛེད་པ་འདི་ཀའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱབས་མགོན་
རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་སྤྱུ་ངག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞབས་དེ་ཉིད་དྲག་གངས་
ཉིར་གསུམ་ལ་ལྟར་ཆེབས་ཁ་བསྐྱར། དེ་ནས་དང་བརྒྱད་ཀྱི་བར་མི་ལ་སྤྱུ་རུ་སོ་
ལྟ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་གཞན་དོན་གྱི་སྤྱི་ལས་རྒྱ་བས་ཆེན་མཛེད་ནས་སྤྱི་མཚམས་
རམ་གཉིས་རྣལ་འབྱུང་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་ད་ལྟར་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་
ཡོས་ལ་འདི་ཡན་ཆད་ལ་རང་ལྷགས་མཐུ་ཆེན་ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་འདས་ལོ་སྤྱུ་
བརྒྱ་སྤྱུ་རུ་སོ་རྒྱལ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་རེའི་སྤྱིངས་འདིར་ཆོས་སྤྱིད་
གང་ཡང་གཞན་དུང་མི་འཛིག་པར་འབྱུག་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་བཙན་དུ་
མཛེད་གྱུར་བའི་སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ལམ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་རང་
ལྷགས་ཀྱི་འདས་ལོ་ཆེ་འཛིག་མཛེད་རྒྱ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དྲན་དྲན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཐུ་ཆེན་ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ངག་དབང་
རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པ་ལས། ཕྱགས་དམ་ལ་བཞུགས་
པའི་མཛེད་རྣམ་མཛོད་ཅམ་བསྟན་པའི་སྤྱི་བས་དེ་ལེའུ་དྲག་པ་རྩེགས་སོ། ། །
གསུམ་པ་ཐ་མར་དག་བ་མཛུག་དྲན་རྩམ་བྱང་དུང་བསྐྱེ་སྤྱི་རིམ་པ་ནི། ད་
ལྟར་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཐུ་ཆེན་ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ངག་དབང་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་

ཐུགས་དམ་བྱང་འཇུག་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་པའི་འདས་ལོ་སྐུ་མ་བརྒྱ་
 སྟེང་ལ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༢༥༧་དང་རབ་ལོ་༡༢༦༡་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མ་
 ཡིས་ལོར། རང་རྩེ་སྤོ་སྤོངས་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་འཇུག་ཀླུ་པ་བཞི་པ་
 འཇིགས་མེད་སེཌ་དབང་ལྷག་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ནན་གསུང་གྱི་རི་དབང་ལྷ་བུ་
 ཞུག་མེད་སྤྱི་བར་ཕབས་པར་བརྟེན། དུས་ཞབས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་ཤུག་པ་བཅུན་པ་
 དག་འདུན་རིན་ཆེན་པས་རང་གཞུས་གྲ་ལུང་རི་བྱོད་དུ་སྦྱར་བ་འདོས་ཀྱང་
 དཔལ་ལྷན་འཇུག་པའི་བསྟན་པ་མི་ཉུམས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་ལྷུང་ཅིག།
 །སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་པ། བསྐྱེད་མེད་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་ཅུ་བ་གསུམ། །བྱུང་པར་
 བསྟན་སྤྱང་མཐུ་གྲ་ལོའི་ཆོགས། །བདག་ལ་བརྟེན་དགོངས་བདག་གིས་སྟོན་པ་
 འདྲི། །གྲགས་མེད་ཡིད་བཞིན་འབྲུག་པའི་མཐུན་འཇུར་མཛོད། །ཕན་བདའི་
 ལོགས་ཆོགས་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། །བྱུང་བསྟན་ནོར་འཇིན་སྤྱི་དང་བྱུང་
 པར་དུ། །སྟོན་སྤོངས་ས་ཡི་ཐོག་ལོར་བྱུང་པ་ཡི། །དཔལ་ལྷན་འཇུག་པའི་
 བསྟན་པ་རྒྱུ་ལྷུང་ཅིག། །རྒྱུ་ལྷུང་པས་ལུང་བསྟན་དགས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི།
 བསྟན་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་རང་ལུགས་སྤྱི་དཔེ་བཅུད། །སྤྱོད་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་
 བཀའ་བབ་ཉིད་ལྷུང་པ། །དཔལ་ལྷན་འཇུག་པའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་ལྷུང་ཅིག།
 སྟན་རས་གཟུགས་དབང་བརྒྱུད་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཡིས། །སྤྱི་དཔེ་བསྟན་པ་གསལ་
 བར་ཞལ་འཆེ་བཞིན། །སྤྱོད་པའི་གདུང་འཇིན་ནོར་བུའི་ཕྱིང་ཆོགས་ཀྱིས། །
 དཔལ་ལྷན་འཇུག་པའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་ལྷུང་ཅིག། །མཁས་གྲུབ་རིན་ཆེན་འབྱུང་
 གཞུས་རྒྱུ་མཆོ་ཆར། །མེད་སྤྱུགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷུང་ཀྱན་འདུས་ཤིང་། །བཤད་སྤྱོད་
 འཇིན་སྤྱི་དཔེ་བའི་རྒྱུ་ལྷུང་ཆོས་ཀྱིས། །དཔལ་ལྷན་འཇུག་པའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་
 ལྷུང་ཅིག། །སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཤིང་རྒྱུད་སྤྱི་ནོར་བུའི་དོག། །སྤྱི་ཆོད་རིག་པའི་གས་བཟང་
 ལོ་ལྷུང་ཅིག། །ཡོངས་རྒྱུགས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལྷུང་མཆོན་མཁའ་ལ་བསྤྱང་། །དཔལ་
 ལྷན་འཇུག་པའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་ལྷུང་ཅིག། །ཐོས་བསམ་རྒྱུ་མཆོད་སྤྱི་རགས་ཅན་
 བསྐྱར་ཞིང་། །འཆད་ཅོད་ཅོད་པའི་སྤྱི་ཞུགས་རིང་དུ་བསྐྱེད། །མཁའ་བརྟེན་ཅུ་
 པའི་ཁོག་ལག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས། །དཔལ་ལྷན་འཇུག་པའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་ལྷུང་
 ཅིག། །མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་རལ་གྲང་ནས་དངས་པའི། །རྩི་རྩི་འཆད་གོ་དགོངས་
 དོན་བདུད་ཅིན་རྒྱུ། །རྩི་གོའི་དུག་རྒྱུ་རང་བཟམ་མ་རྩིག་པར། །དཔལ་
 ལྷན་འཇུག་པའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་ལྷུང་ཅིག། །བྱིན་རྒྱུ་ལོ་ལོ་བའི་དབང་གིས་རྒྱུད་

ཐུངས་ཤིང་། །ཆིག་ཆོག་གནས་ལུགས་ཕུག་ཏུ་ཆེན་པོའི་དོན། །ཉམས་བཞེས་
བསྟར་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇག་པར། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟར་པ་རྒྱས་
ཟུར་ཅིག །རྟོགས་པ་དོན་གྱི་མཐུང་ག་ལ་བརྟེན་ནས། །ལྷན་ཅིག་སྦྱས་སྦྱར་བཅ་
མའི་ཉམས་ལན་གྱིས། །རྣལ་འབྱུང་བཞི་ཡི་རྟོགས་པ་ཆད་དུ་ཕྱིན། །དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་བསྟར་པ་རྒྱས་ཟུར་ཅིག །གདམས་ངག་སྤོང་པ་གསུམ་དུ་ལ་ཁང་
བཟང་དུ། །སེམས་ཀྱི་རྩྭ་རྩེར་ཅེན་པའི་བླ་བཞིན་མས། །གཞན་སྤོང་བསྟར་པ་
འཕྲག་པའི་རྣམ་འབྱུང་གྱིས། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟར་པ་རྒྱས་ཟུར་ཅིག །
ལྷ་བས་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་མཁས། །སྦྱོར་པས་ཉོན་མེད་ས་རང་ཞིར་
སང་བས་བཅུན། །སྦྱོང་པས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་བཅད་པས་བཟང་། །དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་བསྟར་པ་རྒྱས་ཟུར་ཅིག །ཕྱི་ལྷར་བསྐྱབ་གསུམ་གཙང་མའི་རྒྱན་
གྱིས་མཛེས། །ནང་ལྷར་རིམ་གཉིས་བཅ་མས་ཐུགས་རྒྱུ་སྦྱིན། །གསང་བ་རང་
བཞིན་ཤེས་པའི་གནད་ཀྱིས་གྲུལ། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟར་པ་རྒྱས་ཟུར་
ཅིག །མཐུ་ཆེན་སྤྱ་མའི་བཀའ་བྲིམས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི། །གཤམ་རྒྱ་བས་འབར་
བས་ཚུལ་མིན་མཐར་བྱེད་པའི། །བསྟར་སྤང་མཁའ་ལྷང་ནག་པའི་དྲག་ལྷུ་
གྱིས། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟར་པ་རྒྱས་ཟུར་ཅིག །བསྟགས་འཕྲི་ཡོན་ཏན་
གྲུལ་སྤྱ་འབྱེལ་བའི་དྲང་། །སྦྱོན་གྲགས་སྦྱ་བ་ལྷ་པའི་སྦྱ་དབྱངས་ཀྱིས། །
རྟོགས་ལྷན་གསར་པའི་ལང་ཆོ་མགྱོན་ཁྲག་སྤྱ། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟར་
པ་རྒྱས་ཟུར་ཅིག །ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་གཙང་འདུས་སྤྱ་རྒྱ་མཆོའི་འཛིང་། །
གསུམ་ལྷན་རྒྱར་བུར་གྲུ་དབང་རྩ་སྤྱེད་ཀྱིས། །བསྟར་བཀའ་གདངས་ཀའི་རྩ་
མར་རྟག་མཆད་ནས། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟར་པ་རྒྱས་ཟུར་ཅིག །ལྷག་
བསམ་ཉོན་མེད་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ཡིས། །བསྟར་པའི་པད་ཆལ་བཞད་པའི་དྲ་
བསྤང་གིས། །སྒྲ་གསལ་སྤང་ཅིར་སྦྱོང་པའི་ཆོགས་འདུས་ནས། །དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་བསྟར་པ་རྒྱས་ཟུར་ཅིག །ཀློག་སྤོང་འདབ་བྱང་རྒྱས་པའི་རྩལ་ཅིད་
ཀྱིས། །མཁས་དྲང་གྲུབ་པའི་སྤྱན་ལྷང་བཞིན་དུ། །བསྟར་འཛིན་བྱང་བས་ས་
ཆོན་ཀྱན་ཐུབ་སྤྱ། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟར་པ་རྒྱས་ཟུར་ཅིག །བསྟར་པ་
རིན་ཆོན་མཆོག་ལྷར་སྤང་བའི་མཐུས། །ནད་ཐུག་འཕྲགས་ཅིད་སྦྱག་རུམ་ཀྱན་
ཞིན་ས། །ཆར་རྒྱ་འབབས་ལ་ཐུགས་རྟག་དུ་ལྷགས། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
པའི་བསྟར་པ་རྒྱས་ཟུར་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤོང་ཆོས་བཞིན་སྤང་བ་ཡི། །མ་

དབང་ཆབ་སྤྱིད་མངའ་ཐང་དགུང་དུ་འཕྱར། །འབངས་རྣམས་བདེ་སྤྱིད་དཔལ་
ལ་ལྟངས་སྤྱིད་ནས། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གུར་ཅིག །དཀོན་
མཆོག་རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཆོའི་ཐུགས་རྩེ་དང་། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མའི་བདེན་
སྟོབས་དང་། །བདག་ཅག་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུས། །དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གུར་ཅིག། །སའ་མཆོ་ལོ།